Colecția Clepsidra

IOAN STOICA

VAZA DE CRISTAL

EDITURA EMINESCU

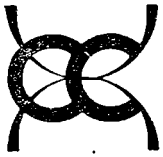

Colecția Clepsidra

Coperta de
Aurel Bulacu

IOAN STOICA

VAZA DE CRISTAL

EDITURA
EMINESCU

Colectia
Clepsidra

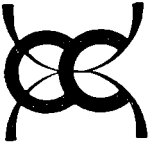

BUCUREȘTI

Vaza de cristal

1

Pe o porțiune din circuitul obișnuit, autobuzele de pe linia „33" își schimbaseră traseul. Din cauza lucrărilor pentru metrou, nu mai treceau peste podul Hașdeu, ci, de la Gara de Nord, mai bine zis de la prima stație după gară, coteau la dreapta și parcurgeau strada Ștefan Furtună, traversau podul Cotroceni, iar de la Grădina Botanică virau la stînga, încă o dată la stînga și apoi la dreapta, reintrînd pe traseul normal abia la Stadionul Republicii. Era aproape de ora optsprezece, vreme la care nici măcar linia „33" nu este prea aglomerată. La gară se urcară într-un autobuz cîteva persoane. Nici una nu se remarca prin ceva deosebit. Un bărbat și o femeie, ambii în vîrstă mai înaintată, un alt bărbat în jur de cincizeci de ani și o fetișcană cam de douăzeci și cinci-douăzeci și șase căreia, la o examinare mai atentă, i-ai fi dat mai mult. Tunsă scurt, băiețește, cu un corp frumos armonizat, înaltă și dreaptă, îmbrăcată însă simplu, ca și cînd ieșise sau urma să intre într-un schimb la vreuna din multele întreprinderi bucureștene. O notă aparte aveau ochii, care parcă tot timpul rîdeau.

Autobuzul a ajuns în stația „Calea Dudești". Între timp au mai urcat, au mai coborît femei, bărbați, copii. De

la gară pînă la stația amintită au mai rămas dintre primii pasageri doar fata și omul în vîrstă de cincizeci de ani. O coincidență, o întîmplare sau poate intenționat, fapt este că amîndoi au coborît la aceeași stație. Fata prin ușa din mijloc, iar bărbatul prin cea din față. Fata și-a luat o înghețată de la chioșcul din colț, în timp ce bărbatul, controlînd intersecția, parcă pentru a se orienta, s-a hotărît în cele din urmă să se îndrepte spre stația tramvaiului „19". Fără a se lipsi de dulceața înghețatei, fata supraveghea, discret, întregul cîmp vizual.

Privirea i se opri spre o stație de taximetre, dar numai o clipă. Erau acolo trei autoturisme.

Bărbatul se urcă în primul tramvai, la remorcă, fapt ce nu-i scăpă fetei. Ea luă unul din cele trei taximetre, arătă o legitimație șoferului, și-i spuse cîteva cuvinte. Pe parcurs, încercînd să fie cît mai neobservată pe bancheta din spate a autoturismului, urmărea cu mare atenție persoanele care coborau în stații, mai ales că între taximetru și tramvai se interpusese altă mașină. La a treia stație își văzu „omul" dîndu-se jos și așteptînd parcă tramvaiul următor. Fata ceru imediat șoferului să oprească la dreapta pe o străduță cam cu o sută de metri înainte de stație. Plăti și se îndreptă în grabă spre Calea Dudești. Privi în direcția ce o interesa și nu zări persoana urmărită. Traversă pe partea cealaltă și se îndreptă spre intersecția unde oprea tramvaiul. Pe drum simțea că i se accelerează bătăile inimii și pașii i se zoresc involuntar. Ajunsă la colț, începu să cerceteze împrejurimile : cîteva prăvălioare, un chioșc de ziare și o plăcintărie. Trecu strada perpendiculară pe Calea Dudești și intră într-o cabină telefonică. Ieși, făcu cîțiva pași și se așeză în dreptul unuia din stîlpii ce susțin firele electrice ale liniei de tramvai. Înțepenise aproape în poziția de drepți pe care o

adoptase. Își amintea de nenumăratele exerciții pe care le făcuse în școală.

O dată, fiind pusă într-o asemenea situație, era cît pe-aci să spună că nu mai rezistă. Vroia să fie sinceră cu profesorul, cu ea însăși. Mai vroia să-și verifice capacitatea de a se depăși, de a ajunge să-și impună voința, să se autoeduce, așa cum i s-a spus de la începutul cursurilor. Și a reușit...

Acum însă, deși era abia la începutul lunii iunie, simțea că transpiră. Simțea cum îi zvîcnesc tîmplele. „Nu de stat în poziția aceasta, începu ea să se liniștească. «Personajul» este de vină. Deci, atenție la el și nu la mine."

După încă vreo cincisprezece minute, cel în cauză ieși din plăcintărie și traversă strada, merse puțin înainte și făcu semn unei mașini care mergea „la pas". Se urcă, vehiculul făcu o manevră de întoarcere și începu să se deplaseze în direcția în care individul pornise inițial cu tramvaiul. Fata făcu semn unui alt autoturism, o „Dacie-1300", o luă ca din mers și porni pe urmele celeilalte.

Cursa s-a oprit în apropierea unuia din blocurile de pe Șoseaua Colentina. Un singur amănunt a mai reușit să rețină fata : Scara „D". Ridică microreceptorul telefonului din mașină și raportă : „Sublocotenenta Vlădescu... individul a intrat în blocul «X», Scara «D», de pe Colentina ; aștept dispoziții". După cîteva clipe, i s-a răspuns : „Peste 20 de minute, dacă nu pleacă de acolo, revii la sediu".

Își privi ceasul. Simțea că îi e foame, ar fi vrut măcar un covrig. Nu îndrăznea să-i spună nici șoferului ce gîndea. Se uita mereu în jur fără a scăpa din vedere scara „D". Fete de vîrsta ei, mai mult sau mai puțin frumoase, se plimbau pe stradă, priveau vitrinele, singure sau în

grup, însoțite de tineri sau părinți. „O nostalgie bolnăvicioasă — își reproșă. Am eu timp de așa ceva ?"

După timpul fixat, mașina demară, îndreptîndu-se spre sediu.

Pe drum se gîndea la individul pe care-l urmărise. „Ce hram o purta ?". Nu cunoștea amănunte și, deși era curioasă din fire, se abținea întotdeauna să ceară precizări. Așa învățase în școală : să execute exemplar ordinele, cu certitudinea că tot ceea ce făcea era în interesul statului, al poporului. Știa din cazurile anterioare că, la urmă, cînd se pune punctul final, toți cei ce colaboraseră la rezolvarea unui „caz" află ceea ce trebuie să știe, unii alegîndu-se cu laude, alții cu critici, și din unele și din altele avînd de învățat fiecare.

O obseda încă gîndul la un covrig bine rumenit și cînd intră în clădire, înainte de a merge în birou, se opri la bufet și luă o baclava. Nu erau covrigi.

2

O încăpere mai puțin obișnuită. În primul rînd pentru că era situată la al doilea subsol al clădirii. Apoi, de-a lungul pereților, erau înșirate dulapuri metalice.

Neobișnuit era și accesul în încăperea cu pricina : un lift metalic, îngropat într-unul din pereții marginali, în care nu puteau încăpea doi oameni, făcea legătura direct cu etajul întîi, și ultimul, de fapt, al imobilului. Ieșirea sau intrarea, dacă vreți, în acest ciudat lift, se făcea la etaj printr-un dulap obișnuit de haine și încălțăminte, a cărui ușă glisantă dădea într-un culoar. Un ochi, chiar atent, nu ar fi putut distinge porțiunile din fundul du-

lapului în care era încastrată ușa liftului, deoarece aceasta se închidea și deschidea automat, fie din dulap, fie din lift și era mascată de niște întărituri care brăzdau în chip diferit întregul perete din spate al comunului dulap de haine și încălțăminte.

Cel de-al doilea subsol al clădirii cuprindea șase asemenea încăperi. Fiecare cu dulapurile ei metalice, închise prin cifruri, și cu liftul respectiv, care corespundea tot cu primul etaj al imobilului, dar în cu totul altă parte.

Clădirea era obișnuită, apropiată chiar ca înfățișare și așezare de cele din jur. Situate într-unul din cartierele alese ale unui orășel occidental, vilele acestea erau, poate mai sînt, reședințe ale unor oameni de afaceri. Văzute de la cîteva sute de metri înălțime aveai impresia că sînt construite de același arhitect. Și este posibil să fie așa. Fiecare era așezată în mijlocul unui parc cu mulți arbori și ronduri de flori, chiar mici sere. Asemănarea o dădeau și construcțiile anexe (garaje, locuințele personalului de serviciu etc.) plasate pe una și aceeași parte a proprietăților. Diferite erau doar gardurile împrejmuitoare : unele din zid, mai mult sau mai puțin înalte, altele din grilaje de fier. Porțile erau toate metalice și aproape toate acționate automat. Legătura cu marea arteră de intrare în oraș se făcea prin cîte o alee străjuită de castani, ceea ce conferea clădirilor o notă de sobrietate și distincție.

În fiecare din cele șase încăperi de la cel de-al doilea subsol, intra una și aceeași persoană. De ani de zile, mereu aceeași oameni. Aparent, se putea presupune că erau funcționarii unei firme sau ai unui patron. Erau însă cîteva lucruri care-i deosebea de această noțiune. Se cunoșteau între ei după nume și înfățișare, aveau același stăpîn, știau că se îndeletnicesc cu aceleași treburi, dar nu se întîlneau niciodată laolaltă, nici măcar cîte doi în biroul șefului sau în altă parte ; veneau și plecau la

ore diferite, nu-şi cunoşteau reciproc încăperile în care-şi petreceau zile şi chiar nopţi întregi, nu ştia unul ce face celălalt. Nu erau ciudăţenii de maniac, ci o organizare şi un stil de muncă proprii unei anumite activităţi.

...Luna mai. Într-o zi, spre seară, în încăperea descrisă, intră un individ. Înalt, blond, cu o chelie pronunţată, nedespărţit de ochelarii cu multe dioptrii, în jur de cincizeci şi cinci de ani. Aprinse lustra, cu multe becuri, şi puse în funcţiune instalaţia de aer condiţionat. Simţea marea deosebire între aerul de afară şi cel din încăperea în care-şi petrecea o bună parte din viaţă însă era convins că aici, la al doilea subsol, se cîştigă bani mai mulţi decît într-un birou somptuos de la al nu ştiu cîtelea etaj al unui mare bloc.

Zeci de minute privi patru fotografii, înfăţişînd acelaşi chip. Două din faţă, alte două din profil. Un bărbat tînăr, douăzeci şi cinci-douăzeci şi şapte de ani, şaten, în prima, fără, în cea de-a doua, cu mustăcioară şi altă pieptănătură, în prima mai apropiat de adolescenţă, în cea de a doua mai matur. Era desigur o diferenţă în timp : un an, un an şi ceva. Asemănările erau vagi. Doar înălţimea corpului şi culoarea ochilor n-au putut fi schimbate. Încolo, totul, printr-o operaţie plastică, îl deosebea. O privire mai atentă ar putea constata că nasul era mai cîrn, că în cea mai recentă sprîncenele erau mai subţiri iar maxilarele mai proeminente. Cel ce-l examina mai ştia un amănunt : între prima şi a doua fotografie, tînărul rămăsese fără inelarul mîinii stîngi. Toate, pentru unul şi acelaşi scop.

Închise ochii cîteva minute, revăzu mintal totul, îşi răspunse la întrebările puse de mii de ori în legătură cu omul ce şi l-a pregătit cu atîta migală aproape nouă luni, asigurîndu-se, încă o dată, că fizic şi tot pe atîta şi psihic — „creaţia“ lui va fi la înălţimea aşteptărilor. Ridică

microreceptorul singurului telefon de pe masa-birou, și așteptă să i se răspundă. Nu formase nici un număr pentru că nu avea decît un singur corespondent — șeful.

— „791" vă deranjează ; peste cinci minute ar trebui să mă prezint la dumneavoastră cu situația agentului „I.R.-17". Mă puteți primi sau a intervenit ceva ?

— Poți veni !

În aceste două cuvinte, „791" revăzu fără să vrea chipul fizic dar mai ales moral al șefului : un individ la aproape șaizeci de ani, rotofei, cu un cap mare, păr rar, alb, cu firele lipite de țeastă, cu o față brăzdată de vinișoare stacojii. Privirea lui, exprimată de doi ochi a căror culoare nu putea fi definită între verde și căprui, o privire fixă, de gheață, care vedea întotdeauna omul ca ceva imaterial, nu deosebea viața de moarte cînd era vorba de un semen, nu distingea dacă are în față un om sau zece, un stîlp de lemn sau de beton. Întotdeauna, aceeași.

„791" închise fișetul unde depuse actele lui „I.R.-17", stinse lumina și se urcă în lift. Ajuns la etaj, intră și ieși din dulap fără nici o teamă că ar putea fi văzut de cineva, dealtfel nici nu avea de cine — și se îndreptă pe niște culoare spre biroul șefului, situat în centrul etajului. Văzu lumina albastră de deasupra ușii și intră fără să bată sau să se mai anunțe în alt fel. Receptînd privirea șefului, care deși nu-și schimbă direcția în care se îndrepta, înțelese că-l vede, simți ca de fiecare dată aceeași furnicătură pe șira spinării. Păși însă calm spre fotoliul în care știa că trebuie să se așeze și așteptă.

— Spune !

— Conform celor stabilite, „I.R.-17" urmează să plece peste zece zile spre România. Este pregătit fizic, psihic și material și afirm că-și va îndeplini *misiunea*. Îmi asum întreaga răspundere.

— Mă opresc la ultima dumitale afirmație, începu să vorbească sacadat șeful. Te informez că un „foarte bine pregătit" agent al lui „790" a eșuat. Abia ajuns în țara lui de baștină, s-a predat poliției de acolo. „790" nu mai există nici ca cifră, nici ca om. Lucrezi cu mine de patru ani. Spune mai departe.

— Știu ce risc și repet : răspund de el.

— Nu mă interesează cheltuielile dar vreau informații precise, așa cum ți-am mai spus, despre experimentul „Menumorut"... Este o reușită sau un eșec ? La această întrebare aștept răspuns.

— Totul e pus la punct și sper să obțin confirmarea dorită. După ultimele informații ce le-am primit, racheta urmează a fi experimentată în următoarele cincisprezece-douăzeci de zile.

— „Trimisul" dumitale să știe că verificăm orice informație. Mai ai ceva de spus ?

— Nu.

„Privirea" îi dădu să înțeleagă lui „791" că se poate retrage. Coborî la parter și ieși în curte. Se urcă în „Mustang"-ul său și opri pentru o clipă la poartă, care se deschise automat. Demară și, încetinind doar viteza, se angajă în șosea, îndreptîndu-se spre oraș. Peste douăzeci și cinci de minute opri în fața unui hotel. Convingîndu-se că pe drum n-a fost urmărit, intră în hol și, parcurgîndu-l încet, examină pe toți din jur. Urcă în lift și se opri la etajul nouă. Cu aceeași atenție se apropie de camera „315". Și aici intră fără să se anunțe.

Întins pe sofa, ședea un tînăr. Cel din fotografiile examinate cu o jumătate de oră înainte de el. Aștepta de mai bine de o oră sosirea omului care-l scosese din încurcătură cu zece luni înainte.

Avusese timp, încă o dată, să-și rememoreze viața. Recunoscuse și de această dată că este un spirit aventurier. Dorise de mic să cunoască, să umble prin lume. În țară fiind, vroise să devină marinar, mînat de gîndul să rămînă undeva „în afară", să-și încerce capacitatea, voința de a ajunge un om și jumătate, dacă s-ar fi putut, doi. Se visa, pe atunci, armator, polițai, fermier, artist, orice, numai să fie un bărbat preferat de femei. Adevărul este că femei, fete mai ales, găsea și în România, dar nici una parcă nu semăna cu cele din filmele și revistele străine. Pe acestea și le închipuia ca fiind plămădite dintr-un aluat cu totul deosebit, cu o piele catifelată, care cere numai mîngîieri și sărutări. Dacă ar fi știut ? ! Dintr-o excursie luată în joacă și cu o hotărîre pripită a ajuns... străin printre străini. Nu avea nici o lețcaie cînd l-a întîlnit pe „791", care și-a dat numele de Ion Bătrînu, român get-beget. Plecat din țară cu treizeci de ani în urmă, în anumite împrejurări, Ion Bătrînu a ajuns între timp om cu o situație bună, îi căuta pe concetățenii săi pentru a-i ajuta. Cu aceste informații s-a înfiripat legătura între ei. Îi găsi tînărului fără căpătîi loc la o pensiune, unde avea asigurată masa și cazarea. În schimbul unor mici servicii, fără importanță, timp în care „791" își studia, sub aspect psihic, tînărul racolat, Nicu Priboi primea anumite sume de bani, e adevărat — destul de modeste. Sesizînd unele trăsături de caracter ale protejatului său, care-i conveneau, și mai ales o inteligență nativă, lipsa de scrupule, egoismul, stăpînirea de sine, „791" începu să-i inoculeze și să-i cultive, cu tact și răbdare, idei care derivau din înclinațiile și visurile celui pe care, la început, l-a ajutat în mod „filantropic". Au urmat două serii de testări într-un laborator bine utilat, motivate ca fiind necesare pentru o viitoare activitate în domeniul electronicii.

Se va încadra, i se spusese, după ce va învăța cît de cît limba țării respective.

Se întîlneau, cu regularitate aproape, la două zile. Discutau mult și despre multe. Cu deosebire, discuțiile se învîrteau în jurul „adevăratului umanitarism", al „libertății depline a persoanei", al „dreptului fiecărui individ de a dispune cum dorește de capacitățile și înclinațiile sale", al „posibilităților de realizare a visurilor tineretului de azi într-o țară sau în alta". Nu lipseau exemplificările, argumentele concrete, bine alese, pentru un anumit mod de viață.

Priboi începu să înțeleagă că „altfel" stau lucrurile decît crezuse el. Întrezărea noi perspective în fața lui, superioare dorințelor pentru care se hotărîse să rămînă „în afară" — femei frumoase și bani. Determinat de noile sale „crezăminte" și mai ales de o declarație pe care o semnase și prin care se angaja să facă tot ceea ce i se cerea, în schimbul bunăvoinței cu care a fost ajutat, începu să cutreiere localitățile turistice, pentru a intra în relații cu excursioniști români care vor să rămînă „în afară" sau pentru a obține de la ei — folosind metodele și mijloacele ce i se puneau la dispoziție — informații de orice natură.

La început mai stîngaci, apoi tot mai sigur pe el, Priboi, întotdeauna bine îmbrăcat și dispunînd de bani și obiecte, care mai de care mai atrăgătoare, acosta excursioniști români. Uneori, prin întrebări bine meșteșugite, obținea ceva informații care, de regulă, erau publice în țară dar el nu avea de unde să știe. De fiecare dată primea cîte o recompensă, cîteodată, destul de substanțială.

După șase luni, mai semnă o declarație prin care recunoștea că a făcut spionaj în rîndul cetățenilor români și se obliga să servească în acest scop și dacă va fi trimis în țară.

Au urmat pregătiri intense, meticuloase și foarte variate. Era pus în fel de fel de situații și odată cu satisfacția reușitei, căpăta mai multă încredere în talentele lui.

Și astfel „ajutat", el — Nicolae Priboi — „tînăr cu perspectivă", cum îl apreciaseră colegii săi din școala profesională, a ajuns pe un drum cu... sens unic.

Putea da înapoi ? Avea de ales ? Nu găsea răspuns la asemenea întrebări. De fapt, acum și le punea mai mult de formă. Nu mai aveau aceeași rezonanță ca în lunile trecute. Începu să zîmbească. I se părea că se despărțise, se delimitase de cel ce fusese botezat „Nicolae Priboi".

Își reaminti totodată că a încercat de mai multe ori să folosească avantajele create de Ion Bătrînu pentru a-și face un rost, însă de fiecare dată ajungea tot la punga acestuia. Recunoștea acum deschis, ba era chiar convins că singura lui posibilitate de afirmare era spionajul în propria-i țară, avînd după aceea deschise porțile nu numai spre femei frumoase ci și spre un viitor — închipuit cînd a plecat din țară — conturat acum.

Se știa tînăr, aproape frumos, un singur lucru îi lipsea : banii. Îi va avea. I se promiseseră de atîtea ori. Va face ceva, indiferent ce, nu-l interesa, și apoi va avea ce dorea : banii ! Cît de mult contează banul ! Banul îl face pe om, om !

Auzind ușa deschizîndu-se, se sculă și-l întîmpină pe binefăcătorul, pe salvatorul său. Se purtase cu el destul de frumos. Totdeauna îi vorbise înțelegător, chiar afectuos. Nu-i ceruse mai mult decît îi da. Suficient însă pentru a-l face să înțeleagă că banii se pot cîștiga nu numai prin muncă fizică. Iar cu bani, aici, în acest oraș, în această țară, ce nu poți face ? Orice ! Cei pe care i-a cîștigat, e adevărat, i-a cam risipit. Nu-și cumpărase nimic din ceea

ce se gîndise cîndva. În schimb s-a distrat. Mai ales cu femei. Şi ce femei ! A găsit între ele şi cîteva aşa cum le visa, aşa cum dorea, aşa cum le văzuse în filme, în reviste.

Interceptînd privirea celui ce-l întreţinea de atîta timp. înţelese că s-a ivit sau s-a schimbat ceva. Un gînd negru îi întunecă pentru moment mintea. Îl alungă însă imediat. „Nu poate fi nimic rău de la un asemenea om", îşi impuse el un început de calmare. Distanţa, răceala chiar, neobservate pînă atunci în relaţiile dintre ei, îl puse din nou pe gînduri. Le anulă însă într-o clipă, cînd văzu că prietenul său mai vîrstnic îi întinde mîna şi-l întreabă cum se simte la hotel. Dar şi strîngerea mîinii era alta. Parcă mai tare, mai afectuoasă.

— Pot spune că bine. Ca şi pînă acum. Dar...

— Dar, ce ?

— Am avut pentru un moment impresia că sînteţi schimbat. S-a întîmplat ceva neplăcut, mi-aduceţi vreo veste tristă ?

— De ce neapărat tristă ? ! Poate fi şi o veste plăcută. Nu ?

— Înseamnă că, totuşi, mi-aduceţi o veste, insistă el.

— Da, poate fi numită şi veste, răspunse Bătrînu, aşezîndu-se pe unul din cele două fotolii. O veste pe care cred că o aşteptaţi şi tu : vei pleca în ţară !

Bătrînu se opri şi încercă, fără să-şi privească interlocutorul, să înţeleagă ce se petrece în mintea acestuia. Priboi tăcea. Poate chibzuia. În cele din urmă răspunse.

— Şi eu vreau aceasta ! Pricep despre ce este vorba, mai bine zis m-aţi ajutat dumneavoastră să înţeleg şi să nu mă sperii de nimic, domnule Bătrînu. Fac orice-mi cereţi. De fapt, în acest sens m-am obligat şi în scris...

3

În aceeași frumoasă zi de primăvară și, aproximativ, la aceeași oră cînd se consuma discuția între Bătrînu și Priboi, la cîteva mii de kilometri distanță, într-o casă din București, mult mai modestă decît cele descrise pînă acum, avea loc un alt dialog. Protagoniști : două femei ; mamă și fiică. Mama, în jur de patruzeci și cinci de ani, potrivită de statură, destul de zveltă, cu trăsături de femeie încă frumoasă. Un păr negru, ondulat, încadra o figură puțin ovală, cu un ten alb-sidefiu. Gura păstra poate cel mai mult atractivitatea tinereții. Buzele fragede, pline și senzuale mai trădau încă dorința de a fi sărutate. Doar ochii, ochii contrastau cu întreaga față. Culoarea lor căpruie bătea spre spălăcit, spre o apă tulbure. Femeia ședea pe un scaun, cu cotul stîng întins pe masă, privind mileul simplu, mic, ce încerca neputincios să acopere petele multe, chiar arsuri, de pe placa cîndva lucioasă a mesei. Dealtfel, întreaga mobilă din cele trei camere exprima lipsa de confort, a strictului necesar. Sprijinindu-și bărbia în palma brațului întins peste masă, mama își privea fiica așezată pe un fel de divan, în realitate o simplă canapea de o persoană — patul ei.

— De ce taci, Silvia ? Mi-ai adus ceva bani ?

— Nu, mamă. N-am avut de unde să împrumut. Crede-mă...

Ochii mamei se injectară și începură să arunce scîntei spre făptura căreia-i dăduse chiar ea viață în urmă cu douăzeci și unu de ani. Obișnuită cu astfel de scene, fata se făcu mică pe marginea divanului, își așeză coatele pe *genunchi și-și prinse capul în palme.*

— Ți-am spus aseară și ți-am repetat și azi-dimineață că am nevoie de bani ; de bani ! M-auzi ? Iar tu nici nu mă bagi în seamă...

Tonul ridicat și cuvintele rostogolite ca niște pietre *o înfiorară pe fată. Știa că, în clipe de furie, mama nu se* mai controla, devenea pur și simplu o fiară. Și era mama ei. Singura ființă mai apropiată pe lume.

— Taci, nu zici nimic. De unde iau eu bani acum ?

— De ce-ți trebuie bani, mamă ? Avem ce mînca...

— Mă întrebi de ce ? Nu-ți este rușine ? Vrei să mă jignești, vrei să mă înfurii ?

— Nu, mamă, nu vreau nimic. Lasă-mă, sînt obosită. La servici nu stau nici cinci minute jos.

— Să te las ? Te las cînd mi-i cădea moartă din mîinile astea ! țipă femeia răsfirîndu-și degetele și întinzînd brațele agitate spre capul fetei în semn că ar vrea s-o sugrume.

Simțind că lucrurile iau o turnură tot mai gravă, fata-și ridică fața din palme și-și privi mama în ochi. Își dădu seama că femeia aceea din fața ei, căreia îi mai spunea încă mamă, se află sub influența alcoolului. Va încerca și de data asta s-o înfrunte. Ultima dată a reușit s-o învingă. De aceea, fără să clintească, continuă s-o privească cu toată dîrzenia de care era în stare și, în momentul în care mama era pe punctul de a deschide gura și a se scula de pe scaun, îi spuse cu o voce răgușită silabisind cuvintele :

— La — să — mă ; îți spun la-să-mă !

— Te omor, azi, acum, te omor !

— Omoară-mă și termină o dată cu mine ! Se sculă în picioare, însă nu se feri deloc. Omoară-mă, criminalo, așa cum l-ai omorît și pe tata !

— Cuum ? îndrăznești să...

Femeia, mama, mai mult căzu pe scaunul de pe care se ridicase şi, cîteva clipe, nu mai schiţă nici un gest. Fata rămase în picioare, privindu-şi mama şi aşteptînd ca aceasta să sară din moment în moment asupra ei. Nu-i mai spusese niciodată că o considera vinovată de moartea tatălui. Nu i-ar fi reproşat nici acum dacă nu i-ar fi fost teamă pentru viaţa ei. „Şi-apoi e bine să ştie, raţionă ea, ce cred eu în realitate despre cauza adevărată a morţii tatei."

Cu o voce mai liniştită, dar cu o privire şi mai tulbure, privindu-şi fata, mama o întrebă. Pe măsură ce rostea cuvintele, acestea deveneau ţipete şi faţa i se învineţea.

— Cum ai spus ? Eu l-am... eu l-am omorît pe tat-tu ?

Păstrînd aceeaşi ţinută, fata continuă s-o înfrunte :

— Da, dumneata l-ai omorît !

— Cum poţi să spui aşa ceva, năpîrco ? Ştii la fel de bine ca şi mine că s-a omorît cu mîinile lui...

— Da, cu mîinile lui, dar cu voinţa dumitale. Ştiai cît este de bolnav şi în loc să-l menajezi, să-l fereşti, să-l ajuţi, prin comportarea şi atitudinea dumitale din ultimii ani, i-ai grăbit sfîrşitul. Asta ai făcut. Crezi că nu ştiu, că nu am ştiut şi pînă acum ? !

— Ai ştiut ? Ce-ai ştiut ? Nimic, minciuni scoase din capul ăla tîmpit al tău. Nimic nu este adevărat... Nimic, Silvia... Ştia că nu are voie să facă eforturi şi el a ridicat, a ridicat în ziua aceea blestemată...

Căutînd parcă o explicaţie cît mai clară, argumente pentru a se dezvinovăţi de greaua acuzaţie ce i se adusese, tonul se înmuie, cuvintele ieşeau mai greu din gură, ţinuta războinică, trufaşă se transformă într-o postură de om ispăşit, gîrbovit de gînduri, de necazuri.

Silvia înţelese că-şi rănise mama. N-ar fi vrut, ţinea la ea atît cît mai putea, îi dăduse doar viaţă. Dacă s-ar fi *condus după sentimentele* ce le avea pentru tatăl ei, de

mult ar fi trebuit să-și închidă sufletul. Dar ființa aceasta era mama ei. De cîte ori își învinsese pornirile de moment sau îndelung chibzuite cu aceste cîteva cuvinte ! Era mama ei, deși nu o mai simțea, nu o mai iubea ca pe o mamă. Și totuși...

O vedea cum se ghemuia în ea, cum se făcea tot mai mică, îi căuta privirea care părea și mai rătăcită. Mîinile, mîinile acestea care o păruiseră de atîtea ori, o pălmuiseră, păreau acum fără vlagă, fără pic de putere. Se apropie de dînsa, o cuprinse cu mîinile pe după umeri și o ajută să se scoale, conducînd-o în camera alăturată și, așa cum era, cu capotul pe ea, o întinse ca pe un copil în pat. Un zvîcnet convulsiv era singurul semn că nu doarme. O acoperi, stinse lumina și închise ușa în urma ei.

...Săptămîna aceasta lucra în tura de dimineață. Mîncase ceva la cantina spitalului și, intenționînd să ajungă cît mai tîrziu acasă, stătuse de vorbă mai pe îndelete cu fetele din schimbul doi, le dăduse cu lux de amănunte explicații privitoare la doi bolnavi internați în ziua aceea și părăsi spitalul pe la orele cincisprezece. Vroise inițial să se îndrepte spre stația tramvaiului, apoi se răzgîndise. O luase încet pe jos și după puțin timp intrase pe poarta Grădinii Botanice. Era locul ei preferat, atîta liniște, pe aleile cunoscute doar de ea întîlnea puțină lume și, ca un făcut, ca și cînd toată lumea ar fi știut, jumătatea din banca pe care ea se așezase prima dată o găsea mereu neocupată. Ce păcat că nu putea sta și după ora șapte. Dar avusese suficient timp pentru a-și încînta ochii cu minunățiile grădinii. Ce n-ar fi dat să aibă acasă cîteva din florile pe care le îndrăgise așa de mult !

...Își schimbă rochia cu capotul și, încercînd să-și recapete stăpînirea de sine, se întinse pe divan, aprinzînd veioza așezată pe un scaun de bucătărie, de lîngă capul patului.

Se împlineau în ziua aceea șase luni de la clipa incredibilă cînd tatăl ei, omul care însemnase totul pentru ea, cel ce-i oferise atîtea zile frumoase, fusese coborît în groapa aceea hidoasă, săpată în pămîntul nemilos. Era noiembrie...

Dăduse la medicină și reușise fără loc. La sfatul tatălui, în toamnă, a dat și a intrat la școala postliceală de asistenți medicali. „După absolvire îți garantez că ai să reușești la medicină", îi spusese tatăl ei. L-a ascultat, așa cum îl asculta întotdeauna. Se convinsese nu o dată că tot ce-i spunea era adevărat, că fiecare sfat era bine gîndit. În anul absolvirii însă, lucrurile erau mult schimbate față de cu doi ani în urmă.

...Cînd era prin clasa a unsprezecea, auzise primele discuții în casă. La început mai voalate, apoi mai clare. Visa, avea vîrsta viselor frumoase. Plinătatea vieții de elev, grija ce i-o purta tatăl, scurtele dar neasemuitele plimbări cu el o făceau să treacă neobservată animozitatea dintre părinți. Știa că mama fusese pensionată pentru o gravă afecțiune a sistemului nervos. Tatăl, inginer dotat, se dăruise muncii sale de cercetător științific. În puținul timp cît ședea acasă, căuta să-și liniștească soția, să-i aducă de toate, tot ce dorea, s-o ajute ca s-o crească pe ea — singurul lor copil — în spiritul principiilor în care el credea cu toată puterea ființei sale... Într-o seară, țipetele mamei ajunseră pînă în camera ei. I se întipăriseră în minte. „Ce, te-ai însurat cu armata ? Ai ajuns mare cercetător ! Cu ce mă încălzesc titlurile și decorațiile tale ? Eu vreau, cîte zile mai am, să trăiesc bine, să mă distrez... Sînt încă tînără și chiar frumoasă... De ce nu mă privești ? N-ai curaj ?... Mergem din an în paște la un teatru sau film... N-avem prieteni, nu ne vin musafiri decît rar... Uită-te la Anișoara ! Cornel e tot inginer militar, dar primesc în fiecare săptămînă musafiri. Sau se duc ei în vizită. Ai văzut ce veselă, ce tacîmuri au ? Și ce *pregătiri* face Anișoara ! Și el e

numai maior ! Tu dai banii pe cărți și pe poftele Silviei tale adorate !“ Din cuvintele tatălui nu reținuse decît atît : „Știi că sînt bolnav și că am nevoie de liniște... Lucrez la ceva deosebit de important și am răspunderea unui colectiv... Cornel are altă muncă...“ Ceea ce nu i se va șterge niciodată din memorie a fost replica mamei : „Dacă știai că te îmbolnăvești, de ce te-ai însurat ?“...

În ziua cînd ea și-a luat diploma de absolvire a școlii postliceale, tatăl ei — la cerere — ieșise din spital. Fusese internat pentru a doua oară, în criză, după infarctul suferit cu un an în urmă. Vroise să fie cu ea, lîngă ea, să sărbătorească în doi evenimentul și s-o convingă să continue pregătirea pentru medicină. Ea-și dorise și tatăl ei la fel, ca ea să devină medic.

A luat-o de la școală și s-au dus la o cofetărie, apoi în Grădina Botanică. I-a promis, da, în ziua aceea, i-a promis ferm că se pregătește și se prezintă la concurs. Pentru moment, se va încadra la Spitalul Militar, unde a fost repartizată, și va începe pregătirea. De fapt și-o va completa. Timp mai era puțin dar avea, acum, așa cum îi spusese tatăl ei, mai multă încredere în ea. Promisiunea i-a făcut-o pe jumătatea de bancă din Grădina Botanică, atît de căutată de ea.... după aceea.

Într-o seară, cînd venea de la pregătirea ce o făcea la facultate, l-a găsit pe tatăl ei în fotoliul preferat, citind o hîrtie.

— Ce faci, tuțule, ce citești acolo ?

Cumva surprins, neauzind intrarea fetei în casă, tatăl își desprinse privirea de pe hîrtie și se uită la ea. Fata îl sărută și îi luă hîrtia din mînă. Abia atunci își dădu seama că ea nu trebuia s-o vadă și încercă să i-o ia.

— Dacă nu vrei tu, n-o citesc, tuțule. Dar eu vreau.

— Nu-i ceva interesant, Vica, încercă tatăl s-o facă să renunțe.

— Repet, dacă nu vrei, nu citesc, răspunse ea, mimînd o bosumflare.

— Este un banal bilet de ieşire din spital.

— Atunci ? Ce-i secret în el, sau ţi-a scris doctoriţa vreun catren, încercă ea să întoarcă vorba spre glumă.

— Lasă-l draga mea, hai să ne plimbăm jumătatea noastră de oră, să-mi povesteşti ce-ai făcut toată ziua.

— Îmi dai voie, tăticule ?

El lăsă privirea în jos, îşi dădu seama că făcuse o greşeală lăsîndu-se surprins cu biletul în mînă, însă nu mai avu tăria să se opună.

— Uită-te, draga tatei, şi-ai să-ţi dai seama că nu este nimic important.

Fata parcurse prima pagină dintr-o privire, înţelese ce cuprindea pentru că în timpul practicii văzuse multe asemenea bilete de policlinică şi spital, căută însă rubrica „recomandări" : concediu medical... tratament medicamentos... le ştia de la tatăl ei. Dar nu-i spusese şi abia acum afla că i se recomanda „neapărat" o cură de optsprezece zile, la şase luni, în staţiunea Covasna.

Rămase tăcută, îşi privi atent tatăl în ochi, apoi, pentru a nu se da de gol, începu să zîmbească.

— Ei, te-ai convins, Vica ?

— Da, nimic deosebit faţă de ce mi-ai spus tu. Hai să ne plimbăm.

S-au îmbrăcat şi au plecat să-şi facă plimbarea obişnuită. Cîte nu i-a povestit despre consultaţiile la care participase, despre actualii şi probabilii colegi. Verva ei, puţin artificială, nu scăpă atenţiei tatălui.

În ziua următoare, sub pretextul participării la o consultaţie, se duse la spitalul unde făcuse ultima practică în calitate de elevă a şcolii de asistenţi. Ştia că şeful secţiei a doua de boli interne era un *renumit* cardiolog. A pri-

mit-o, a recunoscut-o, deși n-au stat niciodată de vorbă în timpul practicii, și a ascultat-o.

— Da, fetițo. Cîți ani ai ?

— Douăzeci.

— Putem discuta deschis ? Te întreb pentru că nu te cunosc și nu știu în ce măsură...

— Pentru asta am venit la dumneavoastră.

— Ce meserie are tatăl ?

— Este ofițer.

— Am reținut că e în concediu medical.

— Da.

— Ia medicamentele ?

— Da.

— Fumează ?

— Nu.

— Are motive de enervare, de supărare, îl frămîntă ceva ?

— Mama.

— Nu e bine, nu e bine deloc, fetițo ! Dar se întîmplă. Și poate lucrurile se schimbă.

Medicul se opri, își trecu degetele prin păr și-și scoase ochelarii pe care, după ce-i aburi, îi șterse cu o bucățică de piele de căprioară prinsă întotdeauna în buzunarul port-ochelarilor. O obișnuință căpătată de-a lungul anilor, înainte de a pune un diagnostic sufletesc. Fata, nefiind străină de asemenea ticuri, intră la bănuială. Medicul vroise să tatoneze mai bine „terenul", să nu dea greș. În cele din urmă, se hotărî și-i spuse fetei ceea ce ea intuise.

— Starea tatălui nu-i deloc bună. Nu vreau să te sperii, așa cum mai facem uneori cu bolnavii sau cu familiile.

— Vă rog să fiți sincer cu mine.

— Am să încerc. Afecțiunea pe care o are și pe care dumneata o cunoști s-a născut pe un fond nervos. Cea

mai puternică „otravă", ca să mă exprim așa, este mediul, atmosfera în care trăiește. Ca un termen de comparație, aș spune că nici tutunul, pe care-l dezaprob total în asemenea afecțiuni, nu este atît de nociv, în acest caz, ca supărarea, enervarea, inhibiția, nesiguranța. Nu știu ce este în familia dumneavoastră, nu-mi permit să intru în amănunte, dar un lucru este cert : echilibrul în viață, în societate și familie, contează în asemenea boli tot atît, sau chiar mai mult — în anumite cazuri — decît medicamentele sau intervențiile chirurgicale.

Silvia privea covorul cu desene în romburi și nu realiza pe deplin ce i se dădea de înțeles. Medicul, medicul-om o lăsă în gîndurile ei. În cele din urmă, fata își exprimă sau încercă să-și exprime frămîntarea.

— Înțeleg, tovarășe doctor. Dar vă rog din suflet, învățați-mă ce să fac.

— Recomandarea pentru cura de trei săptămîni la Covasna este foarte indicată. Acolo există și tratament adecvat și constituie și o ieșire din „mediu", ceea ce, după părerea mea, este absolut necesară în cazul tatălui dumitale. Dacă vrei, pot să-l văd și eu. Deși nu este bine ca un bolnav de inimă să-și bage în cap că este grav, idee pe care tatăl dumitale ar putea să și-o adîncească dac-ar vedea că fiica lui, o fetiță încă, îl duce la medic.

— Vă înțeleg, vă înțeleg, tovarășe doctor. Fata rămase din nou pe gînduri. Nu mai știa ce să spună. Mintea i se răvășise. Se sculă de pe scaun și rămase în picioare, privind și neobservînd. Apoi, poate inconștient, se așeză din nou. Medicul, om de suflet, încercă s-o scoată din starea în care cuvintele sale o aduseseră.

— Nu vreau să intru, repet, în intimitatea familiei dumitale. Dar trebuie făcut ceva, trebuie — și cred că tatăl dumitale este în stare să înțeleagă că în concediul

ce i s-a dat este bine, aș spune obligatoriu, să facă tratamentul și cura ce i s-au recomandat.

— Se întîmplă următorul fenomen, tovarășe doctor. Eu mă pregătesc pentru medicină, iar tata este în stare să nu plece un minut din București, pînă ce nu știe ce fac, *ce am făcut eu. Este o fire greu de înțeles,* nu se iubește deloc pe el. Am impresia că niciodată, nici în muncă, nici în căsnicie, nici în viața socială n-a trăit o clipă pentru el... S-a dăruit altora tot timpul, a muncit și a trăit pentru ca viața de la serviciu, de acasă, din oraș, din țară, să meargă bine, așa cum a înțeles-o el, așa cum s-a format el ca om. Nu o dată l-am văzut, l-am auzit indignîndu-se cînd un lucru nu era bun la el la serviciu, cînd citea în ziar sau vedea la televizor fel de fel de treburi care nu-l priveau direct dar nu erau corecte. Dar așa este tata : se frămîntă, se necăjește, se agită pentru toți din jur, pentru toate nesăbuințele altora. Și este incorigibil... Vi l-am descris, tovarășe doctor, cît m-am priceput. Ce mă sfătuiți ?

— Fată dragă, n-aș vrea să greșesc cu nimic. În viața mea de medic am văzut multe tragedii. Mi-am făcut și-mi fac reproșuri pentru cele în care n-am fost ascultat eu sau alți colegi de-ai mei. Deși n-ar trebui să spun, pe undeva mă asemăn cu tatăl dumitale. Te-ai gîndit, de pildă, cum ar putea fi convins să urmeze cura la Covasna ?

— Nu, nu m-am gîndit la așa ceva.

— Mama dumitale ce este ?

— E farmacistă, adică a fost. Acum e pensionară.

— Oricum, a fost cadru medical. N-ar putea să-l determine să plece singur sau cu dînsa la tratament ?

— În nici un caz. Mama mea este o femeie deosebită. Deosebită, nu în bine, vreau să zic.

— Atunci, dumneata.

— Eu ?

— Să-l convingi dumneata să plece.

— Nu cred că sînt în stare, gîndindu-mă la ceea ce v-am spus. Vrea să fie lîngă mine. Nu pentru că n-ar avea încredere în seriozitatea cu care mă pregătesc, ci pentru că, dacă aș rămîne numai cu mama, s-ar teme de nereușita mea.

Medicul își dădu seama că fata nu înțelesese ceea ce încerca să-i sugereze. Nu-i venea deloc ușor să-i spună direct. Căuta, pe cît putea, să menajeze sufletul acesta tînăr, destul de plăpînd la început de drum în viață. Se temea totodată că soluția la care el se gîndise îi va schimba cursul vieții și n-ar fi dorit așa ceva. Se sculă de pe scaun, lungind în mod vădit tăcerea, și se îndreptă spre fereastră. Spera că fata îi va veni în ajutor.

La rîndul ei, Silvia, se frămînta. Nu vedea nici o ieșire. Deci tatăl ei trebuie să plece la Covasna. Cum să-l convingă ? Ce argumente să folosească ? Se uită spre medic. Omul acesta i-a venit în ajutor. Dar numai pe jumătate. Ba, mai mult, a pus-o pur și simplu în încurcătură. Cum i-a spus ? „Să-l convingi dumneata !"

Urmărindu-i parcă gîndurile, doctorul o întrebă fără să se întoarcă de la fereastră.

— Frați, surori mai are tatăl dumitale ?

— Nu, tovarășe doctor. Numai pe noi două, adică... mai precis, pe mine.

Din nou se așternu tăcerea. După un timp, medicul se întoarse spre fată și-i văzu lacrimi pe obraji.

— Înseamnă că ai înțeles, fată dragă. Așa-i ?

— Cred că da. Cred că trebuie să renunț la facultate...

Oftînd adînc, medicul îi confirmă gîndurile.

— Anul acesta. E mai scumpă viața tatălui dumitale decît admiterea. Și să-ți mai spun ceva. Te-ai gîndit la emoțiile prin care vrînd-nevrînd, cu, dar mai ales, fără reușită, va trece ? Mi-e greu să-ți explic pe îndelete procesele ce se produc la nivelul miocardului datorită unei

emoţii puternice. Uneori nici o inimă sănătoasă nu rămîne fără urmări, darmite una suferindă.

Silvia plîngea de-acum de-a binelea. Medicul se apropie de ea şi începu să o mîngîie pe păr. Cu o voce specifică *medicilor cardiologi, „omul în halat alb"* încercă să-i ostoiască suferinţa.

— Ne-am înţeles că sîntem oameni tari, că vrem să ajutăm un bolnav, că putem discuta deschis. Linişteşte-te şi să privim lucrurile aşa cum sînt în realitate.

Simţindu-se puţin ruşinată, fata ridică privirea spre faţa omului de lîngă ea şi-şi şterse obrajii cu mîinile, uitînd de batistă. Reuşi să îngaime :

— Vă rog să mă iertaţi, dar...

— Cum procedăm ?

— Nu ştiu nimic în clipa aceasta. Credeţi-mă, totul se învîrte în capul meu.

— Iartă-mă, dar nu ţi-am reţinut numele.

— Silvia, Silvia Spătaru, tovarăşe doctor.

— Silvia dragă, tata poate face rost de bilet la Covasna ?

— Ştiu eu ? Cred că da. E doar bolnav.

— Da, ai dreptate. Dar uite ce-ţi propun. Ştii că şi biletele acestea sînt planificate, de la cerere şi pînă la obţinere trece cîtva timp. Acum e sezon plin, multă lume. Iar în cazul nostru nu prea putem aştepta. Întîmplător, eu am un coleg medic acolo. Am să-i dau un telefon mîine dimineaţă şi-l voi ruga să ne ajute. Poţi să treci mîine pe la mine sau să-mi dai un telefon ?

Graba cu care trecuse de la soluţie la procedura de îndeplinire i s-a părut nefirească, puţin brutală chiar. Aşa gîndea însă că e mai bine. Dorea sincer să o ajute şi considera că nu trebuie să-i mai lase timp de gîndire. Totul, absolut totul trebuia îndreptat acum, neîntîrziat, spre

sănătatea tatălui. N-o credea egoistă, nu-i știa felul, dar așa a socotit necesar să procedeze.

Fata înțelese că trebuie să plece. Nu se putea aduna. Nu știa ce să-i spună omului din fața ei, care o privea nu cu milă, nici cu răceală, poate cu multă afecțiune.

— Nu vă supărați că vă întreb, tovarășe doctor. Aveți copii ?

— Am și eu o fată, mai mare ca dumneata, am și un nepot, răspunse medicul.

— Le doresc sănătate.

— Mulțumesc, Silvia, am să le transmit.

— V-am întrebat pentru a putea să vă pun o a doua întrebare. Dacă dumneavoastră ați fi în locul tatălui meu, ce-ați face ?

Medicul n-a prevăzut o asemenea întrebare sau, cel puțin, lăsa să se înțeleagă acest lucru, arătîndu-se vădit încurcat. Fata înțelese că a dovedit lipsă de politețe, dar pentru ea întrebarea era capitală. Se uita insistent la medic, care-și împreună mîinile și-și încrucișă degetele. Ridică apoi privirea și-i răspunse celei a fetei.

— Mi-i crede, nu mi-i crede, în locul tatălui dumitale aș respinge încercarea fiicei mele de a se sacrifica pentru mine.

— Deci ? Credeți că tatăl meu n-ar face la fel ?

— Știu eu ? Răspunsul ce ți l-am dat s-a referit la fata mea, care n-ar fi în stare să mă convingă. Mă înțelegi, Silvia ?

Fata plecă ochii. Înțelese că trebuia să fie tare. Trebuia să fie tare și să-l convingă pe tatăl ei. Va putea, nu va putea ? !

•

Ajunsă în acest punct al amintirilor, Silvia izbucni în plîns. Încerca să-și înăbușe clocotul năvalnic din piept

însă nu reușea. Simți la un moment dat că mama ei se așază lîngă ea, încercînd s-o îmbrățișeze. Instinctiv se scutură, îndepărtînd brutal brațele ființei ce căuta să i se apropie. Plîngea, în continuare, dezlănțuit.

— *Ce-i cu tine, Silvia ?* Te rog... n-am vrut... iartă-mă, știi că eu...

Din nou, mîinile ce le azvîrlise se așezau, domoale, pe umerii ei, pe cap... Nu le mai refuză. Încet, încet se liniști.

— Hai să mîncăm ceva, fetița mamei. Uite, eu pregătesc, tu du-te și spală-te puțin pe ochi. Ești obosită...

4

„791" își programă progenitura la ultima testare. Rezultatul obținut îi dădu o certitudine : va face orice pentru bani. Instruirea, la concret, mai dură cîteva zile. Îl chestiona, îl corecta, îi inocula ceea ce dorea. Știa cum să procedeze. Miza pe intuiția lui care, din trei acțiuni, reușea într-una. Era totuși o performanță pentru care șeful îl aprecia. Este adevărat că pînă acum s-a ocupat de alte domenii. La un moment dat începuse să bănuie că nu i se mai acordă încredere, fiind pus să obțină informații din sectoare fără importanță, după părerea lui. Nu știa, nici nu avea cum, că ce „vîna" el servea pentru propagandă. Era primul lui caz cînd i se cereau informații din domeniul militar.

Mai greu i-a fost să-l instruiască pe Priboi în manevrarea aparaturii fotografice cu care era înzestrat ca „fotoreporter" și a celei de înregistrare, pe care trebuia s-o încredințeze persoanei desemnate pentru a o folosi.

...La începutul lunii iunie l-a condus la gară. Mai bine zis, în apropierea gării. Opri mașina la o parcare. Își privi prin lentilele ochelarilor însoțitorul și se uită la ceas.

— Mai ai patruzeci și cinci de minute pînă la plecarea trenului. Nu ți-am spus pînă acum, Nicule, dar — în mod sincer — aș dori să reușești. Nu atît pentru mine, cît pentru tine. Sigur, și pentru mine contează, dar aș vrea să înțelegi că, în primul rînd, pentru tine. E păcat să devii un ratat în țara ta, pentru că asta ți-ar fi soarta, cînd poți deveni cineva aici, lîngă mine... Am planuri mari cu tine... Și-apoi, nu uita, reușita acestei misiuni îți asigură niște condiții pe care nu le poți obține nicăieri. De astea am mai vorbit și nu e cazul să mă repet...

Priboi tăcea. Gîndea, în imagini materiale, la momentul reîntoarcerii sale. Absorbit de acestea, nu spuse nimic. Bătrînu continuă :

— Tu nu ești născut pentru munca „de-acolo". Întrunești, cum la puțini se întîmplă, trăsături care te deosebesc, te „scot din comun", cum se spune. Ar fi păcat, mare păcat să nu te folosești de ele în viață.

— Tocmai la asta mă gîndeam și eu, domnu Bătrînu. Viața e un unicat și trebuie trăită după gust, după dorință... Am și eu planuri... Recunosc însă că sînt legate de ale dumneavoastră...

Mulțumit de răspuns, Bătrînu își privi din nou ceasul.

— Mai e puțin. Bagajul îl cunoști, ai tichetul în buzunar. Ultimele recomandări : fă totul să pari natural ; ai fost, cred, bine pus la punct ; nu uita că este un al doilea după tine, pe care tu nu-l cunoști, și vom ști zilnic ce-ai făcut ; nu este neîncredere, ci necesitatea de a ne informa dacă nu ai „capotat" ; pentru situațiile critice știi la cine să apelezi ; reține — numai în cazuri de „forță majoră" ; un *ultim sfat : cînd îți dai seama că ești în* „clipa supremă" — fiolele ! Fără ezitare ! Altfel...

— Nu vă faceţi probleme, domnu Bătrînu. Ştiu foarte bine ce am de făcut. M-am convins că lucraţi bine, ştiţi ce vreţi şi, mai ales, vă pricepeţi cum să realizaţi ceea ce vreţi. Ne vom vedea la termenul stabilit. Sper că o să *vă ţineţi de cuvînt ca şi pînă acum.*

Nemulţumit cumva de insinuarea omului său, „791" rămase puţin pe gînduri şi-apoi, reţinîndu-se să nu fie prea aspru, îi replică :

— Cred că timp de zece luni ţi-ai dat seama cine sînt şi ce pot. Vei vedea şi mai departe. Totul însă depinde de tine.

Simţea nevoia să-i mai spună o dată de „fiole". Renunţă, amintindu-şi că a fost unul din momentele-obstacol în pregătirea tînărului de lîngă el. Acesta a înţeles greu sau, altfel spus, a acceptat după multe insistenţe ideea de a purta implantate în gingiile exterioare ale maxilarelor inferioare cîte o fiolă minusculă, plată, cu otravă extrem de puternică. Se temea că, lovindu-se din greşeală sau chiar în somn, dormind pe un obraz sau altul, s-ar putea sparge vreuna din ele şi totul se termină. A fost nevoie de experienţe care să-l convingă că pentru spargerea acestora era necesară o lovitură sau o apăsare puternică în locurile unde erau fixate.

Tăceau. Bătrînu îl privea din cînd în cînd pe Priboi. Ştia că-l cuprind emoţiile şi pentru a i le risipi, îi spuse zîmbind :

— Am impresia că începi să ai emoţii. E normal şi o să mai ai. Principalul este să le sesizezi începutul şi să le controlezi. Ai văzut ce-a spus psihologul : nu eşti o fire emotivă şi, în orice situaţie, te poţi stăpîni. E un lucru foarte important, o calitate indispensabilă pentru treaba care ţi s-a încredinţat.

— Asta şi fac în acest moment şi văd că izbutesc. Cum mă gîndesc la altceva, plăcut, nu mai simt creşterea pul-

sului și nici a încordării. Mi-au folosit mult lecțiile pe care le-am primit.

— Ești un tînăr capabil, înzestrat cu multe calități, un om de nădejde și de viitor. Reținut, calculat, poți fi îndrăzneț, curajos în momentele cheie.

Era pentru a patra sau a cincea oară cînd domnul Bătrînu îi sublinia niște calități, pe care el era sigur că le are. Îi făcea însă plăcere să i le remarce cineva.

— Cu astfel de trăsături și cu planul pe care l-am conceput împreună putem obține ce ne interesează. Ai avut timp suficient să reflectezi asupra modului în care urmează să acționezi. Vezi vreo fisură, crezi că mai e ceva de pus la punct, de corectat ?

— Sincer să fiu, nu. Poate, la fața locului, acționînd. Însă mi-ați dat, cred, suficiente soluții de rezervă. Principalul este să găsesc persoana pe care mi-ați indicat-o...

— Nu te grăbi. Ai timp suficient. Pentru autorități ai o calitate oficială — fotoreporter al revistei care ți-a dat legitimația și ți-a întocmit tematica fotoreportajelor ce o interesează. Pentru persoana în cauză — tehnician electronist. Nu fi prea galanton să nu trezești curiozități.

— M-am obișnuit de-acum cu rolurile. Ore întregi, zile de-a rîndul mi le-am imaginat în evoluția acțiunii și cred că și noaptea, de m-ar scula cineva, știu cine sînt, ce caut și ce fac.

— Ce să-ți mai spun ? Ai grijă de vaza de cristal. A fost exportată de curînd în România în cantități destul de mari, probabil ai s-o vezi și prin vitrinele magazinelor.

Priboi se uită la ceas, apoi la mentorul său.

— Cred că e timpul să ne despărțim. Vă mărturisesc că plec cu încredere în reușită.

— Și eu am încredere, Nicule, mă bizui pe *inteligența și pregătirea ta. Viitorul* tău depinde de treaba pe care ai s-o faci.

Luîndu-şi scurta de fîş şi geanta cu aparatura foto de pe bancheta din spate, Priboi întinse mîna bărbatului de la volan.

— Rămîneţi cu bine, domnule Bătrînu.

— Drum bun şi multă baftă, *Nicule. Te aştept pe* tine şi vaza.

Tînărul părăsi autoturismul, îndreptîndu-se în pas grăbit spre intrarea în gară.

5

— Bună dimineaţa... Începem tratamentul ?

Cu aceste cuvinte erau obişnuiţi pacienţii din rezerva şapte. Şi nu numai ei. Le auzeau în fiecare dimineaţă, aproximativ la aceeaşi oră. Cînd erau rostite însă de „tovarăşa asistentă Silvia", lucrurile se schimbau. Cei patru pacienţi, mereu patru dar nu totdeauna aceiaşi, zîmbeau, unii fără să vrea. Timbrul plăcut al vocii, drăgălăşenia fetei îi făceau să uite de usturimea unor injecţii, de gustul amar sau sălciu al unor medicamente. Păcat că şedea puţin în rezervă. O aşteptau alţi bolnavi şi pentru fiecare avea acelaşi zîmbet, acelaşi timbru mîngîietor al vocii.

— Cred că nu mai există o a doua asistentă ca tovarăşa Silvia, spuse în şoaptă un ostaş către vecinul lui. E bună de pus pe rană.

— De bună ce e, uite că se ofileşte, răspunse tot în şoaptă colegul. Eu stau de două săptămîni aici şi am impresia că cineva sau ceva o supără. Uneori, dimineaţa, cred că se forţează să fie amabilă. Ba, am văzut-o chiar şi cu lacrimi în ochi. Are ceva...

— Crezi cu adevărat ?

— Fii atent cum reacționează la întrebarea mea : mai veniți la mine la aerodrom, tovarășa Silvia ?

Asistenta se întoarse către cel ce-i adresase întrebarea, se încruntă pentru o clipă și apoi schiță o umbră de zîmbet. Răspunse totuși imediat.

— Dacă nu-i prea departe, poate am să vin.

— Nu-i departe, dar acolo e vînt puternic, știți, turboreactoarele provoacă adevărați nori de praf și mai ales vîrtejuri de aer care te doboară dacă nu ești cît de cît solid sau bine înfipt în pămînt...

— Mai lasă-ne măi fruntașule cu turbinele tale. Ai zăpăcit-o pe tovarășa asistentă. Crezi că numai avioanele au succes la fete ? Eu știu că mai mult și mai mult îi plac tunurile. Mi-a spus că la parada de la 23 August vrea să mă vadă defilînd. O să-i scriu cu ce tun defilez, să se uite numai la mine.

— La tine, măi Andrei ? Păi, tu în cîteva minute apari și dispari. Dacă vrea să vadă ceva frumos, să admire ceva, o să se uite la sportivi, la noi care facem piramidele...

— Au, mă doare !, țipă răsfățat cel căruia i se făcea o injecție.

— „Aumădoare" a fost învățător la clasele I—IV ai uitat ?

— Nu, dar vroiam să nu-i mai ascultați pe palavragiii ăștia. Se laudă cu armele lor, cele mai grozave... chipurile.

— Ia te uită, Vasile, unde era „regina" !

— „Regină", „neregină", infanteria a fost și rămîne baza fundamentului temeliei, așa să știți !

— Nu vă certați, întrerupse discuția vocea liniștitoare, calmă, a asistentei. La paradă o să vă văd pe toți la... televizor. Ai luat pastilele acelea mici, albastre, *tovarășe soldat* ?, întrebă fata pe infanteristul care încercase să țină piept celorlalți.

— Da, le-am luat. Pot să mă duc prin curte ?

— Cu o condiție : să fii punctual la vizită.

— Sigur, nu vă faceți griji.

— Eu, în locul dumneavoastră, mi-aș face. Este singurul dintre noi care nu vă prea caută „*vorbă*".

— Și-o fi găsit altă... „vorbă" !

— L-am și văzut prin curte discutînd cu tovarășa brunetă de la laborator.

— Lăsați băiatul în pace, ori sînteți geloși ?

— Geloși sîntem dar nu pe el, ținu să precizeze grănicerul cu piramidele sportive.

— Dar pe cine ?

— Pe dumneavoastră, interveni aviatorul.

— Și pe ce motiv, mă rog ?

— Stați prea puțin cu noi și mai mult în salonul vecin.

— Da, așa e, recunoscu fata. Dar acolo am mai multe tratamente de făcut...

— Și un marinar, tovarășa Silvia.

— Vă place albastrul marin mai mult decît bleosielul cerului, tovarășa asistentă ?, interveni din nou guralivul aviator.

— Îmi place că sînteți bine dispuși. Cine o să plece primul, v-ați gîndit ?

— Eu, răspunse artileristul.

— Nu cred.

— O să vedeți ! Raportez tovarășului doctor să-mi dea drumul, mă duc la unitate, fac raport să mă mute la marină, mă îmbolnăvesc și vin la spital ca marinar...

Izbucniră cu toții în rîs. Fata nu știa cum să-i mai liniștească. Simțea, știa că-i simpatizată, că militarii o îndrăgesc, unii ca pe o soră, alții ca pe o fată drăguță. Oricum, îi făcea mai multă plăcere să stea între bolnavi decît între colege, care ba bîrfeau, ba discutau fleacuri,

despre pantofi, despre rochii și farduri, și ea nu avea ce să spună.

Trecu în rezerva opt unde, datorită unui băiat bolnav mai grav, atmosfera era alta. Respectul pentru colegul mai suferind impunea o anumită reținere. Și aici s-ar fi găsit unul, doi, dornici de glume, de un schimb de cuvinte cu fata aceasta cuminte și drăguță, însă nu îndrăzneau.

Terminînd și cu ultima rezervă, Silvia Spătaru își luă trusa și, ieșind pe culoar, se îndreptă spre camera asistentelor. Pe drum se întîlni cu locotenentul-major Pristavu.

— Tot supărată, Silvia ? Întrebarea porni involuntar, văzînd-o pe fată mergînd încruntată, cu privirea în jos și absentă. Ea tresări, se opri și încercă să-și adune gîndurile. Arborînd apoi masca bunei dispoziții, răspunse :

— Nu, tovarășe doctor. N-am motive.

— Știu eu ?, poate vreo neîmplinire, vreun necaz, vreun sentiment... deosebit, spune-mi. Ți-am mai spus acum vreo săptămînă că te-ai schimbat mult față de cum arătai cînd ai venit la noi. Și te-am rugat, văd că fără rezultat pînă acum, să-mi spui și mie ce te frămîntă.

— Îmi vorbiți în calitate de secretar al organizației U.T.C. ?

— Nu numai, Silvia. Ești o fire afectivă, simt că te preocupă ceva și, pe mine, mă necăjește faptul că nu-mi vorbești despre tine. Ca între colegi, între prieteni. Și de ce nu, ca între uteciști. E mai bine, crezi, să te închizi în tine ? Te-a supărat cineva din personalul secției ? Vreun bolnav ?

— Nu, dimpotrivă.

— Atunci, vreun prieten, cineva din familie ?

— N-am prieteni, tovarășe doctor. Sînt singură...

— Poate singurătatea e de vină. Am *impresia că fugi de noi*, de colege...

— Nu fug, dar trebuie să fiu singură.
— Nu înțeleg !
— Cîndva o să vă spun.
— M-ar bucura să fiu primul confident.

Fata îl privi o clipă pe tînărul medic, acesta reținu o anumită undă din privirea ei, fără însă a o putea defini. Dealtfel, Silvia se și îndepărtă în lungul culoarului.

•

Și în după-amiaza aceea, Silvia ajunse tot în Grădina Botanică, pe banca ei preferată. Era îngîndurată. Privea în jur, fără a vedea nimic. Vedea doar înăuntrul ei, în viața ce i se părea tot mai întunecoasă. Ce-o mai așteaptă acasă ? Ar fi preferat să stea tot timpul la spital. Se simțea bine. Și-aici în grădină. Urmărea din cînd în cînd grupuri de fete și băieți, uneori perechi, pe toți și-i închipuia studenți, vis pe care ea nu reușise să-l realizeze.

Cuvîntul „student", trecut prin memorie, îi aduse aminte de punctul unde firul amintirilor fusese rupt în seara trecută de plînsul acela aproape isteric.

...Nu, n-a fost capabilă să-și înduplece tatăl. Îl rugase cu cerul și cu pămîntul să plece amîndoi la Covasna, urmînd să-și amîne prezentarea la concurs pentru anul următor. Avea doar douăzeci de ani, era încă timp pentru o pregătire mai serioasă... Puteau fi împreună, numai ei, amîndoi, timp de trei săptămîni. Orice încercare se lovea de refuzul categoric al tatălui. Mai mult decît atît, încercase s-o convingă el pe ea. Și reușì întrucîtva, arătîndu-i și explicîndu-i ultima electrocardiogramă și aprecierea medicului că evoluția bolii este favorabilă. Îi mai spusese că peste puțin timp își va relua activitatea. O perioadă — program redus, apoi normal.

La rugăminţile Silviei, tatăl se lăsase consultat şi de medicul cardiolog recomandat de ea. Îl vizită, singură, în ziua următoare. Vroia să ştie precis, deschis, care-i adevărul.

— Într-adevăr, Silvia, afecţiunea este în regres. Însă pericolul există. Din cele ce mi-ai spus acum, înclin să cred, repet — înclin, că poate-i mai bine să-l asculţi. Mi-a făcut impresia unui om matur, echilibrat, sensibil dar tenace, şi este posibil să-l afecteze mai mult renunţarea ta în favoarea lui, decît rezultatul, hai să zicem negativ, al concursului.

...Se prezentă la concurs destul de bine pregătită. Din primul moment, citind subiectele, şi-a dat seama că le cunoaşte şi că le poate rezolva. Dar tot în clipa aceea începu să se inhibe. Gîndindu-se că pot fi mulţi care le stăpînesc şi le dezvoltă mai bine ca ea, că din nou va eşua şi că prin aceasta îi va face rău tatălui ei, nu se mai putu concentra. Încercă să se calmeze, să-şi adune gîndurile, toate eforturile fură însă zadarnice. I se umeziseră palmele, simţise că sala se învîrte cu ea, că văluri negre i se aşază pe ochi şi-şi pierdu cunoştinţa...

Spre mirarea ei şi chiar a medicului-prieten, tatăl suportă destul de bine întîmplarea nefericită prin care trecuse. Era mai îngrijorat de starea sănătăţii ei decît de a lui. Primind o săptămînă concediu medical, Silvia plecă împreună cu tatăl ei la Breaza. A fost o săptămînă reconfortantă pentru amîndoi. S-au plimbat mult, au discutat toate problemele ce-i preocupau, şi-au mărturisit reciproc gîndurile, frămîntările. Atunci, în săptămîna aceea, aflase ea multe lucruri despre tatăl şi despre mama ei...

Îşi reluă serviciul la spital iar de la întîi septembrie începu activitatea şi tatăl ei. Totul decurgea normal. Într-o sîmbătă seara, la începutul lunii noiembrie, Silvia

auzi o discuție mai aprinsă în camera părinților. Din frînturi de cuvinte, înțelese că lucrurile ajunseseră într-un punct critic. Nu dormise toată noaptea. A doua zi, dimineața, era de serviciu la spital. Își luase la revedere de la amîndoi, ca și cînd n-ar fi știut sau auzit nimic. În dimineața acelei zile, părinții *s-au apucat să schimbe* dispunerea mobilelor din cele trei camere, în așa fel ca să doarmă despărțiți. Cînd au ridicat bufetul, tatăl căzu ca fulgerat... A aflat toate acestea cînd ajunse acasă. Fugi repede la „Urgență", însă inima tatălui ei, a celei mai iubite ființe pentru ea, încetase să mai bată...

Au urmat zile negre, nopți albe, gînduri, multe gînduri triste, toate contopindu-se într-o prematură îmbătrînire sufletească.

...Pierderea tatălui îi îndepărtase ideea unei noi încercări la admitere. Dealtfel, nici timp de pregătire nu mai avea, mai bine zis nu mai avea liniștea necesară. O frămînta doar gîndul cum să facă să o mulțumească pe mama ei, să-i asigure ce îi era necesar. Pe fondul bolii de care suferea, șocul produs de moartea soțului o dezechilibrase complet. Avea cînd stări de furie, cînd depresiuni, și unele și altele greu de suportat. Nu se mai putea controla. Și nu aveau nici o rudă, nu putea apela la ajutorul nimănui. Se frămînta singură. „Dacă ar fi o femeie sănătoasă, cît de cît capabilă să înțeleagă realitatea, cu pensia ei și cu ce cîștig eu, ne-am ajunge, am trăi bine. Dar cu cine să te înțelegi ?"

Împlinise de curînd douăzeci și unu de ani. Ce vîrstă frumoasă pentru o fată ! N-a felicitat-o nimeni, n-a primit măcar o floare. A plîns în ziua aceea. A plîns gîndindu-se cum sărbătoreau colegele de serviciu astfel de zile. A plîns mai mult la gîndul că, dacă trăia tatăl ei, avea parte măcar de un sărut și de o felicitare. Poate, așa cum o obișnuise, și de un cadou frumos. De ce este

așa de crudă soarta cu unele ființe ? De ce nu i-a fost dat și ei să se bucure de un cămin părintesc ca celelalte fete ? Nu de huzur, nu de lux, nu de răsfăț, cum aveau unele dintre ele, ci de căldura, de afecțiunea celor dragi, a celor ce au zămislit-o. Nu era invidioasă pe acele fete care aveau totul din belșug, nici pe cele frumoase care-și găsiseră fericirea în anturajul tinerilor medici sau al unor bolnavi cu care cîteva se și căsătoriseră. Nu aspira la așa ceva. Totul în mintea ei se învîrtea în jurul mamei, în perimetrul umbrei de familie ce-i mai rămăsese. Îi era necaz că mintea n-o ajută să găsească o soluție, să iasă din acest impas. Tot ce gîndea, oricît se frămînta, ajungea la același subiect : mama. Ce să facă cu ea ? S-o părăsească, s-o lase în voia soartei ? E bolnavă de atîția ani...

Ar fi nedreaptă să spună că n-a fost și nu este curtată de băieți, unii, era sigură, cu intenții serioase. Își aminti de un student în ultimul an. A întrebat-o deschis, după puțin timp de cînd s-au cunoscut : vrea să se căsătorească cu el ? Nu i-a răspuns imediat. Cînd a luat examenul de stat, i-a spus că peste cîteva zile se logodește cu „alesul inimii ei". Pe unde o fi Valerică acum ? Dureroasă întrebare !

...Se sculă de pe bancă și porni către ieșirea din grădină. Singură, cu durerea și frămîntările ei. Nu vedea nimic în jur, nu privea pe lîngă cine trecea.

6

Pe șoseaua Pipera, puțin mai încolo de intersecția cu artera care duce la Băneasa, este o pădurice tînără, cu multă verdeață și intrînduri unde poți sta liniștit la umbră. Era

aproape de amiază și din această cauză, în ziua aceea, nu erau decît două mașini distanțate mult pe marginea șoselei, care-și așteptau cumințí stăpînii răspîndiți prin pădure.

Pe două scaune pliante, cu o măsuță între ei, doi bărbați jucau șah. La început, piesele se mutau pe *tăcute*, așa cum se cuvine la un asemenea joc. Cînd era cazul se auzea „gardă !". Simplu, fără emfază, fără ton ridicat. Așa decurgea jocul de mai bine de zece minute. La a optsprezecea mutare, bărbatul mai vîrstnic întrerupse liniștea :

— Și chiar nu ești „iubit" de nimeni ?

Celălalt, mai suplu, între două vîrste, dar mai apropiat de a doua, privi spre tabla de șah, apoi spre partener, prelungi tăcerea și, în cele din urmă, răspunse :

— Cred că nu. Sînt sigur că nu ! M-am verificat de fiecare dată cu cea mai mare atenție. Sînt la o etate cînd am început să mă iubesc singur ; am un țel precis — sugerat de dumneavoastră — și pe care vreau să-l ating. Dacă ceea ce mi-ați promis au fost gogoși, nu voi pierde eu !

— Ce vrei să spui ?

— N-o luați ca o amenințare. Dar să știți că vreau să ajung acolo unde mi-ați spus. Altfel...

— Altfel ? îl întrerupse mai vîrstnicul, încruntindu-se și adîncindu-și astfel și mai mult cutele de pe frunte.

— Altfel, nimic, se resemnă celălalt. Poate...

— Poate, ce ?

— Poate... nu știu...

— Le-am spus șefilor că mi-ai făcut impresia unui schizofrenic, că nu pun bază pe dumneata, dar să ajungi pînă la asemenea afirmații este totuși o diferență...

— Gardă !

— Gardă ? La ce ? La nebun ?

— Nu, vă iau regina.

— Ia-o, că eu îți iau regele !

Pădurea frumoasă, liniștită, șoptea în zumzetul ei obișnuit. Din cînd în cînd, se auzea cîte o mașină trecînd în fugă pe șosea.

Începură o nouă partidă. Nici unul nu mai era atent la joc. După o deschidere șablon s-au oprit.

— Domnule Marinescu, fac orice, v-am mai spus, pentru a răsplăti grija ce i se poartă fiului meu și pentru a ajunge și eu lîngă el. Știți foarte bine că, de cînd m-ați angajat, am făcut tot ce am putut... Despre moartea colonelului Spătaru, cercetător într-un institut sau laborator militar, eu v-am informat. Mi-ați dat atunci, e drept, o sumă frumușică. Dar ați uitat la cîte înmormîntări am „luat" parte pînă la el ?

— A fost singura dumitale „reușită", domnule Radu, pe care a trebuit s-o completăm din alte surse...

— Singura ?... Dar nu știți prin ce clipe am trecut atunci, pe marginea gropii, cînd l-am „tras de limbă" pe maistrul militar care plîngea ca un copil și am aflat despre „Menumorut" — premieră în tehnica militară pe plan mondial —, concepția colonelului !... Singura ? Dar despre fata colonelului, care venea în fiecare zi la mormînt, nu tot eu v-am spus ? Vă străluceau ochii de bucurie atunci...

— Fac parte din aceeași informație, amice... Și am plătit-o gras. Dar altceva, ce ne-ai mai dat ?

— M-am străduit mult, domnule Marinescu. Adevărul este — vă spun cinstit — că nu pot să-i „descos" pe militari. I-am mai ascultat eu prin trenuri pe navetiști, prin restaurante, dar nu mi-e la-ndemînă să-i „provoc". Am încercat și n-am reușit... Fac orice altceva, dar asta nu pot. N-am tactul necesar, n-am metodă, mi-e și teamă, vă spun deschis.

Reluară jocul, dar tot atît de absenți la mutările pe care le făceau.

— Ai fost urmărit, domnule Radu.
— Nu, vă garantez că nu.
— Eu știu că da.
— Cînd, unde ? întrebă precipitat numitul Radu.
— În seara cînd trebuia să te întîlnești cu amicul dumitale de la „tancuri"...
— De unde știți ?... Am procedat ca întotdeauna. Am plecat cu autobuzul pînă la Chitila, de unde am venit cu trenul, ca orice navetist. De la gară, am luat tramvaiul 26, am schimbat la „Tunari" cu troleibuzul 83... M-am controlat tot timpul... Este imposibil...
Urmară alte cîteva mutări pe tabla de șah.
— Amicul dumitale, în aceeași noapte, a plecat dar n-a mai venit. M-am interesat și am aflat că a fost arestat.
— Minciuni, vreți să mă speriați !
— Ia-o cum vrei. Am băgat un om la „pîrnaie" fără să fi scos ceva de la el, am pierdut o „sursă"...
— Nu promitea cine știe ce, domnule Marinescu. În după-amiaza aceea, l-am așteptat pînă la orele nouăsprezece și am stat la el pînă la douăzeci și unu, fără să fi putut obține...
— Șah, domnule Radu.
— Șah ?, cum...
— Nu te mira. Fii atent la ce urmează.
— Adică ?
— La începutul cunoștinței noastre, după ce ai ieșit de la... și ai acceptat condițiile ce ți le-am pus, ți-am precizat clar că noi nu ne jucăm, că orice gest, orice fapt îl taxăm : în bine sau în rău. Cu bani și alte mijloace sau cu gloanțe și otravă. Ți-amintești ?
— ...Da, dar domnule Marinescu, eu nu am făcut nici o greșeală...
— Ba da ! Securitatea poate fi pe urmele noastre și nu avem nevoie de așa ceva. E clar ?

— Și-atunci ?

— Fii atent la șah ! Am impresia că vei pierde și de data asta.

Mai vîrstnicul jucător, privindu-și atent cîteva clipe partenerul, care nu făcea altceva decît se uita tembel la tabla cu cele șaizeci și patru de pătrățele, scoase o pastilă și o puse într-un păhărel cu puțină apă, din termosul aflat la îndemînă, și-l avertiză pe amicul său :

— Dacă știam ce „partener" mi s-a recomandat, renunțam de la început la dumneata. Dacă știam că n-o să pot face ce mi se cere, nu mă băgam într-o asemenea afacere. Dacă știam că o să ajung aici, beam eu paharul acesta... Ți-am spus toate astea în loc de liturghia popii...

— Nu-nțeleg, domnule Ma... Eu nu sînt credincios, sînt...

— Adică, ai fost !

— Am fost ? Mai sînt... sînt...

— Ai fost, domnule Radu. Pentru noi, ai fost. E clar ?

— Nu !

— Bine, îți explic. Ți-am dat pînă acum cincisprezece mii de lei, plus o asigurare pe viață într-o țară la alegere dintre cele trei pe care noi ți le-am propus. Ai acceptat totul. Dar, ce-ai făcut ? Ne-ai furnizat niște fleacuri... A fost nevoie să apelăm la un om „din afară", bineînțeles mult mai bine pus la punct... Tot român, sînge din sîngele dumitale, domnule Radu, dar de o cu totul altă factură. Cu el n-o să avem probleme cum am avut cu dumneata...

— Fiul meu ? îngăimă cel ce se încumetase să joace șah cu un „maestru".

— Da, fiul dumitale, care va ajunge acolo unde dumneata n-ai fost în stare.

Omul care în viaţa de zi cu zi, după ispăşirea pedepsei, era aparent liniştit, respectuos cu vecinii, cu lumea din jur, corect şi disciplinat la locul de muncă, omul care privea în trecut dar şi în viitor, care ştia că fiul său, rămas „în afară" cu prilejul unei excursii, a fost ajutat să se califice într-o meserie frumoasă şi bănoasă, pe care spera, dorea să-l revadă, părea că într-adevăr nu înţelege ce i se spune, nu era în stare să recepţioneze nişte semnale venite parcă de undeva, dincolo de real.

— Tot nu-nţeleg, domnule Marinescu. Sau, dacă vreţi, refuz să iau de bune vorbele, să cred că...

— E greu, domnule Radu. Dar, în aceste momente, îmi permit luxul să fiu galant cu dumneata, să-ţi dau nişte amănunte. Fiul dumitale nu este ceea ce ai crezut, ci unul de-ai noştri. A făcut o şcoală specială şi promite mult. E din alt aluat decît dumneata. Va veni în curînd în ţară şi va face „planul" şi pentru tatăl lui.

Numitul Radu rămase împietrit. Parcă-i dăduse cineva cu o măciucă în cap. Mintea i se învălmăşise. „Fiul meu — unealta lor ? A apucat pe acest drum fără întoarcere ? Ce să fac, cum să-l scap, să-l previn..."

— Şi nu este totul, domnule Radu, îi tăie firul gîndurilor „maestrul". Povestea cu amicul de la „tancuri" am inventat-o doar ca pretext pentru a te lichida. Adevărul, crudul adevăr — trebuie să recunosc — este că nu vrem ca fiul dumitale să te găsească în viaţă şi să ne încurcaţi planurile. De aceea trebuie să dispari. Mă înţelegi acum ?

Omul ce-şi pierduse firea începu să devină lucid. Înţelegea mai mult decît ar fi dorit. Înţelegea neaşteptata realitate. Ştia că nu are scăpare. Încercă să prelungească

agonia și să afle răspunsuri la întrebările, nenumărate, ce-i treceau prin minte.

— Dar mi-ați spus că în schimbul serviciilor ce m-am angajat să vi le fac, fiul meu urmează un curs de electroniști, mai tîrziu că s-a angajat la un patron, că și-a format o familie, că are și un copil...

— Nu contest, însă scopul scuză mijloacele, domnule Radu. Noi nu avem scrupule, nu știai ?

— Dacă vine, o să afle că am fost...

— O să afle că te-ai sinucis, fiind bolnav de nervi. O să-l informăm noi, nu altcineva. Și n-o să aibă curajul, în postura în care vine, să facă cercetări. Cam asta-i totul, fostul meu amic...

Cel ce răspundea la numele de Radu, omul care avusese o identitate, înțelese acum destul de bine cum stau lucrurile. Înțelese tot atît de bine că nu poate, că nu are ce să mai facă.

Fără să trădeze cea mai mică emoție, așa-zisul Marinescu îi întinse partenerului de joc păhărelul.

— Ce-ți dau să bei este o vitamină...

— Refuz otrava ! aproape strigă celălalt.

— Otravă ? Marinescu bău el paharul pînă la fund și începu să rîdă în hohote. A fost o vitamină, domnule Radu. Noi nu ne pierdem oamenii așa cum ai înțeles dumneata. Dimpotrivă, îi prețuim... Vrei să te convingi ?

Puse apă din nou în pahar și o pastilă asemănătoare celei pe care o folosise pentru el.

— O vitamină, domnule Radu, care te va întări în aceste clipe...

Convins că totul este un joc al adversarului de șah, numitul Radu luă paharul și-l bău. În mai puțin de trei minute, Petru Priboi își dădu duhul.

1

Gara de Nord din București este aceeași de zeci de ani. Puține, prea puține schimbări i s-au adus. O melodie, în semn de prevenire a anunțurilor, cărucioare individuale de transportare a bagajelor, cîteva micromagazine și cam atîtea sînt noutățile ultimilor ani. Cît privește întîrzierea sosirii unor trenuri, mai ales a celor cu traseu lung, nu s-a petrecut nici o minune. Vară, iarnă, unele dintre ele, chiar interne, mai întîrzie. Cei ce-și așteaptă rude, prieteni, fumează cîte zece-cincisprezece țigări sau se plimbă de zeci de ori prin fața peroanelor pînă să vadă persoana mai mult sau mai puțin dorită.

Pe peronul liniei nouă, într-o seară de început de iunie, erau foarte mulți nerăbdători. Trenul fusese anunțat însă nu se zărea. Bărbați, femei, familii cu copii, persoane cu cîte o floare sau buchete chiar așteptau accleratul două sute doi. La oprirea trenului, mulți din cei de pe peron începură să alerge de la un vagon la altul, scrutînd ferestrele, căutînd o figură cunoscută. Fiecare, din tren sau de pe peron, gîndea ce plăcut este să fii așteptat sau să întrezărești cu o clipă mai devreme persoana așteptată !

Uneori, mai bine zis adeseori, este foarte neplăcut să aștepți sau să sosești într-o gară unde nimeni nu vine sau nimeni nu te așteaptă.

În acea seară de iunie, cu acceleratul două sute doi sosea în București și Nicolae Priboi. Un tînăr de statură către înalt, plăcut la înfățișare. Nimic de pe figura lui nu atrăgea atenția în mod deosebit, în mîna dreaptă cu o valijoară, o scurtă de fîș în cealaltă. Îmbrăcăminte obișnuită — o bluză de flanel, un pantalon de catifea reiată,

iuni, niște pantofi fără șiret. Tunsoare normală, bărbierit proaspăt, atitudine de călător obișnuit al căii ferate.

Mergea pe peron și se revedea cu ani în urmă. Avea aproape patrusprezece ani. Venea în București pentru prima dată, de la bunicii care-l crescuseră. N-avea mamă. Murise cînd l-a născut. Atunci, pe peron, îl așteptase tatăl. Îi spusese, mai pe ocolite, ca să nu-l sperie, că în Capitală e inundație, dar să n-aibă teamă că o să-l ducă în brațe pînă la tramvai. Nu prea înțelesese bine, privirea-i fugea spre ceea ce nu văzuse pînă atunci. Becuri lungi, fluorescente, gălăgie, lume multă, anunțuri la megafoane, forfotă. O gară mare cu multe peroane, pe care încercase să le numere dar nu reușise. Vroia să-l audă și pe tata, care mereu spunea cîte ceva, dar mintea lui se împrăștia în jur, în tumult, și nu putea să se adune, să înțeleagă, să se oprească la ceva...

Revedea acum aceeași gară, poate același peron, dar copilul de atunci era departe de el. Pășea pe dalele peronului, ale gării, un om tînăr, cu alte vederi, cu alte dorințe. Modestul copil de odinioară era acum un adult nu venit din nu știu ce colț de țară ci „din afară", de undeva unde totul se dă pe măsura „talentului" de a fi în stare, de a fi capabil să o iei înainte, măcar cu o clipă, colegului, prietenului tău. Indiferent dacă acesta și familia lui au sau nu au ce mînca. Iar cînd e vorba să-ți trădezi patria, banii nu se numără cu zgîrcenie. Asta știa. Și o știa foarte bine. Atît de bine încît n-a stat în cumpănă nici o clipă cînd binefăcătorul lui i-a pus în față alternativa : ori una, ori alta !

...Și-a scos cele două valize de la vagonul de bagaje și le-a depus pe toate la „bagaje de mînă". Porni spre „Nord-Hotel" și se opri la barul acestuia. *Înainte de a intra, se* gîndi ce atitudine să ia : de străin — știa aproape bine o

limbă de largă circulație ; de român — venit de undeva din provincie ? Alese prima variantă.

Chibzui, cît timp bău un păhărel de coniac, și se hotărî. Va lua o cameră la unul din hotelurile situate în apropierea gării. Așa și făcu. Se înapoie la gară, de unde își aduse bagajele.

...În următoarele două zile se plimbă prin oraș cu un aparat de fotografiat, de profesionist. Înregistră pe peliculă cîteva imagini ale unor clădiri sau intersecții, îndelung studiate în prealabil.

•

În bazarul din „Matache" sînt multe tonete, mici prăvălioare. Mărfuri, dintre cele mai variate, din abundență. Bani să ai că tentații... Vînzătorii te invită, te îndeamnă.

La „Comturist" nu prea erau clienți, în schimb — două vînzătoare : o fată blondă, drăguță, cealaltă aproape brună, mai puțin atrăgătoare.

— Viorico, spuse cea brună, cred că ne desființează. Nu vezi ce vînzare avem ?

— Ne reprofilăm, Mioaro, răspunse veselă blonda. Fie la flori, fie la artizanat... Sîntem calificate...

— Om fi noi calificate, dar ți-am mai spus eu, Viorico, mai bine era în producție.

— Comerțul e pulsul vieții, dragă. Fabrica...

— Fabrica ? ! Nu știu cum să-ți zic, dar acolo faci ceva concret. Mai bine, mai rău, dar faci ceva. Rău îmi pare că nu l-am ascultat pe unchiu Nelu...

— Unchi-tu Nelu ! M-ai omorît cu unchiul ăsta. Nu, fată. Comerțul e comerț ! Ce-ți trebuia ? Sudură, lăcătușerie, țesătorie ! Tu știi ce înseamnă să schimbi un bec în casă ?

Mioara vru să mai spună ceva dar se abținu. Începu să aranjeze în alt mod obiectele dintr-o vitrină. Viorica își scoase rujul din poșetă și se apucă să-și „dreagă" conturul buzelor.

— Sărut-mîinile, domnișoarelor, se auzi o voce de bărbat în pragul ușii deschise.

Amîndouă vînzătoarele își părăsiră preocupările și păși în întîmpinarea clientului. Un tînăr înalt, drăguț, fără alură de „don Juan", oricum se părea că vrea să cumpere ceva.

— Ce doriți ? întrebară amîndouă deodată.

— Caut, dacă-mi puteți oferi, un cadou pentru o fată de vîrsta dumneavoastră, dar care... nu este nici blondă, nici brună, răspunse zîmbind tînărul.

— Atunci e șatenă, deduse bruna.

— Sincer să fiu, nu știu precis dacă se apropie mai mult de șatenă sau de brună. Sigur e însă că are ochii verzi...

— E șireată, tovarășe, spuse a glumă blonda. Știți vorba : ochii verzi...

— Nu, nu cred... Dar vă rog să stați nemișcată, domnișoară ! Pe fundalul acela de lampadare îmi păreți foarte interesantă...

Pregătindu-și aparatul de fotografiat, tînărul cumpărător spuse :

— Sînt fotoreporter și orice mă frapează sau mi se pare interesant imortalizez pe peliculă...

— Nu vă grăbiți... nu sînt fotogenică... mi-a spus cineva...

— Acel „cineva" avea nevoie de dioptrii...

— Stați să-mi aranjez părul...

— Ce să aranjați ? ! Părul dumneavoastră e minunat așa !

Cîteva declanşări ale aparatului le-au flatat pe cele două fete, mai ales cînd au auzit că una dintre ele, la alegerea redacţiei, va apare într-o revistă.

Obiectul cumpărat a fost un pretext minor pentru Nicu *Priboi. Îl interesa altceva.*

•

Şedea acum în camera de la hotel. Mîncase la un restaurant din centru şi fuma o ţigară, revăzîndu-şi activitatea din ziua aceea. Presupunea, îşi impunea chiar să creadă că are pe urmele lui două „cozi". Ideea aceasta îl va feri de greşeli, i se spusese. De una se îndoia. De cealaltă, însă, din partea „stăpînilor" era sigur. Reţinuse ceva în acest sens din ultimele discuţii cu Ion Bătrînu. Vroia să le demonstreze — prezumtivilor — că este un adevărat fotoreporter de revistă, celorlalţi — că respectă întocmai indicaţiile primite. Fotografiile făcute în diferite puncte din oraş, în „Parcul Tineretului", ca şi la bazarul din „Matache" constituiau argumente liniştitoare pentru el. Ştia, i se repetase de multe ori, ce îl aşteaptă dacă face un pas în lături. „Nu cred eu că au atîtea posibilităţi şi forţe să se ţină tot timpul după mine. Dealtfel, n-am de gînd să-i păcălesc. Au fost buni cu mine şi am să fiu, la rîndu-mi, corect. Mă aşteaptă ce mi s-a promis şi m-am convins că se ţin de cuvînt. Ei ştiu ceea ce ştiu şi eu : n-am mamă, iar tata este închis. Mi s-a interzis să mă interesez de el. N-am s-o fac. Nu doresc, nu vreau să ştiu de el. Nu m-ar ajuta cu nimic. Vreau să ajung cineva. Şi o să ajung ! N-am mamă, n-am tată şipot să fac ce vreau." Puse aici punct gîndurilor şi începu să-şi facă planul pentru ziua următoare. Mai întîi depistarea mormîntului, supravegherea acestuia şi, apoi, contactarea fetei...

8

Îndreptîndu-se spre casă, Silvia trecu prin fața spitalului și, îndemnată parcă de ceva, intră în curte. Parcurse cunoscutele alei pînă la „medicala" ei, auzind din cînd în cînd, de pe cîte o bancă, „bună-ziua" sau „sărutmîna". A stat de vorbă cu cîteva colege, s-a interesat de un bolnav mai grav, internat chiar la schimbarea turelor. Pe drum, spre poartă, se gîndi că venirea ei în spital, în altă tură, putea să pară ciudată. „Am început să fiu de rîsul lumii ! M-or crede nebună ! Nici una din fete nu vine în timpul liber să vadă ce mai e prin secție." Ieși în stradă și începu să urce spre „Dinicu Golescu". Intenționa ca, în drum spre casă, să mai cumpere cîte ceva din piață. Trecuse de intersecția cu linia tramvaiului și apucă pe străduța care duce la „Piața Matache", cînd un tînăr o opri :

— Nu vă supărați, domnișoară, vin de la gară, știți cumva unde este Spitalul Militar Central ?

Gîndindu-se la atîtea situații cînd rude sau prieteni vin la ore nepotrivite la spital și încearcă, între două trenuri, să viziteze un bolnav, Silvia răspunse fără ezitare :

— Da, sigur. Mergînd în jos, pe strada aceea, pe partea dreaptă e spitalul. La aproximativ două sute de metri e poarta de intrare.

— Vă mulțumesc foarte mult ! veni prompt răspunsul. Ați fost amabilă.

— Aveți pe cineva bolnav ? Văzînd mirarea tînărului, se crezu datoare cu o explicație. Știți, eu lucrez la spital și s-ar putea să vă dau o îndrumare mai precisă.

— Da, domnișoară, am un văr care este internat la chirurgie.

— La chirurgie ? Dar sînt mai multe, nu știți la care ?

— Sincer să fiu, nu.

Silvia tăcu, privind în pămînt. Se gîndea cum ar putea totuși să-l ajute pe acest tînăr pentru a se descurca mai ușor, mai ales că la o astfel de oră lucrurile merg mai greu în ce privește găsirea bolnavilor. Ridică privirea, o întîlni pe a tînărului puțin derutat, și-i spuse :

— Dacă vreți, avînd în vedere că azi nu e zi de vizită, vă conduc și mă interesez eu de bolnavul în cauză.

— Scuzați-mă, dar eu știam că marțea e zi de vizită la orice spital. Cel puțin la noi așa e...

— Nu, la spitalul acesta, vizitatorii au acces numai joia și duminica.

— N-am știut, domnișoară. Am picat, deci, cînd nu trebuie...

— Vă pot ajuta, mai ales dacă veniți din provincie...

— Nu, nu vreau să profit de vreun favor. Stau cîteva zile în oraș, adică mai multe și am timp să-l caut.

— Are ceva grav ?

— A, nu. După cîte știu, o hernie banală, operată ieri.

— Atunci e mai bine să-l vedeți poimîine. Și pentru el și pentru dumneavoastră.

— Cred că aveți dreptate. Și-apoi e un bun sportiv, are un organism de fier, așa că nu-mi fac griji.

— Cu atît mai mult, completă fata.

Interveni un moment de stînjeneală și Silvia consideră că e timpul să-și ia rămas bun.

— În cazul acesta, vă spun...

Tînărul îi întinse mîna și prinzînd-o pe a ei, i-o sărută ca în aceeași clipă să-i spună :

— Nu vă cunosc, nu mă cunoașteți, însă, dacă nu aveți altceva mai bun de făcut, că eu zău n-am, mi-ar face mare plăcere să mîncăm o prăjitură la „Nord-Hotel". Vă invit nu numai pentru amabilitatea dumneavoastră, ci și pentru că au niște cofeturi bune, cum se spune pe la noi. Am mai fost nu de mult și cred că nu și-or fi schimbat cofetarul.

Starea psihică a Silviei era departe de o asemenea invitație. Nu intrase niciodată pînă atunci, nu la „Nord-Hotel", dar în nici o braserie sau cofetărie cu nume de-acestea „sonore". Cum o fi la „Nord-Hotel" ? se întrebă ea, gîndindu-se ce să răspundă.

— De unde veniți ?

— De venit, vin de la Sibiu, unde am avut niște treburi, dar de fel sînt băimărean. Cunoașteți orașul ?

Toată discuția se purta în același loc. Nu se mișcară măcar un metru încolo sau încoace. Silvia nu se arăta hotărîtă să se pronunțe asupra invitației.

— Nu, n-am fost pe acolo dar am auzit că sînt locuri frumoase, foarte frumoase... musai de văzut, adăugă fata zîmbind.

— Apăi că, după cîte văz, sînteți d-alea de-ale noastre...

— Nu, sînt bucureșteancă și n-am umblat prea mult prin țară. Aș vrea să văd măcar cîteva din multele și frumoasele locuri. Moldova, Banatul, Apusenii...

— Sînteți minunată domnișoară, iertați-mă că vă spun așa direct, dar ăsta-i felul nostru de a fi.

— N-am ce să vă iert, însă pe mine vă rog să mă scuzați, trebuie să plec.

— Poate o să vă supărați dar insist asupra invitației. Dacă știți altă cofetărie mai bună n-am nimic împotrivă.

— Domnul...

— Silviu mă cheamă pe numele cel mic, iar pe cel mare Nestor.

— Domnule Nestor, mai întîi mă văd obligată să mă prezint și eu : Spătaru Silvia. Și-acum să vă spun sincer : mi-e greu să mă pronunț. Și eu sînt un om care ar vrea dar nu poate, întotdeauna, să spună lucrurilor pe nume. Adică, aș *prefera o prăjitură* în locul „alteia" care mă

așteaptă, dar n-o pot ignora pe ultima în favoarea celei dintîi...

— Sînteți cel puțin enigmatică, domnișoară sau doamnă ! Nu știu cum este corect dar sînteți, într-adevăr, cel puțin enigmatică.

— Nu greșiți în prima expresie, însă...

— Însă ?

— Am și eu, ca orice om, niște necazuri și le mărturisesc, la colț de stradă, unei persoane abia cunoscute, ceea ce...

— Vă deranjează, vreți să ziceți.

— Nu știu exact...

— Domnișoară, meseria mea e departe de psihologie, dar, credeți-mă, am citit unele lucrări și-mi place acest domeniu. Nu atît din citit, cît din viață. Vă propun un schimb de trăiri, de păreri...

— Nu vă înțeleg.

— Stăm pe loc de mai bine de un sfert de oră. Acceptați invitația și vă voi spune unele lucruri cu care m-am confruntat pînă la vîrsta aceasta. O să vedeți că sînt necazuri între necazuri, unele mai grele ca altele.

— Îmi faceți impresia unui om serios, sincer și deschis. Nu dispun de prea mult timp, dar plăcerea de a discuta mă determină să accept.

9

Cadavrul găsit în pădurea de lîngă comuna Tunari a dat mult de furcă organelor de miliție și chiar și celor de securitate. De unde să-l ia ? Cum l-o chema ? Nu s-a găsit nici un act asupra lui. Fotografiile de rigoare au

ajuns și la secția unde lucra sublocotenenta Monica Vlădescu. Văzîndu-le, sări în sus ca arsă. Fugi repede la șeful direct.

— Tovarășe căpitan, acesta este, mai bine zis a fost, individul pe care l-am „lăsat" în seara aceea în blocul de pe șoseaua Colentina...

— Tovarășă, ești sigură ? Știi că orice confuzie...

— Știu, dar n-am nici o îndoială, tovarășe căpitan.

Ofițerul rămase pe gînduri. Apoi, dînd voie subordonatei să se retragă, începu să încerce niște legături, niște analogii. După puțin timp, știa despre cine este vorba.

Încărunțit înainte de vreme, securist cu experiență, căpitanul Mihăiță privea fotografiile celui sinucis — concluzia medico-legală — încercînd să întrevadă o eventuală crimă. Nici o urmă, nici un element nu-l ajuta. Și, totuși, pe undeva, ceva îi lăsa impresia că nu-i vorba de sinucidere.

„De unde o asemenea otravă și de ce ? — un prim punct neclar ; nu-i vorba de o dramă familială ; nici un litigiu în serviciu, dimpotrivă. Și-atunci ?"

Reluă totul de la capăt. Individul mort este, deci, cel urmărit de sublocotenenta Vlădescu. I s-a raportat că din Colentina, respectivul s-a dus acasă și n-a mai ieșit decît dimineața cînd, ca orice om cu ocupație, s-a dus la întreprindere. Își mai amintea că la orele zece și treizeci, în ziua respectivă, s-a dus la „Bucur-Obor" unde, la braserie, a luat o gustare și apoi a intrat în marele magazin. Atunci i s-a pierdut urma și n-a mai fost găsit decît... mort.

A fost căutat imediat la întreprindere, continuă ofițerul derularea filmului, s-a aflat doar că plecase la o fabrică din marginea orașului pentru achiziționarea unor repere. S-au continuat investigațiile și la *fabrică*, însă *acolo nu se prezentase*. Atît. Atît și nimic mai mult.

Ridică microreceptorul telefonului, formă un număr şi se prezentă.

— Raportez : individul din fotografiile trimise a fost recunoscut. Este cel pe care noi l-am avut în supraveghere şi pe care, la un moment dat, l-am...

— Da, mi-amintesc. L-aţi pierdut din „vizor", ceea ce nu prea ne-a adus laude.

Urmară unele indicaţii, detalii, din care căpitanul reţinu că un astfel de deznodămînt mărea importanţa cazului.

Zeci de fire din părul grizonat al căpitanului Mihăiţă au albit în clipa aceea sau în cele următoare. Îşi reproşa că n-a luat toate măsurile pentru ca individul să nu fie pierdut. Înţelese din discuţia cu şeful că trebuie făcut totul pentru stabilirea adevărului.

Formă din nou un număr de telefon şi după o discuţie scurtă închise.

Intenţionase să-l cheme pe locotenentul-major Năstase în speranţa că va mai afla ceva de la el. Subordonatul era plecat însă în altă misiune, de unde urma să se reîntoarcă în ziua următoare. O chemă pe sublocotenenta Vlădescu cu care avu o convorbire mai lungă. Fata, cu memoria ei recunoscută, îi prezentă imagine cu imagine, observaţie cu observaţie tot ce înregistrase de cînd îl luase în primire pe individ la „Gara de Nord" şi pînă cînd părăsise supravegherea intrării „D" din blocul de pe şoseaua Colentina, cu gîndul la covrig. Nu-i spusese acest lucru şoferului atunci, însă şefului se simţi datoare să-i raporteze. O dovadă pentru căpitan că tînăra colaboratoare are o memorie bună ; s-a convins apoi, încă o dată, că un agent trebuie să redea nu numai fapte, lucruri văzute, concrete, ci şi tot ce gîndeşte. De la simple impresii sau ipoteze la păreri personale, concluzii întemeiate — toate trebuie reţinute şi puse în valoare, din

ele născîndu-se asocieri, idei care de cele mai multe ori duc la descurcarea unor gheme destul de încîlcite. Fata exagerase, desigur, dar șefului nu-i scăpă amănuntul.

Rămas singur, căpitanul Mihăiță stabili un plan. Un plan care, chiar a doua zi, avea să sufere modificări...

10

Prăjitura de la „Nord-Hotel" s-a dovedit a fi într-adevăr... reușită. Servită după tipic, cu apă rece aburind paharele, i-a plăcut Silviei. Noua ei cunoștință i-a povestit multe lucruri, întîmplări mai vesele sau mai triste. Unele chiar foarte tragice, care o cutremuraseră. Nu uită însă să încheie într-un mod mai plăcut. După o scurtă tăcere, în care avu timp să gîndească.

— N-am crezut că o să petrec în București, chiar din prima zi, așa de fain. Vă spun sincer, domnișoară Silvia, mi-ați făcut un mare favor. Eu, provincial, să am ocazia să mă cunosc cu cineva, cu o persoană atît de plăcută. Văzînd-o că tace, continuă : Am auzit că Bucureștiul are un parc frumos, „Herăstrău", nu-i așa ?

— Da, așa e. Acolo e și un lac mare cu bărci, vaporașe, restaurante pe mal, alei frumoase, flori, multe flori, este într-adevăr un loc minunat pentru cine are timp să-l viziteze.

Ieșiseră din local și se opriseră în fața magazinului „Sora". Tînărul se uită la ceas, la soarele ce scăpăta spre asfințit și, reținut, îndrăzni :

— E prea tîrziu pentru o scurtă plimbare prin parcul acela sau poate vă cer prea mult ?... Nu știu pe unde vine, *m-aș putea descurca și singur*, e adevărat, dar în compa-

nia cuiva care-l cunoaște... Bineînțeles, dacă nu vă așteaptă cineva !

Silvia își privi și ea ceasul. Un gînd, gîndul că mama ei se poate îngrijora, o îndemna să se împotrivească. Alt gînd o făcea să nu refuze. Reținu aluzia tînărului.

— Nu, nu mă așteaptă nimeni, doar mama... despre care v-am vorbit, v-am spus unele lucruri, cînd m-ați făcut... enigmatică. Ar fi vrut să-i explice, să-i mărturisească pe loc ce o torturează dar se opri... Mergem dar cu condiția să nu stăm mult, decise ea, în sfîrșit.

— Mulțumesc, domnișoară dragă, dar... am și eu un amendament : să-mi vorbiți despre dumneavoastră, despre viața din București, despre muncă, despre gîndurile dumneavoastră. Aveți ceva împotrivă ?

Prin aceste întrebări, aparent fără importanță, viza o țintă precisă. O urmărise la cimitir, apoi în „Grădina Botanică", și la spital, unde portarul îi confirmase că o cheamă Spătaru. Vroia însă și alte amănunte despre ea.

În loc de răspuns, fata spuse :

— Acesta-i troleibuzul care merge pînă la parc.

L-au luat aproape din mers, timp în care tînărul formula o concluzie pentru el. Și anume că fata e dornică de o plimbare, nu mai mult, că nu-i displăcea compania lui. Hotărî să se comporte în consecință.

Ajunși pe malul lacului, se plimbară puțin pe o alee și se opriră pe o bancă, așezată sub o salcie pletoasă.

— Nu mi-am închipuit că aproape de centrul Capitalei poate fi un lac așa de mare.

— Și nu e singurul ! O salbă de lacuri se înșiră pe partea aceasta a orașului. Acolo, sus, este aeroportul Băneasa, mai la stînga — Gara Băneasa, în dreapta — platforma industrială Pipera...

— Sînteți o călăuză excelentă, remarcă el. Dacă am avea timp, cred că într-o zi aș cunoaște tot orașul...

— Nu vă pripiți ! Vă trebuie pe puțin o săptămînă, iar eu nu numai că nu cunosc prea bine tot orașul, dar nici timp...

— Probabil că serviciul și...

— Da, recunosc, în primul rînd mama.

— N-aș vrea să fiu indiscret, dar de ce mama ? E bolnavă la pat, nu se poate mișca ?

Întrebarea sună strident în sufletul Silviei. Să mintă, să spună că mama ei este infirmă sau să mărturisească acestui necunoscut un adevăr numai de ea știut ? Tăcu. Aștepta ca noua ei cunoștință, așa cum își închipuia că se petrec lucrurile în asemenea clipe, să o mîngîie pe mîini, s-o cuprindă pe după umeri și-apoi să-i repete întrebarea. Nu se întîmplă însă nimic. Avea impresia că tînărul participă sincer la durerea ei. De aceea se consideră obligată să răspundă. Și răspunsul ei fu adevărata situație din familie, o descărcare a sufletului plin pînă la refuz de gînduri și frămîntări. Îi venise mai ușor să se destăinuie acestui tînăr, știind că peste o zi, două, nu-i va mai pune întrebări și nici n-o va privi compătimitor.

Silviu Nestor o ascultă pînă la capăt fără să-i pună nici o întrebare. Cînd ea se opri, îi șopti cu o voce tristă :

— Aș vrea să-ți spun pe nume...

Furată cumva de gîndurile ei, de teama că cele ce-i povestise l-ar fi putut plictisi sau îndepărta pe acest tînăr care părea cumsecade, nu recepționă imediat întrebarea. Apoi, cu glas timid, răspunse :

— Da, te rog. Mai ales... mai ales că avem nume asemănătoare, adică la fel — Silviu, Silvia...

— Bătu-m-ar dumnezeu, aproape strigă el. Nici nu mi-am dat seama. Asta-i lipsă de... de politețe, ce mai ? După o scurtă pauză continuă : Sincer îți spun că m-a *impresionat ceea ce mi-ai spus.*

Încercînd să uite despre ce vorbise pînă atunci, Silvia trecu la alt subiect.

— Mîine dimineață mă interesez de vărul dumitale, scuză-mă, se corectă ea, de al tău, și după-amiază, adică la prînz, cînd ies din tură, în cîteva minute îți pot spune ce-i cu el.

— Nu-i nici o grabă. Poimîine îl vizitez și eu, dar de pot ști de mîine cum e, cu atît mai bine. Ori îi dau un bobîrnac și-i spun că știu de la „Baia" cum e, ori îl pup să-l ostoiesc pentru suferință. Îl cheamă Gheorghe Nestor. Așa că eu zic, dacă zici și tu, să ne vedem, dar nu la prînz, ci pe seară, pe la șapte, și nu aici, că nu știu exact cum am venit, ci la „Cina" în față, către palat. Dacă poți...

— Bine, Silviule. Rămîne așa. Și acum, te rog, să mergem, e foarte tîrziu pentru mine.

La ieșirea din parc, tînărul opri un taxi și o conduse pe fată pînă aproape de casă. Mai merseră puțin pe jos și, din intersecție, Silvia îi arătă casa în care locuiește. La despărțire, el îi sărută mîna.

II

Căpitanul Mihăiță își ținea tîmplele în palme și căuta un răspuns. „Crimă sau sinucidere ?" O obsesie de zi și noapte. Ajunse la concluzia că scăparea din „vizor", cum se exprimase șeful, a dus la pierderea vieții acelui om. A unui om care, poate, ar fi avut ceva de spus în timp ce era în viață. Discutaseră, stabiliseră, la un moment dat, să fie interogat, însă totul a fost amînat pentru a se ști mai precis cu cine se întîlnește, ce face în afara obligațiilor de

serviciu. Datele cunoscute nu erau considerate concludente.

O bătaie în uşă îi opri gîndurile. O bătaie neaşteptată şi nedorită. Spuse, mai mult în silă :

— Intră !

Era locotenentul-major Năstase, care, luînd poziţie de „drepţi", raportă :

— Tovarăşe căpitan, am făcut-o ! Adică n-am...

Căpitanul, aşteptîndu-se la cine ştie ce bazaconie, se încruntă şi-i spuse aproape răstit :

— Zii ce-ai făcut, că-mi lipsesc necazurile, fiind plin de bucurii. Se sculă de la masă, îşi aprinse o ţigară şi ieşi înaintea subordonatului. Dă-i drumul, Năstase, că, pînă acum, de la tine n-am avut surprize. Poate îmi serveşti una în dimineaţa asta.

Stînjenit de felul cum a fost primit, dar ştiind că şeful nu este un om rău ci, dimpotrivă, şi ştiind că necazul provine dintr-o frămîntare de serviciu, Năstase încercă să se explice :

— Vă raportez că mă simt oarecum vinovat de moartea „funcţionarului" acela... am aflat adineaori că s-a sinucis...

Superiorul se opri din mers şi se uită insistent la locotenentul-major.

— Ştiţi, în seara aceea cînd l-am luat în primire de la sublocotenenta Vlădescu l-am „dus" pînă acasă. Vă reamintesc că atunci cînd a ieşit din bloc părea foarte nervos. A intrat în primul restaurant şi a băut două sute de grame de votcă, de unul singur. Dar nu asta vroiam să vă reamintesc. A doua zi l-am întîlnit...

— Unde, la ce oră ? îl întrerupse căpitanul, în dorinţa de a afla mai repede ceea ce îl interesa.

— Tocmai plecasem de-acasă. *Era pe la unsprezece*, unsprezece şi un sfert. L-am văzut coborînd din autobu-

zul „76“ la „Automatica“. A făcut colțul și s-a urcat într-un autoturism.

— Cine era în mașină ?

— Cînd am ajuns la colț, tocmai demarau. Am văzut din spate un *individ parcă mai în vîrstă. N-am reușit* să-i urmăresc. N-am avut la îndemînă, imediat, un taxi, o mașină. Și-apoi, credeam că cineva dintre noi este pe urmele lui. După cele ce am aflat, îmi dau seama că n-am avut...

— Inițiativă, vrei să spui...

— Da, tovarășe căpitan. Eram însă sigur că...

— Păcat, Năstase, acum n-am mai fi avut atîta bătaie de cap. Oricum, ceea ce mi-ai spus înclină balanța către ideea că a fost omorît. De cine ? De ce ? Asta...

— Mai știu un lucru, tovarășe căpitan.

— Care, Năstase ?

— Am reținut numărul mașinii care l-a luat de la „Automatica“.

— Și bine, măi băiete, îl ții pentru tine ?

— Nu, tovarășe căpitan, vroiam să vă raportez totul „gradat“...

— Spune-mi tot ce-ai văzut, Năstase, lasă acum „gradarea“ !

— Era un „Trabant“, de culoare albă, un singur om în el, cel de la volan.

Căpitanul scoase un oftat. De ușurare sau dimpotrivă ? ! Greu de ghicit. Notă numărul mașinii, mulțumi subordonatului în mod deosebit și-l sfătui, pe un ton... mai oficial, să procedeze întotdeauna cu... inițiativă. Năstase, care știa cît de zgîrcit e șeful în aprecieri, se bucură de cuvintele de mulțumire, fără să uite, însă, și observația din urmă. După plecarea subordonatului, șeful se apucă să integreze noile elemente în raționamentul lui oprit într-un punct, cu gîndul că...

12

A doua zi dimineața, cînd să intre în spital, Silvia fu oprită de portar. Acesta luă de pe fereastra căsuței în care se adăpostea, pe timp urît, un pachet și un plic pe care le înmînă fetei.

— Le-a lăsat acu' o jumate de oră un cetățean pentru dumneavoastră. Spunea că trebuie să plece urgent și n-a putut să vă aștepte.

Nedumerită, Silvia se uită pe plic și văzîndu-și numele înțelese că nu e vorba de o confuzie. Mulțumi și plecă spre pavilionul secției în care lucra. Primul gînd i se îndreptă spre Silviu Nestor. Trimisese ceva, probabil, pentru vărul lui. La un cot al aleii se opri și desfăcu plicul. Era într-adevăr de la el. Trei lucruri îi comunica, aproape telegrafic. Mai exact, reținu ea după a doua citire, patru. Întîi : în urma unui telefon primit la hotel în seara trecută, era obligat să plece cu primul tren spre Suceava pentru cîteva zile ; apoi că, tot prin telefon, vorbind cu ai săi, aflase că vărul lui, operat cu o săptămînă în urmă, este în drum spre casă. Telegrafiase familiei. Își cerea scuze că n-o poate revedea seara, cum stabiliseră. Dar... și acest lucru făcu să i se accelereze bătăile inimii, o va aștepta duminică, în același loc, la aceeași oră.

...Ziua aceea trecu mai greu pentru ea. Pe drum, de acasă la spital, își făcuse un plan pentru după-amiază, care acum devenise irealizabil. Gîndurile îi zburau fără să le poată stăpîni. Văzuse că în pachetul introdus într-o sacoșă de plastic se află un cartuș de țigări „Kent" și o sticlă de coniac „Milcov". Reținuse „P.S."-ul din bilet. „Pentru mama ta, din partea unui om care-ți dorește numai bine."

...O seară liniștită pentru Silvia. O seară în care putea să gîndească, să viseze, să dorească, să-și pună mintea la contribuție pentru ea, numai pentru ea. Mama rămăsese, pentru moment, pe alt plan. Se ivise Silviu. Aflase de la el că este tehnician electronist și umblă prin toată țara pentru intervenții la aparatura produsă de întreprinderea unde lucra. Era și el la început de drum în viață, necăsătorit... Silvia adormi fără să știe cum. Fără remușcări, fără ceartă, fără reproșuri, fără, fără...

Cît timp să fi dormit ? O trezi un strigăt, un urlet aproape. După aceea nu mai auzi nimic. Deși ascultase cu atenție. Deduse că a visat. Oricum, nu mai putea adormi imediat. Tot felul de gînduri... În primul rînd îi veni în minte chipul tatălui, așa cum i se imprimase, exprimînd numai bunătate. „Avea o gură frumoasă, își aduse ea aminte, mereu pornită pe zîmbet, chiar și cînd era supărat... Tot timpul, pînă în ultima zi, i-am simțit căldura dragostei ce mi-o purta..." Înecă lacrimile ce-i veniseră în ochi și încercă să se stăpînească. Îi veni în minte alt chip, cel al tînărului pe care abia îl cunoscuse. Nu-i distingea expresia trăsăturilor, nici nu-l privise prea mult... O supărase gestul lui cu țigările și coniacul. Intenționase să le păstreze și să i le înapoieze. Toată ziua se gîndise la lucrul acesta. În drum spre casă abia, se hotărî să le accepte. Reușise să alunge gîndul că o făcuse din milă, înlocuindu-l cu cel al unui gest de bună simțire, de înțelegere... de...

Silvia, fata aceasta necăjită la o vîrstă atît de fragedă dar de o frumusețe sufletească greu de descris, adormi din nou. Adormi cu gîndul că există, trebuie să existe pe lumea aceasta cineva care-i va oferi și ei fericire sau măcar o fărîmă din ceea ce se cheamă fericire.

13

În aceeași cameră din al doilea subsol, omul blond, cu chelie pronunțată și ochelari cu multe dioptrii, se afla la post. Scoase dintr-un sertar al unuia din dulapurile metalice o fișă. Se uită atent la ea, parcurse înscrisurile de pe o parte și cealaltă, îndreptîndu-se spre birou. O examină încă o dată și apoi cu stiloul făcu un „x" în dreptul ultimei rubrici și adnotă : „lichidat în ziua de... la indicația..." Din același sertar mai scoase o fișă, pe care însă nu o mai citi, cunoscîndu-i conținutul pe dinafară. Consemnă și pe aceasta : „Tatăl lichidat la data de..." Prima fișă o introduse în alt fișet, așezat undeva mai într-o parte. Pe cea de a doua o puse la locul ei.

„791" închise fișetele la care umblase, le controlă pe toate din obișnuință și apăsă pe butonul ascensorului. Masca ce-i ascundea adevărata față nu trăda nici o modificare. Părea un simplu funcționar, mulțumit că-și îndeplinise sarcinile ce i se încredințaseră.

Odată cu demarajul mașinii, se întrebă : „Care o fi sau a fost mai bun ? Tatăl, fiul ? Amîndoi au mîncat, unul mai mănîncă și astăzi din pîinea șefului..."

Acasă, îl așteptau soția, doi copii... Îi îmbrățișă, se așezară la masă, ca în orice seară. Știau ai lui că are o muncă grea, dar atîta timp cît cîștigă n-au de ce să-și facă probleme. Mai tîrziu, în pat, soția îl întrebă : „Ai necazuri ?" „Nu, draga mea. Mă gîndesc și eu așa..." „La ce ?..." „La... la un cal pe care am pariat..." „Iar te duci la curse ? Parcă renunțaseși la..." „Da, dragă, la curse... mai bine zis la un fel de curse... Dar, hai să ne culcăm, mîine am o zi grea..."

Somniferul obișnuit nu-l ajută în seara aceea. Era trecut de ora unu și continua să privească tavanul. Nu primise nici o știre de la „trimisul" său. Încerca să se liniștească cu tot felul de argumente, dar în zadar. Transpirase într-atît încît își udă perna de sub cap. Se *sculă ușor* de lîngă soție, să n-o trezească, și se duse în sufragerie. Își aprinse o țigară și-și „revăzu" toate etapele instruirii și expedierii prozelitului său. „Nu e de mîna întîi, își spuse, dar nici de ultima. Știe ce are de făcut și cum. Știe cum stau lucrurile cu ai săi. I-am băgat bine în cap ce trebuie să facă dacă îl «miroase». Deci ? !" Un „deci" rămas în suspensie încă vreo cîteva zeci de minute în mintea lui. Săturat, obosit sau poate împăcat cu „soarta" ce-l aștepta într-un caz sau altul, se strecură iar lîngă soție și într-un tîrziu adormi.

...Dimineața, cînd ieși din casă, găsi în cutia poștală o scrisoare. Ajuns în camera de la al doilea subsol, o descifră. „Totul e bine. Contactat persoana indicată. Urmează manevra. Aștept revederea."

Simțea nevoia să iasă în curte. Știa că nu are voie. Dar vroia să simtă mirosul florilor din grădină, să absoarbă aerul înmiresmat al acestei veri care promitea pentru el și ai săi.

Era prima lui „incursiune" în România. De tatăl lui Nicu Priboi nu se ocupase el, așa că nu avea ce să-și reproșeze. Dacă lucrurile vor merge cum le-a plănuit, avea prilejul să se remarce, ba chiar să primească și o recompensă din partea șefului. Și, de fapt, asta-și dorea mai mult decît orice. Pentru el mai puțin, pentru familie mai mult.

Avea toate motivele să creadă că va reuși, că munca lui va da roade... Ziua pe care și-o închipuise de cu seară că va fi grea, se arăta a fi, dimpotrivă, frumoasă. Întrevederea cu „șeful" decurse bine.

...Ziua aceea de la mijlocul lui iunie era într-adevăr cu totul deosebită. Își dădu seama doar cînd părăsi biroul din subsol, clădirea aceea cu multe „întortochieri" la propriu și la figurat, dar cu un exterior asemănător celor din jur.

În drum spre casă, se opri la un bar. Încercă, în fața unui pahar de coniac, să și-l imagineze pe Nicu Priboi cum acționează, ce face, cum se descurcă. Cunoștea și el țara, că doar în ea se născuse și, întrucîtva, Bucureștiul...

Un ghimpe, înfipt în mintea lui în momentul cînd se ordonase lichidarea lui Petru Priboi, stăruia încă. Șeful îi expusese, avînd în vedere că se ocupa de fiul acestuia, motivele. I le explicase. N-a avut suficiente argumente să se opună hotărîrii. Îl urmărea însă ideea, pe care încerca în zadar s-o îndepărteze, că această măsură, justificată, după cîte i se spusese, ar putea să impieteze asupra „misiunii" sale și a celui pe care-l expediase în România. Nu vedea concret cum anume, dar...

Sorbi ultima picătură din pahar spunîndu-și că „tatăl" a fost un individ iar „fiul" este un alt fel de individ, că nimeni și nimic nu-i mai poate apropia. „Nici «sîngele care apă nu se face» nu are valoare în acest caz", concluzionă el.

Renunță la al doilea pahar și, dorindu-i succes „fiului", începu să se gîndească la împlinirea unor năzuințe personale.

14

Conținutul biletului lăsat Silviei la poarta spitalului nu era în totalitate fals. Respectînd instructajul ce-l *primise, Nicu Priboi, alias Silviu Nestor*, porni într-adevăr

în dimineața aceleiași zile spre nordul Moldovei. Ca fotoreporter al revistei ce-l legitimase, vroia să facă un set de fotografii în această zonă, cu deosebire la mănăstiri și chiar prin localitățile de pe traseu. În drum, se opri la Ploiești, unde, între două trenuri, reținu o cameră la un hotel. Lăsă o valiză acolo și spuse că s-ar *putea să lipsească* două-trei zile, având intenția să meargă spre Iași. Primele două zile, joi și vineri, le consumă cum își propuse. Nu l-a întrebat nimeni nimic. Sîmbătă ajunse la Iași și ținu să rămînă aici peste noapte. Era o zi deosebit de frumoasă. Fotografie cîteva monumente istorice, biserici, clădiri ce purtau pe ele inscripții ale unor date îndepărtate.

Tot timpul se supraveghea. Aștepta, dorea parcă să fie întrebat de cineva ce anume fotografiază sau ce îl interesează în mod deosebit. O întrebare de acest gen i-ar fi dat de înțeles că este urmărit. Dar, nimic. Văzu la un moment dat un indicator că fotografiatul este interzis. Pur și simplu declanșă aparatul, orientat cu obiectivul pe trotuarul de vizavi, cam cu zece metri mai încoace de semn, înregistrînd pe peliculă doi tineri care în amiaza mare se sărutau fără nici o jenă. În dreapta, pe trotuarul de unde fotografiase, se afla o clădire care nu-și trăda „specificul". Era încă o încercare de a se lămuri dacă este sau nu urmărit.

Se uită în stînga, în dreapta — totul în ordine. Strada, mai ales în afara zonei semnalate, nu prezenta cîtuși de puțin interes. Porni spre centru, se opri la hotel, unde făcu un duș. Se îmbrăcă și coborî în hol. Vroia să mănînce ceva, să bea un pahar cu vin. Privindu-și ceasul, constată că e prea devreme pentru masă. Se hotărî să se mai plimbe puțin.

Avea senzația că nu-i tihnește nimic. Se simțea tot mai străin în țara în care se născuse. Avea impresia că

fiecare piatră, fiecare cărămidă, orice om, bărbat sau femeie, se uită la el, îl privesc și nu-l cunosc, nu-l recunosc, și îi sînt dușmani. Ca un reflex, se uită în stînga, în dreapta, înapoi, să vadă pe cineva care-l privește direct sau se uită la el într-un fel deosebit. Nimeni, și nimic. Îl încerca sentimentul omului care se simte vinovat de ceva și așteaptă să fie lovit. Învățase, fusese pregătit că s-ar putea să treacă și prin asemenea stări sufletești. În scurt timp depăși această stare recăpătîndu-și stăpînirea de sine.

Adevărul este că la Iași, Nicu Priboi nu avea de ce să se simtă suspectat. Ca orice cetățean, mergea pe străzi, fotografia ce i se părea interesant sau plăcut, privea vitrinele cu mai mult sau mai puțin interes, se uita după trecători, mai ales după fetele frumoase, moldovence cu șoldurile pline și sîni proeminenți. Cu deosebire îl atrăgeau tinerele care, purtînd fuste scurte, își arătau vrînd-nevrînd pulpele goale, apetisante.

Cu gîndul la aceste fete, intră într-un bar. Acolo constată reversul. Nici o atracție. Fetele care serveau erau îmbrăcate decent, vorbeau frumos, avînd doar dorința de a-și mulțumi clientela. Atîta tot.

Rămase nedumerit. Adică, cum ? Pe stradă, fetele te îmbie parcă la vorbă, la o glumă, la un schimb de impresii, iar la bar, nici una nu te bagă în seamă ?...

Ieși din nou în stradă, înciudat, și se înapoie la hotel. Mîncă și se culcă. Se trezi pe la orele nouăsprezece, vru să iasă din nou în oraș, însă, în cele din urmă, renunță. Coborî în restaurant, luă o gustare și urcă din nou în cameră.

Chibzui asupra celor ce avea de făcut în continuare. Trimisese încă de la București scrisoarea cifrată cu gîndul să confirme încrederea ce i se acordase, dar și cu scopul de a se asigura de creditul promis. Deocamdată, nu avea

nici un motiv să se îndoiască de reușită. „Totuși, reflectă el, se pot ivi și surprize, chiar complicații." Fuseseră prevăzute și era pregătit să le înfrunte, sigur de el.

Începu să analizeze lucrurile mai concret. Fata aceea, Silvia, putea să refuze, dacă-i propunea direct, putea, pur și simplu, să-l dea pe mîna miliției sau securității. S-ar putea însă — gîndindu-se la cele ce ar face în viitor — ca lucrurile să urmeze și un curs simplu, fără obstacole sau întortochieri. De ce să pună neapărat răul înainte ? Fata avea o situație materială precară și banii nu i-ar prinde rău. Apoi îi va promite c-o va ajuta să plece în străinătate...

Cu aceste gînduri adormi.

15

Pentru moment, căpitanului Mihăiță nu-i veni să creadă : numărul autoturismului reținut de Năstase aparținea unei instituții. Ordonă verificările de rigoare, inclusiv pentru autoturismele cu numere apropiate sau cifrele inversate, ajungînd în cele din urmă la concluzia că numărul fusese, pur și simplu, „împrumutat". „Singurul fir, își spuse el, rămîne tot cadavrul."

Ceruse, de fapt, amănuntele cuvenite. Prea multe lucruri în plus față de cele știute, nu află. Priboi fusese condamnat pentru delapidare ; din căsătorie rezultase un singur copil iar soția decedase la naștere ; nu mai avea alte rude ; ședea cu chirie într-o cameră mobilată la niște bătrîni pensionari. Se opri asupra faptului că fiul decedatului plecase într-o excursie în străinătate și nu se mai întorsese.

„Ce legătură poate avea acest fapt cu crima-sinucidere ?", își puse el întrebarea.

Pentru elucidare, solicită o documentare asupra tînărului. Băiatul se calificase în domeniul electrotehnic, lucrase în trei întreprinderi pînă la plecarea în excursie. Ofițerul deduse din datele ce le avea la dispoziție că, mai bine de doi ani, înainte de plecare, fiul nu mai întreținea legături cu tatăl său. „E greu, deci, de făcut o asociere între un fapt și altul", conchise pentru moment.

Ceru și alte investigații. Apelă la sprijinul altor organe. Nu obținuse nici un indiciu care să-l ajute cît de cît. Primise o fotografie a tînărului, cînd avea douăzeci de ani. Părea un copil fără prea multă minte pentru vîrsta aceea, destul de simpatic, dar nici un detaliu care să poată spune ceva.

...Spre seară, mai pe răcoare, căpitanul Mihăiță reluă analiza cazului, întreruptă dimineață de o intervenție urgentă. Între timp se mai adunaseră cîteva informații despre Nicolae Priboi. Crescuse la bunicii din partea mamei pînă pe la patrusprezece ani, cînd tatăl îl adusese în București. După cîțiva ani devenise ucenic și elev într-o școală profesională. De la foști colegi, se știa că fiul nu se împăca deloc cu tatăl său. I se plînsese unuia mai apropiat că tatăl aducea mereu femei acasă, obligîndu-l să doarmă pe la holeluri sau unde vroia el, dîndu-i bani la discreție. Un timp a stat la cămin. Mai mult de formă. Multe nopți și le petrecea prin oraș. Lipsea adesea și de la locul de muncă, fapt ce explică și peregrinarea prin mai multe întreprinderi într-un timp relativ scurt. Pentru nerespectarea contractului, fusese obligat, conform legii, la plata cheltuielilor de școlarizare. Tatăl începuse să-și ispășească pedeapsa cam cu un an înainte de excursie.

Privea cele două fotografii, a tatălui mort și a fiului fugit, și căuta o asemănare. Nu de ordin fizic. Minute,

zeci de minute le privea și se gîndea. La un moment dat, privirea i se fixă pe spațiul dintre cele două fotografii așezate pe birou.

Puse cap la cap, datele furnizate, care tindeau spre o ipoteză : „Să fie mîna răzbunătoare a fiului ? S-au mai văzut asemenea cazuri. Există un indiciu, un palid indiciu, că fiul avea ceva împotriva tatălui".

Ideea la care se oprise i se părea cusută cu ață albă. „Da, așa e. E greu de crezut că un copil, mă rog — acum adolescent spre maturizare —, rămas în afară ca un aventurier, revine în țară ca să-și omoare tatăl, răzbunîndu-se astfel pentru că acesta l-a abandonat, cînd era mic, și i-a ignorat sentimentele mai tîrziu. E puțin verosimil, dar ipoteza nu trebuie subestimată. Sigur, continuă el raționamentul, principala variantă rămîne tot prima. Sesizarea că tatăl umbla după date despre armată asociată cu moartea lui în ziua cînd a fost văzut într-un autoturism cu număr fals au mai multă greutate. Abia ieșit dintr-o încurcătură, e posibil ca Petru Priboi să fi intrat în alta și mai murdară, care. pînă la urmă, l-a dus acolo unde este acum."

Reveni cu gîndurile la fiul nestatornic, aventurier. Să fi intrat în țară sub alt nume ? Nu este imposibil. Să fie, într-adevăr, amestecat în moartea tatălui ? Nici asta nu este imposibil...

Între alte măsuri pe care le luă, îi chemă pe sublocotenenta Vlădescu și locotenentul-major Năstase. Arătîndu-le fotografia lui Nicolae Priboi, le spuse :

— Tînărul pe care îl vedeți este fiul celui mort din pădurea Tunari. Poate greșesc, dar nu este exclus ca el să nu fie străin de moartea tatălui său. Cu un an în urmă a rămas în străinătate cu prilejul unei excursii. Cine știe în ce mod a revenit în țară — sub adevăratul lui nume

nu apare în evidențe —, și s-a răzbunat pe cel ce i-a dat viață fără a avea, însă, grijă de el. Cîteva date privind înălțimea, culoarea ochilor, a părului sînt pe fișa aceasta. Multiplicați fotografia, notați pe spatele ei datele și începeți să-l căutați. În primul rînd hotelurile, barurile, restaurantele. La fostul domiciliu al tatălui lui, la întreprinderea unde a lucrat, la cimitir și în alte două locuri, am luat măsuri. Năstase, tu te ocupi de marile orașe din țară, iar Monica de București. E clar ?

— Am înțeles, tovarășe căpitan, răspunseră aproape odată cei doi ofițeri.

...Din ziua aceea, Monica începu să cutreiere Bucureștiul. Oriunde întreba, oriunde se uita, mai puțin pe stradă, mai mult prin localuri și hoteluri, nu afla nimic. Lăsa peste tot telefonul unde putea fi anunțată.

O muncă de furnică. Dormea puțin, mînca te miri ce, dar umbla. Făcea zilnic nenumărați kilometri. O usturau picioarele, însă nu se da bătută.

Într-o seară, intrînd într-un local îmbrăcată extravagant, auzi o întrebare discretă : „Ce faci pe aici, Moni ?“ Dintr-o jumătate de privire, fără a arăta că se recunoaște, îl văzu pe Dinu. Logodnicul ei. Merse pînă la barul localului și ceru o citronadă. După ce se convinse că individul căutat nu se află printre cei de față, se duse la masa lui Dinu și-l rugă s-o însoțească. Știa și el că intrase acolo cu treburi, dar nu se putu abține din cauza îmbrăcămintei. Prea arăta ca o „vampă“.

Afară, mergînd încet pe stradă, îi spuse :

— Dinule, am treburi urgente. Vino mîine seară, după telejurnalul de noapte, pe la noi.

— Vrei să-mi dea mama-soacră cu ligheanul în cap ? glumi el. Văzînd-o preocupată de treburile ei, o strînse lîngă el, o sărută și-i *șopti* : „Bine, Moni, rămîne așa“.

...La rîndul lui, Năstase înnebunea telefoanele. A repetat semnalmentele fiului lui Priboi de zeci de ori. Le știa pe dinafară.

16

Era sîmbătă. Asistenta Silvia Spătaru își începu activitatea parcă mai dispusă ca de obicei. Glumele tinerilor ei pacienți, „văicărelile" celor ce se „speriau" de injecții o făcură chiar să rîdă de-a binelea, lucru ce nu i se mai întîmplase pînă atunci.

— Dacă o să mai rîdeți așa, o să faceți riduri, tovarășă Silvia, ținu să-și remarce spiritualitatea aviatorul.

Fata se încruntă pentru moment, ca și cînd săvîrșise un gest necugetat, apoi începu să zîmbească din nou.

— Rîsul întinerește sufletul, amice, nu se lăsă mai prejos grănicerul. Cine rîde trăiește mult, așa am citit undeva. Așa că...

— Ai dreptate, frate de la bornă, interveni și artileristul. Dar eu te întreb : cine a reușit s-o facă pe tovarășa noastră să rîdă ? Asta-i mai important.

— În nici un caz unul din voi, puse degetul pe „rană" infanteristul.

— Adică, cum ? sări ca ars aviatorul. Nici unul din noi nu este în stare să...

— Scoate flapsurile și liniștește-ți avîntul, că oricum nu e vorba de tine...

Aviatorul făcu pe supăratul, se întoarse spre asistentă, care încărca seringa să-i facă o injecție, și-o amenință :

— Nu mă las înțepat pînă nu-mi spuneți cine v-a făcut să fiți veselă...

— Nu sînt obișnuită cu amenințările. Așa că...

— Bine, cedez. Adică, nu ! Și se întoarse din nou cu fața în sus. O singură precizare, vă rog : este vorba de un băiat sau de o fată ?

Silvia îi privi pe rînd și înțelese că la toți le plăcu felul în care întoarse vorba aviatorul.

— Ei, dacă sînteți așa de curioși, mai rău decît fetele, vă spun : un băiat. Și cu asta punct. Nu mai răspund la altă întrebare.

— Numai la una și mă las înțepat, încercă o nouă tentativă același neastîmpărat aviator : Din care rezervă ?

— Ați uitat de punct ? Eu cînd îl pun, gata, nu mai scot o vorbă.

Plecă din rezervă nu înainte de a-i privi încă o dată, parcă pentru a se convinge că-i lasă bine dispuși, că le place prezența ei. Cum ieși, discuțiile între bolnavii din rezerva șapte se aprinseră din nou. În cele din urmă conchiseră că nu poate fi vorba decît de marinarul din rezerva alăturată. Aveau toate motivele să creadă asta. Un băiat chipeș, cu mustăcioară, rezervat, citea mult, avea o ținută elegantă și cînd mergea pe sală sau prin curte, manierat...

— Da, băieți. N-ar fi de mirare. Mai ales dacă o fi invitat-o și el să-i facă o vizită la unitate. Marea albastră, înspumată, soare, plajă, o seară pe o terasă de pe faleză...

— Sigur, nu tu vînt, nu tu praf sau noroi, ca la mine la aerodrom. Că de la gară și pînă în unitate e o bucată bună de mers.

— Ba, la mine nu-i așa. Unitatea mea este într-un oraș frumos, nu prea mare, dar nu e în cîmp ca la tine. Numai că nici eu, nici tu, nici el nu arătăm ca marinarul...

— Eu, mîine, i-o zic, îl întrerupse aviatorul. S-o supăra sau nu, dar i-o spun direct. Adică, ce sîntem noi ? Și-apoi

noi am fost primii care am invitat-o să ne viziteze, şi nu el care a venit doar de cîteva zile.

Disputa continua fără ca Silvia să ştie măcar ceva. Ea îşi vedea conştiincios de munca ei...

La terminarea programului, cînd ieşi din pavilionul secţiei şi coti spre aleea centrală, se trezi în faţă cu infanteristul din rezerva şapte, cel care nu-i căuta „vorbă".

— Vreau să vă rog ceva, tovarăşă Silvia. Nu vă supăraţi...

Fata, surprinsă, nu ştiu pentru moment ce să creadă. Căută o ieşire :

— Mă cam grăbesc, am multe treburi şi...

— Nu-i vorba despre ceea ce s-a discutat în salon, vă asigur. Haideţi să stăm cîteva minute pe banca aceea şi vă spun de ce am îndrăznit să vă opresc.

Încă nehotărîtă, Silvia se lăsă totuşi condusă spre bancă, frămîntîndu-şi mintea să ghicească despre ce-i vorba. „O fi vrînd să-i cumpăr ceva din oraş, să comunic ceva vreunei persoane care nu are telefon..."

Departe de astfel de preocupări, infanteristul atacă direct :

— Ce părere aveţi despre Sanda, tovarăşa brunetă de la laborator ?

Rămase perplexă. Îşi mărturisi că nu se aştepta la o asemenea întrebare şi, de aceea, îi răspunse cu alta :

— De ce mă întrebi ?

Vădit încurcat, soldatul tăcu cîteva clipe. Apoi, luîndu-şi inima în dinţi, cum se spune, răspunse privind în pămînt :

— Vă spun ca unei surori... Tot nu am nici una. Nici fraţi. Îmi place foarte mult. E atît de frumoasă, ochii aceia mari, gura rotundă cu buzele pline, părul lung, negru...

— Spuneau colegii că te-au văzut stînd de vorbă cu ea. Nu ți-ai dat seama singur că...

— Am stat de vorbă ! ? Nu-i adevărat. Am întîlnit-o întîmplător și am întrebat-o niște fleacuri numai s-o fac să vorbească, să-i aud glasul. Vă spun sincer că mă bucur și cînd o văd de departe, mi se bate inima gîndind că poate o întîlnesc. Nu rîdeți de mine dar o visez și noaptea uneori.

Înțelegînd cum stau lucrurile, Silvia se străduí să le privească cu seriozitate. Trebuia să aleagă între două răspunsuri și, după puțină ezitare, se hotărî pentru cel ce i se părea mai corect.

— Nu rîd și cred în sinceritatea dumitale. Aș putea să-ți spun multe despre ea, dar nu e cazul. Este într-adevăr frumoasă, inteligentă și cuminte. Este, într-un cuvînt, o fată deosebită. Privi spre vecinul de bancă, îl văzu că roșește, și-l întrebă : Accepți să fiu sinceră și eu ?

— Sigur, de aceea...

— Bine. Un singur lucru vreau să-ți mai spun despre Sanda. Are să te doară, dar ai acceptat sinceritatea și e mai bine așa. Sanda este logodită cu un medic de la alt spital. Se cunosc încă din liceu.

Tînărul militar o privi insistent, încruntîndu-se. Nu înțelesese, nu-i venea să creadă... Deschise gura să spună ceva, apoi renunță, întoarse capul și-și ațintí privirea în același punct de la picioare.

— M-am făcut de rîs, îngăimă el.

— Față de cine ?

— Față de dumneavoastră.

— Dimpotrivă. Mi-ai dat ocazia să te admir pentru sentimentele de care ești în stare. În plus, mi-ai produs o mare bucurie. Mi-ai împărtășit un fapt intim și asta nu-i fără importanță pentru mine. Îmi plac oamenii deschiși, sinceri, care cred în oameni... Știu, ți-am făcut o

„incizie“ în suflet, dar sînt convinsă că a fost binevenită. Consideră-mă, dacă vrei, o prietenă a dumitale, chiar o soră, cum spuneai, dacă poți. Nici eu nu am frați sau surori...

Băiatul, care pînă cu cîteva minute înainte mai visa, reveni cu „picioarele pe pămînt“.

— Da, tovarășă Silvia, cred că ați procedat bine. Chiar foarte bine... Naiba să mă ia... Poate mă îndrăgosteam de-a binelea și cine știe ce gafă mai făceam. Vă mulțumesc din inimă pentru cuvintele calde... Și vă rog să mă iertați că v-am reținut atîta...

— Nu-i nimic. M-ar bucura să știu că ți-am pus „sare pe rană“ dar cu folos. Poate o să mai stăm de vorbă... Acum, te las, la revedere.

— Încă o dată, vă mulțumesc. La revedere.

După cîțiva pași, Silvia îl auzi pe militar venind repede după ea.

— Mai am o rugăminte : să nu le spuneți nimic colegilor mei. Știți...

— Nici nu poate fi vorba de așa ceva. Nu te arăta nici dumneata abătut. La revedere.

...Pe drum și acasă, Silvia avu la ce să se gîndească. „Cît de ușor se îndrăgostesc unii oameni !“

17

Venind din Moldova, fotoreporterul amator de rarități românești se opri la Ploiești unde luă masa, făcu un duș și se schimbă. După ce se odihni puțin, porni spre București. De la gară luă un taxi ca să ajungă la ora fixată pentru întîlnirea cu Silvia.

Făcu de două ori înconjurul restaurantului și constată, nu fără plăcere, că ajunsese la timp, adică înaintea fetei. La al treilea tur, o zări pe Silvia venind dinspre „C. A. Rosetti".

— În primul rînd îți cer scuze pentru plecarea... Îi sărută mîna și porniră spre intrarea în restaurant.

— Nu este cazul, Silviu. Fiecare meserie își are pretențiile ei. Dar ce-ți face vărul ? Știi ceva despre el ?

— Mă conving între altele că ești și deosebit de înțelegătoare... Vărul ? Am înțeles eu greșit în care zi de luni a fost operat. Acuma-i bine, mai are concediu. Așteptîndu-te m-am uitat pe la „Cina", nu prea sînt locuri libere, poate...

— Nici nu doream să intru aici. Dealtfel, la „Cina", la „Ambasador", „Lido", „Athenée" și la unele baruri merg deseori colege de școală, de serviciu și nu vreau să le întîlnesc. Eu am o altă viață decît a lor și, mă înțelegi, n-aș vrea să...

— Adevărul e că nici eu nu prea frecventez asemenea localuri. Aș prefera ceva retras, undeva unde să putem sta de vorbă liniștiți. Dar nu prea cunosc un loc potrivit.

— Eu și mai puțin, deși sînt bucureșteancă. Dar putem merge pe Calea Victoriei, pînă la șosea, ne plimbăm pe acolo, e așa de plăcut...

— E frumos ce spui, însă mai trebuie să și mîncăm. Cel puțin eu care am venit de pe drum... Am făcut un tur de forță și sînt lihnit, nu-ți mai spun că nu prea m-am împăcat cu mîncarea moldovenească.

— Îmi închipui, voi, ardelenii... Uite că mi-am adus aminte. Lîngă „Arcul de Triumf" e un magazin alimentar și în curtea lui un restaurant, nu prea arătos pe dinafară, dar cred că e curat și poate și mîncarea e bună.

Silviu Nestor ezită o clipă, părînd a se *gîndi, apoi răspunse :*

— Nu mi-ar displace, mai ales dacă putem discuta în liniște. E departe ?

— Cam. Adică, dacă știi unde e Piața Victoriei, încă o dată de aici pînă acolo.

— *Îmbătrînim* pe drum, Silvia. Hai să luăm o mașină. Dar văd că pe aici toate merg într-un singur sens...

— Da, așa e. Ca să găsim un taxi trebuie să ne întoarcem la „Athenée".

Au reparcurs cele cîteva zeci de metri, au luat o mașină și în cîteva minute au fost la destinație. Norocul le-a surîs, găsind o masă liberă chiar în capătul de jos al literei „L", formă în care este amenajat localul.

Ospătărița, o fată durdulie, nu se grăbi să-i bage în seamă, așa că el căută un subiect de discuție.

— E duminică și n-aș vrea să-mi spui că te grăbești.

Silvia îl privi mai îndelung, apoi coborî ochii pe o pată de pe fața de masă. Nu avea motive să se grăbească, dar nici nu dorea să întîrzie. Deși săptămîna ce urma era în tura de după-amiază.

— Știu eu ? Oricum, nu sînt obișnuită să ajung tîrziu acasă.

— Te înțeleg, dar aș prefera să nu fim sub „ochii" ceasului.

— Mai sînt și alți ochi, Silviule. Ai sufletului, ai gîndurilor...

— Ai dreptate, dar fă-mi și mie un hatîr.

— Cît pot, cît mă ajută starea mea sufletească...

— Apropo !

— Cu ce vă servim ? interveni ospătărița.

Silviu Nestor comandă, cu asentimentul fetei, fripturi, garnituri și salată. Ca băutură, au cerut bere.

— Apropo, de ce ? reluă vorba Silvia.

— Povestește-mi și mie cum a decurs ziua de ieri. Știu că într-un spital sînt multe lucruri, unele mai com-

plicate ca altele, drame, tragedii, împliniri, satisfacții, cadrele medicale trec de la un moment la altul prin sentimente diametral opuse, trebuie să fie, cred eu, foarte interesant.

Fata își concentră gîndurile asupra celor întîmplate în ziua precedentă.

— În secția unde lucrez eu, n-au fost lucruri deosebite. Apoi, ...nu se putu abține să nu zîmbească. Și, totuși, continuă ea, se petrec și lucruri interesante, dar simple, omenești, poate chiar copilărești.

Și îi povesti discuția cu soldatul infanterist.

— Interesant, mă faci curios. Și nu numai atît !

Fata se încruntă și căută să pătrundă prin ochii noului ei prieten, în sufletul lui. „Ce vrea să spună ?" Constată că avea ochi căprui, luminoși, iscoditori — exprimînd, după părerea ei, un anumit interes.

— Mai mult decît curios ? Ce poate fi ?

— Nu știu dacă îi cunoști, însă ardelenii sînt puțin cam geloși. Nu toți, noi ăștia din nord mai exagerăm...

Dîndu-și seama că a cam întrecut măsura, tînărul încercă să revină asupra celor spuse.

— Geloși în sensul că nouă, cînd ne place o fată, nu vrem să placă și altora, mai bine zis, vrem să ne placă numai pe noi, adică nu... dar am impresia că m-am încurcat...

— Nu-nțeleg prea bine ce este gelozia, încercă fata să-l scoată din încurcătură, dar cred că nu este un sentiment prea plăcut. Și mai ales, continuă ea, nu e normal să se manifeste între prieteni...

— Asta așa-i, nu între prieteni, ci între soți, așa că-mi cer scuze. Deși, nu te supăra, dar naiba știe, pe undeva parcă aș dori să nu te apropii de nimeni, să nu te privească cu anumiți ochi nimeni... Iar vorbesc prostii.

Silvia se simți în încurcătură. „Omul ăsta se poate îndrăgosti așa deodată de o fată simplă, comună, obișnuită, ca mine ?“ El tăcea, privind prin restaurant, apoi pe masă, pe care încă nu se adusese nimic. Sosi, în sfîrșit, „salvarea“, ospătărița. Mîncară în tăcere, apoi Silviu reveni la întrebarea inițială.

— Bine, îți mai povestesc, se îndupleca fata. Am un salon unde sînt patru ostași : un artilerist, un aviator, un grănicer și infanteristul despre care ți-am spus.

— I-ai enumerat în ordinea preferințelor tale... sau după gravitatea bolilor de care suferă ?

— Nici nu m-am gîndit la o anumită ordine. Dar nu asta e interesant. Copilăria constă în faptul că, aflînd că-mi iau concediu în luna următoare, toți m-au invitat să le fac o vizită la unitate, la unitatea unde își îndeplinesc serviciul militar. Știu că le-ar face plăcere, dealtfel sînt băieți așa de buni... Dar toți patru înseamnă patru colțuri de țară și nu mi-ar ajunge zilele de concediu să mă duc pe la fiecare. Nu m-am gîndit însă nici o clipă să accept, deși nu le-am spus-o încă... Mi-a fost greu să-i refuz din primul moment. De fapt, chiar dacă aș vrea, nu-mi pot îngădui asemenea plimbări ; mama, banii...

— Într-adevăr, pare un gest copilăresc din partea lor, dar în fond cred că este vorba în primul rînd de un sentiment de recunoștință, de apreciere pentru ceea ce ai făcut și faci pentru ei.

— S-ar putea, deși eu m-am gîndit și la faptul că le-ar face plăcere să-i viziteze o fată, chiar și numai pentru o oră-două la camera de oaspeți, ca să aibă cu ce se lăuda.

— Cred că ești prea aspră, Silvia dragă. Sînt tineri, sînt militari, au și ei nevoie de bucurii, altele decît cele din cazarmă.

— Nu te contrazic, dar...

— În locul tău, eu aş face altceva pentru înlocuirea refuzului direct. Ştii ce ? I-aş pune pe fiecare să-mi povestească cîte un episod din viaţa de ostaş ; şi care va spune pe cel mai frumos, pe acela l-aş alege să-i fac o vizită. I-ai pune la ambiţie. I-ai face să se întreacă între ei, să se arate unul mai viteaz decît altul. Pe grănicer, de pildă, l-aş întreba cîţi infractori a prins, cine erau aceştia, cum a acţionat el, ce recompense a primit... Artileristului i-aş cere să-mi spună cîte fete l-au vizitat înaintea ta, cît de mare este tunul la care se instruieşte, dacă obuzul ajunge pînă la tine ca ţintă... Silviu se opri.

— Hai, continuă, e interesant ce-mi spui. Mi-ai dat o idee...

— Dacă e aşa, pe aviator l-aş pune să-mi povestească despre avioanele lui. Ce viteză ating, la ce înălţime ajung...

Silvia izbucni în rîs.

— Nu m-aş fi gîndit la aşa ceva. Se vede că ai făcut armata. E o idee nostimă, pe cuvînt.

— Mai ales că la urmă le-ai putea spune că nu ţi-a plăcut nici una din povestirile lor şi cu asta refuzul are altă semnificaţie.

Cu gîndul la ultimele trenuri spre Ploieşti, Silviu Nestor se uită la ceas. Silvia întrevedea în mintea ei explozia ce va avea loc a doua zi în rezerva şapte.

— Silvia dragă, pînă acum am glumit. Îmi dau seama că nu am de ce să fiu... gelos. Sînt tineri, chiar copii. Aducînd vorba de concediu, eu mă gîndeam la cu totul altceva.

— La ce, Silviule ?

— Ai fost vreodată în străinătate ?

Întrebarea o surprinse pe fată. Credea că el a înţeles în ce constă viaţa ei de simplă asistentă medicală, cu o situaţie familială deosebită. Unele din colegele ei au fost

în excursii, i-au adus vederi, hărți, chiar mici cadouri. Dar ea ? Nu-și cunoaște bine nici țara !

— Nu, Silviule, n-am fost. Cînd trăia tata, ne făceam visuri. Mi-ar fi plăcut să văd și eu cîteva țări — Italia, Franța, Cehoslovacia...

Privirea lui o examina cumva pe *fată altfel. Ar fi vrut* să-i pună și alte întrebări, dar se abținu.

— Dar tu ai fost în alte țări ?

— Meseria, specialitatea m-au făcut să merg și în străinătate. Și-ți spun sincer că sînt lucruri de văzut. Chiar multe, foarte multe. Nemaivorbind de ce găsești și poți să iei de pe acolo.

Fata își reaminti de discuțiile ce le avusese cu tatăl ei despre Veneția, Turnul Eiffel, Orașul de Aur — Praga, despre Leningrad...

— Te invidiez, Silviule. Și tăcu.

— Draga mea, știi că e tîrziu ? !

Tresărind, fata se uită la ceas : era trecut de ora zece. Dădu, involuntar, semne de mare grabă.

— Da, ai dreptate, trebuie să ajung repede acasă. A fost o seară plăcută, pentru care-ți mulțumesc.

— Am uitat să-ți spun ceva. Știi că mai stau în București ? N-am idee cît, dar mai stau. O să mai fac deplasări încolo-încoace, dar baza tot aici va fi. Asta-i meseria. Așa că, dacă-mi dai voie, am să te aștept, poate nu chiar în fiecare zi, la ieșirea din serviciu.

— M-ar bucura, numai că săptămîna viitoare sînt în tura de după-amiază și ies seara la zece.

Înainte de a răspunde, el își făcu o mică socoteală.

— Nu-i nimic, te voi aștepta, cînd pot, în stația tramvaiului vizavi de „Peco", de la gară. E bine ?

— Trec pe lîngă „Peco" în fiecare seară. Pe acolo îmi este drumul spre casă.

— Ne vom plimba, cît de puţin, măcar pînă ajungi acasă. Vom putea discuta despre tot felul de lucruri...

Slivia nu-l mai auzea, gîndul îi era acasă, la mama ei. Ştia că o aşteaptă. Făcuse un lucru, după mintea ei, cu tact. Nu-i dăduse toate ţigările cînd le-a primit. Mai avea cîteva pachete şi în seara asta mai scăpa de scandal cu unul. Cumva, se linişti.

...Amabilul tînăr o conduse din nou pînă în apropiere de casă, îşi luară rămas bun ca doi buni prieteni, cu deosebirea că el o strînse în braţe fără a îndrăzni să o sărute şi se despărţiră cu promisiunea să se revadă într-una din serile următoare.

18

Reciti scurta scrisoare pe care o primise de cîteva minute. Conţinutul îl făcu să înţeleagă cît de mult conteză fiecare mişcare pe tabla de şah a inteligenţei ofiţerului de securitate. Este adevărat, era prima lui „mutare" greşită, dar, după cum se vede, cu urmări destul de neplăcute. În primul rînd, s-a pierdut o viaţă de om ; în al doilea, s-a compromis, se pare, o acţiune. Cu aceste gînduri, căpitanul Mihăiţă sublinie două pasaje din scrisoare.

La început n-am vrut să accept. Ameninţarea că fiul meu va avea de suferit m-a determinat să semnez. Mă mustra conştiinţa că în copilărie îi dădusem prea puţin. Nu-l aveam decît pe el şi rămînerea lui «în afară» m-a zdruncinat. Am fost de acord să fac ce mi se cerea în speranţa că-i fac bine băiatului meu.

Deocamdată nu am de ce mă teme. Dar îmi fac totuşi probleme. Am sesizat o schimbare în atitudinea numitului Marinescu, pe care l-am descris mai sus. Ne-am cunoscut cu aproximativ şase luni de zile în urmă, cînd, acostîndu-mă pe stradă, mi-a vorbit de băiatul meu. Nu ştiu cine este, care-i adevăratul nume, unde locuieşte. Întotdeauna mă găsea el, cunoscîndu-mi drumul de la serviciu acasă... M-am schimbat mult faţă de cum am fost. Situaţia băiatului constituie pentru mine singura preocupare. Sînt sănătos şi nu am de gînd să mor. De aceea, vă informez că în caz că voi muri, chiar şi într-un accident, nu este voia mea sau o întîmplare.

Scrisoarea fusese primită pe adresa miliţiei Capitalei după opt zile de la găsirea cadavrului în pădurea de lîngă comuna Tunari. Cine o fi expediat-o ? De ce aşa de tîrziu ?

„Întrebări lipsite, aparent, de importanţă, îşi spuse pentru moment căpitanul Mihăiţă. Oricum, continuă el să judece, dacă l-am cunoaşte pe expeditor, poate am mai afla ceva. Deşi, este foarte posibil să fi făcut numai acest simplu serviciu — de a introduce plicul, fără să-i cunoască conţinutul, într-o cutie poştală."

Stabili totuşi nişte măsuri.

Mai important era însă individul descris destul de sumar, autorul presupusei crime din pădure. Înalt, robust, la aproape şaizeci de ani, îmbrăcat gen sport, merge cu umărul stîng puţin spre înainte, cu capul uşor aplecat în faţă. Pe nume — Marinescu.

Din faptul că scrisoarea îi venise prin mapă, cu rezoluţia colonelului : „În atenţia căpitanului Mihăiţă", deduse că şeful era încă supărat.

Se uită la ceas : zece și treizeci de minute. Simțea nevoia să se consulte cu șeful, să-și verifice unele păreri ; mai mult, să primească un sfat, o îndrumare, în legătură cu planurile pe care și le făcea.

Departe de ceea ce se aștepta, colonelul îl primi cu amabilitate. Îl ascultă, cum îi era obiceiul, fără să-l întrerupă. După ce termină ce avea de raportat subordonatul, colonelul — un om trecut prin multe în viață, după cum îl trădau ridurile de pe frunte, părul aproape complet alb — se sculă de la birou, îl ocoli și se opri în dreptul ferestrei, jumătate întors spre căpitan. Lucrau de mulți ani împreună și se cunoșteau bine. Mihăiță, ca și ceilalți colegi ai lui, nu-și amintea să-l fi văzut vreodată pe colonel lipsindu-i zîmbetul de pe față. Privindu-și șeful, își aminti de o altă situație tot atît sau poate mai dificilă. Atunci și-a pus prima dată întrebarea cu zîmbetul. Încercase să-l vadă ironic, dar nu era. Concluzia la care rămăsese și astăzi fu determinată de asocierea dintre zîmbet și rîsul ochilor. Îl admira, ba chiar îl invidia că este atît de robust, de stăpînit și de calm. Simțea cum starea de spirit a șefului i se transmite și lui.

Colonelul ridică brațele pe jumătate, ca și cînd ar fi pus punct și virgulă gîndurilor sale de pînă atunci ; se îndreptă spre fotoliul liber din fața biroului și se așeză, privindu-și colaboratorul.

— Se mai întîmplă și greșeli, Mihăiță. Sigur, sau aproape sigur că, dacă i-am fi supravegheat pe cei doi, în pădure, poate reușeam să evităm o crimă, admițînd ipoteza aceasta. Dar nu putem ști dacă intervenția noastră în acel moment sau imediat după nu ar fi determinat „dispariția" și a criminalului. Nu putem face nici o precizare. Poate e mai bine că s-a întîmplat așa. Repet, poate !

Soneria unuia din telefoanele de pe măsuța de lîngă birou îi accentuă zîmbetul. Ridică microreceptorul și răspunse :

— Colonelul Mărcuș... Ordonați ! tovarășe general... Am înțeles, vin imediat.

Întorcîndu-se spre căpitan, care se sculă în picioare, îi spuse :

— Cred că mă întorc repede. Dacă nu, te anunț. Gîndește-te, te rog, la extinderea măsurilor în ambele direcții.

În mai puțin de zece minute, colonelul fu înapoi. Îi spuse că trebuie să se pregătească pentru o ședință.

— Între altele, adăugă el, tovarășul general s-a interesat și de cazul despre care discutăm. Mi-a atras atenția, lucru la care mă gîndisem și eu, asupra mobilului crimei. Atenție, deci, Mihăiță, la întreprinderile unde a lucrat Priboi. Investigații amănunțite pentru stabilirea prietenilor, a cunoștințelor cu care acesta a avut relații. Nu uita de imobilul unde a intrat în ziua cînd a fost urmărit.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi permiteți, în imobil am făcut cercetări dar fără rezultat. Locuiesc acolo, numai pe scara „D", peste patruzeci de familii și cu toate eforturile n-am putut afla nimic.

— Reia problema, avînd în vedere, în primul rînd, locurile de muncă ale locatarilor...

— Vă gîndiți la spionaj ?

— Nu trebuie exclus, dimpotrivă ! replică autoritar colonelul. Nu uita punctele de trecere a frontierei. Se opri puțin, apoi continuă : De fapt, cu asta vroiam să încep înainte de a mă chema tovarășul general. Într-adevăr, ipoteza pare neverosimilă, așa cum ai gîndit-o. Scrisoarea a infirmat-o sau cel puțin presupunem. Dar de unde știm că bătrînul îmbrăcat în ținută de sportiv n-a făcut pe mijlocitorul între fiu și tată ? Cine ne garantează că între aceștia doi nu erau relații strînse, slujind același scop,

iar o veste adusă de fiu n-a „obligat" pe tată să se sinucidă ?

Căpitanul Mihăiță se simți dator să recunoască faptul că nu întrevăzuse și o astfel de posibilitate.

— Și o ultimă indicație : faceți un portret-robot individului cu „Trabantul" și încercați să-l depistați cît mai repede. Asta ar lămuri multe lucruri... Sînt de acord cu măsurile întreprinse în legătură cu „fiul", dar nu mi se par suficienți doar Năstase și Vlădescu. Dacă mai ai nevoie de oameni, de alte ajutoare, spune-mi. Se uită la ceas. Te rog să mă ții la curent zilnic, și-acum scuză-mă dar trebuie să mă pregătesc pentru ședință.

— Îmi permiteți să plec ?

— Reamintindu-ți că și pentru tine am telefon acasă. La revedere.

...Ajuns în biroul său, căpitanul Mihăiță își făcu cîteva însemnări într-un carnet, chemă apoi cîțiva subordonați și încredință fiecăruia una sau mai multe sarcini.

19

Duminică seara, după ce s-a despărțit de Silvia, Nicu Priboi s-a dus la gară, cu intenția să se înapoieze la Ploiești, așa cum plănuise inițial. Constată că nu are tren decît peste o oră și un sfert. Stătu puțin pe gînduri și apoi se îndreptă spre restaurantul de pe peron. Bău două pahare de vin simplu și, renunțînd la ideea cu Ploieștiul, se duse la hotelul unde reținuse camera pentru două săptămîni. Cînd plecase în Moldova, lăsase aici o valiză, pe cea mare, iar celelalte două le luase cu el și le lăsase la Ploiești. Ceru recepționerului de serviciu cheia de la ca-

mera „211". Acesta, un băiat tînăr, de o deosebită amabilitate, nu-l mai văzuse pînă atunci pe clientul acesta străin, cu mustăcioară. Examinîndu-l mai atent, observă că nu are nici un bagaj. Se întoarse și constată că, într-adevăr, cheia de la „211" era la locul ei ca și în nopțile trecute. *Consultă registrul și-l întrebă în aceeași limbă* străină :

— Domnul ?

Dîndu-și numele sub care era înregistrat, Nicu Priboi adăugă :

— Am fost plecat cîteva zile și probabil că o să mai plec. Sînt fotoreporter la o revistă și umblu prin țară...

Ca și cînd aceste cuvinte i-ar fi făcut o plăcere deosebită, tînărul recepționer exclamă. în limba respectivă, aproape entuziasmat :

— Aaa, bine, foarte bine faceți ! Aveți ce vedea și fotografia ! Sînt la noi lucruri minunate, demne de înregistrat pe film. Poftiți cheia, domnule...

Ajuns în cameră, Priboi își dădu seama că făcuse o greșeală. Venise la hotel fără nici un bagaj, fără aparatele de fotografiat, care erau pentru el confirmarea „cărții de vizită". Se frămîntă puțin și-apoi se liniști. „În fond, își spuse el, de unde să știe tînărul de la recepție că am lipsit ? Da, am lipsit azi-noapte, dar am putut veni în cursul zilei, cînd nu era el, și mi-am lăsat aparatele." Tot gîndindu-se și rememorînd cum s-au petrecut lucrurile, concluzionă că totuși a greșit. Nu trebuia să-i spună că a lipsit, prin aceasta atrăgînd atenția asupra lipsei oricărui bagaj și lăsînd să se înțeleagă că de la plecare și pînă în seara aceea n-a mai trecut pe la hotel. „Da, asta-i greșeala !... Nu-i nimic, se consolă el, capul ăstora este la ciubuc, la bacșiș și mîine seară o să-i dau un pachet de Kent." Făcu o baie și se culcă.

Luni de dimineață, Nicu Priboi se deplasă la Ploiești, de unde își luă geanta cu aparatele, îi anunță pe cei de la hotel că o să lipsească vreo cîteva zile, întrucît urmează să meargă pe Valea Prahovei. Se întoarse imediat la București, lăsă geanta la hotel, luă un aparat cu el și se îndreptă spre cartierul unde locuia Silvia. Știa strada și casa. Sconta pe obținerea de noi date despre fată. Făcu un prim drum pe trotuarul de vizavi și văzu la adresa știută o căsuță cu parter și etaj. Examină, ca în plimbare, fiecare casă, admira florile din fața unora și, la înapoierea din colțul străzii, zări într-o curte, cu garaj, o femeie în vîrstă măturînd dalele. Deschise poarta și intră.

— Sărut mîna, doamnă !

— Bună ziua, pe cine căutați ?

— Nu vă supărați, vreau să vă întreb ceva. Și o duse pe bătrînă spre fundul curții, lîngă garaj.

Știindu-se singură acasă, femeia își exprimă nemulțumirea :

— Spuneți, domnule, ce doriți ?

— Fiți liniștită, nu sînt om rău. Peste drum de dumneavoastră, în casa aceea, stă familia Spătaru. Eu o cunosc pe Silvia de cîtva timp și am intenții serioase cu ea. Sînt tehnician la o întreprindere de pe platforma Pipera și aș vrea să știu și eu mai multe despre familia ei. Știți cum sînt fetele astăzi. Mă înțelegeți, v-aș fi foarte îndatorat... Îngăduiți-mi să vă ofer, drept recunoștință, vă rog să nu mi-o luați în nume de rău, cîteva mici atenții din sacoșa aceasta, vă rog...

Bătrîna se uită în stînga, în dreapta, privi mai atent casa de la numărul 39, coborî privirea spre sacoșă și *apoi spuse :*

— Păi, știți, nu prea...

Nicu Priboi puse sacoșa lîngă perete, privi și el spre casa Silviei și, cu o voce mieroasă, reveni asupra subiectului :

— Iertați-mă, ați fost și dumneavoastră tînără, poate aveți copii, nepoți... Știți că e bine să *cunoști cît mai* multe despre persoana cu care vrei să întemeiezi un cămin.

— Ai dreptate, domnule, cedă femeia. Dacă fiul meu ar fi făcut ca dumneata... În ziua de azi... Dar ce să-ți spun ? Fata s-a născut aici, lîngă noi. O știu de cînd a venit pe lume. O fată cuminte, la locul ei. Învață foarte bine la școală... Acum a rămas cu mama ei, care e o femeie mai altfel, mai... Dar nu vreau să-i fac rău fetei din cauza mamei. Mai ales că tatăl ei a fost ofițer, om la locul lui, respectuos și respectat de toată lumea. A murit săracu' de inimă, anul trecut.

— Dar mama, ce-i cu mama ? se interesă tînărul.

— Eh, maică ! Ca femeia rămasă de tînără fără bărbat. Al meu a murit în război, dar... Nu știu ce e în sufletul ei, însă bănuiesc...

— Doamnă dragă, dar Silvia ? Vine cineva pe la ea, ați văzut băieți care s-o conducă acasă ?

— Nu, doamne ferește ! E un înger de fată. Le vizitează, din cînd în cînd, un maior cu soția. Ea, fata, seamănă cu tată-său. Liniștită, respectuoasă, dă bună ziua la toți vecinii. După cîte o văd eu, nu știe altceva decît servici și casă, casă și servici. Că acum lucrează ca asistentă, poate știți, la spitalul militar. Și, să nu mint, merge foarte des la cimitir...

— Da, știu... Acolo ne-am cunoscut. Și eu am pe tata...

Tăcură amîndoi, privind spre pămînt. Amintindu-și de înmormîntarea tatălui fetei, bătrîna ținu să adauge :

— Am fost și eu la înmormîntare, pentru că era un om bun. Au vorbit mai mulți ofițeri acolo, chiar și generali și spuneau că fusese exemplu, un cadru cu deosebite ca-

lităţi. Aşa cum l-am cunoscut şi noi, vecinii... Un om cum rar întîlneşti. Iar Silvia, v-am mai spus, îi seamănă lui. D-aia nu prea se împacă cu maică-sa.

— Mi-a spus şi mie, doamnă, că au unele neînţelegeri, dar dacă ne vom căsători, eu am casă la bloc, ea vine la mine şi scapă de necazuri.

— Ce fericită o să fie Silvia, răspunse zîmbind, chiar bucurîndu-se, bătrîna.

— Doamnă dragă, vă rămîn îndatorat. Am însă o mare, o foarte mare rugăminte. Să nu afle Silvia sau mama ei că s-a interesat cineva de dumnealor. Ştiţi cum sînt femeile. Vă repet, am intenţii foarte serioase cu Silvia şi n-aş vrea să-mi reproşeze mai tîrziu că...

— Nu vă gîndiţi la aşa ceva. Vă văd un om serios, sînteţi meseriaş sau cum aţi spus, aveţi casă, o să fie bine pentru fată. Şi, vă spun sincer, m-ar bucura s-o văd fericită. Merită. Eu nu vorbesc cu nimeni, nu mi-e în obicei. Aşa că fiţi fără grijă...

— Vă mulţumesc şi vă sărut mîinile pentru sinceritatea şi bunăvoinţa dumneavoastră. Mă bucur, totodată, că vă place de Silvia. Nu, nu mă conduceţi, e mai bine să nu ne vadă cineva. Încă o dată, vă sărut mîinile.

•

Primul raport a fost al sublocotenentei Vlădescu. Aşa cum i se ordonase, lăsase peste tot copia fotografiei şi datele aproximative ale lui Nicu Priboi. Îşi lăsase şi numărul de telefon. Să fie anunţată oricînd, şi după program, chiar şi noaptea.

— Tovarăşe căpitan, aseară, adică azi-noapte, am fost înştiinţată de recepţionerul de la „Dacia" că un individ de vîrsta şi înălţimea indicate de mine — îndeosebi identitatea culorii ochilor i-a reţinut atenţia — ar fi revenit la

hotel după o absenţă de cîteva zile. Este fotoreporter al revistei... Ceea ce m-a frapat este faptul că respectivul, după o absenţă de cîteva zile, a revenit la hotel fără nici un bagaj. Un amănunt mai mult sau mai puţin semnificativ. Urmează să verific. Deocamdată raportez că, din indiciile pe care le am pînă în prezent, nu apare nimic concludent.

— Alte sesizări nu mai sînt ?

— Ba da, tovarăşe căpitan, dar am început cu ceea ce mi s-a părut mai interesant. De la hotelul „Dorobanţi" mi s-a transmis că un străin, cam cu aceleaşi semnalmente, a sosit ieri în Bucureşti cu avionul.

— Monica, crezi că te descurci singură sau îţi dau un ajutor ?

— Nu e cazul, tovarăşe căpitan. Cînd voi simţi nevoia, vă raportez.

— Bine, fată. Fii atentă să nu-i scapi. Vezi ce date mai poţi afla azi.

— Am înţeles !

...Al doilea raport îl primi căpitanul Mihăiţă din partea locotenentului-major Năstase.

— Tovarăşe căpitan, am procedat aşa cum aţi ordonat. Vă raportez că din toate oraşele mari, numai la Iaşi şi la Ploieşti s-a înregistrat la hoteluri, la date diferite, un cetăţean străin cu asemănări apropiate de cele ce ni le-aţi indicat.

— Nu-l scăpa din vedere, Năstase !

— Vă rog să mă iertaţi. N-am de unde să-l iau ! A plecat şi din Ploieşti şi din Iaşi.

— Adică, cum ?

— La Ploieşti s-a înregistrat şi a plecat, iar la Iaşi a stat o singură noapte...

— Ochii pe el, Năstase !

— Nu-nţeleg. De unde să-l...

— Te privește ! Prinde-l în „vizor" și nu-l scăpa !

— Am înțeles, să trăiți !

...Sublocotenenta Vlădescu și locotenentul-major Năstase începură o nouă acțiune, fiecare pe contul lui. Ceas de ceas, în agenda căpitanului Mihăiță se acumulau noi date despre trei indivizi ; doi în București, altul la Ploiești și Iași. În scurt timp, s-a stabilit că cel de la „Dacia" era unul și același cu cel depistat de Năstase.

Cu cel de la hotelul „Dorobanți", lucrurile s-au clarificat ușor și repede. Mai fusese de trei ori în ultimii doi ani în țară. Era reprezentantul unei firme economice și chiar a doua zi după sosire se prezentă la întreprinderea română de comerț exterior cu care firma lui avea relații. Orice dubiu fusese eliminat prin confirmarea identității sale de către reprezentanții întreprinderii românești.

Mai rămînea fotoreporterul. Dar cîți ziariști și fotoreporteri ai presei și radioteleviziunii din țări străine nu ne vizitează țara ? Poate fi unul dintre aceștia, care-și face cu onestitate meseria...

Căpitanul făcea mereu asocieri, legături, comparații. I se înfiripase în minte gîndul că firul după care se călăuzea nu era tocmai bun. „O fi altul și nu ăsta !" își spunea în sinea lui. Îl puse în încurcătură și neconcordanța între data vizei de intrare în țară a presupusului fiu și ziua cînd murise Petru Priboi. Între ele era o diferență de trei zile. În plus, asemănarea între cel din fotografie și fotoreporter era destul de vagă... Nu vroia să greșească. Nu vroia să învinovățească, nici măcar să bănuiască pe cineva. Dar nici nu vroia să-i scape un element necinstit. Îl obseda încă moartea individului din pădurea Tunari.

„Dar, dacă ?..."

Acest „dar, dacă ?" — expresie a aceleași idei care nu ceda — îl determină pe ofițer, recunoscut ca un „chi-

țibușar", să nu lase nimic neclarificat. Luă noi măsuri. Între altele, tînărul să nu fie scăpat nici o clipă din vedere, să se organizeze „vizionarea" discretă a lui, separat, de trei persoane care-l cunoscuseră bine pe Nicolae Priboi înainte de plecarea în excursie. Angajă în acest scop încă doi subordonați.

20

În seara aceleiași zile, adică luni, Silviu Nestor se găsea în stația tramvaiului vizavi de „Peco"-ul de pe bulevardul Dinicu Golescu, lîngă gară. Spera că Silvia va trece pe acolo, așa cum îi promisese.

Și-ntr-adevăr, fata cu sufletul ei curat, nevinovat, își făcu apariția. Recunoscu în sinea ei, și dorea acest lucru, că nu se aștepta să-l întîlnească pe Silviu chiar din prima seară. Se prinseră de mîini și plecară spre Calea Griviței, de unde Silvia lua tramvaiul. Pe drum, el o întrebă cum a decurs serviciul, dacă este obosită, ce-i mai fac bolnavii din salonul ei preferat.

— Și uitasem, răspunse ea. Chiar îmi propusesem să-ți spun. Le-am zis băieților ce mi-ai sugerat tu. I-am cam pus în încurcătură dar, pînă la urmă, au acceptat. Primul a fost aviatorul, care se simte mai sigur pe el. E și bun de gură. Tot un ardelean de-al tău...

— Faci vreo aluzie ?

— Nu, deloc, nu te supăra. Tăcu un timp și apoi continuă. E o joacă de copii. N-am să-mi pot respecta cuvîntul, chiar dacă ei se vor întrece unul pe altul... Dar să lăsăm asrea, Silviule, te rog.

Mai vorbiră de una, de alta, în tramvai Silvia îl întrebă cît mai stă în București. El îi reaminti ce-i spusese cu o seară înainte, că nu știe precis, are unele treburi pe la întreprinderi din Capitală și apoi va pleca. Cînd coborîră din tramvai, aproape de strada unde locuia Silvia, el îi înmînă sacoșa ce-o avea, spunîndu-i :

— Te rog, Silvia, pentru... știi tu cine. Dar mai ales pentru tine.

O trase lîngă el și își apropie obrazul de al ei. Fata nu ripostă. Dar îi șopti :

— Nu vreau nimic. Am început să capăt putere, să previn și chiar să înfrunt unele apucături ale mamei. Așa că te rog, nu !

— Și eu te rog, da ! Pentru odihna ta !

Îi puse sacoșa în mînă, îi prinse degetele unul cîte unul și le făcu să se strîngă în jurul mînerului sacoșii.

— Nu asta este important, Silvia. Am altceva pentru tine. Și ca să-ți pot spune, aș vrea să ne întîlnim mîine dimineață. Te rog și insist foarte mult.

— Mîine e marți, reflectă cu voce tare Silvia. E ziua cînd mă duc la cimitir. Da, spuse ea după puțină gîndire, Ne putem întîlni în jurul orei unsprezece, cînd mă întorc spre casă.

— Bine, Silvia. Unde să te aștept ?

— Știi unde ? Făcu o pauză și apoi continuă : La „Liceul Lazăr", dacă ai idee unde vine. Văzîndu-l puțin derutat, adăugă : Lîngă Cișmigiu, pe bulevardul care coboară de la Calea Victoriei...

— La întretăierea cu traseul unor tramvaie, nu ?

— Exact.

— *Bine, Silvia, voi fi acolo.*

De astă dată se sărutară fugar, nesimțind nici unul, nici celălalt ceva deosebit.

•

După ce schimbă cîteva amabilități cu tînărul de la recepție, căruia nu uită să-i dea și un pachet de țigări, Nicu Priboi urcă în cameră. Trebuia să ia o hotărîre și pentru asta era necesar să gîndească bine, să-și reamintească și să aibă în vedere indicațiile, sfaturile celui ce-l trimisese în țară.

Rememoră pe unde a umblat, pe cine a văzut, cu cine s-a întîlnit, cu cine a vorbit. Ajunse la constatarea că nu zărise nici o figură cunoscută. Dealtfel, nici nu prea avea de cine se feri. Colegii de școală, de la întreprinderile pe unde a lucrat, îl și uitaseră probabil. Vecinii de pe strada unde locuia tatăl său nu-l văzuseră prea des. Și-apoi „ajustările" ce i se făcuseră la față, deși nu prea mari, îl schimbau suficient pentru a nu fi ușor recunoscut. Singurul, da, singurul care l-ar fi putut descoperi sau asemui cu fiul său ar fi fost tatăl. Dar și el ar fi derutat de lipsa degetului. „Profesorul" îl învățase cum să reacționeze și în cazul unei asemenea întîlniri. Ridica mîna cu degetul lipsă, a semn de mirare, răspunzîndu-i în românește : „Mă confundați, tovarășe ! Sînt inginerul Mihăilă". În afară de aceasta, îl știa la închisoare.

Liniștindu-se din acest punct de vedere, trecu, conform planului ce și-l făcuse, la problema cea mai grea pentru el. Cum să procedeze, ce soluție să aleagă ? I se recomandaseră mai multe metode, dar în alegerea celei mai sigure trebuia să țină seama în primul rînd de temperamentul, de concepțiile, de situația familială, de dorințele, tentațiile, de prieteniile și relațiile pe care le are asistenta medicală Spătaru. De aceea și făcuse investigații la domiciliul Silviei.

Procedeul tehnic cu care fusese înzestrat presupunea neapărat ca „persoana" să fie conştientă de ceea ce face, bineînţeles, contra unui onorariu consistent.

Genul Silviei, felul ei matur de a gîndi, îi dădură să înţeleagă că „îndrăgostirea", cadourile, chiar şi banii, asociate cu promisiunea de a o lua cu el în străinătate, nu ar putea-o determină să facă ce-i cerea. Poate singurătatea, starea sufletească după pierderea tatălui, ura faţă de mamă şi lipsa de bani ar fi elemente de natură s-o convingă, cu gîndul că va scăpa din proasta situaţie prin care trecea. Totuşi...

Se gîndi la o altă ipoteză. Dacă ar folosi-o pe Silvia ca să cunoască şi alte colege de-ale ei, dintre care una ar putea fi cîştigată mai uşor ? Sau să cunoască o altă asistentă fără ajutorul Silviei...

Toate cereau timp. Timp. Ştia că nu este presat, dar simţea că nu poate s-o mai lungească mult. Trăia cu convingerea că de cîte ori a fost în situaţia să aleagă, prima hotărîre i-a fost mai favorabilă. Şi prima hotărîre, tot după gîndirea lui, nu se lua oricum, în încercarea de a alege.

Gîndurile se întoarseră tot la Silvia. Era cea mai apropiată de sursa informaţiilor ce-l interesau. Mama, mama ei, tot timpul nemulţumită, conflictul dintre ele, care, probabil, se adînceşte, i-ar putea favoriza reuşita. Dar dacă Silvia, în memoria tatălui atît de iubit, îşi respectă şi îşi îndrăgeşte mama, căutînd o compensaţie pentru pierderea suferită ?

În clipa aceea, o idee îi străfulgeră mintea. „Dată fiind marea dragoste a Silviei pentru tatăl dispărut, ce-ar fi să folosesc metoda «şantajului sentimental» ? Metodă, de asemenea, *recomandată de «profesor».*"

21

În dimineața zilei de marți, Silvia nu putu sta prea *mult la mormîntul* tatălui ei de la cimitirul militar Ghencea. Plînse, împrospătă florile, dar ce putea face mai mult ? Pămîntul e pămînt, piatra e piatră, iar ființa dragă ei era îngropată acolo unde nu mai putea fi văzută. Cugetă, retrăi cîteva din momentele petrecute cu tatăl ei, se reculese și, cercetînd încă o dată curățenia mormîntului, dădu să plece. Trei pași, o privire înapoi, încă unul, altă privire și așa pînă la colțul aleii, unde un mormînt al unui copil de opt ani, cu statuie îmbrăcată în sticlă și un epitaf făcut de colegi, o impresionau de fiecare dată. Se opri, începu să plîngă și simți dorința să-i așeze o floare lîngă tabla metalică în care era încrustat gîndul colegilor de clasă. Nu mai avea. Se gîndi să ia de la tatăl ei dar, își zise ea, nu se cade, nu e bine. Începu să plîngă. „O lacrimă, o lacrimă pentru vîrsta lui poate însemna mai mult decît o floare, gîndi ea. Floarea piere dar lacrima rămîne, nevăzută de altcineva, dar simțită de mine." Reciti epitaful de o înduioșătoare gingășie și părăsi cimitirul. Pînă la stația tramvaiului nu știa, nu-și putea limpezi mintea — la cine a fost ? la tatăl ei sau la copilul, frățior îi putea fi, pe care-l întîlnea întruchipat în piatră de cîte ori venea la cimitir.

•

...Silviu, tînărul ce o atrăsese într-o oarecare măsură și care nu-i displăcea ca fizic și ca profesie, o aștepta acolo unde îi spusese. Cu un buchet discret de flori. Gestul conta. Și mai conta ceva. Inima ei, care nu se dăruise nimănui pînă atunci, nici unuia dintre doctorii, asistenții care

i-o căutau. Nici unuia dintre cunoscuții pe care-i întîlnise. Inima ei, inima fetei cu mamă dar fără tată, se împietrise. Jumătate la unul, jumătate la celălalt ? Nu ! Trei sferturi la tată, un sfert la mamă ! Sau, dimpotrivă. Nici ea nu știa cui și cît aparținea.

Nopți de-a rîndul, multe nopți își pierduse Silvia să afle, să stabilească la care a ținut mai mult ; la tata sau la mama ? Moartea tatălui, doar moartea a fost hotărîtoare. Da, tata, tatăl ei i-a fost mai apropiat, prieten mai bun. Dar nu mai este ! Mai avea pe mama sa. Pe mama ! Plăcută la înfățișare, dar urîtă, schilodită moral ! Vroia s-o iubească dar nu putea. Vroia s-o urască dar nu putea ! Vroia... Ce vroia ? Nici ea nu mai știa. Poate doar atît : o prietenă, un prieten, o femeie, sau un bărbat, o inimă, un suflet, o umbră a acestor idoli care s-o scoată din impasul în care i se părea că se află. Un om, un bărbat, tînăr sau mai vîrstnic, care să-i ofere minimum de confort, minimum de ajutor pentru mama ei, pentru care ea, Silvia, se simțea de-acum responsabilă.

Insuccesul la examen, pierderea ființei adorate o făcură să privească cu neîncredere viața, tot ce întîlnea și vedea : își iubea doar meseria în care găsea o sclipire de mulțumire și în rest — noapte, vise urîte și fețe frumoși schilodiți. Atît. Atît vedea ziua și visa noaptea. Atît visa noaptea și gîndea ziua. „Dar, constată ea, parcă încep să se mai rărească aceste coșmaruri. Unele mi se par îndepărtate, altele sînt doar amintiri. Viața este totuși..."

În acest tumult de gînduri, de dorințe, de speranțe se întîlni cu Silvia. Cu inima ei grea, presimțea că n-o să-l mai vadă ; și totuși se întîlniră. Marți dimineața, la orele unsprezece... Amîndoi tineri, deopotrivă de gînditori și de amabili, unul față de altul...

Intrară în Cișmigiu. *După ce-i dădu florile, sărutîndu-i* mîna, o invită la o plimbare cu barca, pe care ea nu o re-

fuză. El conducea și se opriră într-un colț, mai bine zis într-o buclă a lacului, prea puțin căutată de alte bărci.

— Ești supărată, Silvia ?

— Nu, poate sînt încă sub impresia vizitei la cimitir. Știi, acolo, într-o încrucișare de alei... Și-i povesti tot ce știa și simțea pentru copilul de opt ani.

O asculta atent, respectuos, iar la urmă se arătă deosebit de impresionat, subliniindu-i, în cuvinte bine alese, sensibilitatea, gingășia sufletului ei. Apoi, vrînd parcă s-o scoată din gîndurile sumbre, o întrebă :

— Ți-amintești că vroiam să-ți spun ceva în mod deosebit ?

Silvia se uită atent la el și, după cîteva clipe de gîndire, răspunse :

— Da, mi-amintesc. Vroiai să-mi spui ceva deosebit. Nu cred, nu pot să cred că-mi ceri ceva, mai ales ceva care să-mi displacă... Ești sau, pînă acum cel puțin, ai fost așa cum cred eu că trebuie să fie tinerii din zilele noastre. Îți fac o mărturisire : cu mine, care pînă de curînd uram ziua, doream noaptea, blestemam viața și mă gîndeam la moarte, acum se petrece ceva... Simt că-mi revin, încep să gîndesc altfel. Nu știu precis de ce ! Poate așa e normal să fie. Amintirea tatălui capătă alte dimensiuni, mă îndeamnă să fiu mai tare, să întrezăresc și ceea ce este și poate fi frumos în viață. Sau, poate și atitudinea mamei care, datorită ție, se poartă altfel cu mine. E greu de precizat... Oricum, îți sînt îndatorată...

El tăcea. Se putea presupune că ea, fata din celălalt capăt al bărcii, aștepta un răspuns. El continua să tacă și s-o privească. Îi privea picioarele, în primul rînd. Drepte, pline, frumoase. Îi examină șoldurile. Potrivite pentru vîrsta ei. Ridică privirea mai sus, la bust. „Da, își spuse el, sînt de fată, mici, ca para în pîrg, dar buni pentru ceea ce vreau eu.“ Nu-i răspunse nimic. Începu să vîslească

privind cu atenție în jur. Opri în mijlocul lacului, neavînd pe nimeni în apropiere.

— Uite ce e, Silvia. Vreau să discutăm o chestiune foarte serioasă.

Ridică ramele în barcă și o privi insistent. Silvia arăta oarecum nedumerită, dar neîngrijorată. Părea mai mult curioasă.

— Ești în stare să suporți un șoc ? Un șoc puternic, de mulți, foarte mulți megavolți ?

— Nu înțeleg, nu-mi dau seama și nu realizez comparația. Știi că am trăit clipe grele, comparabil, dacă vrei cu volți — sute, mii sau milioane, poate și miliarde.

— Știu eu, Silvia ? S-ar putea să fie mai tare. L-ai suporta ?

Încercînd să gîndească, fata privi lărgimea lacului, copacii ce-l înconjurau, lungimea bărcii și-apoi ramele urcate în barcă, semn că stau pe loc. Abia acum se uită la cel ce ținea încă mîinile pe mînerele ramelor. Nu-i înțelese privirea și nici nu se străduia să i-o descifreze. Căută un refugiu de limpezire a minții spre mal, într-un copac, într-un om...

— Aș vrea să privești la mine, Silvia, zădărnici partenerul de barcă încercarea fetei de a se smulge scîndurilor ce o țineau pe apă.

— Silviule, am fost încercată de multe valuri, mai mari, mai mici, de vînturi puternice și aprige ; am fost pînă de curînd în voia lor, acum însă încep să lupt și am senzația că reușesc să mă țin dreaptă... Aș vrea să-ți spun că din partea ta aștept o adiere, dacă vrei o furtună de primăvară, oricum ceva care să mă învioreze, să-mă bucure. Sînt...

— *Regret, Silvia ! Adică, deocamdată* nu pot spune ceva precis. S-ar putea, dimpotrivă, să nu regret, să mă

bucur și eu și tu. Totul depinde de tine. Aș vrea să mă înțelegi, să mă aprobi, să mă ajuți. Pentru mine și pentru tine. Dacă nu vom reuși, vina nu va fi a mea.

— Ești mult, puțin, foarte mult sau foarte puțin enigmatic, ca să folosesc o expresie de-a ta, pentru capacitatea mea de a gîndi în aceste clipe. Privesc lacul, oamenii de pe mal, copiii care abia așteaptă să ne ia locul, mi-e greu — recunosc — să mă concentrez.

— Ascultă, Silvia. Mi-ai ascuns sau ai neglijat să-mi spui că tatăl tău a fost ofițer ?

Fără să încerce să înțeleagă sensul întrebării, fata răspunse dezinvolt :

— Nici vorbă ; nu m-ai întrebat și nu ți-am spus. Da, a fost ofițer, ofițer inginer... doctor inginer...

Silvia simțea o bucurie deosebită să vorbească despre tatăl ei. Nu prea avusese cu cine, nici cum să amintească prietenilor, cunoscuților, cum îl vedea, cum îl aprecia și cît îl dorea pe bunul ei tată. Silviu adusese vorba despre tatăl ei. E adevărat, în seara aceea, în „Parcul Herăstrău", nu-i vorbise despre el prea mult. Insistase doar asupra bolii de care suferise. Ar fi fost în stare să-i facă un portret cum nici în marmura cea mai albă și mai scumpă nu putea fi imortalizată o memorie, o imagine, un chip ca al celui ce i-a fost tată și prieten, prieten și tată. Dorea, simțea nevoia, bucuria să-i spună acestui tînăr cine a fost tatăl ei ca om, ca ofițer, ca inginer, ca „simplu decor care citește necontenit" — cum îl denumise mama — imposibil de comparat cu toți tații, soții, oamenii pe care ea îi cunoscuse pînă la acea vîrstă...

— Mă întrebi de tata ? Nu dramatizez și nici nu exagerez : a fost un om cum puțini sînt pe lume. Un om de un fel deosebit, după mintea și inima mea, de care nu te poți despărți chiar dacă zace în pămîntul acesta cînd cald, cînd rece. Pămîntul ce-l acoperă e tot timpul cald, ba fier-

bînte, așa cum îi era inima, cum îi era felul. N-aș vrea să mă crezi o exaltată, dar părinte corect, iubitor, dăruitor ca tatăl meu nu cred că mai există. De aceea îi duc dorul, îi simt lipsa așa cum... Mă destăinui din nou ție și-ți mai spun că poate din cauza acestei dragoste pentru el nu mă împac cu mama, nu am prieteni, nu am liniște...

Își desprinse privirea din pletele unei sălcii și-și căută prietenul. Îl văzu posomorît și nu înțelegea de ce. Îi vorbise doar despre tatăl ei. El o întrebase !

— Te-am indispus cu amintirile, cu gîndurile și frămîntările mele, Silviule ?

Nu-i răspunse imediat. Înțelese situația și nu știa cum să facă. Să-i dea lovitura de grație acum sau s-o amîne ? Nu prevăzuse, nu-și închipuia că între o fată și tatăl ei poate fi o așa mare legătură și dincolo de moarte. Dacă și-ar expune planul, ar risca. Fata, în virtutea sentimentelor pentru părintele transfigurat în sfînt, împrospătate acum de răspunsul la întrebarea lui, ar fi în stare de un act necugetat. Căută un subterfugiu.

— Nu, Silvia. Nu știu ce să-ți spun. Sînt pur și simplu mișcat de cele auzite. Mă simt, trebuie să recunosc, spre rușinea mea, pus în încurcătură. Spre deosebire de tine, eu nu am nici mamă, nici tată. Ea a murit cînd m-a născut, tatăl... da, și el a murit ceva mai tîrziu. N-am avut cum să le simt căldura despre care vorbești tu. Și cît de înălțătoare, cît de sfîntă este această căldură. Te admir și chiar te invidiez pentru sentimentele tale.

— Nici mamă, nici tată ? nu se putu abține să nu exclame Silvia. Rămase puțin pe gînduri. E mai greu, mai dureros, cred eu, ca la mine. Nu vreau să te compătimesc, dar mă bucur că ești atît de tare și poți privi viața altfel decît mine.

— Nu știu, s-ar putea să ai dreptate. În lipsa sentimentelor pentru părinți, am simțit și simt altele. Dar am o ru-

găminte : să lăsăm, cel puţin pentru moment, subiectul. Ne mai plimbăm şi apoi tu ai programul la spital, eu cu treburile mele şi sper să ne mai revedem.

Readusă cam brusc la lumea reală, Silvia se uită imediat la ceas. Aproape ţipă :

— Dacă nu ajung într-un sfert de oră la spital, pierd cantina !

— Ajungem, Silvia. Nu-ţi face griji !

Vîsli din răsputeri către debarcader iar, la sfîrşitul sfertului de oră, Silvia intra pe poarta spitalului.

22

Cei doi tineri ofiţeri de securitate petrecură aproape la fel şi, o parte, împreună, ziua de luni. Împreună, dar fără nici un semn că se cunosc. Sublocotenenta îl „conduse" de dimineaţă pe fotoreporter la gară şi se înapoie la hotel stînd pe recepţie. La rîndul său, locotenentul-major părăsi hotelul din Ploieşti şi-i ţinu urma aceluiaşi fotoreporter pînă la hotelul din Bucureşti. Îl „conduseră" apoi cu „schimbul" pînă în cartierul Silviei, înapoi spre centru, asistară din diferite locuri la fotografierea de către acesta a hotelului „Intercontinental", a „Muzeului Municipiului Bucureşti", a altor cîteva clădiri monumentale. Luă masa la „Nord-Hotel" şi se duse la „Dacia".

La ordinul căpitanului, a rămas să-l supravegheze doar Năstase. Era aproape de miezul nopţii cînd locotenentul-major raportă telefonic şefului său ce mai făcuse fotoreporterul între orele douăzecişiunu şi patruzeci de minute şi douăzecişidouă şi treizeci de minute. Căpitanul

hotărî ca a doua zi de dimineață să-l ia în primire amîndoi — Năstase și Vlădescu.

...Marți, fotoreporterul îi „plimbă" pe la „Casa Scînteii", hotel „Parc", „Pavilionul Expoziției", „Arcul de Triumf", apoi la „Liceul Lazăr" și în Cișmigiu.

Așa cum stabiliseră, Monica Vlădescu merse pe urmele fetei, Năstase pe ale fotoreporterului. Se întîlniră în aceeași seară în stația din fața „Peco"-ului din apropierea Gării de Nord. Știau și Năstase și căpitanul Mihăiță cine era fata. Monica se documentase în aceeași zi la spital. Tocmai de aceea, cînd cei doi tineri intrară împreună, la acea oră tîrzie, în hotel, au rămas puțin surprinși. Hotărîră să rămînă Monica acolo, iar Năstase să se ducă să raporteze șefului elementul nou apărut. Putea fi o simplă aventură, se gîndi el pe drum, dar avînd în vedere comportarea de pînă atunci a fetei, apărea totuși un semn de întrebare. Discuția cu șeful nu dură mult și Năstase se întoarse la „post", alături de Monica.

•

Silvia rămase surprinsă văzîndu-și prietenul așteptînd-o și în seara aceea, în stația tramvaiului. Trecuse pe acolo într-o doară, convinsă că nu-l va întîlni. Crezuse că această cunoștință este ceva episodic. Un tînăr ce o plăcea, o respecta și doar atît. Faptul că îl vedea din nou în drumul ei, mai ales că se întîlniseră de dimineață, o cam mira. Își făcură loc în minte unele sentimente contradictorii. Ce să creadă ? N-a mai avut timp să-și răspundă, că el îi ieși înainte de cum o zări și îi sărută mîna, apoi o luă de braț și porniră, ca de obicei, spre Calea Griviței. Pe drum, după întrebări și răspunsuri fără importanță, el îi spuse :

— Silvia, ți-am spus azi-dimineață că am ceva de discutat cu tine. Ceva deosebit de serios. De aceea te-am așteptat astă-seară.

— Într-adevăr, de dimineață m-ai făcut curioasă. Și la serviciu m-am gîndit la acest lucru. Mi-am reproșat că te-am abătut de la subiect, consumînd timpul cu gîndurile mele, vorbindu-ți despre tata...

— *Mi-ai spus, e adevărat, lucruri frumoase, de o neasemuită simțire*, care m-au emoționat. Dar acum îți cer și eu ceva : să mă asculți ce vroiam să-ți spun. Aș prefera să n-o facem pe stradă, nici într-un restaurant sau într-un parc. Pur și simplu în camera de hotel unde stau eu, garantîndu-ți cu telefon, cu sonerie, că nu ți se va întîmpla nimic. Trebuie, crede-mă, trebuie să-ți spun ceva deosebit de important în legătură cu tatăl tău. În maximum cinci-sprezece minute.

Silvia rămase, cum se spune, perplexă.

— Despre tatăl meu ? Dar ce știi tu despre el ?

— Dacă vrei să afli. mergi cu mine. Dacă nu, n-o să afli. Am și eu...

— Ce ai, Silviule ?

— Am un secret. Un secret care nu se poate spune pe stradă.

Făcură cîțiva pași în tăcere, necăutîndu-se cu privirea nici unul, nici celălalt. Fata gîndea, gîndea și el. Se hotărîse pentru hotel, deși nu prea îi convenea, temîndu-se că fata ar putea leșina, iar o asemenea scenă petrecută pe stradă, pe o bancă sau într-un local i-ar dăuna și mai mult.

— Mă pui într-o situație deosebită, rupse ea tăcerea. N-am intrat în viața mea într-un hotel cu un bărbat.

— Te cred, Silvia, dar este în interesul tău. În primul rînd, și în al doilea, în al meu, de ce să nu recunosc.

— Nu înțeleg și nu știu ce să cred. Vedeam în cunoștința noastră ceva firesc, normal, fără complicații și acum, dintr-odată, îmi spui niște lucruri care mă uimesc. Crezi că nu mi-e de ajuns cîte am pe capul meu ?

Ținînd-o încă de braț, o opri, o întoarse spre el și-i șopti :

— Tocmai că știu, aș vrea să te ajut eu și nu altul. Tocmai că te înțeleg, vreau să te menajez și nu să te înspăimînt, cum ar proceda altul.

Tot mai nedumerită, fata întrebă :

— Care altul ? Cine se poate interesa de mine, ce importanță am eu ? Zău, Silviule, am senzația că te-ai schimbat, nu mai ești cel pe care...

— Da, Silvia, nu sînt cel... dar să nu anticipăm. Am să-ți povestesc totul ca între frați, ca între adevărați prieteni. Dar uite că am ajuns. Accepți invitația mea ? Repet, nu te așteaptă nici un pericol, nu-ți voi face nici un rău. Sîntem doar noi.

Fata ezita încă. Privea intrarea în hotel, i se părea nu ca o intrare într-o casă de oameni, ci o deschizătură într-o peșteră fără ieșire...

— Nu putem amîna pe mîine ? Mîine dimineață ne vedem într-un parc, discutăm, îmi spui...

— Nu, Silvia. În cîteva zile eu trebuie să plec și am nevoie de ajutorul tău. Un ajutor din care putem ieși amîndoi în cîștig. Nu mă refer la amor, la dragoste ci la...

— La ce anume ?

— La împăcarea sufletelor noastre și la o realizare materială care ne-ar fi de folos amîndurora.

— Mă afunzi tot mai mult în necunoscut, mă sperii chiar...

— Sfatul meu este să fim prieteni și să ai încredere în mine. O strînse ușor de braț, încercînd să-i insufle curaj, încredere, chiar căldură.

În cele din urmă, Silvia cedă. Urcară în camera „211". El o invită să ia loc într-unul din fotoliile comode, așezate în fața unei mesuțe joase, scoase dintr-un dulap o sticlă de whisky, turnă în două pahărele cu picior, le puse pe

masă și se așează și el în celălalt fotoliu. Întinse paharul spre cel al fetei și-i ură :

— Spre binele și fericirea ta, dacă vrei — a noastră !

Tot mai ametită de cele ce auzise, de alte gînduri decît cele cu care se obișnuise, Silvia puse mai mult mecanic mîna pe pahar și răspunse :

— Dacă-i așa, fie cum spui. Gustă puțin așa cum făcu și prietenul ei și puse paharul pe măsuță.

— Uite ce e, Silvia. Îți cer permisiunea să fiu sincer și deschis cu tine. Scuză-mă, te rog, o clipă.

Ridică veioza, examină lampa de tavan, pipăi măsuța la care ședeau, marginile fotoliilor, călcă dușumeaua cu pași mărunți, se uită pe marginea patului, sub el. De fapt, un control al celor verificate minuțios cu patruzeci și cinci de minute înainte.

Fata, mirată, îi urmărea mișcările.

— Nu vreau să fim auziți de nimeni.

Ea nu înțelese despre ce e vorba și tăcu.

— Ceea ce-ți voi spune, reluă el discuția începută, în timp ce se așeza din nou pe fotoliu, sînt convins, te va durea. O să-ți facă răni adînci, dar n-am de ales, n-am cum să te cruț. Sînt obligat, deși te admir și te stimez, să fac ceva ce nu-mi convine. Dar, repet, n-am altă cale.

Fata îl privea tot mai curioasă. Pur și simplu nu înțelegea nimic. Lăsînd impresia că n-a început cu ce trebuie sau poate așa își făcuse planul, tînărul mai gustă puțin din pahar.

— Ai încredere în mine, cît de cît ? Mă refer la o fărîmă de înțelegere și încredere.

Ea îl privi atent, chiar insistent, dar nu putea pătrunde o anumită perdea așezată pe ochii lui, pe care pînă atunci n-o zărise. Să-l mintă, să-i spună adevărul ? Învinse încrederea în om.

— De ce n-aș avea încredere, Silviule ! Ne cunoaștem, e adevărat, de puțin timp, dar m-ai ascultat, m-ai înțeles, cred eu, și chiar m-ai ajutat. De ce n-aș avea încredere ?

— Uite ce e, Silvia. Eu vin din Occident. Dintr-o țară pe care nu ți-o pot numi deocamdată. Cu misiunea să te caut pe tine. Pe tine, pentru că tatăl tău, ofițer-inginer, ne-a furnizat unele date despre armată, care ne interesau și pentru care a primit recompense serioase. Sume în valută pe care le-a depus la o bancă din țara respectivă.

Văzînd-o că pălește, se îngălbenește, temîndu-se să nu i se facă rău, amicul ei îi spuse :

— Mai ia o sorbitură din pahar, liniștește-te și ascultă-mă mai departe. Te rog, fii tare.

Văzînd-o că nu schițează nici un gest, îi duse el paharul la gură, din care ea luă o înghițitură. Se roși puțin și continuă să se uite năucă la cel din fața ei.

— Pentru serviciile aduse, tatăl tău mai are de primit cinci mii cinci sute, în bani românești, pe care nu a apucat să-i pună la bancă și pe care am considerat că e bine să ți-i aducem ție.

Din nou fata se decoloră la față, părea că nu mai are aer suficient și e pe cale să leșine. El îi așeză iarăși paharul la gură, și o îmbie să guste. O luă de mînă și-i frecă încheietura.

— Nu vreau să fiu călău, Silvia. Nu vreau să-ți fac nici un rău, dar trebuie să aduc la îndeplinire ceea ce mi s-a încredințat. Crede-mă, sînt și eu om, sînt tînăr, vreau să trăiesc așa cum cred că și tu vrei. Să fim realiști și să vedem lucrurile așa cum sînt. Fii tare, fii rezonabilă, te rog, Silvia. Mi-ai devenit dragă și nu vreau să-ți fac supărări. Crede-mă că vreau să fiu, în aceste clipe, aproape de inima, de sufletul tău.

Zbuciumul Silviei se accentuă. O minte învălmășită, imaginea tatălui, fizică și morală, întinată de niște lucruri

pe care nu și le putea închipui. Se vedea în imposibilitatea de a face asocieri, orice încercare de a întrezări în chipul tatălui un trădător o făcea să creadă că sare cu picioarele pe mormîntul lui. Vedea, în mintea ei, urmele tocurilor de la pantofi pe florile ce acopereau mormîntul sfînt, dar care imediat se acopereau, deveneau netede iar florile se ridicau parcă mai vioaie pe pămîntul udat cu atîtea lacrimi.

Ar fi vrut să plîngă, dar nu putea. Ar fi vrut să țipe, dar nu era în stare. Simțea doar inima zbătîndu-i-se ca un porumbel sălbatic închis într-o colivie. Ca prin ceață, zări un chip. Un chip de om. Un om care semăna cu Silviu, cu prietenul așteptat, cîștigat cu puțin timp în urmă. Un om, un prieten de la care spera ceva. De la care aștepta ceva frumos. În nici un caz, în nici un fel nu se aștepta de la el la altceva. Mai ales la lucrurile pe care le auzise...

Ceața începu să se destrame, inima să se liniștească. Și dacă acest om, acest tînăr spune adevărul ? Crud, neașteptat, crîncen, dureros ! Ce vină avea el ?

Începînd să judece, să gîndească mai coerent, să-și pună întrebări, să se confrunte cu realitatea, dureroasă, nespus de dureroasă, întrezări posibilitatea de a privi lucrurile într-o altă lumină. „Dacă tatăl, strîmtorat bănește, probabil, se va fi lăsat tentat de niște bani pentru mama, pentru mine ? Dacă și-a pus cariera, conștiința, viața în pericol pentru noi ? Dacă adevărata cauză a bolii și a morții lui a fost tocmai această dublă existență a sa ? Dacă el vedea fericirea mea și a mamei într-un anumit fel ? Dacă... ? Dacă... ?"

Dar, în cele din urmă, mintea ei refuza asemenea gînduri. „Cine ? Tatăl meu să fi făcut asemenea lucruri ? Pentru bani ? Pentru bani ? Nu. Nu se poate." Și iarăși : „Să fi prevăzut moartea și să se fi gîndit la viitorul meu și

al mamei ? Ce viitor, ce fel de viitor ?“ se revolta în adîncul inimii.

— Silvia, auzi ea un glas, mai mult sau mai puțin cunoscut. E tîrziu, trebuie să mergi acasă. E tîrziu, te rog revino-ți în fire și fii cuminte. Ești un om în toată puterea cuvîntului și trebuie să învingi asemenea greutăți. Nu-ți vreau decît binele. O să mai discutăm, o să vedem împreună ce trebuie făcut...

Pînă atunci nemișcată, fata își frecă obrajii, tîmplele, capul, cu palmele umede și reci, și izbucni în plîns. Un plîns nervos, furtunos, imposibil de suportat. Dar tînărul de lîngă ea nu schiță nici un gest. Nu vroia să creadă că urmărește s-o cîștige cu gesturi de îndrăgostit sau de milos. Gîndea, rece, la planurile lui.

În sfîrșit, fata începu să se liniștească. Își reveni aproape brusc din situația desperată în care fusese adusă. Vedea chipul bărbatului din fața ei altfel decît pînă atunci. Era cu totul altul decît cel cunoscut prima dată. Avea alte dimensiuni, alte trăsături. Era cu totul schimbat, era un străin.

— Mai aveți să-mi spuneți ceva, domnule ?

— Nu, domnișoară, sosi prompt răspunsul, decît că trebuie să luați plicul acesta cu bani care aparțin tatălui dumneavoastră. Și cu asta sînt gata să vă conduc.

Geanta Silviei, gen sport, era pe măsuța de lîngă ușă. Nicolae Priboi introduse plicul în poșetă, se apropie de fată, o ajută să se ridice și-o conduse spre ieșire. Tot el luă și geanta, de care ea uitase, probabil, și astfel ajunseră în stradă. Opri o mașină și o duse pe Silvia pînă aproape de casă. Plăti taximetrul și, încredințîndu-i poșeta, îi spuse :

— Vreau să-ți rețin atenția asupra a două lucruri, domnișoară Spătaru. Dacă ții cît de cît la memoria tatălui și la viața dumitale, să nu discuți cu nimeni nimic. Dacă-ți închipui că-mi poți face mie vreun rău, te înșeli. Ultima

problemă ; te aştept mîine la orele douăsprezece în Cişmigiu, în rotonda cu statui. Mai avem de discutat tot în interesul dumitale şi pentru neîntinarea unei memorii. La revedere !

Nicolae Priboi privi într-o parte şi alta a străzii, nu văzu nimic suspect şi se îndreptă grăbit spre intersecţia unde oprea tramvaiul.

23

În dimineaţa zilei următoare, la orele şase, în urma apelului telefonic al lui Năstase, Monica Vlădescu trecu doar culoarul şi intră în camera acestuia, de la hotel „Dacia", unde se găsea şi căpitanul Mihăiţă.

— Tineri, tovarăşe căpitan, spuse Năstase continuînd parcă o discuţie întreruptă. El o fi avînd ceva bani iar ea dornică de aventură — au ajuns aici...

— Părerea dumneavoastră, tovarăşe locotenent-major, interveni sublocotenenta Vlădescu. A mea e alta.

— Spune-o Monica, se auzi vocea şefului.

— Fata, adică Silvia Spătaru, nu-i dintr-alea !

— Eşti convinsă ? Ştii destul de bine că unele fete, cînd cunosc un băiat cu bani, un străin...

— De unde ştiţi dumneavoastră că are bani ?

— Are, tovarăşă, şi nu puţini. Să fii fotoreporter la o revistă de mare tiraj din Occident nu e o bagatelă.

— Da, asta aşa e, mai ales că fata...

Monica se opri şi-şi şterse fruntea cu mîna stîngă ; era stîngace.

Căpitanul își lăsă subordonații să-și exprime părerile fără să-i întrerupă și, ca și cînd s-ar fi gîndit în altă parte, întrebă :

— De la Vladimir, nici o veste ?

— Nu, tovarășe căpitan.

— Înseamnă că fata stă acasă.

— Lucrează în tura de după-amiază...

— Da, știu, dar parcă vroiai să mai spui ceva despre ea, Monica.

— Nu vreau să merg prea departe cu gîndurile, însă din informațiile ce le am și pe care vi le-am raportat, fata, Silvia, este cam strîmtorată băneşte. Am în vedere și pe mama ei, despre care am aflat că are o pensie mică și pretenții mari.

— Deci, vii la vorba mea, tovarășă Vlădescu.

Monica tăcu.

— Tovarășe căpitan, dați-mi voie să intru eu în legătură cu asistenta și vă asigur că, în cel mai scurt timp, ne lămurim cum stau lucrurile. Individul nici n-o să bănuiască.

— Vă bazați pe trecerea pe care o aveți la sexul slab ? nu se putu abține să nu-l înțepe Monica.

— Verificată de practică, colega.

— Nu vă contrazic, dar să știți că o femeie mai repede află ce poartă în suflet un bărbat, decît un bărbat de la o femeie.

Căpitanul Mihăiță nu părea prea încîntat de cele ce auzea. Dar, cum îi era obiceiul, nu-și arăta în nici un fel gîndurile. Dimpotrivă, zîmbea. Privea cînd pe unul, cînd pe celălalt. În sinea lui, totul era clar, hotărît.

— Potoliți-vă, măi copii. Nu modificăm nimic, cel puțin deocamdată. Năstase, rămîi pe loc. Monica, la ora zece, îl schimbi pe Vladimir. Dacă fata ajunge la spital, la începerea programului...

Urmară o serie de indicații pentru sublocotenentă, unele precizări pentru Năstase, căruia-i dublă posibilitatea de urmărire a fotoreporterului străin.

După plecarea șefului, Monica izbucni :

— E clar, tovarășe colaborator ? Ne vedem la „Cina", la „Ambasador" sau unde vreți dumneavoastră...

Privind-o prietenos, Năstase răspunse :

— Ne vedem... unde vor dumnealor, Monica !

•

Fotoreporterul părăsi hotelul pe la nouă plimbindu-și „coada dublă" prin multe locuri. Luă, între altele, o gustare la braseria „Intercontinental", unde Năstase avu posibilitatea să-l examineze mai atent. La un moment dat avu impresia că unele trăsături ale celui suspectat se apropie de ale celui din fotografie. Aveau parcă același „aer"... N-apucă să-și termine gîndul cînd observă că individului îi lipsește inelarul mîinii stîngi. Era un indiciu nou, care putea confirma sau infirma impresia ce și-o făcuse cu cîteva minute înainte. Se uită înspre ușă, unde îl zări pe locotenentul Gheorghiu. Se sculă de la masă, făcu un semn cu ochiul colegului său, și se duse la un telefon apropiat, știut de el. Raportă căpitanului și rămase lîngă telefon. Nu trecură cincisprezece minute cînd primi răspunsul : Nicolae Priboi nu avea nici un deget lipsă la mîna stîngă.

Înapoindu-se la masa lui, își reaminti de rezultatul „vizionărilor". Răspunsuri incerte, de felul : „Parcă de statură... dar la față nu seamănă" ; „Aduce, dar nu cred că este el" ; „Este și nu este".

...De la „Inter", Priboi făcu un mic ocol, se controlă mereu și, în cele din urmă, intră în Cișmigiu. Se plimbă pe cîteva alei, făcu vreo două-trei fotografii și se apropie

de rotonda cu statui. Trecu pe lîngă ea, apoi intră pe aleea din marginea grădinii, alăturată străzii. Văzu, din loc în loc, bănci încadrate în tufişuri, aşezate cu spatele spre stradă. Cea de lîngă rotondă nu era ocupată. Îşi puse pe ea scurta de fîş şi o sacoşă din plastic cu reclama florăriei „Codlea". Fără să scape banca din ochi, intră în rotondă şi începu să fotografieze busturile din unghiuri diferite...

La cîteva minute după ora douăsprezece, Silvia Spătaru îşi făcu apariţia la o intrare în rotondă. I se citea pe faţă zbuciumul din suflet, noaptea albă petrecută în plînset. Se chinuise să-şi amintească măcar un gest al tatălui, în timp ce era în viaţă, care să-i trădeze o preocupare reprobabilă. Simţea că-l urăşte pe tînărul ce-i adusese o asemenea veste, blestema clipa în care îl cunoscuse, dar ajunse să nu mai aibă argumente pentru a contesta afirmaţiile lui, gîndindu-se la grija cu care o pregătise înainte de a-i da vestea aceea monstruoasă...

Pînă în momentul intrării în grădină nu fu în stare să ia o hotărîre. Nu-i putea intra în cap că este posibil ca, în lumea aceasta, unii părinţi să facă ceea ce se spunea despre tatăl ei sau că unii copii trebuie să plătească pentru greşelile lor. Nu înţelegea de ce ea, chinuită de mamă, mai trebuie să fie chinuită şi de tată, după moartea lui... N-a numărat banii „cuveniţi" tatălui, nici nu s-a uitat la ei. Erau în plic, acolo în geantă, unde fuseseră puşi. O geantă care o frigea, pe care ar fi vrut să o arunce undeva...

Priboi o zări pe Silvia şi, dintr-o privire, îşi dădu seama cît se schimbase în noaptea aceea. Se făcu că n-o vede şi se îndreptă spre banca pe care-şi lăsase lucrurile.

Gestul ca atare o înfurie şi mai mult pe Silvia. Se hotărî într-o clipă să înainteze direct, ferm, spre banca unde se aşezase tînărul. Priboi simţi o transpiraţie rece.

Voluntariatul fetei putea fi un semn că este „însoțită". Din lecțiile primite, reținuse că un individ asigurat în „spate" merge direct spre locul fixat, nu se uită nici în stînga, nici în dreapta. O văzu pe Silvia că se apropie, se oprește în fața băncii și îi spune aproape pe nerăsuflate :

— Uite ce e, domnule Nestor ! Ți-am adus banii înapoi și te rog să nu pătezi memoria tatălui meu. Am ținut și țin la el mai mult decît la orice pe lumea asta. Nu te uita în stînga și în dreapta că n-am spus nimănui nimic. Ți-o spun dumitale : ia-ți banii și lasă-mă pe mine cu necazurile mele.

Fata dădu să plece după ce aruncă plicul pe scurta de fîș. El o prinse însă de mînă, o smuci și o așeză aproape forțat pe bancă.

— Fii cuminte, domnișoară, și ascultă : abia acum începe jocul între noi. Refuzi banii ? Foarte bine. Îi voi cheltui eu ! Asta nu are importanță. Mai important mi se pare însă faptul că nu mîine, ci poimîine, îți garantez, cum mă vezi și cum te văd, memoria tatălui dumitale va apare în toate ziarele românești nu așa cum o știi dumneata, ci așa cum o știu eu. Va fi demascat postmortem ca un trădător de patrie, ca un om care și-a vîndut țara, secretele ce le deținea ca militar pentru cîțiva „arginți", ca să trăiască nevastă-sa și fiică-sa într-un puf mai cald decît cel pe care-l putea oferi ca simplu ofițer al armatei române.

— Nu vorbi așa de tata ! Te rog, nu vorbi de tata, de tatăl meu. Tăticul meu n-a făcut așa ceva ! Ești...

— N-a făcut ? Uite, domnișoară, îți ofer cîteva date furnizate de el : Regimentul 89 infanterie se găsește în localitatea...

— Nu mă interesează, nu vreau să știu, nu vreau să aud, izbucni speriată Silvia. Sînt minciuni, numai minciuni, tatăl meu...

— Tatăl dumitale ne-a dat și alte informații, chiar despre fabrici de armament, de muniții, de...

Silvia începu să plîngă în hohote. Nu era nimeni în apropiere. Priboi o luă pe după umeri și încercă să o calmeze. Ea se feri de atingerea lui.

— Silvia, liniștește-te. N-am vrut și, așa cum ți-am mai spus, nu vreau să fiu rău cu tine. Mai ales cu tine. Ești o ființă deosebită, ești...

— De tata, de tatăl meu, încercă ea să spună ceva printre sughițuri, ceva care însă o înecă în plîns.

— Nu, nu, Silvia, nu vreau să te supăr ; tatăl tău a făcut ce-a făcut. Dacă ții la memoria lui și vrei să-l ferești de rușine trebuie să faci ce ți se cere. Nu eu îți cer, ci acei care m-au trimis aici.

Cu privirea ațintită în bordura de verdeață a aleii, care-i amintea mormîntul atît de des căutat, nu răspunse nimic. Se uita fix la bordură, fără să mai poată deosebi la un moment dat dacă e piatră sau asfalt, dacă e pămînt sau sticlă, dacă e viață sau moarte. Privirea îi era, ca și sufletul, neagră.

Priboi îi prinse bărbia cu mîna, îi ridică fața în sus, o privi în ochi și îi spuse :

— Silvia, îndrăznesc să-ți mai zic pe numele ce mi-a devenit drag, viața nu este așa de neagră cum o vedem uneori, morții nu sînt așa de sfinți cum îi credem noi, firul ce-l urmăm fiecare pe acest pămînt nu este așa de lung cum îl întrezărim. Ascultă-mă, repet — pentru a cîta oară ? — nu-ți vreau răul. Nu vreau să suferi. Mi-ești dragă, mi-ai devenit în aceste zile de cînd ne cunoaștem. Tatăl tău a făcut niște greșeli. Tu ești singurul lui copil și, dacă vrei să-i ierți păcatele, să-i păstrezi memoria curată, trebuie să *faci ceva. Ceva, poate, împotriva voinței tale,* ceva care însă îți poate face bine.

Fata făcu o mișcare, ca o tresărire în somn cu vise urîte. Încercă să-l vadă pe cel ce-l privise altfel pînă atunci, dar nu reuși. Aspiră cu nesaț aerul curat al grădinii ca pe o boare, un gînd...

— *Nu știu, domnule Nestor, ce vreți, ce urmăriți.* Pentru memoria tatălui meu însă... dar lăsați-mă... sînt sleită, mi-e inima grea...

Priboi așteptă să se mai liniștească. O prinse apoi din nou pe după umăr, constatînd că fata nu mai opune aceeași rezistență.

— Nu, Silvia, nimic din ceea ce nu poți face. Dimpotrivă, ce-ți cerem poți face, este un fleac.

Fata încercă din nou să-l privească, parcă-și aminti de vocea dintîi, dar nu reuși să pătrundă prin întunericul ce-i stăpînea sufletul. Cu eforturi găsi, în cele din urmă, tăria să întrebe :

— Ce am de făcut, Sil.... domnule Nestor ? Ce trebuie să fac ?

Prompt, fără o clipă de ezitare, „prietenul" îi răspunse :

— Nimic altceva, decît ceea ce a făcut și tatăl tău, dar într-un fel aparte, cu alte mijloace, care te vor feri de orice risc. Să-ți explic : dat fiind mediul în care lucrezi, poți afla și, deci, ne poți transmite anumite informații despre armată. Nimic mai mult. Și uite, Silvia, în afară de suma cuvenită tatălui tău, pentru fiecare informație mai primești cîte două mii de lei. În plus, scuză-mă că te împiedic să vorbești, cînd vrei te luăm în străinătate și dacă mă accepți... pentru totdeauna...

Să fi fost în cea mai frumoasă zi a ei, pe cea mai însorită plajă și nimeni n-ar fi putut să spună precis cum arăta Silvia Spătaru în clipa aceea. Cu atît mai puțin s-ar fi putut spune ceva despre sufletul ei...

În intenția de a nu o lăsa să gîndească prea mult, Priboi continuă :

— Totul este foarte simplu, nimeni nu te va bănui sau suspecta. Ca să te convingi...

— Vă dați seama ce-mi cereți ?

Făcîndu-se că nu bagă de seamă întreruperea și controlînd mereu împrejurimile, Priboi continuă :

— Terenul și tehnica sînt pregătite. Două lucruri îți cer : primul, poate știi, poate nu, tatăl tău a conceput un tip nou de rachetă, și a lucrat chiar la ea, denumită „Menumorut". Ne interesează cum stau lucrurile, în ce fază se află, dacă s-a experimentat și ce rezultate s-au obținut. Posibilități să afli acest lucru ai : fie maiorul care vine în vizită la voi, și care, probabil, a fost coleg cu tatăl tău, fie de la bolnavi din spital, care lucrează acolo unde lucra ca cercetător tatăl dumitale. Al doilea — alte informații despre armată, pe care le poți afla de la bolnavii ce ți-au cerut să-i vizitezi în concediu. Cu cîteva întrebări meșteșugite, scoți de la ei ce ne interesează. Și, ca să nu-ți încarci memoria și... conștiința că mi-ai transmis cu vocea ta astfel de date, folosim un micromagnetofon.

Se opri și așteptă un gest, un semn din partea fetei. Ea îl întrebă cu o voce pierdută :

— Nu-mi dați puțin timp de gîndire, o zi, două ? Credeți că...

Era greu de precizat în momentul acela ce se petrecea în sufletul unuia sau altuia. Pentru că și ea dar și el tremurau. Ea pentru cele auzite, el pentru cele spuse.

Silvia părea sfîrșită, dar în cele din urmă îndrăzni :

— Și dacă refuz sau anunț miliția ?

— Vreau să te încredințez că m-am gîndit și la una și la alta. Refuzul știi ce înseamnă. Apoi, cu o voce mai domoală și mai aproape de urechea ei, continuă : Începînd din acest moment voi ști tot ce vorbești, cu mama,

cu vecinii, cu cei din spital, pe stradă, în tramvai. Avem, domnișoară, o tehnică foarte avansată. Dealtfel, o să te convingi. Și, te avertizez ! Nu încerca să vorbești cu securiștii sau milițienii pentru că aflu în cîteva minute și dispar. Dar vei dispare și dumneata ca ființă iar păcatele tatălui, date publicității, vor fi o piatră monstruoasă pe mormîntul dumitale. Ți-am spus asta ca să știi, iar dacă ții cît de puțin la memoria părintelui dispărut, fă cum te sfătuiesc eu...

Silvia tăcea. Simțea inima bătîndu-i în gît. Simțea că nu mai are aer, deși în jur erau tone de oxigen. Aștepta. Ce mai aștepta ?

— Ca să te convingi că nu glumesc și nici nu te amăgesc, uite, în sacoșa aceea de plastic este un sutien reglabil după măsura sînilor. În cupe este instalat un magnetofon. La mijloc, unde se întîlnesc cupele, este un microfon prevăzut cu un buton. Cînd îl apeși de sus în jos, se pune în funcțiune aparatul, iar cînd se apasă de jos în sus, se oprește. Banda are o durată de treizeci de minute. Este un lucrù foarte ingenios conceput, care ferește, și apără, în același timp, de bănuieli.

Privi din nou cercetător în jur, luă sacoșa din care scoase sutienul și-l despachetă în spațiul dintre ei. Văzînd că fata îl urmărește cu coada ochiului, semn că și pînă atunci fusese atentă, îi arătă butonul și modul cum trebuie acționat într-un sens și în celălalt. Îl împachetă și așeză sacoșa la loc pe bancă.

Reveni apoi din nou la ceea ce îl interesa.

— Maiorul care știu că vine pe la dumneata, acasă, lucrează acolo unde a lucrat și tatăl dumitale ?

— Știu că... adică știu că venea des pe la tata, discutau mult... dar nu știu despre ce. Este un om care i-a fost foarte apropiat tatălui meu...

— Înseamnă că era o legătură nu numai afectivă ci și profesională. De la el, în primul rînd, trebuie să scoatem ce ne interesează.

— Dar...

— Nici un dar ! Dacă ești conștientă de urmări, vei face cum ți se spune. Fără alte vorbe. Cu bolnavii din rezerva șapte vei proceda astfel...

Pe scurt, îi recomandă să-i invite pe rînd, în fiecare zi cîte unul, și să-i lase să vorbească, ea așezîndu-se cu pieptul către gura lor. Îi sugeră pentru după-amiaza aceea să-l asculte pe aviator și, prin întrebări nevinovate, îi dădu și exemple, să obțină denumirea unității și a localității unde se află, informații despre tipuri de avioane, ce fel de armament au la bord, cîte avioane sînt pe aerodrom, numărul piloților...

— Îmi vorbiți ca și cînd aș fi acceptat să fac ce-mi cereți...

— Vreau să te cred o ființă rezonabilă, domnișoară. Ceea ce ți-am spus mai înainte nu sînt vorbe goale. Spre convingere, interesează-te la Institutul medico-legal și vei afla că acum optsprezece zile, o fată, pe nume Mariana Viroiu, în vîrstă de douăzeci și nouă de ani, a fost găsită moartă la marginea șoselei care duce spre Tîrgoviște. Lucra într-un minister, s-au cheltuit mulți bani cu ea, a primit cadouri costisitoare, și cînd i s-a cerut să spună anumite lucruri, a refuzat. A fost oprită în momentul cînd vroia să anunțe miliția și a fost găsită acolo unde ți-am spus. Este numai un exemplu. Și nu avea situația dumitale. Gîndește-te bine ! Încă o dată îți reamintesc de tatăl dumitale, chiar și de... mama... Și de viața dumitale.

Cu ochii în lacrimi, Silvia rosti ca pentru sine :

— Am de ales ?

Priboi o auzi, deși rostise încet aceste trei cuvinte, și-i spuse :

— Eu cred că nu. Și nu uita, auzi ea glasul acela străin : din acest moment voi ști tot ce faci, pe unde umbli, cu cine și ce discuți. Tot timpul vei fi supravegheată. Chiar și în spital. Dacă vei fi cuminte, înțelegătoare, *mîine seară*, la ieșirea din serviciu, ne vedem în stația tramvaiului din fața „Peco"-ului, unde schimbăm sacoșele, în cealaltă va fi un alt sutien, și în cîteva minute îți spun ce mă interesează de la următorul, pe care dumneata îl stabilești. La revedere !

Silvia, împietrită de cele ce-i auziseră urechile, privea în urma tînărului ce se îndepărta agale, liniștit, fără să întoarcă capul. Nu simțea nevoia, nici puterea să facă vreo mișcare. Abia după ce el dispăru după colțul aleii, se uită în jur. Nimeni ! Nimeni în apropiere, nimeni lîngă ea. Simțea doar ca pe niște ființe hidoase prezența sacoșei și a poșetei în care i se pusese din nou plicul cu bani.

24

Nicolae Priboi, amabilul Silviu Nestor, fotoreporterul interesat de imagini frumoase din țara noastră, plecă de lîngă Silvia Spătaru cu incertitudini. Avea totuși convingerea că a procedat așa cum trebuie. A speriat-o destul ca să nu încerce să facă vreo gafă. „Poate doar să se sinucidă !" — își reaminti el un gînd ce-i trecuse prin minte în timp ce o amenința. „Treaba ei ! Am să caut alta." Dar dacă lasă scris... Și-apoi sutienul cu aparatul...

Se agață de ideea cu tatăl fetei. „Este atuul meu principal în reușita acțiunii." În ultimă instanță, va apela la persoana indicată de Ion Bătrînu.

Cu aceste gînduri se plimba pe o alee din preajma locului unde o lăsase pe Silvia. Ascuns de privirile fetei, de fapt ea nici nu-l căuta, o văzu plecînd spre ieșirea din parc. Avea în mînă și geanta și sacoșa. După mersul ei, înțelese că sorții înclină în favoarea lui. Nu observă însă, și nici nu avea cum, că în timp ce traversa strada Schitu Măgureanu, Silvia își grăbea pașii fără a fi determinată de vreun autovehicul.

Priboi se duse la hotel, își strînse bagajele, achită nota și, spunînd că pleacă pe Valea Oltului, se duse la gară. Luă primul tren dar nu în direcția Văii Oltului, ci spre Ploiești. Ajuns în camera de hotel, unde mai lăsase o valiză, controlă în primul rînd încuietoarea acesteia care era cifrată. Nici un semn că ar fi umblat cineva. O deschise, nu observă nimic deosebit, despachetă vaza de cristal, o privi — o vază obișnuită, colorată vișiniu, opacă în partea de jos și mai aerisită, pînă la transparență, spre gură. Cercuri aurii, mărginite de șențulețe fine, distanțate la intervale egale — erau singurul ornament al ei. O împachetă la loc, o puse în valiză, pe care-o încuie cu același cifru.

Își aduse aminte că trebuie să mănînce ceva. Coborî, luînd cu el și unul din aparatele de fotografiat. Mîncă într-un restaurant întîlnit în drum. Apoi, merse prin oraș și făcu cîteva fotografii. Se uita mereu la ceas, vădind o anumită neliniște. Ar fi vrut să se întoarcă la hotel, să doarmă puțin însă știa că în cameră timpul îi va trece mai greu, iar de dormit, nici vorbă.

Luă un autobuz, fără să știe încotro merge, și se trezi undeva la marginea orașului. Coborî și se urcă în altul, cu același număr, care trăsese în stația de plecare și se înapoie în centru.

De la părăsirea hotelului din București se controlă tot *timpul. Nu văzuse nici o figură* asemănătoare în locuri

diferite. Liniştit cumva din punctul acesta de vedere, îşi concentră atenţia asupra momentului cînd trebuia să o aştepte pe Silvia Spătaru. După ce să se orienteze şi cum să înţeleagă că a fost „cuminte", aşa cum îi ceruse el ? Preocupat de această problemă, devenită esenţială, nu observă că era cît pe-aci să dea o maşină peste el. Traversă o străduţă, fără o ţintă precisă. Se trezi în faţa hotelului. Urcă, îşi lăsă aparatul şi coborî imediat. Îl frămînta viitoarea întîlnire cu Silvia. Hotărî că cel mai bun indiciu ar fi sacoşa. „Dacă o are în mînă înseamnă că totul e bine", îşi zise el...

Se afla în gara de vest a Ploieştiului cu o jumătate de oră înainte de timpul cînd trecea trenul. Intră în bufet, ceru un pahar cu sifon şi înghiţi o pastilă. Îşi pipăi, pentru prima dată de cînd venise în ţară, fiolele plate, minuscule, implantate în gingii.

„Gînduri negre, prea negre, îşi spuse înciudat. De ce să pun răul înainte ?"

...La orele douăzeci şi două, Priboi se afla la locul convenit. Nu chiar în staţie, ci vizavi, în spatele staţiei „Peco". Avea cîmp de vedere în toate direcţiile. Ştia că Silvia ieşea seara pe poarta din „Ştefan Furtună". Ziua venea pe poarta dintre blocurile din apropierea staţiei de benzină. „Încă un semn... Dacă nu vine dinspre «Ştefan Furtună» înseamnă că a «ciripit»."

După patrusprezece minute, cronometrate de Priboi cu ceasul şi inima ajunsă la gît, Silvia îşi făcu apariţia pe bulevardul „Dinicu Golescu", din direcţia străzii „Ştefan Furtună". Merse pînă în faţa staţiei de benzină şi traversă pe trotuarul celălalt, unde opreau tramvaiele. Priboi o urmări din locul unde se afla. O văzu gîrbovită, cu capul aplecat, cu sacoşa în mîna stîngă şi poşeta atîrnată de umăr. În staţie, la ora aceea, mai erau doar trei

persoane. O văzu că se uită într-o parte și în alta și se așază ceva mai departe de ceilalți cetățeni.

Priboi părăsi locul de așteptare, merse o bucată pe bulevard, în sensul din care venise Silvia, și trecu prin dreptul Palatului C.F.R. Se îndreptă spre stația de tramvai și, trecînd prin fața Silviei, îi spuse mai mult șoptit : „Vino după mine !" Își continuă drumul și, la trecerea peste intersecția de la gară, privi în urmă. Fata îl urma la o oarecare distanță.

Ajuns în intrîndul pe care-l face clădirea gării, unde sînt rampe de încărcat și descărcat mărfuri, un loc ferit și mai întunecos, studiat și ales mai înainte de Priboi, acesta ocoli colțul și se opri în spatele unui camion ce staționa acolo. Nici țipenie de om. După cîteva zeci de secunde se apropie de el și Silvia.

— Cum a mers, domnișoară ? Ai găsit pe cineva din unitatea tatălui dumitale ?

— Nu, spuse abia șoptit Silvia. Și tăcu.

— Dacă nici mîine nu găsești va trebui să-l vizitezi acasă pe maior și să-l descoși... Dar cu aviatorul ai stat de vorbă ?

— Da. Și am procedat cum mi-ați spus.

— Ai aflat ceva interesant ?

— Asta nu mai știu. I-am pus cîteva întrebări, mi-a răspuns dar nu știu ce...

— Ai spus ceva cuiva ?

— Știți foarte bine că nu. Doar m-ați avertizat că știți tot ce vorbesc, cu cine...

Dîndu-și seama că a făcut o greșeală, el încercă să o repare.

— O întrebare de rutină, domnișoară. De fapt să știi că ai fost supravegheată. Nu de mine, ci de altcineva, care *s-a plimbat tot timpul* pe aleile spitalului.

Silvia nu mai spuse nimic. Trecea un om spre rampa dinspre intrarea în gară. Fulgerător, Priboi o luă în brațe și se făcu că o sărută. După îndepărtarea persoanei, Silvia, luată prin surprindere, se smulse din brațele celui cu care se întîlnise împotriva voinței ei.

— Să schimbăm sacoșele, domnișoară. Sper că ai manevrat corect magnetofonul.

Fata tăcu, încercînd parcă să-și adune gîndurile. Apoi zise :

— Am făcut așa cum mi-ați indicat. Doar dacă aparatul...

— Aparatul este bine pus la punct. Dealtfel, am să mă conving încă în seara asta. Să nu mai întîrziem. Te aștept mîine seară dar nu aici, nici în stația tramvaiului, ci pe „Witing", pe prima străduță la dreapta, mi se pare că este o înfundătură sau așa ceva.

În loc de confirmare sau altă explicație, Silvia întrebă :

— Ce garanții îmi dați că nu vă atingeți de memoria tatălui meu, și că mie nu mi se va întîmpla nimic ?

Fără să stea pe gînduri, Priboi răspunse :

— Aceste două mii de lei din plic și cuvîntul meu de onoare că totul va rămîne între noi. Dacă vrei un jurămînt...

— Un jurămînt ?

— Da, pe memoria părinților mei despre care ți-am vorbit. Mă crezi ?

Silvia pufni în plîns.

— Juri pe morminte, pe memorii ?

— Da, cu mîna pe inimă. O fac, Silvia, pentru liniștea ta, pentru... Dar să lăsăm astea, trecu el la altă idee. Dacă lucrurile merg așa cum am stabilit, gîndește-te pînă

sîmbătă cum facem, dacă ești de acord, bineînțeles, cu plecarea din țară. O excursie și te aștept unde vrei tu.

— Am să mă gîndesc, trebuie să mă gîndesc, pentru că, după cele ce fac, nu știu dacă...

— Am înțeles. Te aștept mîine seară. Întoarce-te pe unde ai venit la stație, eu am alt drum... Stai puțin ! Mîine cu cine faci înregistrarea ?

— Cu băiatul de la tancuri...

Priboi îi dădu cîteva indicații, apoi se despărțiră fără altă vorbă sau gest.

Silvia luă tramvaiul și se duse acasă. Priboi intră în gară, avea biletul luat, și se îndreptă spre peronul trenului care-l ducea pînă la Ploiești.

...Ajuns în camera de hotel, scoase banda din sutien, o înlocui cu alta și o puse pe prima într-unul din aparatele de fotografiat de care, cu un fir subțire, era legat un difuzor pe care-l introduse în ureche. Ascultă o dată, de două ori, de trei ori cele înregistrate. Recunoscu că nu se aștepta la asemenea date. Patru întrebări pusese Silvia, a cărei voce o recunoscu. La fiecare se primiseră răspunsuri de-a dreptul incredibile. „Ce naivi sînt soldații ăștia !... De fapt, continuă el reflecția, de cine să se ferească ? De o fată care lucrează în spitalul militar ? Poate că, gîndesc ei, ea știe mai multe lucruri decît știu ei. Și-apoi în fața unei fete tinere, drăguțe, care soldat nu și-ar spune și ce are pe suflet, mai ales că ea le îngrijește sănătatea ?"

Mulțumit de cele realizate, Priboi renunță la masa de seară și se culcă liniștit, încrezător în norocul ce-i surîdea.

Joi seara, Priboi o aștepta pe Silvia pe străduța din „Witing". Trecuseră mai mult de zece minute și fata nu mai apărea. Își punea tot felul de întrebări. „Dacă a vorbit ?... Dacă a sesizat careva starea ei și a descoperit ce făcea ?" Se gîndi la măsuri de siguranță. Mai întîi părăsi străduța, temîndu-se că dacă o fi vreo înfundătură n-ar avea pe unde să dispară. Se îndreptă spre gară, privind în toate părțile. Trecători puțini, ici-colo cîte unul mergînd grăbit. „Mai stau cinci minute și dacă nu vine iau un taxi și o aștept în colțul străzii pe care locuiește. O să ajung înaintea ei și am să aflu ce s-a întîmplat..." Nu termină bine gîndul cînd o zări pe Silvia trecînd grăbită pe lîngă stația „Peco", îndreptîndu-se spre „Witing". O lăsă să intre pe străduță, timp în care cercetă atent dacă are pe cineva în „spate" și numai după ce se convinse că nu este nimeni, o urmă.

Sesiză, încă înainte de a se apropia de ea, că fata este foarte agitată. Cînd observă că duce mereu batista la ochi înțelese că s-a întîmplat ceva. Instinctiv, vru să facă stînga-mprejur și să dispară cît mai repede. Privi din nou în spate, nu văzu nimic deosebit și se stăpîni. Îl atrăgea dealtfel sacoșa din mîna fetei.

— S-a întîmplat ceva ? o întrebă cînd ajunse lîngă ea.

— Ceva înspăimîntător, domnule Silviu, ceva groaznic, răspunse cu greu, printre lacrimi, fata. Și începu să plîngă mai tare.

— Liniștește-te, Silvia, te rog fii cuminte și spune-mi ce s-a întîmplat, încercă el s-o calmeze. O luă ușor de braț și o conduse spre capătul celălalt al străduței. S-a întîmplat ceva cu mama ?

— Nu, nu... prietenul, cel mai bun coleg al tatălui meu, maiorul Vișinescu a avut un accident...

— Un accident ?... Cu mașina ?... Și unde e acum ?

Silvia nu răspunse imediat. O înecа plînsul pe care nu și-l putea stăpîni. După cîteva minute, în care el îi mîngîia ușor mîinile, fata se mai liniști. Adunîndu-și parcă puterile, începu să vorbească mai mult pentru ea.

— Era singurul om care, după moartea tatii, ne mai vizita... De-acum...

— E într-adevăr groaznic, își exprimă el compasiunea. Cum ai aflat ?

— Azi după-amiază, începu Silvia, m-a căutat în secție soția lui... Începu din nou să plîngă. Cînd am văzut-o cum arată, mi-am închipuit că s-a întîmplat ceva rău... Mi-a spus că de dimineață, în timpul unei experiențe în laboratorul în care lucrase mulți ani împreună cu tata, a avut loc o explozie... Un ofițer a murit iar nenea Traian se pare că a orbit... Are multe bucăți mici de metal în ochi, pe față și pe gît...

— Îngrozitor, Silvia, îngrozitor... dar gîndește-te, asta e munca lor, nu poți ști ce te așteaptă... Fii calmă, poate n-o fi așa de grav...

— L-am văzut... E bandajat tot... Abia vorbește... M-au rugat și dînsul și soția să stau noaptea asta lîngă el. Vrea să mă știe aproape... Este înfiorător... N-am fost pînă acum la reanimare... Este...

— Liniștește-te, Silvia, te rog... Îmi pare rău, foarte rău de cele întîmplate. Te rog să mă crezi... Dar nenorocirile se ivesc din senin... Trebuie să-l ajuți cît poți, roagă-i pe doctori să facă tot ce e posibil...

— Ce pot să fac eu ? răspunse privind în lungul străduței. Cum să-i alin durerile ?... Mîine intră la operație. Am să stau lîngă dînsul toată noaptea... Poate doarme știindu-mă aproape... Ține mult la mine, nu au copii...

— Silvia, nu vreau să fiu sadic, nu vreau să profităm de o situație...

— Știu la ce vă gîndiți... De aceea am fugit pentru cîteva minute, să vă aduc sacoșa... Vă interesează, desigur, ce a spus tanchistul...

— Ai stat de vorbă cu el ?

— Da. Chiar atunci m-a anunțat o colegă că mă caută soția maiorului Vișinescu...

— Nu la asta mă refeream...

— Dar, la ce ?... La ce vă mai gîndiți, domnule... Lăsați-mă în pace cu...

— Sadismul este o trăsătură a criminalilor, domnișoară. Eu am vrut și mai vreau să-ți fiu prieten, un anumit fel de prieten... Nu știu dacă mă înțelegi. Dacă ar fi venit altul în locul meu, nu știu dacă se ruga de dumneata așa cum o fac eu...

Fata nu schiță nici un gest. Părea absentă, suferința îi cuprinsese toată ființa ei...

— Acum șase luni — fata, acum — nenea Traian...

— Iar vezi lucrurile numai în negru. Există o zicală sau așa ceva : o nenorocire are, uneori, și părțile ei bune. Prietenului tatălui dumitale i s-a întîmplat un mare necaz. Un necaz însă care pe noi ne-ar putea ajuta...

— Cuum ? aproape țipă Silvia.

— Ssst ! Fără gălăgie, domnișoară ! Vrei să-ți amintesc iar de...

— Lasă-mă... Lăsați-mă... Am să spun totul... Am să...

— N-ai să spui nimic. Dacă ești cît de cît deșteaptă, îți dai seama că aceste benzi pe care le-ai înregistrat constituie un incontestabil act de acuzare împotriva dumitale... Așa că, fac apel încă o dată la rațiune : trebuie să fii cît se poate de rezonabilă !

Fata, care se smulsese din brațul ce-i ținuse mîna, se opri în loc și, privindu-și însoțitorul în ochi, întrebă :

— Ce vreți să spuneți ?

— Te rog să mă asculți cu atenție. Nu vreau să uzez și de „armele" ce mi le-ai furnizat singură. Ai, avem o șansă, poate unică, de a ne atinge scopul urmărit. În noaptea asta, cît stai lîngă maior, poți afla ce este cu racheta „Menumorut". Dacă nu-ți spune nimic, dă-i să înțeleagă că știi de la tatăl dumitale despre colaborarea lor, la rachetă, spune-i că în timpul concediului medical tatăl dumitale se frămînta că nu poate lucra, că-ți vorbea despre creația lui ca despre un al doilea copil. În felul acesta o să-ți spună cîte ceva, sau poate mai mult, chiar dacă n-au lucrat împreună la rachetă...

— Domnule, dar sînteți de-a dreptul...

— Nu știu cum mă crezi, dar — repet — vreau să-ți fiu încă prieten. Am și alte surse de unde să aflu, iar cu dumneata voi proceda așa cum mi s-a indicat... Înțelege-mă, domnișoară, și gîndește-te la dumneata... În primul rînd la dumneata...

Silvia, revenindu-și parcă din durerea ei, dădea semne de luciditate.

— M-ai făcut neom, domnule Nestor. M-ai adus în situația de a-mi vinde conștiința, de a păta memoria tatălui meu, a ființei la care am ținut... Izbucni din nou în plîns.

Priboi o lăsă să se liniștească de la sine. Nu-i mai spuse nimic. Silvia își privi ceasul și tresări.

— Trebuie să mă duc... Mă așteaptă nenea Traian...

— Schimbăm sacoșele, domnișoară ?

Silvia făcu un gest repulsiv întinzîndu-i sacoșa ce o avea asupră-i. O primi pe cealaltă, la care se uită cu o scîrbă ușor de sesizat.

— Nu știu cum să fac, domnișoară, să înțelegi că noaptea asta este *hotărîtoare pentru noi... Nu, nu-mi spune*

nimic. Dacă reușești ceva, renunțăm la soldat... Te aștept mîine seară în spatele „Pieții Matache" ?

Vădit abătută, cu lacrimi curgîndu-i pe obraji, Silvia răspunse doar printr-un semn afirmativ din cap. Apoi plecă. Cu pași grei, ca de plumb, semn că picioarele abia o mai duceau.

•

În seara următoare, pe străduța din spatele „Pieții Matache", Silvia a fost mai punctuală. Dar tot atît de tristă, de îngîndurată și mai ales de tăcută, închisă în ea. La rîndul său, Priboi nu arăta mult mai bine. Avusese o noapte albă, de teama unei ratări. Spre ziuă aținise puțin, iar de dimineață și pînă la ora întîlnirii a cutreierat aproape toate cartierele noi ale Bucureștiului...

De cînd se despărțise, în seara trecută, de Silvia, trăise cu gîndul că fata nu va veni, iar dacă, de frică, va apare totuși, îi va spune că n-a putut afla nimic, că maiorul n-a putut vorbi, că n-au fost singuri sau cine știe ce altă explicație, plauzibilă, îi va da. Își reproșase că a întins prea mult „coarda", că nu trebuia s-o oblige la discuția cu maiorul în prima noapte, că era poate mai bine să treacă vreo cîteva zile și, eventual, după operație, s-o determine să stea de vorbă cu el. Consecvent principiilor sale, consideră că, totuși, această primă hotărîre este mai bună : dacă, după operație, accidentatul nu are voie să vorbească mai mult timp ; dacă fata, lăsată din menghină, capătă curaj și se opune să mai facă ceva ; dacă maiorul nu știe nimic despre rachetă — deci nevoia de timp pentru a găsi altă sursă...

Din puținele cuvinte ale fetei, Priboi înțelese ce-l interesa : maiorul Vișinescu va rămîne fără vedere, celelalte răni fiind superficiale ; i-a povestit, vorbind greu,

despre cele întîmplate și ca a înregistrat ceea ce a crezut că-l interesează. S-au despărțit schimbînd sacoșele și cu precizarea că în seara următoare se vor vedea la aceeași oră în intrîndul de la gară.

...Ajuns în cameră, abia stăpînindu-și tensiunea nervoasă în care trăise ultimele douăzeci și patru de ore, Priboi ascultă banda. Nu-i venea să creadă. Reascultă de mai multe ori secvențele ce-l interesau în mod deosebit :

„...Eu sînt de vină, Silvia. Mi-ai spus că știi de la tata despre rachetă, așa că nu intru în amănunte... Sîntem singuri ?" „Da, nene Traian, sîntem numai noi. Te dor ochii ?" „Nu, mai mult simt o arsură și văd mereu puncte luminoase, aproape roșii..." „Poate vrei să dormi ?" „Nu, nu, cred că mi-au făcut morfină și am dormit destul... Cît e ceasul ?" „E unu și un sfert... Să-mi spui dacă ai dureri mari să chem medicul." „Sînt suportabile, Silvia... Și numele de Menumorut tot ideea tovarășului colonel a fost... Da, uitasem unde am ajuns... Dacă trăia dînsul nu se întîmpla așa ceva... Primul prototip n-a atins performanțele întrevăzute de el. Concepția, ideea viza o rază de acțiune neatinsă pînă acum... Dar nu știi, și-ți spun niște lucruri pe care eu le simt, le văd, le trăiesc, iar pe tine te plictisesc..." „Nu, nene Traian, deloc. Știu că-ți place să vorbești despre ce-ți este drag, ca și tatei. Te ascult." „La aceasta, căreia i-am zis «Menumorut II», am lucrat cu Trandafir... Dar el n-are nici o vină... Eu am greșit... Da, n-am calculat bine, n-am recalculat, cum făcea tăticul tău, de două ori, de trei ori, dozarea încărcăturii... Există aici niște raporturi... M-am grăbit... Mi-am zis că..." (Priboi sări peste o parte din banda magnetică.) „...Cînd s-a apăsat pe butonul de propulsare, s-a produs explozia... Siguri de noi, de reușită, și eu și Trandafir, ignorînd *măsurile de protecție* și dispozițiile exprese ale

tovarășului general, ne aflam în preajma bancului de probă..." (O nouă porțiune din bandă pe care Priboi n-o mai ascultă.) „... Păcat, Silvia. Păcat de două ori, pot spune..." „Lasă, nene Traian, o să te faci bine și iei totul *de la început... O să-i spui «Menumorut III»*, nu ?... Acum trebuie să te faci sănătos, asta e principalul." „Draga mea, te cunosc de cînd aveai cincisprezece ani. Îți amintești... ? Da, la aniversarea ta, am venit pentru prima dată la voi în casă... Și de-atunci..." (Se auzea plînsetul Silviei) „Da, mi-amintesc... L-am invitat la dans pe tata, și apoi, pe dumneata... Așa e ?" „Da, da !... Vorbisem odată cu tovarășul colonel ca atunci cînd te vei căsători, să-ți fiu naș... Să facem nuntă mare, mare, ca-n povești, Silvia..." (Plînsetul fetei se auzea și mai accentuat.) „Îți spuneam că prin greșeala mea am păcătuit de două ori... Dacă mă gîndesc bine, de mai multe ori... Dar să ți le spun pe cele două : am irosit un timp prețios și o grămadă de bani... Vroiam, și asta mă doare mai mult ca orice, să aduc prin succesul meu un omagiu părintelui tău drag, celui mai bun și mai apropiat șef al meu..."

Priboi opri banda, o scoase din aparatul de „fotografiat" și o mîngîie ca pe ceva deosebit de prețios. Stătu puțin pe gînduri și-apoi întocmi o scrisoare pentru șeful său. Ar fi putut să spună totul, dar se abținu. Comunică, cifrat bineînțeles, doar atît : „Sînt în posesia datelor cerute. Mai am și altele."

Se gîndi apoi cum să acționeze în continuare. Se felicită încă o dată că și-a respectat principiul „priorității primei hotărîri". Deveni mai sigur pe el. Stabili să se mai întîlnească ultima dată cu Silvia în seara următoare ; nu-i va mai da al doilea sutien ; îi va propune o reîntîlnire pentru duminică după-amiază, vreme la care el va fi cel puțin la graniță.

...Continuă să mediteze și ajunse la concluzia că fata s-a dat pe „brazdă". Memoria tatălui, banii ce-i primise și-i primea o convinseseră, probabil, că sînt cea mai bună ieșire din situația în care fusese pusă. „Orice om cu judecată, își spunea, nu ar fi putut alege altă cale. Domnul Bătrînu nu este bătrîn numai cu numele, ci și în meserie" conchise el, și gîndurile i se îndreptară acum spre cel ce-l aștepta să se întoarcă. Și spre ceea ce îl aștepta. O vilișoară, un locșor de muncă mai altfel, bani, femei...

Era tîrziu dar nu-și putu înfrînge tentația de a mai asculta încă o dată benzile ascunse în vaza de cristal. Încîntat de cele ascultate, le strînse atent, deșurubă piciorul înghiventat exact în șanțul unuia din cercurile aurii și le depozită în lăcașul special făcut. „Cel mai abil control, chiar și o percheziție amănunțită, își aminti el spusele lui Bătrînu, nu pot descoperi o asemenea ascunzătoare." Într-adevăr, recunoscu el, atît sutienul cît și vaza sînt creații de un deosebit rafinament în materie.

•

...Urma întîlnirea cu Silvia. Ultima. Era simbătă. Pe deplin încredințat în reușita sa, și nu avea motive să creadă altfel. Priboi se deplasă la București ca orice cetățean, modest, la clasa a doua. Comportarea fetei fu aceeași ca în seara precedentă. O preocupa nenorocirea celui mai bun prieten al tatălui ei. „Fata aceasta, își însemnă Priboi în minte, mai poate fi folosită. Am să-i spun domnului Bătrînu."

...Ședeau de cîteva minute de vorbă în intrîndul Gării de Nord, tot în spatele unui autovehicul parcat acolo, cînd se treziră înconjurați de trei bărbați și o femeie.

— Nici o mișcare, stimabililor ! tună o voce baritonală.

Instantaneu, gest reflex care nu-i scăpă lui Priboi, Silvia îl prinse de mîini, în semn de desperare. O confirmare pentru el că fata nu avea nici un amestec. Era la fel de speriată ca şi el. Încercă să-şi descleştеze mîinile dintre ale ei spre a le duce la maxilare. N-a mai avut timp. Locotenentul-major Năstase i le răsuci la spate şi i le prinse în cătuşe. La rîndul ei, Silvia, printr-o smucitură a Monicăi, fu încătuşată şi dusă mai într-o parte. Încă o dovadă pentru Priboi că fata fusese „cuminte".

Priboi văzu în faţa lui un om potrivit de statură, zvelt, cu părul uşor ondulat şi cu o faţă aproape zîmbitoare.

— Cum te simţi, domnule Priboi, pe pămîntul ţării în care te-ai născut ? Te frige cumva ?

— Je... Ich...

— Vorbeşte pe limba ce ţi-au dat-o părinţii, neisprăvitule !

Căpitanul Mihăiţă îl privi cu scîrbă şi ordonă :

— La maşină cu el !

26

În amiaza aceea de miercuri, cînd Silvia părăsea grădina Cişmigiu, cutremurată de friguri deşi era o căldură tropicală, sublocotenenta Vlădescu pornea pe urmele ei, iar Năstase, dublat de Vladimir, pe cele ale lui Priboi.

Monica o văzu pe fată pornind spre „Cobîlcescu" şi se urcă în maşina ce o aştepta la parcarea din faţa „Policlinicii", ajungînd în acest fel mai repede la spital. Conformîndu-se ordinului căpitanului, se prezentă imediat la ofiţerul de C.I. De la fereastra biroului acestuia au zărit-o

pe Silvia Spătaru intrînd. Locotenentul-major Nicolae se uită la ceas și-i spuse sublocotenentei că fata a venit mai devreme. Fu de părere s-o lase să se ducă întîi în secție. Amîndoi își urmăreau ceasurile. La patruzeci și două minute, ofițerul ridică microreceptorul telefonului, formă un număr și-și spuse numele. Rugă să fie chemată la telefon asistenta Spătaru. Așteptă cam trei minute, după care i se spuse că asistenta a plecat din secție împreună cu locotenentul-major doctor Pristavu, fără să lase nici o vorbă.

Ofițerul n-apucă să pună microreceptorul în furcă, cînd se auzi o bătaie în ușa biroului.

— Poftim, intră ! zise el.

Intrară Silvia Spătaru și locotenentul-major Pristavu.

— Tovarășe locotenent-major, Silvia ar vrea să discute cu dumneavoastră o problemă personală...

Ofițerul o privi aproape zîmbind pe fată și-i spuse :

— Ai ceva împotrivă, Silvia, dacă discutăm împreună cu tovarășul doctor și cu tovarășa sublocotenentă Vlădescu, care te cunoaște de cîteva zile ?

Puțin mirată, Silvia ezită cîteva clipe și-apoi răspunse hotărît :

— Nu, tovarășe locotenent-major...

•

— Tovarășe căpitan, întrebă Monica după terminarea ședinței, nu vă supărați, dar de unde știați dumneavoastră că „fotoreporterul" este una și aceeași persoană cu Nicolae Priboi, de l-ați luat așa de sigur în momentul arestării ?

— Nu știu dacă ai observat, cînd m-ai chemat la spital și am audiat-o, împreună, pe Silvia, am insistat asupra celor spuse de *Priboi despre el. Fata reținuse* — pentru

că o impresionase — că mama lui a murit cînd l-a născut, iar tatăl, — individul a făcut aici o pauză, a precizat Silvia — ar fi murit mai tîrziu. Pauza, ezitarea putea să însemne nu moarte, ci închisoare. A fost poate singurul *lucru real*, adevărat, pe care l-a spus Nicolae Priboi...

Februarie, 1979

Audiența

1

Terasa cofetăriei „Zmeura". Mesele aranjate pe mozaicul alb-negru sînt ferite de razele soarelui de un plafon în formă de ciupercă și răcorite de o mică fîntînă arteziană. Apa se înalță strălucitoare în lumina împuținată a serii, căzînd apoi ca o pînză cu luciri de argint, în formă de cupă. Totul te îmbie parcă să te oprești pentru o clipă la o masă, să servești o prăjitură sau o băutură răcoritoare.

În după-amiaza aceea de august, aproape toate mesele erau ocupate : cîteva persoane mai în vîrstă, mai ales femei, iar restul — tineri. Doar la o masă se afla un singur bărbat. După înfățișarea de sportiv și trupul bine legat nu-i dădeai mai mult de douăzeci și șapte, douăzeci și opt de ani. Părul, tuns scurt și ondulat, era înspicat, ici-colo, de fire argintii. Privea absent în jurul lui, sorbind, cînd și cînd, din ceașca de cafea. Tocmai făcuse semn fetei că vrea să plătească ; dar privirea-i fu atrasă de o tînără care se îndrepta cu pași ușori, parcă plutind, spre o masă eliberată între timp. Începu s-o examineze cu interes, constatînd că astfel de femei frumoase nu-ți este dat să întîlnești la tot pasul. Renunță să-și plătească consumația și mai comandă o cafea. Își aprinse o nouă țigară și își

aținti privirea spre ea. Fata se așezase exact în fața lui. Scoase o carte din poșetă și o deschise, căutînd o anume pagină. Abia acum, tînărul își dădu seama că aceasta semăna, ca două picături de apă, cu o altă întrupare a frumuseții, pe care o văzuse cu cîteva zile în urmă, la morga unui spital. *Meseria îl obligase să identifice cadavrul* unei tinere de douăzeci de ani care pierise într-un accident. Acum le contopea pe amîndouă într-o singură făptură.

Din întreaga înfățișare a fetei din fața lui se degaja o feminitate aproape desăvîrșită. Statură potrivită, mijloc subțire, contrastînd imperceptibil cu umerii și șoldurile ; picioarele, cu genunchi mici și glesne fine, de căprioară ; sînii, de o rotunzime feciorelnică, aveau totuși ceva provocator în ei. Fața fetei mai păstra încă trăsăturile adolescenței : gura atrăgătoare prin arcuirea și carnația buzelor, iar genele și sprîncenele — prin bogăția și forma lor. Ochii, da, ochii celor două fete, deși la fel de mari și de blînzi, diferau totuși prin culoarea lor. Cea care *nu mai era* avea ochi verzi, pe cîtă vreme fata din fața lui îi avea negri. Și culoarea părului era alta : prima îl avea castaniu, aceasta — negru.

Atentul și migălosul examinator mai găsi cîteva deosebiri : decedata avea pielea de un bronz-arămiu, pe cînd cea care sorbea acum licoarea răcoroasă din pahar îl avea mai alămiu, semn că nu se bucuraseră deopotrivă de razele soarelui... Pe de altă parte, în timp ce chipul fetei de la morgă îi rămăsese întipărit în minte fără pic de viață, cel pe care îl privea acum stătea să explodeze de tinerețe. E adevărat, purta în el și o umbră de nostalgie, ca o îngrijorare pentru cine știe ce gînduri care-o frămîntau. Dar aceasta nu făcea decît să-i amplifice atractivitatea, s-o facă și mai frumoasă.

Ajuns cu gîndurile aici, tînărul își privi ceasul. Era aproape ora șapte. Ridică din sprîncene, nemulțumit : „Am consacrat, deci, acestei necunoscute patruzeci de minute. De ce necunoscută ?“, se întrebă însă. Avea impresia că o cunoștea de mult, că chipul ei îi umpluse, fără să-și dea seama, zile și nopți de-a rîndul. Poate tocmai de aceea simțea acum dorința să-i mărturisească admirația, să-i vorbească, măcar un minut, despre frumusețea ei. I-ar mulțumi sau l-ar repezi ? L-ar lua ca pe un ușuratic sau va crede în adevărul celor spuse de el ? „La naiba !, s-a trezit gîndind. Doar nu m-oi fi îndrăgostit ca un elev de liceu... Am aproape treizeci de ani...“

N-a reușit să-și ducă gîndul pînă la capăt. Fata s-a ridicat de la masă, și-a achitat consumația și, punîndu-și poșeta pe umăr, coborî cele trei trepte de pe terasă pe trotuar. Se sculă și el grăbit, plăti și dădu s-o ajungă. Mai avea cîțiva pași pînă în dreptul ei, cînd, din partea opusă, o opri un tînăr blond. Îi sărută mîna și-i vorbi tare, scuzîndu-se :

— Ai venit de mult, Tatiana ?

Răspunsul ei nu-l recepționă. Îi privi chipul care-și pierduse nuanța aceea de tristețe, luminîndu-se. Îi văzu apoi îndreptîndu-se spre o mașină ; tînărul îi deschise portiera și așteptă pînă cînd fata își ocupă locul. Apoi se urcă și el la volan și demară cu repeziciune. Mașina — un „Alfa-Romeo“, tip sport, gri-argintiu, purta număr străin.

„Păcat, spuse tînărul rămas pe marginea trotuarului. N-am apucat măcar s-o cunosc...“

Ce-o fi vrut să spună atunci, prin acest „păcat“, nici el nu-și dădea seama. După numai trei săptămîni însă avea s-o întîlnească din nou, urmînd să rostească, dar cu mai puțină admirație, același cuvînt : „păcat !“.

2

Adevărul este că în cele patruzeci de minute cît a stat pe terasa cofetăriei, atrăgătoarea Tatiana nu citise nici un cuvînt din cartea ce-o avea deschisă pe masă. Gîndurile ce o apăsau o făcuseră să deruleze filmul vieții pe care o trăise în ultimul timp. Se împlinea, în ziua aceea, exact o lună de cînd pașii ei băteau poteci necunoscute, la care altădată nici n-ar fi vrut măcar să se gîndească. Era într-o după-amiază, la sfîrșitul lunii iulie...

... În după-amiaza aceea de iulie, fata rămăsese cîteva ore pe o bancă de pe peronul numărul cinci al Gării de Nord. Se înserase și nu reușise încă să-și adune gîndurile. Cu ultimii bani își cumpărase biletul cu care urma să se înapoieze în orășelul natal, părăsit cu o zi înainte, hotărîtă să nu se mai întoarcă.

Mai bine zis, se împliniseră o noapte și o zi de cînd fugise de acasă. Cîte greutăți îi împovăraseră viața !... Sub apăsarea lor, alesese cea mai ușoară cale : fuga. N-avusese putere să reziste, să se bată cu necazurile, să învingă... Cînd avea unsprezece ani, părinții ei divorțaseră. Mama o luase cu ea și pe Corina, sora mai mică, abia de un an, și plecase în București, unde se recăsătorise. Ea rămăsese doar cu tatăl, tehnician la întreprinderea textilă din localitate. Acesta îi purtase de grijă ca un adevărat părinte, pînă cînd ajunsese în clasa a unsprezecea de liceu. Ultimii doi ani fuseseră însă un adevărat calvar. Iubind încă femeia ce-i fusese soție și văzîndu-se cu familia destrămată, tatăl ei căzuse în patima băuturii. Alcoolul și nopțile nedormite îl abrutizaseră, iar faptul că fata semăna foarte mult cu mamă-sa începuse să-l enerveze, prilej de a-i arunca în față cuvinte jignitoare, de a o lovi chiar. Cel

puțin așa își explicase atitudinea tatălui, cuvintele grele ce i le adresa deseori, palmele usturătoare ce le simțise pe obraji. Și toate acestea în timp ce ea nu-și vedea decît de gospodărie și de școală. În ultima clasă de liceu nu-și amintea să se fi culcat vreodată înainte de miezul nopții sau să se fi sculat mai tîrziu decît odată cu plecarea tatălui la serviciu. Și-a luat bacalaureatul cu 8,75 și vroia să urmeze facultatea de fizică, materie îndrăgită încă de la primele lecții.

Comportarea tatălui, dorința de a deveni studentă — în prima sesiune nu se prezentase la concurs —, speranța că la mama ei va găsi mai multă înțelegere o determinară să-și îngrămădească cîteva lucruri strict necesare într-o sacoșă, să ia din banii lăsați de tatăl său pentru cumpărături, atît cît credea că îi trebuie, și să porncască spre București, într-o încercare desperată de a-și croi un drum în viață. Călătorise toată noaptea cu gîndurile vraiște, încercată de nesiguranță și teama de viitor. Cum nu cunoștea Capitala, în Gara de Nord întrebă cum să ajungă în centru și, după numai o jumătate de oră, se găsea pe bulevardul Nicolae Bălcescu. Privea în stînga, în dreapta, la oameni, la vitrine, la mașini. Nu părea mirată și nici speriată. O frămînta întîlnirea pe care urma s-o aibă cu mama sa, pe care n-o mai văzuse de opt ani. La un moment dat, începu să studieze chipurile tuturor femeilor pe lîngă care trecea, doar-doar o va întîlni întîmplător. Revederea ar fi fost astfel mai ușoară. Ar mai recunoaște-o oare? Trecu pe lîngă un ceas și-și dădu seama că hoinărise aproape o oră. Își reaminti adresa mamei, reținută de pe un plic, singurul pe care tatăl ei îl primise cu ani în urmă, prin care îl ruga să-i trimită niște acte. Acum o chema Maria Dragomir. Repetă în gînd strada și numărul. Bănuia că are serviciu și că la această oră matinală n-o va găsi *acasă. Se hotărî s-o aștepte în apropierea casei, pînă cînd*

se va întoarce de la muncă. „Dar dacă s-o fi mutat ?", o străfulgeră un gînd. Se liniști însă repede : probabil că noii locatari sau vecinii îi cunosc adresa...

Cu acest gînd porni în recunoașterea străzii, a casei. Întrebă pe cîțiva trecători pînă să ajungă la adresa respectivă. Mai întîi se urcă într-un troleibuz, iar la capătul acestuia luă tramvaiul. Strada căutată se afla tocmai prin Șoseaua Giurgiului, în spatele pieții „Progresul". Trecu o dată în lungul ei. Casele erau mici, fără etaj. Curți mari pline de flori. Cea care purta numărul 15 era a doua pe stînga, după o intersecție în formă de rondou. După ce trecu de rondou, întîlni o fetiță blondă, cu codițe, care ducea de mîini un băiat și o fetiță, mai mici. Privind-o atent pe fetița cea mare, care nu avea mai mult de zece ani, Tatiana tresări : semăna la ochi cu tatăl ei.

Fără să stea pe gînduri, o întrebă :

— Nu cumva te cheamă Corina ?

— Da !, tresări fata, Corina mă cheamă. Iar el e Sorinel și ea Daniela, frățiorul și surioara mea...

— Corina și mai cum te cheamă ?

— Corina Dragomir...

— Și pe mama ta o cheamă Maria ?

— Da, Maria... Dar de unde știi ?

— Mi-a spus și mie cineva..., a ocolit ea răspunsul. Cînd vine de la serviciu ?

— Păi nu este la servici. Acum este în concediu, la un sanatoriu. Ne scrie aproape în fiecare zi. Ne trimite vederi...

— Și voi cu cine ați rămas acasă ?

— Cu bunica și cu tăticu... Dar dumneata cine ești ?

— Eu ? Eu sînt fiica unei colege de-a mamei tale. Odată am fost la voi în casă cu mama... Erai mică și de atunci te cunosc. Azi, am avut treabă pe aici. Cînd îi scrii

mămicăi tale să-i transmiți multă sănătate de la tanti Victorița, colega ei de serviciu.

— Bine, îi spun lui tăticu să-i scrie. Eu abia am terminat clasa a doua. Nu vii pe la noi ?

— Nu... nu acum La revedere, Corina. Îmi dai voie să te sărut ?

— Da.

— Și pe Sorin și Daniela ?

— Sigur...

Se întoarse apoi și porni spre capătul străzii dinspre piață, făcînd din cînd în cînd cu mîna copiilor.

După ce se despărți de copii, în urma celor aflate, încercă să judece lucrurile la rece. Ajunsă în piață, își dădu seama că-i e foame. Se opri în fața unui chioșc cu gogoși. De fapt nu mîncase din ziua trecută, de la prînz. Cumpără două gogoși și le mîncă cu mare poftă, lîngă tarabă. Își luă apoi sacoșa și porni, la întîmplare, pe șoseaua Giurgiului. Zarva străzii, mașinile care treceau, tramvaiele gălăgioase o împiedicau să gîndească. Întrebă un om cum să ajungă în centrul orașului. Acesta îi arătă stația unui autobuz : trebuie deci să meargă în sens opus. Fata se întoarse, dar la capătul șoselei Giurgiului zări peste drum cimitirul „Șerban Vodă". Socoti că cel mai bun lucru ar fi să intre în cimitir, să se așeze pe o bancă și, în liniște, să hotărască ce are de făcut. Căută un loc mai ferit, dar cum se așeză începu să plîngă. Încotro s-o apuce ? Cui să-i ceară sprijinul ? Cum să iasă din încurcătură ? A dat curs raționamentului care o îndemna să ia trenul și să se întoarcă acasă. Deși nu-l dorea, acesta i se părea singurul lucru bun pe care-l avea de făcut.

Cînd a ajuns la gară, mai avea cîteva ore pînă la plecarea trenului. S-a așezat pe-o bancă, mirată de agitația din gară. „Cîtă lume !, se gîndea. Și din toți, eu nu cunosc

pe nimeni !" Și simțea o dureroasă nevoie de a se împărtăși cuiva, de a cere un sfat, o îndrumare...

Dintre atîtea ființe omenești, nimeni nu avea grai pentru ea, ochi care să-i citească în inimă, urechi care să-i asculte strigătele desperate.

Nu se mai putu stăpîni și izbucni în plîns. Un plîns care-i cutremura tot corpul. Vecina de bancă, o femeie cam la cincizeci de ani, îngrijit îmbrăcată, nu pregetă să-i vină în sprijin :

— Ce ți s-a întîmplat, domnișoară ?

Încercînd să se liniștească, Tatiana privi printre lacrimi spre cea care-i adresase întrebarea, fără să-i poată răspunde. Observîndu-i rochița din stambă, prost croită pentru corpul ce-l îmbrăca, sandalele uzate, cu tocurile tocite, femeii i se făcu milă de ea. O cuprinse cu brațul pe după umeri și îi vorbi blînd, părintește :

— Liniștește-te, domnișoară... Ai pierdut ceva ?

Stăpînindu-se, fata oftă lung și silabisi încurcată :

— Nu, doamnă, nu !...

— Ți-o fi murit poate cineva ?...

— Nu... Adică... da, mi-a murit ; mi-au murit toți...

— Toți ? Adică cine ? Un accident ?

— Și eu trebuia să mor, își continuă fata gîndul. Sau mai bine zis *trebuie* să mor...

— Ce vorbe sînt astea ? Vino-ți în fire, domnișoară ! Așa tînără și să te gîndești la moarte ! Cînd viața e așa de frumoasă ? ! Unde nu mai am eu anii dumitale...

— Vai, iertați-mă... vorbeam cu mine...

— Pleci undeva ?

— Ar trebui... Adică n-ar trebui, dar n-am ce face !... Și iar începu să plîngă.

— Te rog stăpînește-te și spune-mi despre ce este vorba, poate-mi stă în putere să te-ajut cu ceva.

— Sînteți bună, doamnă, dar...

Sesizînd starea desperată a fetei, amabila doamnă se îmbujoră la față iar în ochi i se aprinseră niște luminițe drăcești. O cuprinse din nou cu brațul și-și apropie buzele de urechea ei :

— Fii cuminte și ascultă-mă. Văd că ești într-un impas. Ai nevoie de sprijin iar eu te pot ajuta. Și eu sînt singură pe lume, am trecut și eu prin astfel de momente și mi-am făcut un ideal întinzînd o mînă fetelor care au suferit sau suferă ca și mine. Dar uite că vine trenul pe care-l aștept. Stai liniștită aici pe bancă, pentru că mă-ntorc imediat.

Zbuciumul din care încă nu-și revenise nu-i permise fetei să judece prea clar. Nici nu observase că pe peron intrase un expres internațional și că doamna care-i vorbise atît de frumos se dusese pînă la capătul peronului, făcînd cale întoarsă fără rost... Își reveni doar cînd vecina ei de bancă și-a reluat locul, în dreapta ei.

— Văd că te-ai mai liniștit și mă bucur. Vrei să-mi spui și mie cum te cheamă ?

— Tatiana, doamnă. Tatiana Trăistaru.

— Pe mine Aurelia Cernescu mă cheamă. Vroiai să pleci din București, așa-i ?

— Da, mi-am luat și bilet. Trenul — și se uită la ceasul de pe peron —, trenul meu pleacă peste zece minute...

— Tatiana, îmi dai voie să-ți spun pe nume ?

— Da, doamnă.

— Trebuie neapărat să pleci în seara aceasta ?

Ezită să răspundă imediat. Simțind însă căldura din privirea noii cunoștințe și din mîna ce i-o strîngea pe a ei, se hotărî să spună deschis :

— Nu trebuie, dar cu ultimii bani mi-am luat bilet de tren. Așa că...

— Dacă ăsta-i singurul motiv — și doamna își lipi iar obrazul de urechea ei —, uite ce-ți propun eu : să nu pleci în halul acesta pe drum. Vizăm biletul și amînăm plecarea cu trenul de mîine seară. Mergi la mine și te odihnești puțin, să-ți revii... Liniștită, o să vezi altfel lucrurile și o să poți lua hotărîrea pe care o dorești...

— Nu, doamnă, nu vreau să vă deranjez ! Nici măcar nu vă cunosc...

— Ce copil ești ! Nu-i vorba de nici un deranj, fată dragă, iar de cunoscut, ne vom cunoaște noi bine. Mai tîrziu o să-mi mulțumești, o să vezi tu...

— Sînteți așa de bună ! ! !

— Hai, Tatiana, hai să mergem. Lasă-le-ncolo de gînduri... Că de multe ori gîndurile te-nnebunesc...

Nu s-a mai opus. După vizarea biletului, au luat un taximetru și în cîteva minute au ajuns la locuința doamnei Cernescu — un bloc mare și elegant, pe lîngă Piața Amzei. Ocupa o garsonieră cochetă, mobilată cu gust, la etajul cinci.

— Pînă pregătesc ceva de mîncare, intră în baie și-ți fă un duș să te mai înviorezi. Uite, puneți capotul acesta pe tine.

...Le apucase miezul nopții, povestindu-și una alteia viața trăită pînă atunci. Pe Tatiana o zguduiseră greutățile, lipsurile și necazurile despre care noua ei cunoștință îi spusese că le îndurase pînă la douăzeci și cinci de ani : crescută într-un orfelinat, a putut totuși să-și termine liceul și, mult mai tîrziu, filologia. Acum lucrează la un studiou cinematografic, lîngă București. Suferințele i s-au tras numai și numai de la orgoliu. A cunoscut și a iubit un om. La rîndul lui, el însă o iubea infinit mai mult. Cu toate astea, în ziua cînd ea împlinea douăzeci și unu de ani au rupt logodna — pentru că între timp se logodi-

seră —, numai pentru faptul că el nu venise la o întîlnire... Ulterior, s-a convins că el n-a putut veni deoarece fusese reținut la serviciu. Ea însă n-a mai vrut cu nici un chip să revină asupra hotărîrii luate, cu toate că el a insistat mult, încercînd s-o determine să înțeleagă situația reală, să-și dea seama că greșește. Ea însă nici n-a mai vrut să audă. Dar el o urmărea tot timpul, peste tot, devenind de-a dreptul agasant. Ca să scape de el a început să se „afișeze" cînd cu unul, cînd cu altul, să-i „plătească" astfel pentru „necuviință". Toate acestea l-au înnebunit... Și pentru că o iubea „infinit" de mult, într-o noapte urită de toamnă și-a pus capăt zilelor. De-atunci, ea trăiește într-un continuu coșmar. Nu-și găsește alinarea decît în orele de muncă, pe care le prelungește uneori pînă noaptea tîrziu. Astfel, mai uită de „crima" ce a făptuit-o fără voia ei... Tocmai de aceea, atunci cînd poate ajuta pe cineva cuprins de necazuri, îl ajută din toată inima, cum a făcut-o dealtfel și acum. Nu are pe nimeni apropiat, în afară de cîteva fete pe care le-a ajutat în anumite împrejurări...

— O viață ratată, Tatiana, mă înțelegi ? Și asta pentru ce ?

Ștergîndu-și lacrimile ce-i împăienjeniseră ochii, femeia s-a sculat abătută de pe fotoliu și a oftat adînc.

— Asta pentru că n-am cunoscut sentimentele oamenilor și nu l-am înțeles — sau mai bine zis n-am vrut să-l înțeleg — pe cel care ținea atît de mult la mine. Mi-am luat un mare păcat asupra mea, care mă va apăsa pînă la sfîrșitul vieții...

Descris cu amănunte, în cuvinte rupte din suflet, acest fragment de viață o impresionase în mod deosebit pe Tatiana.

— Așadar, nu ești singura care suferi, i-a zis în încheiere doamna Cernescu. Tu trebuie să fii fericită : tînără *ești, frumoasă ești, timpul va rezolva totul în favoarea ta...*

Aștepta parcă să se lase cortina peste pînza albă a ecranului pe care rulase un film, sau să întoarcă ultima filă a unei cărți.

— Și n-am să mă las doborîtă de durere, draga mea, s-a întors femeia către ea. Am să muncesc și am să trăiesc cu gîndul la el, păstrîndu-i recunoștință pentru că m-a învățat să respect și să prețuiesc sentimentele semenilor...

Răvășită de tragedia celeilalte, Tatiana și-a împărtășit la rîndul ei propria nenorocire, insistînd mai ales asupra dorinței de a învăța, de a înlătura toate piedicile ce le avea pe acest drum.

— Te înțeleg perfect, Tatiana, o încuraja gazda. De aceea, te sfătuiesc să încerci, să nu renunți la hotărîrea ta. Știu că are să fie greu... Dar, așa cum ți-am spus de la început, eu vreau să te ajut. În acest scop, cred că ar fi bine să rămîi la mine și să te pregătești pentru sesiunea de toamnă. Scrie-i tatălui tău, să nu fie alarmat... Îi scrii că te afli într-un cămin de studenți, unde te pregătești pentru admitere. Dar dacă el nu va fi de acord și va veni să te ia ?... Mai bine expediem scrisoarea din Iași... Tocmai pleacă o cunoștință de a mea la Iași... După aflarea rezultatului ai să te hotărăști : stai în continuare la mine sau te muți la cămin. Și dacă nu reușești — pentru că și la asta trebuie să ne gîndim — ești stăpînă să faci cum crezi că e mai bine : ori îți iei un serviciu în București, ori te întorci la tatăl tău...

Gîndindu-se că va trebui să dea imediat un răspuns, Tatiana simțise că i se pune un nod în gît. A scos-o din încurcătură tot buna doamnă Cernescu :

— Nu trebuie să te hotărăști imediat. O hotărîre luată în grabă nu este bună niciodată... Hai să ne culcăm, că e miezul nopții...

3

În ziua următoare, Aurelia Cernescu a plecat de dimineață, dar nu la studioul cinematografic unde spunea că lucrează. La Parcul Libertății a coborît din autobuz și a intrat în cabina unui telefon public. A format un număr și a schimbat cîteva cuvinte cu cineva. Apoi a intrat în parc, îndreptîndu-se spre Arenele Romane. Aici s-a așezat pe o bancă, privind absentă în toate părțile. La un moment dat s-a ridicat, luînd-o pe aleea care dă în strada „11 Iunie". Din partea opusă i-a venit în întîmpinare un bărbat înaintat în vîrstă, cu păr rar, de un blond spălăcit, cu riduri adînci pe față. S-au salutat politicos, ca doi oameni care se cunosc de multă vreme. El i-a sărutat mîna, ea l-a întrebat cum se mai simte și l-a invitat să poposească cîteva minute pe o bancă.

— Cred că am găsit ce te interesează, i-a vorbit ea desfăcînd ziarul din ziua aceea.

— O fată ?

— Da, o fată. Are o situație grea, care o poate împinge spre noi. Cred că poate fi folosită...

Și femeia începu să-i spună despre tot ce cunoștea de la Tatiana. Bărbatul spălăcit era de-acum la a doua țigară. O oprise de cîteva ori din povestit, punîndu-i întrebări de amănunt.

— Are vreo rudă sau vreo cunoștință în armată ?, a fost ultima lui întrebare.

— Nu știu, n-am întrebat-o !..

— Dar tu nu știi că tocmai acest lucru mă interesează în primul și în primul rînd ?

— Ba știu, cum să nu știu... N-am întrebat-o însă ca să nu dau cumva de bănuit...

La un astfel de argument, bărbatul n-a mai zis nimic. „Paza bună trece primejdia rea", s-a gîndit el. „N-are rost să riscăm..."

Și avea de ce să se teamă : pentru că cel care se întîlnise cu *Aurelia Cernescu nu era altul decît Coriolan* Crețeanu, spion al unei agenturi străine, care revenise în țară cu scopul de a afla date cît mai precise în legătură cu noul dispozitiv pentru codificarea automată a mesajelor în armată, dispozitiv care, după cîte aflase, se găsea în faza finală de experimentare. Crețeanu era deosebit de interesat să-și îndeplinească misiunea, deoarece i se promisese că odată cu aceasta poate lua cu el în străinătate și două rude apropiate ale sale, pentru care urma, la momentul oportun, să primească pașapoarte false...

— Crezi că o putem folosi ? reveni el la discuția începută... Să nu ne facă cumva vreun pocinog...

— Treaba asta o lași pe mine, i-a răspuns Aurelia Cernescu. E prea desperată ca să nu joace cum îi cînt eu...

— Atunci, uite ce-aveți de făcut tu și Paul...

Coriolan Crețeanu a ieșit apoi înspre Cuțitul de Argint, iar Aurelia Cernescu spre Lînăriei...

4

N-a dormit un minut în noaptea aceea. Abia după ce stăpîna casei a încuiat ușa, nu înainte de a o sfătui să mănînce și să nu răspundă nimănui dacă sună, s-a lungit pe pat și a dormit pînă către prînz. A mîncat puțin, a aranjat prin cameră și cînd s-a uitat la ceas nu i-a venit să creadă ochilor : era aproape trei. Și pe măsură ce se apropia ora de înapoiere a doamnei Cernescu, ea devenea

tot mai nehotărîtă. O chinuiau mii de întrebări : dacă la facultatea de fizică n-or mai fi locuri în sesiunea următoare ? Dacă nu va reuși ? Dacă totuși va reuși, cum o să se achite de obligațiile ce și le crease față de această adevărată mamă sau soră mai mare ? Ce-o să spună tatăl său ?...

Preocupată de astfel de gînduri, nici n-a auzit cînd a intrat doamna Cernescu. A simțit-o abia cînd aceasta a deschis ușa la cameră, exclamînd bucuroasă :

— Tatiana ! Mai sînt locuri la fizică și se va ține un nou concurs. Văzîndu-i însă nehotărîrea, a întrebat-o cu glas domol : sau ai ales altă soluție ? !

— Vă spun drept că nu știu încă ce să fac. Mă gîndesc la foarte multe lucruri...

— Îmi dau seama că nu e ușor. Dar n-ai motive să te grăbești. Mai e și mîine zi... Ai mîncat ceva ?

— Da, am mîncat, dar dumneavoastră ?

— Eu sînt abonată la cantină și iau prînzul acolo. Vrei să bem cîte o cafea ?

— Cu plăcere, dar aș vrea s-o fac eu. Îmi dați voie ?

— Mai întrebi ? Sigur că da !

În timp ce se afla în bucătărie, fata auzi fîșîit de hîrtii în cameră. Cînd se întoarse, văzu pe fotoliu o rochiță înflorată și o pereche de sandale noi.

— Vrei să le încerci ? Sînt de-alé mele. Nu le-am îmbrăcat la vremea respectivă și-acum nu-mi mai vin bine...

Lucrurile i se potriveau de parcă ar fi fost cumpărate pentru ea. S-a uitat în oglindă și nu i-a venit să creadă că ea este fata tînără și frumoasă ce-i zîmbea cu ochii îngrijorați...

În seara aceea s-au plimbat prin oraș. A doua zi, gazda i-a adus programul tematic pentru concurs, iar în zilele următoare și manualele de care avea nevoie.

— Am făcut scrisoarea pentru tata ! i-a spus Tatiana într-o seară înainte de culcare.

— Mă bucur pentru tine, i-a răspuns femeia, și sper că toate o să iasă bine.

A doua zi i-a adus o fustă, o bluză și niște pantofi, de asemenea toate noi.

În zilele următoare, Tatiana învăța pînă seara, cînd ieșeau împreună la plimbare. Mergeau pe jos pînă la Piața Victoriei, ocoleau Statuia Aviatorilor și reveneau acasă odihnite. De obicei învăța în cameră ; ziua lăsa storurile ca să fie mai răcoare. Într-o dimineață însă, împotriva sfaturilor primite, ieși în balcon și începu să citească șezînd pe unul din cele două scaune de pai. La un moment dat, simțindu-se privită, ridică ochii în direcția balconului vecin, și, peste zidul despărțitor, către balustradă, zări capul unui tînăr. Acesta o salută și-i zîmbi cu toată fața. Avea părul blond și ochii albaștri. Luată prin surprindere, Tatiana îi răspunse la salut cu obrajii îmbujorați. Privind din nou cu coada ochilor îi mai văzu numai părul. Se sculă și intră în cameră, îngrijorată de ce avea să-i spună doamna Cernescu cînd va auzi că nu i-a ascultat sfatul.

În ziua aceea n-a mai putut să învețe. S-a liniștit abia către seară și, ca să n-o supere pe binevoitoarea sa gazdă, i-a ascuns totul. În ziua următoare n-a mai ieșit din cameră. Spre prînz însă cînd a ridicat storul, pe balcon a zărit un avion de hîrtie, cum fac copiii, care zăcea într-o aripă pe mozaic. Se uită spre balconul vecin și nu observă pe nimeni : pe balconul din stînga, de asemenea — nimeni. Deschise ușa și ieși în vîrful picioarelor, cu gîndul să ia jucăria și s-o facă bucățele. Pe o aripă a avionului-jucărie observă însă scrise cîteva cuvinte : „NU MĂ RUPE !“ Zîmbi fără să vrea. Bănuind că jucăria mai ascunde ceva, o desfăcu plină de curiozitate. Mai dădu de cîteva cuvinte : „Nu mă judeca greșit ! Iartă-mi, dacă poți, în-

drăzneala și lasă-mă să-ți scriu din cînd în cînd...". Atît. Mai mult mirată de un asemenea procedeu, rupse hîrtia și o aruncă la coș. Strînse apoi bucățică cu bucățică și le împachetă într-o altă hîrtie, în ideea ca atunci cînd coboară după pîine să le arunce într-un coș pe stradă.

...Prin această originală poștă a mai primit, două zile la rînd, scrisori. În a treia zi, cînd ieșea de la magazinul de unde lua cafea, în fața ei s-a oprit tînărul cu ciufuł blond, care i-a spus fără să clipească : „Crezi ce vrei despre mine, dar lasă-mă să-ți vorbesc !" Și l-a lăsat... Aceasta s-a întîmplat a doua zi după ce doamna Cernescu plecase la mare, cu o echipă de filmare. Spusese că o să stea optsprezece-douăzeci de zile. De atunci s-a mai întîlnit cu Vlad, pentru că Vlad îl chema pe băiat, încă de trei ori. S-au plimbat prin locuri necunoscute de ea. În aceste zile, a aflat aproape totul despre el : că ocupă o garsonieră identică și vecină cu a doamnei Cernescu, cu intrarea pe cealaltă scară. B : că urmase doi ani facultatea de comerț, însă din cauza unei situații familiale a fost nevoit să întrerupă cursurile și să-și caute servici : că acum lucrează ca desenator la un institut de proiectare ; că are douăzeci și trei de ani, s-a îmbolnăvit foarte rău de inimă și acum locuiește singur ; că tatăl său este ofițer, iar mama inginer chimist : că nu are frați sau surori : că un unchi al lui, frate al mamei, care ține foarte mult la el, lucrează la o agenție comercială română în străinătate. Abia îl așteaptă să vină. I-a promis ultima dată că-i va aduce o mașină — „Alfa Romeo" : a și luat examenul de conducere : că mama îl bănuiește pe tatăl său de relații amoroase cu o fostă colegă de facultate, o femeie care a adus necazuri și altei familii, iar el, Vlad, înclină să creadă că mama are dreptate, dar se teme în *același timp să nu-și acuze tatăl degeaba* : că, din această

cauză, trăiește într-o cumplită incertitudine. „Aș da nu știu cît să cunosc adevărul adevărat, pentru că în felul acesta, oricît de crud ar fi, m-aș liniști. Aș ști ce să cred și ce fac, eliberîndu-mă de acest nenorocit coșmar."

Situația tînărului a întristat-o foarte mult pe Tatiana. *Un băiat atît de înzestrat, de liniștit și de plăcut să-și* rateze viața dintr-o nebunie a părinților ? Cum o să rezolve această măcinătoare dilemă ?

„Cîte praguri are viața aceasta ? se întreba ea gîndindu-se la Vlad. Prin cîte trebuie să treci ca să ajungi și să rămîi totuși om ? Mie-mi sînt de-acum toate clare : știu ce mă așteaptă și într-un caz, și în altul. La el însă intervine marea dragoste ce le-o poartă părinților. Oare cu îi mai iubesc pe-ai mei ?

Dar, indiferent ce au făcut sau fac aceștia, poți să nu-i iubești ? Copiii le sînt datori părinților, înainte de toate, pentru faptul că aceștia le-au dat viață. Ei trebuie iubiți, chiar dacă îți crecază dureri care-ți spintecă sufletul ?"

Pe măsură ce gîndurile acestea îi înnegurau tot mai des fruntea, fata își dădea seama că se frămîntă în zadar, că nu-i poate da nici un sfat, nici un ajutor. În schimb îi înțelegea mai bine zbuciumul care-l făcea să fie cînd expansiv, cînd melancolic.

...Azi era ziua cînd urma să vină cu mașina, să meargă să se plimbe undeva, în afara orașului. Despre ea, Tatiana nu-i spusese decît că e nepoata doamnei Cernescu și că a venit de la Tg. Jiu să participe la sesiunea a doua a concursului de admitere la facultatea de fizică. Atunci cînd a oprit-o în stradă, a vrut mai întîi să-l repeadă. S-a gîndit însă că sînt vecini și că, oricum — cu voia, ori fără voia ei — tot se vor mai întîlni. După aceea s-a temut că o s-o împiedice la învățătură. Dar n-a fost așa. Dim-

potrivă, el o îndemna mereu să învețe, să-și atingă scopul. Tatiana însă nu s-a gîndit nici o clipă cum are să-și justifice această slăbiciune cînd se va întoarce de la mare doamna Cernescu...

Acum îl aștepta pe terasa cofetăriei. Simțind că în casă n-o să se poată gîndi la acest episod lăturalnic al vieții ei, venise la întîlnire cu aproape o oră mai devreme. Dar iată-l coborînd din mașină, înainte ca ea să-și limpezească ce-și propusese : definirea unei atitudini certe în comportarea față de el.

Timpul nu stă pe loc...

5

Mai vesel ca de obicei, locotenentul-major Andrei Cristea urcă în fugă treptele etajului unde-și avea biroul. Auzind tropăit, ofițerul de serviciu, plutonierul-major Barbu, ieși din camera lui și, dînd cu ochii de ofițerul ce urca sprinten, îi vorbi rostogolind grăbit cuvintele.

— Mai spune o dată, tovarășe Barbu, îl rugă ofițerul, care nu înțelesese nimic.

— Vă caut de o oră, tovarășe locotenent-major. De o oră trebuia să fiți la tovarășul maior...

— N-am mai dat telefon pentru că știam că am să vin la birou...

— Păi ați plecat de-o oră și jumătate de-acasă...

— Am venit pe jos, încet, admirînd natura...

— Natura... pe bulevard ?

— Natura „omenească", tovarășe Barbu...

— Aaaa ! asta-i... Mă duc repede să-i raportez tovarășului maior.

— În cîteva minute sînt la dînsul...

Locotenentul-major Cristea a intrat mai întîi în biroul său. S-a așezat pe un scaun, rezemîndu-și capul în palme. Avea și el un mic necaz : i se părea că șeful îl subapreciază. Lucrează de mai bine de un an în acest serviciu și nu i-a încredințat un caz mai acătării. Tot timpul a fost „atașat" pe lîngă unul sau altul, cu mai multă experiență, ca să „învețe". Adică „să studieze", participînd activ la rezolvarea diferitelor cazuri, metodele de muncă specifice, modul cum trebuie începută și dusă o acțiune, reținerea elementelor caracteristice într-un caz sau altul... Într-un cuvînt, începătorul să aibă posibilitatea însușirii unui stil de muncă experimentat, formării deprinderilor practice în descifrarea ecuațiilor ce se întreține, capacitatea de a obține succesul fără comiterea unor erori...

Își întrerupse gîndurile aici și porni către cabinetul maiorului Mărculescu. Presupunea că-l caută tot pentru niște relații de amănunt referitoare la ultima acțiune la care a participat, acțiune condusă de căpitanul Voicilă, plecat acum în concediu.

— Uite, tovarășe Cristea, de ce te-am chemat : studiază notele acestea și spune-mi părerea dumitale...

— Am înțeles, tovarășe maior !

— Ne vedem mîine dimineață, la ora opt...

— Am înțeles !

După prima lectură a notelor și-a dat seama că este vorba de un caz nou și nu știa ce să creadă. „Ori eu judec greșit, ori tovarășul maior și-a schimbat metoda ?"

Reluă studiul notelor. Prima era semnată de Petre Ghidarcea, șofer. Cealaltă, întocmită sub formă de raport, de maistrul militar Vasile Țarălungă.

Din nota lui Ghidarcea, locotenentul-major Cristea subliniie următoarele :

În vara anului 1942 eram șofer pe o autocisternă. Transportam benzină de la un depozit special de lîngă Ploiești la aeroporturile Băneasa, Pipera și Romeo Popescu... Șef de depozit era unul Crețeanu, de la care am înghițit multe insulte. Își făcuse o cameră de lucru lîngă ghereta paznicului. Acolo își avea și biroul și dormitorul. Acolo și mînca. Adeseori încărcam cisterna spre prînz și ceream voie să mănînc, și după aceea să plec la drum. Se întîmpla ca el tocmai să ia masa, adusă în sufertaș. «Ți s-a urît cu binele, Petrache ? Mănînci pe drum, țopîrlane ! O mînă o ții pe volan și cu cealaltă te îndopi cu pîine... Nu uita că noi îți dăm pîinea asta... Marș la mașină !» Alteori, cînd ne chema să ne întocmească foile de parcurs, ne ținea în picioare lîngă masa-birou. Nu ți-ar fi spus o dată «stai jos»...

Așa l-am cunoscut și așa mi s-a întipărit în minte. Antipatia pe care mi-o inspira m-a făcut să-i reține figura, gesturile, cutele de pe frunte, felul de a vorbi, unele expresii...

În primăvara anului 1944 am scăpat de el. S-a potrivit să fiu cu mașina în depozit cînd își lua adio de la prietenii lui de-acolo, lăudîndu-se că a cerut să plece voluntar pe front. Știam că fusese legionar înfocat și nu m-am mirat deloc de acest lucru. Spunea că i s-a aprobat cererea de a se înrola în armata germană, ca să lupte undeva prin Franța sau Africa. A plecat urmărit de cele mai frumoase «urări» din partea mea și a celorlalți... Spre toamnă am auzit, tot de la unul din depozit, că ar fi murit și că i s-ar fi trimis acasă «Crucea de fier» și o sumă de bani drept despăgubire. După aceea n-am mai auzit nimic de el.

Alaltăieri seara, aflîndu-mă cu un coleg de serviciu la restaurantul «Sirena», l-am văzut pe Crețeanu. Nu mi-a venit să cred... Am zis că mi s-a părut, că doar n-a în-

viat... A doua zi însă, fiind cu mașina în stația din spatele blocului «Perla», m-am dus la tutungeria din colț să-mi cumpăr țigări. L-am reîntîlnit. Era singur. L-am privit doar o clipă și mi-am dat seama că este imposibil să mă înșel.

Ceea ce m-a determinat să vă aduc la cunoștință toate acestea este faptul că l-am văzut ieșind din librăria de alături, însoțit de un maistru militar. Cine știe ce urmărește... Un om ca el este în stare de orice...

Din nota maistrului militar Țarălungă Vasile, ofițerul a subliniat :

Ieri, în jurul orei 18, mă aflam în librăria situată în blocul de lîngă cinematograful «Volga». La un moment dat, m-am auzit strigat de cineva. Cînd mi-am întors capul l-am recunoscut pe Coriolan Crețeanu, cu care am făcut armata în 1939—1940 în Regimentul 22 Alba Iulia... Am intrat în bufetul «Nehoiul», unde, la o bere, mi-a explicat că are o invenție cu aplicabilitate în primul rînd în armată. M-a rugat să-l îndrumez spre unitatea care ar fi interesată. Se arăta foarte bucuros că m-a întîlnit și că-l pot ajuta... Spre sfîrșitul discuției (mi-a vorbit mult despre familia lui), m-a întrebat încă o dată de indicativul și adresa unității respective, insistînd să-i spun dacă se ocupă de invenții și inovații și dacă el, ca civil, are șanse să intre în legătură cu un specialist pentru a-i prezenta documentația. Reamintindu-mi că un fost prieten îmi spusese că prin 1941 l-a văzut pe Crețeanu în Sibiu îmbrăcat legionar și avînd în vedere locul unde lucrez, am considerat necesar să informez organele corespunzătoare despre această revedere care nu mi se pare deloc întîmplătoare. Crețeanu mi-a mai spus că este inginer minier, că lucrează undeva în provincie și că mă va mai căuta.

În dimineața următoare, conform ordinului primit, locotenentul-major Cristea s-a prezentat la maiorul Mărculescu. Notele nu erau prea clare și, din cauza aceasta, peste noapte își făcuse fel de fel de idei în legătură cu ce avea să raporteze șefului.

— Ei, tovarășe Cristea, te-ascult.

Tînărul ofițer se gîndise să argumenteze că, deși se pare că nu e vorba de o simplă presupunere, aceasta nu trebuie totuși exclusă, urmînd să se facă anumite investigații. În cele din urmă însă raportă doar atît :

— Un ac într-un car cu fîn, tovarășe maior...

— Cam așa, dar un ac cu gămălie.

— Tot una e !

— Nu chiar. Gămălia nu-i dă voie să se afunde prea mult și, ca atare, nu trebuie răscolită toată căpița...

Neînțelegînd precis la ce face aluzie șeful, Cristea continuă :

— Cred că trebuie să stăm de vorbă, pe îndelete, cu autorii notelor. După aceea, în raport de detaliile obținute, să începem să-l căutăm...

— Nu „după aceea", tovarășe Cristea, ci simultan. În astfel de situații trebuie să aflăm, în cel mai scurt timp, tot ce se poate afla din izvoarele deja cunoscute. Cine știe cu ce se ocupă acest „înviat din morți"...

— În ceea ce privește modul de acțiune aveți dreptate, tovarășe maior. Cred însă că, pînă la urmă, tot pînă la fundul căpiței trebuie umblat...

— Dacă va fi nevoie... Dar spune-mi : te-ar interesa cazul ?

Luat prin surprindere, ofițerul nu știa ce să răspundă. După cîteva clipe de gîndire își reveni însă :

— Da, tovarășe maior, aș vrea să particip și eu...

— Nu să participi, ci *să organizezi, să conduci* și să răspunzi de întreaga acțiune. Ce zici ?

— Credeți că...

— La propunerea mea, s-a aprobat ca de acest caz să te ocupi dumneata...

— Tovarășe maior, n-aș vrea să vă dezmint încrederea, dar simt nevoia unor *repere orientative*...

— Primul și cel mai important lucru este răspunsul pe care l-am primit la verificarea cerută aseară de mine : la 23 iulie, un cetățean străin, cu înfățișare asemănătoare cu a ăstuia, a fost semnalat în preajma unui obiectiv militar încercînd să facă fotografii. Datorită grabei unui tînăr locotenent nu a putut fi însă prins în flagrant și, ca atare, nu s-a întreprins nimic deosebit.

— Asemănarea poate duce la o confuzie...

— Posibil, dar rămîne totuși un indiciu.

— Destul de vag...

— Dar suficient pentru a ne îndoi de corectitudinea acestui „turist".

— Insuficient însă pentru a-l reține pe Crețeanu sau cum l-o fi chemînd...

— Desigur ! Dar un argument pentru a nu-l scăpa din vedere...

...Discuția s-a încheiat prin stabilirea unor măsuri concrete pentru activitatea locotenentului-major Cristea.

6

Limuzina de culoare gri-argintie, cu Vlad și Tatiana pe bancheta din față, ajunse în scurt timp la intersecția șoselelor Mihai Bravu cu Colentina. În așteptarea schimbării semaforului, fata rupse tăcerea :

— Unde mergem, Vlad ?

— Iartă-mă, Tatiana, dar de dragul mașinii am uitat să-ți spun... O manifestare de egoism, probabil...

— De ce te judeci așa ? Cred că în astfel de momente și eu și oricare altul am simți la fel. N-am vrut să te scot neapărat din gîndurile tale, ci te-am întrebat unde mergem pentru că m-ai obișnuit ca atunci cînd plecăm împreună să-mi spui dinainte ce anume vom vedea. Cît despre egoism, adu-ți aminte că și eu găsesc de prisos orice discuție cînd trec prin momente de liniște sufletească. Nu cred că e vorba de egoism, iar dacă așa este, atunci amîndoi sîntem egoiști...

Privindu-i ochii frumoși, Vlad îi apucă mîna și i-o sărută în semn de recunoștință.

— Cît de bună ești, Tatiana. În ziua cînd ți-am admirat chipul pe balcon, mi-am zis că trebuie să fii de o mare răutate...

— De unde un astfel de gînd ?

— Nu știu, dar mi-a intrat în cap că frumusețea fizică este în raport invers proporțional cu cea morală. Încă în liceu și apoi în facultate m-a obsedat această idee și... majoritatea cazurilor mi-a confirmat ipoteza.

— Nu m-am gîndit la așa ceva și nu te pot contrazice. Nu am argumente...

— Deocamdată, mă contrazici tu.

— Totuși, nu mi-ai răspuns la întrebare...

— De cît timp dispui ?

— Nu mai mult de două-trei ore.

— Bine. Uite se schimbă și semaforul. Propun să mergem pînă la „Popasul Sinești" Este un loc frumos, liniștit, care cred că o să-ți placă.

— Departe ?

— *Douăzeci de minute.*

— Bine, Vlad, mergem...

După ce au trecut de panoul care indica ieșirea din raza municipiului București, acul kilometrajului n-a mai coborît sub sută decît în două curbe mai accentuate.

Locul ales de Vlad era într-adevăr plăcut. Situat la margine de pădure, popasul *are un restaurant cochet*, cu separeuri. Peste tot obiecte ornamentale cu motive naționale. Mai întîi s-au plimbat un sfert de oră pe marginea pădurii, apoi au intrat în restaurant și au ocupat un separeu.

— Cum ți se pare, Tatiana ?

— Îmi place nespus ! Cîți kilometri sînt pînă aici ?

— Din centrul Bucureștiului — treizeci și cinci.

— Cînd respiri aerul acesta curat, ai impresia că ești un alt om...

Discuția le-a fost întreruptă de ospătar.

— Ce vrei să mănînci ? a întrebat-o Vlad pe față.

— Ce vrei și tu...

— Sper să nu te dezamăgesc. Apoi către ospătar : Cîte cincizeci de grame de coniac, de două ori saramură și două frigărui.

— Bere sau vin ?

— Trei sticle de bere...

— Cheltuiești o grămadă de bani, Vlad...

— Ți-am spus că de așa ceva n-am prea dus lipsă pînă acum. Odată cu venirea unchiului, am mai mulți ca înainte iar singur nu cheltuiesc mai deloc. Așa că...

— Oricum, nu vreau să fiu...

— Te cunosc prea bine, draga mea, și te rog să nu-ți faci probleme...

Un picolo le aduse coniacul și cîte un pahar cu apă minerală.

— De fapt, aici e frumos mai tîrziu. Acum e încă devreme. Cînd o să plecăm, ai să vezi că nu mai e nici

un loc liber. Pădurea asta tînără, poate și lacul din apropiere atrag orășenii. Mai scapă de poluare...

Vlad prinse piciorul paharului cu coniac între degete și se uită în ochii Tatianei.

— Dă-mi voie să-ți urez succes la concurs și fericirea la care ai dreptul...

— Eu ce să-ți urez ? În primul rînd sănătate, Vlad ! Apoi, să-ți reiei cursurile și să-ți revezi familia fericită. Crede-mă, și eu știu ce înseamnă o familie destrămată...

Tînărul puse paharul pe masă și vorbi ca pentru sine :

— Cred că trebuie inversată ordinea urărilor : ultima urare eu aș pune-o pe primul plan, convins că înfăptuirea ei le determină și pe celelalte...

Simțindu-se cumva vinovată, fata îi prinse mîna într-ale ei și căută să-l liniștească :

— Ai dreptate, am greșit ! Fie așa cum dorești tu...

— Poate că mi se pare numai, Tatiana. Uitîndu-se apoi fix în ochii ei, continuă : De mai bine de o jumătate de an mă chinui să găsesc o soluție. Poate acum, cu venirea unchiului...

Li se aduse saramura. Odată cu frigăruile, ospătarul puse pe suport și o frapieră cu sticle de bere. Vlad o luă și o așeză sub masă.

— Să nu mă vadă vreun agent de circulație că beau și pe urmă conduc că mă arde, se simți el dator să-i explice fetei.

Se aplecă apoi să mai sucească sticlele între bulgării de gheață.

— Să se răcească berea bine ; caldă nu face două parale...

Fata nu observă, și nici nu putea dealtfel, că, aplecat sub masă, tînărul fixă pe peretele exterior al frapierei un dispozitiv cilindric de forma unei bujii, prevăzut la capăt

cu o antenă telescopică de zece-cincisprezece centimetri. Se ridică apoi și i se adresă tandru :

— Îți place saramura, Tatiana ?

— *Da, și după cîte îmi dau seama e bine făcută.*

— Cred că la astfel de moteluri găsești de multe ori o mîncare mai bună ca în oraș.

— Presupun că și prețurile sînt mai „gustoase".

— Nu, nu cu mult...

Cînd Vlad umplu paharele cu bere, fata îl întrebă :

— Crezi că unchiul tău va putea influența în bine situația din familie ?

— A încercat rîndul trecut și n-a reușit. Tata nici nu vrea să-l mai vadă...

— Atunci ?

— Pe mine mă interesează un singur lucru : să stabilesc dacă într-adevăr tata are sau nu legături cu o altă femeie, așa cum susține mama. Pentru că, de fapt, totul a pornit de la un telefon prin care mama era informată despre acest lucru. S-au adăugat apoi reducerea sumei de bani pe care tata o dădea în casă, găsirea de către mama într-un buzunar al pantalonilor lui a unei batiste cu urme de ruj, întîrzierile la serviciu, desele „plecări" pe teren și altele. De aici scandaluri, certuri, neînțelegeri. În fapt, de aproape doi ani noi nu mai avem familie... Cînd au văzut că m-am îmbolnăvit au fost și ei de acord să plec de-acasă...

— Dar tu n-ai discutat cu dînsul ?

— Ba da. Și aproape m-a convins că nu este nimic adevărat.

— Atunci, cu mama...

— Are cîteva argumente, unele intime, pe care nu i le pot contraargumenta.

— Și ce vrei să faci ?

— Ți-am spus : indiferent dacă concluzia mea va influența sau nu asupra situației dintre ei, eu trebuie să ajung la o certitudine, în primul rînd pentru mine. Vreau și trebuie să-mi regăsesc liniștea.

— Bine, dar cum ?

— Pînă acum am încercat să-l urmăresc cînd pleca de la unitate. Fiind șef de instituție are mașină la dispoziție și n-am reușit să mă țin niciodată după el. Am încercat cu telefoanele : uneori îl găsesc, alteori, nu... O singură soluție mai am și, în realizarea ei, mi-a venit în ajutor unchiul.

— Cu mașina ?

— Nu, că l-a văzut tata cu ea în oraș și m-ar descoperi repede.

— Atunci ?

— Dacă lucrurile stau așa cum crede mama, înseamnă că el și le aranjează prin telefon, de la birou. Numai în felul acesta mă pot lămuri.

— Nu înțeleg.

— Uite că s-a făcut aproape nouă. Am să-ți explic ideea mea...

La aproape un kilometru depărtare de „Popasul Sinești", un bărbat și o femeie se plimbau agale pe liziera pădurii. „Ascultau" muzică la un aparat de radio cu tranzistori. Bărbatul purta în ureche un mic difuzor, conectat la aparatul de radio. La un moment dat se opri din mers și-i vorbi partenerei :

— Acum îi aud. Distanța este, după măsurătorile făcute de noi, de opt sute de metri.

— Da, dar nu uita că aici nu sînt clădiri, nu circulă tramvaie, mașini, nu sînt motoare electrice de mare putere care să influențeze asupra...

— De acord, dar nici separeul nu are acustica unei camere. Oricum, în oraș, la patru-cinci sute de metri, recepția e sigură.

— Acum să înregistrăm. Hai să stăm aici pe iarbă.

...Cei doi „radioascultători" nu erau alții *decît Coriolan* Crețeanu și Barbara Duinea, alias Aurelia Cernescu. Veniseră cu cîteva zile în urmă, cu o valiză și un ruksac, „să mai iasă din București, unde nici să respiri nu poți". Închiriaseră o cameră în Cătunești, „unde există și lac și pădure și unde poți face plajă și pescui mai bine ca într-o stațiune"...

Așa cum conveniseră cu Paul, verificau funcționarea emițătorului-receptor, a aparatului de înregistrare și, ceea ce nu-i spuseseră, însăși capacitatea lui în instruirea fetei pentru acțiunea ce o pregăteau.

— Cred că o să facem treabă cu fata asta... Ce zici, Babi ?

— Sînt sigură !...

— O să reglez aparatul să meargă cîte patru ore dimineața și două după-amiaza, timp de cinci zile. La limita maximă. Ne vom roti toți trei la înregistrare.

— Și dacă nu se va vorbi în timpul respectiv despre invenția care te interesează ?

— Riscul meseriei, ce să-i faci, deși aceasta mi se pare imposibil... Șefii mi-au spus că invenția este de mare actualitate și deosebit de importantă, fapt pentru care specialiștii s-au concentrat toți asupra realizării ei. Dacă într-adevăr amicul meu mi-a indicat corect unitatea, nu pot să nu încerc. În ultimă instanță, chiar dacă n-o să aflu ceva date în legătură cu invenția care mă interesează în mod direct, am șansa să aflu despre altele...

— Adică, mergi la întîmplare ?

— Întîmplarea își are și ea rolul ei în activitatea noastră.

— Tu știi mai bine... Eu nu vreau decît un singur lucru : să plecăm cît mai repede de-aici toți trei...

Agasat, parc-se, de această „placă" a femeii, bărbatul replică nervos :

— Asta vrei și-atîta știi ! Și începu să înjure...

— Să ne păstrăm calmul, dragul meu. Am plecat la drum și drumul este lung... Te înțeleg, te ajut... Nu vreau să te supăr cu nimic.

— Eu nu pot merge la el la serviciu, Tatiana. Deși, mi-a spus-o clar de la prima încercare, am mai insistat de două ori însă tot nu m-a primit. Nu am la cine apela, n-am pe nimeni mai aproape și de încredere.

— Te gîndești cumva la mine ?

— Nu îndrăznesc, Tatiana, deși nu este nimic riscant.

— Eu sînt foarte timidă, Vlad. M-aș pierde... Deși înțelegîndu-ți drama sufletească, n-aș pregeta să te ajut...

— Tatiana, povestindu-ți toate acestea n-am urmărit scopul de a-ți cere sprijinul, crede-mă. Deși pare un joc de copii, jocul acesta nu-i pentru o fată. Trebuie să găsesc eu, în cele din urmă, o soluție. Mă obsedează ideea asta... Nu mă pot odihni nici noaptea și inima mă înțeapă tot mai des... Dar să lăsăm asta. S-a făcut tîrziu și nu vreau să-ți decalezi programul.

Aplecîndu-se să vadă dacă mai e bere în frapieră, Vlad desprinse dispozitivul fixat, îi strînse antena și, în timp ce fata privea spre șosea, îl băgă în buzunar.

— Mai vrei bere ?

— Nu, Vlad, mi-e chiar prea de ajuns...

— Nici eu nu mai beau !

După ce au plătit nota, tinerii s-au urcat în mașină și au pornit spre București. El dădu drumul radioului și pînă în oraș n-au mai schimbat nici un cuvînt.

7

Abia întors de la drum, locotenentul-major Cristea făcu un duș, se schimbă și se îndreptă spre sediu. Deși era aproape opt seara, spera să-l mai găsească încă la birou pe maiorul Mărculescu. Părea abătut, semn că lucrurile nu i-au mers prea bine pe unde a umblat. Vroia să-i raporteze cît mai repede șefului ceea ce aflase, gîndindu-se că în felul acesta va scăpa de obsesia că nu făcuse nimic, că pornise cu stîngul în această primă misiune ce i se încredințase.

Ofițerul de serviciu îl informă că șeful lipsește dar că a lăsat vorbă că va trece pe la serviciu. Cristea se abținu să-și manifeste încordarea ce-l stăpînea și intră în biroul său, unde se așeză într-un fotoliu. Simțea că lumina tuburilor fluorescente îl deranjează ; le stinse și aprinse lampa de birou. Se așeză apoi din nou în fotoliu și, cu ochii închiși, încercă să-și adune gîndurile.

Rememoră datele cunoscute inițial și le confruntă cu elementele noi, aflate din discuțiile purtate cu maistrul militar Țarălungă și șoferul Ghidarcea, cu cetățenii din localitatea de origină a lui Crețeanu —, care l-au cunoscut, pe el și familia lui, înainte și în timpul războiului. „Într-adevăr, își continuă el raționamentul, toate acestea nu-mi permit să afirm că am făcut un pas înainte. În fond, după aceste investigații trebuie să ajung la concluzia

certă dacă Creţeanu este sau nu un spion?" Putea oare el să-i raporteze acest lucru — da sau nu — şefului ?

Părăsi însă repede pista pe care se lăsase furat, hotărît să tragă nişte concluzii mai... „la problemă". Să spui „da" sau „nu" într-o chestiune atît de delicată este un lucru deosebit de greu. Uneori, deşi deţii suficiente probe, ţi-e aproape imposibil să dai un asemenea verdict. Este vorba aici de oameni, de buna sau reaua lor credinţă. Nu te poţi rezuma la cîteva convingeri personale... „De fapt — şi-a spus el mai departe — am lămurit nişte chestiuni dacă nu capitale, totuşi nu lipsite de importanţă. *Întîi :* nu se confirmă întru totul că Coriolan Creţeanu ar fi murit pe front. După înrolarea lui, soţia şi-a luat cei doi copii şi a plecat la părinţi, într-un sat de lîngă Tîrgu-Mureş. În primele cinci luni după plecarea lui, ea a primit patru scrisori de la el şi, lunar, o sumă de bani de la organizaţia «Hitlerjugend», prin care se înrolase. În iulie 1944, femeia primise o înştiinţare de la aceeaşi organizaţie că soţul ei a fost dat dispărut pe front şi că, de acum înainte, i se sistează acordarea ajutorului lunar. Asupra acestei menţiuni nu s-a mai revenit. De atunci, ea nu mai ştie nimic de el. *Al doilea :* Coriolan Creţeanu mai avusese un frate, mai mare, care plecase în iarna anilor 1943—1944 ca voluntar pe frontul antisovietic şi care murise în martie 1944. Soţiei acestuia — cu care decedatul nu trăise decît o lună de zile —, şi nu soţiei lui, i se trimisese «Crucea de fier» şi o sumă de bani, drept despăgubire. A mai primit un fel de pensie lunară pînă în septembrie 1944. Rămăsese văduvă cînd nu împlinise încă nouăsprezece ani şi se încadrase ca învăţătoare la o şcoală din localitate. Fiind singură în locuinţa lăsată de soţul ei — părinţii acestuia decedaseră înainte de începerea războiului, iar ai ei locuiau în cu totul altă parte — văduva îşi luase în gazdă o colegă. Acum, aceasta

declarase că într-adevăr locuise în gazdă la familia Creţeanu pînă în 1947. Cu oarecari reţineri, ea a mai arătat că după plecarea pe front a soţului gazdei, aceasta era vizitată de două-trei ori pe lună de Coriolan, cumnatul ei. De fiecare dată venea după-amiaza, rămînea peste noapte şi în zori pleca. La prima vizită, cumnatul dormise singur, într-o cameră. A început apoi să-i aducă gazdei, cumnatei lui, fel de fel de cadouri. De-atunci au dormit împreună... Colega ei, gazda, nu s-a recăsătorit decît în 1949, cu şase luni înainte de a avea un copil. Noul ei soţ, funcţionar mai în vîrstă, a murit în 1954, într-un accident de tren. *Al treilea :* ultima persoană care, se pare, fusese în contact cu Coriolan Creţeanu era, aşadar, cumnata acestuia, şi nu soţia lui. După 1950, aceasta începuse să primească periodic pachete şi scrisori de la o verişoară de-a ei, plecată către sfîrşitul războiului în Occident. În ultimii ani, vara, ea se angaja la O.N.T. ca ghid pentru litoral. Băiatul, Paul, se stabilise în Bucureşti încă din 1969, unde urma o facultate. Cu ea, n-a putut să stea de vorbă fiind plecată pe litoral sau la fiul ei la Bucureşti. Cam atît, conchise locotenentul-major Cristea. Mult, puţin ? Folositor ori nu... ? Rămîne de văzut..."

După puţin timp, ofiţerul de serviciu l-a înconoştiinţat că şeful serviciului îl aşteaptă în birou.

Ciocăni în uşă şi intră.

— Să trăiţi, tovarăşe maior, m-am prezentat...

— Bine-ai venit, Cristea. Ei, cum a fost ?

— Tovarăşe maior, am fost în cele două localităţi pe care le ştiţi, am stabilit unele lucruri însă majoritatea lor datează de acum douăzeci şi cinci-treizeci de ani...

— Să nu subapreciezi nimic ! În clarificarea unui astfel de caz, de multe ori nu ştii ce e mai important : trecutul sau prezentul. Mai precis, nu ştii unde poate fi capul firului.

— Oricum, acul nostru mi se pare a fi fără gămălie..

— Nu te contrazic, deocamdată. Dar să auzim noutățile, adică vechiturile, cum vrei tu să le numești.

Locotenentul-major Cristea derulă datele în ordinea în care și le sistematizase cu puțin timp înainte. Spre sfîrșitul raportului, observă că fața șefului se destinde a mulțumire și se felicită în gînd că nu-l găsise imediat ce ajunsese la birou, moment pînă în care trăise cu impresia că n-a făcut mai nimic.

— Deci, pe ea n-ai găsit-o...

— Nu, tovarășe maior ! E probabil să fie cu fiul său la mare.

— Foarte posibil. Cheamă-l și instruiește-l, încă în seara asta, pe locotenentul Văraru, iar dimineață, cu primul tren, să plece la Constanța.

— Am înțeles !

— Din discuția pe care ai avut-o cu Țarălungă rezultă că acesta a făcut o greșeală...

— Nu m-am referit la ea, în ideea de a o relua și a vă raporta punctul meu de vedere.

— Spune-l !

— Maistrul militar și-a dat seama, în discuția cu mine, că n-a făcut bine comunicîndu-i fostului său camarad indicativul unității în care funcționează organul de invenții și inovații pentru arma respectivă. Și-a explicat greșeala argumentînd că s-a gîndit că Crețeanu, acum inginer minier, este într-adevăr în măsură să realizeze o invenție cu aplicabilitate și în armată.

— Opinia ta ?

— Este, fără îndoială, o greșeală și, totodată, o abatere de la normele păstrării secretului de stat. El trebuia să-l îndrume pe Crețeanu să se adreseze ministerului și nu direct unității. Dacă Crețeanu este într-adevăr spion, informația primită de la maistrul militar îl poate ajuta în

îndeplinirea scopurilor sale... Dar în același timp, ca ne ajută și pe noi încotro să ne îndreptăm atenția.

— De acord cu raționamentul, cu un singur amendament, la care sînt sigur că te-ai gîndit și tu : să i-o luăm înainte.

— Tocmai în legătură cu acest aspect vreau să vă propun cîteva măsuri. Înainte de aceasta, vă rog să-mi permiteți să spun ofițerului de serviciu să-l cheme pe locotenentul Vărarul.

— Poftim !

Maiorul Mărculescu ascultă apoi propunerile subordonatului și, cu unele completări, le aprobă.

— Și-acum, să-ți spun rezultatul unora dintre verificările cerute înainte de plecarea ta pe teren. *Primo :* din 1940 pînă în prezent nu a absolvit facultatea de mine nici un Crețeanu Coriolan : *secundo :* în evidența ministerului de resort nu există nici un inginer cu numele acesta...

— S-ar putea să lucreze în alt domeniu, interveni fără să vrea, Cristea...

— De acord. Și eu m-am gîndit la lucrul acesta... *Terțo :* n-am primit încă nici un răspuns de la punctele de trecere a frontierei, cărora le-am transmis semnalmentele lui Crețeanu...

— E încă prea devreme, tovarășe maior...

— Da, trebuie să mai așteptăm. Mai ai ceva ?

— Cred că n-ar fi rău să multiplicăm fotografia pe care am adus-o de la soția lui și s-o trimitem mai multor puncte de trecere a frontierei.

— S-a prins pretextul cu italianul care-și caută vechiul camarad ?

— Da, chiar fără rezerve...

— Mîine dimineață să fie fotografia trimisă !

— Am înțeles, tovarășe maior !

— Mai ai ceva ?

— Nu, tovarăşe maior !

— Mă bucur că te bazezi pe memorie şi nu-ţi prea faci notiţe. E un lucru pozitiv în meseria noastră, dar să nu-ţi dăuneze. Ai scăpat din vedere un lucru esenţial, care mă obligă să-ţi recomand o exersare intensă a memoriei.

Locotenentul-major se încruntă, rememoră într-o clipă toate elementele, dar nu fu în măsură să descopere pe acela la care se gîndea şeful.

— Tovarăşe maior, nu ştiu la ce vă referiţi...

— Ţi-l voi aminti mîine dimineaţă. De acord ? După un somn liniştit...

— Bineînţeles, tovarăşe maior, dar cu somnul liniştit...

— Fă-l *să fie* liniştit, odihnitor, dar fără somnifer. Mă bizui pe voinţa ce o ai.

— Să trăiţi, tovarăşe maior !

— Noapte bună, Andrei !

6

Vlad opri maşina pe strada Nicolae Iorga. Stinse motorul, luminile şi închise aparatul de radio. Apoi, uitîndu-se la ceas se întoarse spre Tatiana, căutîndu-i ochii prin semiîntuneric :

— E nouă şi jumătate. Sper că n-ai să mă pedepseşti pentru întîrziere...

— Dimpotrivă, îţi mulţumesc pentru această seară, deşi trebuie să recunosc că drama din familia ta m-a răscolit.

— Regret că nu m-am putut stăpîni și că ți-am tulburat seara cu povestea mea. Crede-mă însă că a devenit o adevărată obsesie...

— Mă supăr dacă-ți faci probleme... E normal și cinstit ca între doi prieteni să nu încapă rețineri de nici un fel.

— Oricum, Tatiana, ne cunoaștem de prea puțin timp. Și numai respectul ce ți-l port, încrederea ce mi-ai sădit-o m-au determinat să mă destăinui...

— Și-ți pare rău ?

— Pentru simplul fapt că te-am indispus...

— Lasă, treci peste asta. Mai bine spune-mi ce faci acum ?

— Duc mașina unchiului și, dacă-l găsesc acasă, poate mai stau de vorbă cu el... Vrei să ne întîlnim și mîine după-amiază ?

— Cînd și unde ?

— Stabilim prin „poșta aeriană"... De acord ?

Fata zîmbi și-i ură noapte bună. El îi luă mîna și i-o sărută drăgăstos.

— Spor la învățătură și odihnește-te, nu sta prea tîrziu. Mă asculți ?

— Te ascult, Vlad, noapte bună !

Ajunsă în cameră, Tatiana își îmbrăcă pijamaua și se așeză în pat, cu un manual în mînă. Încercă să continue lectura întreruptă cîteva ore mai înainte, însă își dădu seama că nu poate. *Cineva* sau *ceva* o obliga să reînnoade firul gîndurilor rămas neterminat cînd a părăsit terasa cofetăriei. Firul trebuia completat cu cele aflate în seara aceea. Undeva însă era necesar să se facă un nod. Dar cum să-l facă și unde să fie nodul ? Intermediar sau final ?

„Ce fel de om poate fi tatăl lui ? se întrebă. Dealtfel, ca și mama mea... Vlad are totuși o situație privilegiată.

Cel puțin l-au înțeles și l-au lăsat să stea singur, asigurîndu-i în același timp existența. El știe ce vrea. Și nu vrea altceva, în ultimă instanță, decît ceea ce vreau și eu : să-și continue studiile... Dar pentru asta are nevoie de echilibru sufletesc, echilibru pe care se bazează dealtfel toate reușitele. Dacă nu se îmbolnăvea, ar fi fost altceva. Dar dacă, cu condițiile lui, ar fi stat numai prin baruri, cum îmi povestea doamna Cernescu despre atîția și atîția tineri ?... Cu el nu s-a întîmplat așa. Se poartă simplu, deschis și corect. Un caracter meschin mi-ar fi făcut propuneri și promisiuni cu carul... În firea lui, prietenia e sentimentul dominant. Cît am tînjit eu după o astfel de prietenie ! De mică sînt singură. Acum am doi prieteni dintr-o dată : doamna Cernescu și Vlad. Deși mai în vîrstă, pe ea o simt ca pe-o soră, sau poate chiar ca pe o mamă. Cît despre Vlad, el mi-este apropiat nu numai prin vîrstă, ci și prin necazurile familiale ce le are, necazuri aidoma cu ale mele. De aceea, vreau să-l ajut cît și cu ce pot. Ce frumos ar fi să devenim studenți amîndoi ! Am pleca împreună la facultate, ne-am plimba, ca și acum, am merge în tabere... El m-ar proteja cînd ar fi nevoie... Mîine am să-i spun că vreau să-l ajut... pentru el și pentru mine. Sau, poate, pentru mine și pentru el..."

Oftă adînc, se duse în baie, își spălă fața cu apă rece și se apucă de studiu.

Vlad se întîlni cu cei doi, Crețeanu și doamna Cernescu, în parcul din fața Halelor Obor. El parcase mașina pe o străduță din apropierea spitalului Colentina, de unde luase, pînă la locul întîlnirii, tramvaiul. Îi zări pe amîndoi așezați pe-o bancă. Făcu de două ori înconjurul parcului, iscodind cu privirea peste tot. Se apropie de ei și se așeză alături de Coriolan Crețeanu.

— Am adus și înregistrarea convorbirii pe care am avut-o cu ea în mașină.

— Las-o pentru mai tîrziu. Acum spune-mi ce părere ai despre fată... Cum merge treaba ?

— Cred că n-o să dăm greș cu ea. Este inteligentă, iar necazurile pe care le-a îndurat au făcut-o credulă și miloasă. În afară de asta mai avem un atu : nu cunoaște pe nimeni în București. După încă trei-patru întîlniri, bănuiesc că am putea trece la acțiune...

— Să nu ne pripim cu aprecierile, interveni femeia: Hotărîrea o vom lua după prima ei verificare la „concret"! Planul e bine conceput și chiar dacă nu reușește nu avem de ce să ne temem, mai ales că...

— La asta m-am gîndit și eu cînd am adoptat tactica asta, țiiu să precizeze bărbatul : să nu ne expunem nici unul dintre noi. Și-apoi, nu uitați că la cel mult douăzeci și patru de ore de la încetarea acțiunii, indiferent de rezultatele obținute, toți trei vom trece granița. Pașapoartele voastre sînt deja „vizate"... N-o să avem nici un fel de dificultăți...

— Ați aflat ce ne interesa pentru prima fază ? întrebă tînărul.

— Da și odată cu datele vreau să-ți mai fac unele precizări. Dar nu aici... Mașina ai lăsat-o „acolo" ?

— Da, așa cum am stabilit !

— Mă găsiți pe locul de parcare de lîngă „Tehnometalica". Vom discuta în mașină.

...Rămas cu mama lui, Paul îi mărturisi teama ce-l încercă și-i spuse că, de n-ar dori așa de mult să plece din țară, ar renunța imediat la toată afacerea asta condusă de tatăl său.

— Mi-ai spus tu că de la el am moștenit spiritul aventurier. Dar el e mult mai îndrăzneț, mai curajos...

— La vîrsta lui e mai versat, îi replică femeia. Şi eu am o strîngere de inimă, dar am încredere în el şi în norocul nostru. Pentru liniştirea ta, îţi dau o veste bună : nu ştiu cum — nici mie nu-mi spune totul — a aflat numărul şi adresa unităţii militare care-l interesează. Am fost chiar la oficiul poştal prin care unitatea primeşte corespondenţa. L-a identificat şi pe curier... Hai să ne grăbim că, uite, a ajuns la parcare. Ai grijă, Paul, să nu te dai de gol că ştii ceva de la mine. Ai văzut cît de irascibil e...

— Bine, bine, n-avea grijă !

— Şi apoi, vezi cum lucrezi cu fata ! Ţi-am mai spus şi-ţi repet : să nu te laşi impresionat de soarta ei, că am compromis totul...

— Iar mă dădăceşti ? !

9

Ora stabilită pentru ziua următoare de maiorul Mărculescu a fost devansată cu treizeci de minute. Cînd i s-a spus că e chemat la şef, locotenentul-major Cristea şi-a aruncat privirea pe cadranul ceasului, convins că acesta mergea în urmă.

— Deşi îmi place punctualitatea, începu maiorul să vorbească după ce-i răspunse la salut, în cazul de faţă am fost nevoit să modific ora. Trebuie să plec urgent la direcţie. Cum te-ai odihnit azi-noapte ?

— Bine, tovarăşe maior !

— Cu sau fără somnifer ?

— Fără, tovarăşe maior. Încă pe drum, pînă acasă, mi-am amintit de „lucrul esenţial" la care v-aţi referit.

Mi-am dat seama că am trecut peste fiul doamnei, care este student în București...

— Exact, despre asta vom discuta. Și ?

— Dacă sînteți de acord, după ce termin cu măsurile ce trebuie luate la unitatea în cauză, m-aș ocupa personal de identificarea lui.

— Crezi că ai să reușești singur ? Sînt multe facultăți în Capitală...

— Îmi va lua timp, e adevărat, dar...

— Îți reamintesc că nu vreau să fim handicapați. Așa că folosește-i în această operațiune și pe locotenenții Vasiliu și Negură.

— Împreună, cred că vom termina cel mai tîrziu mîine la prînz.

— Cel mai tîrziu... Văraru a plecat ?

— Azi dimineață la ora șase.

— De la Țarălungă sau de la Ghidarcea, nici un semn ?

— Nimic, tovarășe maior. Vă raportez că spre ora unsprezece pot fi expediate fotografiile la punctele de frontieră nominalizate pe acest tabel.

Maiorul Mărculescu a examinat denumirile punctelor propuse de subordonat, a mai adăugat și el două și i-a înapoiat tabelul.

— În cursul zilei de azi intenționez să mă întîlnesc cu Ghidarcea și cu Țarălungă, să văd dacă recunosc în fotografie pe cel despre care ne-au sesizat.

— Foarte bună ideea, însă cu acest prilej, pe baza completărilor date de ei, caută să actualizezi chipul. S-ar putea să ne servească.

— Am înțeles, tovarășe maior ! Ce părere aveți : putem începe și acțiunea de...

— M-am gîndit. Mă tem însă că nu reușim s-o acoperim tot noi, în timp util. Am să raportez șefului direcției ca în această treabă să fim ajutați de tovarășii

de-acolo. Au mai multe posibilități. În jurul orei patru-sprezece am să mă-ntorc. Te rog să mă cauți la telefon, de oriunde-ai fi. Poate se ivește ceva nou...

— Am înțeles ! Îmi permiteți să plec ?

— Bine, Cristea, la revedere !

Îndreptîndu-se spre unitatea care purta indicativul comunicat de maistrul militar „inginerului" care pretindea că are o invenție, locotenentul-major Andrei Cristea încerca niște sentimente nedefinite. Cînd raportase șefului că noaptea trecută se odihnise bine, nu-i spusese adevărul. Discuția avută cu maiorul Mărculescu îi tonificase cumva psihicul dar nu reușise să-i spulbere complet îndoielile ce-l frămîntau. Așa cum se obișnuise de la primele acțiuni la care participase, ajuns acasă mînca și apoi se trînti pe pat. În întunericul camerei, cu ochii închiși, începu să revadă tot ce știa despre cazul ce i se încredințase. Oricum o sucea, oricum o învîrtea, acțiunea prezenta multe semne de întrebare, unele fațete ale ei fiind chiar neclare. De asemenea, încă nu reușise să statornicească o legătură logică între personajele la care se opriseră. Ceea ce îi amplifica și mai mult incertitudinea era o întrebare care i se înfipsese în cap ca un cui : „Să admitem că într-adevăr Crețeanu întreprinde o acțiune de spionaj... Dar dacă, în acest scop, el acționează într-o cu totul altă direcție decît în aceea spre care ne orientăm noi ?" Analiză și reanalizâ conținutul acestei întrebări și o găsi pe deplin întemeiată. Răspunsul pe care-l găsi într-un tîrziu îl făcu să se mai liniștească. „Punînd problema așa, raționă el, înseamnă că noi nu trebuie să facem nimic atîta timp cît avem incertitudini. Și cum orice acțiune de spionaj presupune, în mod neapărat, și o camuflare abilă a ei, pentru inducerea în eroare a adversarului, nu poți ajunge la concluzia că nu

ai ce face... Aceasta ar însemna să-l lași pe infractor să acționeze în voie, să-și atingă nestingherit scopul propus. Or, niciodată acesta n-o să vină de bunăvoie la tine, și să-ți spună : «Uite ce-am făcut, arestează-mă !» Ceea ce, recunoscu el, obligă la o singură concluzie : trebuie acționat încă de la primul indiciu, oricît de vag și de nesigur ar fi acesta. Pornind de aici trebuie făcute și verificate presupuneri, sesizate, reținute sau eliminate orice elemente, cît de neînsemnate. Or, de bine de rău, noi avem ceva elemente. Avem și un plan după care acționăm. O să ne confruntăm puterile și o să vedem care, pe care..."

Răspunsul acesta constitui și somniferul ce-i asigurase noaptea trecută cîteva ore de somn adînc, odihnitor...

10

În primele două după-amieze care au urmat, Vlad s-a întîlnit cu Tatiana în locuri diferite. Credincioasă hotărîrii pe care o luase, fata încerca de fiecare dată să-i împărtășească dorința ei de a-l ajuta, de a face orice pentru a-i ușura atingerea scopului firesc, uman, ce-l urmărea. Sesizîndu-i intenția, Vlad îi oprea vorba cu o strîngere de mînă, invitînd-o să meargă ori la un film, ori la teatru, ori la cofetărie... Încercările ei de a aduce vorba despre ceea ce o preocupa se loveau de inevitabilul lui refuz... „Într-o zi, două, mă voi hotărî. Să nu ne grăbim !"

În cea de-a treia zi, Tatiana s-a dovedit mai hotărîtă și nu cedă pînă nu obținu încuviințarea lui de a-i spune ce dorește.

— Ai niște calități superioare mie, Tatiana. Înainte de toate însă mă gîndesc dacă am dreptul să-mi judec pă-

rinții. Condițiile ce mi le-au creat, incertitudinea în dreptatea unuia sau a celuilalt se ridică împotriva arogării unui asemenea drept.

— Dar zbuciumul tău sufletesc, rana ce-ți sîngerează zi de zi inima, previzibila ratare a viitorului tău, ce sînt ?

— Mă tem să nu greșesc totuși... Tu n-ai judecat la fel ?

— La mine e cu totul altceva. În viața alor mei a intervenit o reglementare legală și, totuși, deși au trecut atîția ani, eu nu o accept. Eu nu am încă o situație, nu sînt încă în măsură să-mi cîștig existența și, din aceste cauze, nu le pot spune ceea ce simt. Dar cred că va veni odată și ziua aceea... Trăim acum cea mai frumoasă vîrstă și dacă nu ne putem bucura de ea, gîndurile ne zboară spre cei ce ne-o fac amară...

Se așezară pe o bancă din apropierea Statuii Aviatorilor. Vlad o asculta atent, cu capul în palme.

— Simt atîta amărăciune în suflet, spunea fata, că nici nu știu ce să mai spun despre acești părinți... cu inimi confecționate. Eu sînt oarecum străină, poate, de multe lucruri din viața aceasta tumultuoasă. M-am agățat de-o frunză și poate voi razbate... Dar tu ești bărbat, ai un gînd bun, și trebuie să ți-l îndeplinești !

— Mi-e inima grea, Tatiana.

— Te-nțeleg, dar continuînd așa, piatra de pe inimă va deveni din zi în zi mai grea... Și-apoi să-ți mai spun ceva, Vlad : în regăsirea echilibrului tău sufletesc întrezăresc și eu o geană de liniște pentru mine... Înțelegi acum de ce vreau să te-ajut ?

Rezemîndu-se de spătarul băncii, Vlad o cuprinse cu mîna pe după umeri, îi apropie capul de-al lui și rămase tăcut. Într-un tîrziu îi spuse :

— N-am împlinit încă douăzeci și trei de ani, dar mă simt atît de bătrîn ! Iar o vorbă bătrînească spune :

„Măsoară de trei ori și croiește o dată"... Cuvintele tale, deși calde, pornite din inimă, m-au tulburat și mai rău. Am înainte o noapte. După ce te conduc, voi cutreiera străzile pînă ce picioarele nu mă vor mai ajuta. Poate atunci, mintea mi se va mai limpezi.

— Vlad, înțelege-mă, poate am greșit vorbindu-ți așa, poate nu... Tu ești mai matur decît mine și sînt convinsă că ai să discerni totul printr-un filtru pe care scrie „dreptul la viață"...

— Alergătură în van, tovarășe maior, nu se mai putu abține locotenentul-major Cristea.

— Cum adică ?

— La nici o facultate din București nu figurează în ultimii trei ani vreun candidat sau student cu numele Duinea Paul.

— O fi purtînd alt nume...

— Nu cred. În evidența miliției din localitatea de origină figurează pînă în 1969 cu acest nume.

— Atunci de ce spui că alergi în van ?

— Pentru că n-am dat de el...

— Aparent ai dreptate. Dar constatarea ne arată că el, maică-sa, sau poate amîndoi ascund ceva....

— O presupunere...

— Bineînțeles, o simplă presupunere. S-ar putea ca mama să fi schimbat numele băiatului pentru a-l pune într-o altă lumină față de cunoscuți.

— Sau — continuă Cristea gîndul șefului —, băiatul să fie încadrat în vreun loc de muncă în București sau în alt oraș din țară...

— Perfect posibil, iar prin verificarea făcută am eliminat o necunoscută, este ?

— Este, tovarășe maior !

— Atunci mai poți susține afirmația ?

— Nu prea, însă, credeți-mă, pe unde umblu vin cu traista goală...

— Asta impune calm și profunzime în analizarea fiecărui pas, indiferent dacă este făcut înainte, lateral sau înapoi.

După o clipă de tăcere, maiorul Mărculescu îl întrebă:

— De la Văraru, nimic nou ?

— Am vorbit azi-dimineață cu el. Mai are treabă doar la Eforie-Sud și Mangalia. Cum termină, ne dă de veste...

Discuția le-a fost întreruptă de soneria unuia dintre telefoane.

— Pentru tine, spuse maiorul întinzîndu-i receptorul.

Locotenentul-major Cristea asculta, întreba și nota, cele auzite, pe o foaie de hîrtie. După ce termină convorbirea, raportă șefului.

— De la punctul de frontieră Borș-Oradea ne informează că un tip cu trăsături oarecum asemănătoare cu ale individului din fotografia trimisă de noi a intrat în țară cu pașaport de turist, însoțit de o femeie. Călătoreau cu un autoturism într-un grup mai mare. După aproximativ două săptămîni, grupul a părăsit țara prin același punct. Nu au reușit să le rețină figurile și la înapoiere, dat fiind numărul mare al celor ce intră și ies zilnic pe-acolo...

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— Între 20 iulie și 25 august.

— Altceva ?

— Nimic.

— Te-ai gîndit la vreo nouă investigație ?

— În legătură cu semnalarea frontierei ?

— Nu, nu... cu „studentul"...

— Da, mai bine spus am și acționat.

— În ce sens ?

— Am comunicat datele și serviciului de evidență a populației din capitală.

— Altceva ?

— Deocamdată, atît.

— Cere același lucru și de la centrele militare de *sectoare* !

— Vă gîndiți că s-ar putea să stea patru ani în București și să nu se fi înscris la miliție ?

— Poate n-are interesul să facă aceasta...

— Dar dacă n-o fi în București ?

— Să așteptăm rezultatul verificării...

La cîteva minute după ce intră în biroul său, locotenentul-major Cristea fu chemat la telefon de Mangalia. Locotenentul Văraru îi raportă că Barbara Duinea a funcționat ca ghid în vara anului 1971. În 1972 n-a mai apărut în evidența agenților. „Deci sporește numărul necunoscutelor și, odată cu el misterul", conchise tînărul ofițer.

II

Tot pe o bancă, de astă dată în Parcul Libertății, Vlad îi explica Tatianei cum trebuie să procedeze a doua zi, la oficiul poștal. Era trecut de ora opt seara. După ce-l ascultă, fata repetă ceea ce avea de făcut și îl întrebă, apăsată de gînduri și nesiguranță :

— E absolut nevoie să procedăm în acest fel ?

— Da, absolut ! Pentru ca să nu dai de bănuit la unitate, trebuie să ai un motiv bine determinat.

— Și crezi că astfel o să găsim... motivul de care avem nevoie ?

— Sper... Ți-am mai spus : și eu am îndeplinit în armată funcția de curier și-mi dau seama că, ceea ce vrem să facem, nu-i un lucru imposibil...

— Bine, Paul. Dacă zici tu... Ți-am promis că fac orice pentru a te vedea liniștit...

— În afară de neglijarea pregătirii pentru concurs... Mai ai multă materie de parcurs ?

— Mai am, dar mai sînt zile.

— Te văd puțin crispată...

— Mă gîndesc !

— Știi ce, Tatiana ? Putem renunța la tot ce ne-am propus. Cu toate că, așa cum ți-am spus, nu riscăm nimic, deoarece, în ultimă instanță, o să dăm totul pe față și tata, care-i comandant, o să înțeleagă... Sînt doar fiul lui, ce naiba...

— Să nu mă fisticesc tocmai în momentul cheie...

— Într-adevăr, aceasta va fi clipa cea mai dificilă... Cred însă că printr-un efort de voință te poți stăpîni. E bine ca înainte de a pleca de-acasă să iei o fiolă de cofeină. Te-ajută să te concentrezi....

— Am să iau și cofeină dacă crezi că e bună...

— Încă o dată îți spun că poți renunța ! N-aș vrea ca din cauza mea...

— În noaptea asta am să mă hotărăsc...

— Atunci ne vedem mîine la zece, la intersecția pe care ți-am arătat-o ! Eu am să fiu tot timpul în apropierea ta...

— Bine, Paul. Hai să mergem spre casă.

Îmbrăcată modest, dar cu gust, Tatiana coborî din tramvai și trecu prin intersecție cu o carte sub braț. Vlad, care se afla în stația opusă, o observă și, după semnul convenit, înțelese că ea acceptase să acționeze în sensul dorit de el. O lăsă să se depărteze și intră în tutungerie. Fata merse pe jos o bucată de drum și intră în holul oficiului poștal. Constată că înfățișarea acestuia corespunde exact descrierii făcută de Vlad. Pe peretele din dreapta erau cabine telefonice, în față — diferite ghișee, iar la mijloc

două mese dreptunghiulare, cu cîte o călimară și două tocuri pe fiecare. Se așează la cea din dreapta, scoase hîrtie dintr-un plic și începu să scrie cu pixul, pe care-l avea între filele cărții. După mai puțin de zece minute, în holul *clădirii intră un ostaș mic de statură, brunet, în mînă cu* o servietă de material plastic. Se îndreptă spre ultimul ghișeu din partea stîngă și prezentă o legitimație, pe baza căreia primi un teanc de scrisori. Luă corespondența și se așeză cu ea în capătul celeilalte mese...

Oprindu-se din scris, fata se uită prin hol. Lîngă cabinele telefonice, pe un fotoliu, o femeie mai în vîrstă aștepta, picotind, o convorbire ; la unu ghișeu din față, un bărbat preda un mandat poștal, iar la ghișeul unde se prezentase ostașul se opri o tînără femeie care, după servieta-poșetă, părea a fi tot curieră. Tatiana privi spre ostaș. Acesta verifica scrisorile : pe unele dintre ele le punea în dreapta, iar pe celelalte — în stînga. Grămada din stînga era mult mai mică decît cealaltă. „Probabil că aici sînt numai cele recomandate", gîndi fata, privind pe furiș spre militar. La un moment dat, ea se opri din scris, împături hîrtia și o introduse în plic, pe care îl lipi. Începu apoi să scrie adresa : „Către Institutul..." Dar — poftim de vezi ! — i s-a terminat pasta din pix. A luat unul din tocurile de lîngă călimară, dar acesta n-avea peniță, al doilea scria foarte gros. Și-a lăsat cartea pe masă și, cu plicul în mînă s-a deplasat la cealaltă masă, unde se afla și ostașul curier. Acesta s-a oprit o clipă din trierea plicurilor și a privit-o insistent, fermecat de frumusețea ei. Fata a luat și de aici un toc, i-a încercat peniță pe unghie și l-a pus la loc. L-a încercat și pe celălalt, dar avea peniță ruptă... Înciudată l-a pus lîngă călimară, i-a aruncat ostașului o privire de l-a lăsat fără respirație și l-a rugat uitîndu-se adînc în ochii lui ;

— Nu vă supărați, n-aveți cumva un pix sau un stilou ? Mi s-a terminat pasta și n-am apucat să scriu adresa...

— Da, domnișoară, s-a ridicat ostașul de la locul lui, căutîndu-se prin buzunare. Cu multă plăcere...

A scos pixul din buzunarul interior al vestonului și i l-a întins cu mîinile tremurînde.

— Poftiți !

— Mulțumesc, vi-l aduc imediat !...

Se înapoie apoi la masa ei, scrise adresa, puse plicul între filele cărții și, cu pixul în dreapta și cartea în stînga, se îndreptă spre ostaș. Cînd să-i întindă pixul, și-a dat seama că nu-i înșurubase capacul :

— Am uitat să-i pun capacul ! s-a scuzat. A așezat cartea peste teancul de scrisori din dreapta militarului, a închis pixul și i l-a înapoiat privindu-l la fel de adînc în ochi. Vă mulțumesc foarte mult pentru amabilitate.

Ostașul s-a sculat în picioare, a privit-o și el în ochi cu aceeași insistență și i-a răspuns cu vocea sugrumată de emoție :

— Nu aveți pentru ce, domnișoară !...

În timp ce se purtau aceste schimburi de cuvinte și de priviri, fata și-a ridicat cartea de pe teancul de scrisori și, odată cu ea, și cîteva plicuri. Mulțumindu-i încă o dată din priviri tînărului ostaș, a strîns cartea la piept, cu plicuri cu tot, și a plecat grăbită, urmărită de privirile aprinse ale acestuia. Coborî sprintenă scările, se opri la cutia poștală de pe trotuar, introduse plicul și se îndreptă spre stația de tramvai. Simțea că cele cîteva plicuri ascunse sub carte îi ard pieptul. Se urcă în primul tramvai, își scoase bilet și se apropie de ușa din față, tremurînd din tot corpul. La a cincea stație coborî și se îndreptă spre prima stradă la stînga. Așa cum se înțeleseseră, după colț se întîlni cu Vlad.

— Liniștește-te, Tatiana, îi spuse el văzind-o galbenă la față și tremurînd. Știi ce ? Hai să luăm mașina și să mergem la Snagov. Tu n-ai văzut niciodată lacul... O să te deconectezi imediat...

Pe drum, în mașină, fata începu să plîngă încet, stăpînită încă de grijă și teamă. La intrarea în Tîncăbești, Vlad își schimbă intenția și se înscrise pe culoarul din mijloc, pentru a putea vira la stînga, spre Periș. Aproape de calea ferată București-Ploiești părăsi șoseaua și intră pe un drumeag îngust, care se înfunda în tufișurile înalte din marginea lacului. Opri într-un loc de unde mașina nu se vedea nici de pe șosea și nici de pe marginea lacului. Luă o pătură de pe bancheta din spate și o așeză lîngă mașină, la umbră. Tatiana coborî și se întinse istovită pe ea.

— Acesta-i Snagovul ? întrebă cu glas stins.

— Nu, e alt lac. Am oprit aici să ardem plicurile.

— Cîte am luat ?

— Trei.

— Dacă observă lipsa lor curierul ?

— N-are cum... Sînt nerecomandate...

— N-aș vrea ca băiatul acela să pățească ceva. Să nu reclame expeditorii...

— Nu-ți face, dragă, griji ! Cîte scrisori nu se pierd pe drum...

Parcă mai liniștită, fata se întoarse cu fața în jos, cu fruntea rezemată pe un braț. Tînărul aduse din mașină o sticluță mică de coniac, îi deșurubă dopul — care putea servi și de pahar —, îl umplu și-l întinse fetei :

— Te rog, Tatiana, bea înghițitura aceasta. O să-ți facă bine !

Fata a ridicat fața de pe braț și l-a întrebat nedumerită :

— Păi d-aia am luat eu plicurile, ca să le arzi ? D-aia am trecut prin atîtea emoții ?

A gustat apoi din dopul-pahar, aşteptînd răspuns la întrebare.

— Le dau foc numai după ce văd dacă nu ne este vreuna folositoare...

— Şi dacă nu este nici una ? întrebă ea şi mai speriată.

— Oricare va fi situaţia, n-o să repetăm treaba de azi. Îmi pare foarte rău că ai trecut prin atîtea emoţii !...

— Încep să-mi revin, Vlad. M-ar durea sufletul dacă totul a fost degeaba...

— O să vedem. Dă-mi degetarul acela să-ţi mai pun puţin coniac.

— Am ameţit, Vlad. Ştii doar că eu nu beau...

— Îţi face bine, Tatiana. Coniacul te-nviorează. Mergem apoi la Snagov şi mîncăm acolo. Stăm pînă seara. Să vezi ce frumos e !

Tînărul se urcă apoi în maşină şi începu să citească adresa de pe plicuri. Toate erau destinate aceleiaşi unităţi militare. Desfăcu un plic, scoase hîrtia din el şi citi. Conţinutul scrisorii nu-l interesa : era vorba de un ofiţer care confirma primirea unor drepturi băneşti pentru o inovaţie, brevetată cu cîtva timp în urmă. Pe cel de-al doilea plic, sub indicativul unităţii, era înscris „personal pentru tov. comandant, colonel Eugen Predescu". La expeditor semna : Angela Matei din Craiova. Respectiva solicita o învoire sau o permisie pentru fiul ei, care era militar în termen, motivînd că este văduvă, că nu mai are pe nimeni în afară de el, că este pensionată medical şi că, întrucît nu se simte prea bine, ar vrea să-l vadă. Ultimul plic avea adresa scrisă la maşină. Îl deschise şi citi corespondenţa. Şeful Casei armatei dintr-o „garnizoană izolată", cum o denumea expeditorul, solicita un ofiţer care să vorbească în faţa cadrelor despre noutăţi în evoluţia armamentului individual pentru lupta împotriva maşinilor blindate.

După ce-şi notă datele, numele şi ideile desprinse din lectura scrisorilor, Vlad coborî din maşină, se aşeză pe iarbă ceva mai la o parte şi le dădu foc cu bricheta. Împrăştie apoi scrumul atent, să nu fi rămas unele bucăţi de hîrtie nearse şi, apoi, se întinse pe pătură, lîngă Tatiana, gînditor.

— Nu te ajută cu nimic, Vlad ? îl întrebă fata cu o curiozitate agitată.

— Ba, cred că da. Una dintre ele va constitui pretextul cu care vom ajunge nestingheriţi în biroul tatălui meu. Dar să lăsăm astea pe mîine. Hai să mergem la Snagov !

— Mă simt bine aici, Vlad. E atîta linişte şi nu mi-e deloc foame.

— Ba mie, zău, chiar că mi-e foame...

Se sculă în picioare şi se îndreptă spre maşină. Fata îl urmă, scuturînd şi împachetînd pătura

12

Miercuri şi joi, maiorul Mărculescu fusese plecat la o convocare. Era aşteptat vineri spre prînz. În dimineaţa acelei zile, locotenentul-major Cristea se apucă să-şi sistematizeze ultimele date în legătură cu cazul de care se ocupa, pentru a fi în măsură să raporteze şefului stadiul în care se prezenta situaţia. Un telefon de la şoferul Petre Ghidarcea îi întrerupse însă gîndurile. Cele aflate de la şofer îl mai înviorară puţin, făcîndu-l să-şi reia activitatea cu şi mai multă poftă.

„Deci, începu el de la capăt, Barbara Duinea n-a apărut în această perioadă pe litoral, deşi de la domiciliu a plecat,

chipurile, spre mare. Dar... timpul încă nu-i trecut, sîntem în plin sezon. Fiul dumneaei, Paul Duinea, apare în evidența Centrului militar al sectorului nr. 6 din București : a fost încorporat în octombrie 1969 și trecut în rezervă în februarie 1971. Cînd și-a ridicat livretul militar de la centrul de sector a declarat în scris că se va stabili cu domiciliul pe șantierul hidrocentralei „Porțile de Fier". A fost sfătuit, ca toți ceilalți, ca imediat după încadrare să se prezinte la Centrul militar județean, pentru a fi luat în evidență. Pînă în prezent însă, fișa lui n-a fost cerută de la sectorul nr. 6 de nici un alt centru militar. Singura chestiune care trebuie reținută este că băiatul „a plecat fără adresă". Dar dacă stă ascuns tot în București ? În concluzie, ar trebui făcută o cercetare și în arhivele șantierului...

În afară de aceasta, trebuie reținut și faptul că punctul de trecere frontieră rutieră Jimbolia semnala că la 7 august a intrat în țară un cetățean străin cu un autoturism „Alfa-Romeo" gri-argintiu. Bărbatul de la volan era blond, chel, cu trăsăturile feței asemănătoare cu cele din fotografie. În mașină mai erau o femeie și un tînăr. Toți trei posedau pașapoarte de turiști. Numele lor însă erau diferite...

Cel mai important element de reținut era însă acela aflat de la Ghidarcea, la telefon : cu două ore în urmă numai, acesta îl văzuse pe Crețeanu la volanul unei mașini „Alfa-Romeo" circulînd pe Calea Griviței... Trebuie căutată mașina și verificată informația.

Revăzu încă o dată toate acestea și la un moment dat tresări : „Alfa-Romeo" — gri-argintiu ! Nu cumva... ! ?

Gîndul i-a fost întrerupt de ofițerul de serviciu, care l-a anunțat că maiorul Mărculescu se află în birou. Fără să mai aștepte să fie chemat, Cristea intră în cabinet. Raportă,

ordonat, dar cam grăbit, tot ce-şi propusese, accentuînd pe ultimul aspect.

— Constat ,tovarăşe Cristea, că acului dumitale, chiar dacă n-a avut gămălie, a început să-i crească...

— E adevărat, tovarăşe maior. Rămîne să vedem dacă într-adevăr este un ac „ruginit" sau nu...

— Ca să ajungem la o concluzie justă şi dreaptă trebuie să fim deosebit de prudenţi.

— Deşi, reflectă Cristea, parcă aducîndu-şi aminte de ceva, înclin să cred că chiar nepătat nu este...

— La ce te referi ?

— Uitasem să vă raportez că am verificat la punctul de frontieră Borş dacă figurează la intrări şi ieşiri, în perioada semnalată de ei, un turist cu numele celui sesizat de Jimbolia.

— Şi ?

— Nu figurează...

— Asta e un lucru foarte important. Şi mai e ceva. Dacă la aceasta adăugăm intrarea şi ieşirea prin acelaşi punct de frontieră şi revenirea după un timp relativ scurt prin alt punct trebuie să tragem concluzia că merită toată atenţia. Desigur, fără idei preconcepute...

— Sînteţi de acord, deci, să acţionăm pentru depistarea autoturismului ?

— Absolut. Vom raporta direcţiei să ne ajute şi organele de circulaţie ale miliţiei atît din Capitală, cît şi de pe teritoriu.

— Vă mai propun ca, împreună cu Vărăru, Negură şi Vasiliu să formăm două echipaje şi, cu două din autoturismele noastre, să începem căutarea.

— Bine, începeţi ! Staţi însă mereu pe recepţie, să nu fie nevoie de vreunul din voi...

— Am înțeles, permiteți să plec ?
— La revedere, Cristea...

În aceeași după-amiază, Tatiana se întîlnea cu Vlad la Universitate. De aici au pornit în jos, pe bulevard, s-au oprit pentru cîteva minute la Facultatea de drept și la Opera de stat, după care au luat tramvaiul pînă la Institutul politehnic. Au dat ocol împreună acestui adevărat orășel al studenților, după care s-au așezat să se odihnească pe o bancă ceva mai izolată.

— Văd că intră și ies o sumedenie de studenți. Ce caută acum, în zilele de vacanță ?

— Probabil că sînt restanțieri, Tatiana. Cei care în timpul anului se lasă pe tînjeală...

— Cred că dacă am să reușesc la admitere, nu voi avea nici o restanță în timpul facultății...

— Eu sînt sigur de asta ! Dovedești, în afară de alte calități, și multă tenacitate.

— Și totuși mă simt atît de slabă, Vlad...

— Poate și pentru că ți-ai schimbat brusc mediul de viață... Pe de altă parte, orașul acesta mare te face și mai mic...

— Poate și asta, poate și teama de nereușită...

— Dar pe mine mă vezi în stare să-mi reiau studiile, să le termin ?

— Da, Vlad ! Mai ales dacă scapi de această afurisită de apăsare din cauza părinților...

— Îți mulțumesc, draga mea, pentru că ai încredere în mine ! Îți mărturisesc că gîndul că exiști, că te cunosc, că pot vorbi cu tine, timpul pe care-l petrecem împreună îmi fac foarte bine. Îmi dau seama că în aceste cîteva săptămîni de cînd te cunosc, m-am schimbat mult. Pînă și piatra pe care părinții mi-au așezat-o pe inimă o simt mai ușoară. Știi ce înseamnă asta pentru mine ?

— Încerc să-mi dau seama... De cîte ori nu am avut şi eu nevoie de un prieten sincer, apropiat ! Tu ce crezi, am să-l găsesc vreodată ?

Vlad nu-i răspunse. Îi prinse mîna mică în palmele lui şi-şi rezemă capul pe umărul ei. Nu se auzeau decît freamătul frunzelor şi paşii studenţilor care veneau sau plecau în oraş.

— Se întunecă, Tatiana... Ce zici : mergem mai departe ?

— Se face tîrziu, Vlad.

— Mă gîndesc la altceva, Tatiana, la treaba pe care am început-o...

— În legătură cu tatăl tău ?

— Da, în legătură cu părinţii mei... Şi în primul rînd în legătură cu *mine*...

— Ştiu eu, Vlad ? Emoţiile prin care am trecut atunci m-au consumat mult, dar parcă... da, parcă m-au şi întărit oarecum. Nu uit însă că eu m-am oferit să te ajut. Dar de data aceasta nu va fi mai periculos decît la poştă ?

— Nici nu se compară, răspunse el grăbit. E de o mie de ori mai uşor...

— Te-ai gîndit cum să procedăm ?

— Da, m-am gîndit întrucîtva... Totul va decurge astfel încît tu să rămîi necunoscută, să nu ai neplăceri...

— Cum adică ?

— Mă gîndesc la acte. Bine că mi-am adus aminte : îmi trebuie o fotografie de-a ta. Hai să mergem repede la un fotograf... Mîine va fi gata şi mi-o dai duminică seara. Dimineaţă plec cu unchiu pînă la mare şi ne întoarcem poimîine. Vrea să revadă marea şi litoralul. Îţi dai seama că nu pot să-l refuz, mai ales că sîmbăta şi duminica drumul e obositor şi ne mai schimbăm la volan.

...După ce ieşiră de la fotograf, Vlad a condus-o pînă la locul unde de obicei se despărţeau.

— Atunci ne vedem duminică seara ? întrebă Tatiana înainte de a se despărţi.

— Tata are audienţă marţea şi vinerea, între orele treisprezece şi cincisprezece. Ca şef de unitate nu poate fi deranjat oricînd. Eu aş vrea să mergi marţi la el, şi, ca să nu apari înregistrată la punctul de control cu numele tău, am să împrumut carnetul de studentă al unei colege de-a mele. O să-i schimbăm doar fotografia...

— Nu ne complicăm prea mult ?

— Chiar dacă ne complicăm, e mai bine aşa...

— Cum crezi tu, Vlad. Dar eu ce trebuie să spun ? Adică de ce mă duc eu la dînsul ?...

— Lasă-mă mai întîi să termin. Aşadar, cred că duminică n-o să ne putem vedea, deoarece nu ştiu la ce oră vom ajunge înapoi. Tu pune-mi într-un plic o fotografie şi aruncă-mi-l pe balcon. Luni seara, la opt, ne întîlnim lîngă biserica englezească, o ştii, aia de pe străduţa de lîngă „Patria". Ne ducem în „Grădina Icoanei" şi acolo am să-ţi spun tot ce trebuie să faci a doua zi. De acord ?

— Bine, Vlad ! Rămîne aşa cum spui tu...

Ar fi vrut să-i spună, în clipa aceea, adevărul. Ar fi vrut să-i mărturisească un sentiment ce i se cuibărea tot mai mult în minte : teama. Da, îi era teamă. Vroia să-l ajute în aflarea adevărului despre tatăl lui, dar simţea că o gheară crudă îi strînge gîtul... Dar, cum spusese el ? Dacă lucrurile se vor încurca, îi va povesti totul tatălui lui şi în felul acesta nu se va întîmpla nimic. De ce să se teamă atunci ? Doar îl ajută pe Vlad. pe tatăl lui...

Şi, totuşi, gheara aceea nu-i dădea deloc pace...

13

Într-adevăr, marți, între orele treisprezece-cincisprezece, *colonelul Eugen Predescu, șeful unității militare* vizată de Coriolan Crețeanu, avea audiență. În ziua aceea, în anticameră așteptau cinci persoane : trei femei și doi bărbați. Penultima pe listă era trecută studenta Mihaela Dinu — pe numele ei adevărat Tatiana Trăistaru. Nu se liniștise încă după schimbul de cuvinte avut la punctul de control. I se ceruse, pentru înregistrare, buletinul de identitate. Ea răspunsese că pentru a nu-l pierde nu-l purta la ea, mai ales că vine de la Craiova numai pentru două zile.

— Nu am la mine decît carnetul de studentă, încercă ea să-l convingă pe subofițer, ori și acesta este tot o legitimație...

— Da, replică subofițerul, aici însă nu scrie domiciliul.

— Vi-l spun eu : în Craiova locuiesc pe strada Muntelui nr. 7, iar aici, în București, pe strada Xenopol nr. 28, la o colegă.

Ținînd carnetul de studentă în mînă, subofițerul rămase puțin încurcat în legătură cu adresa pe care trebuia să o treacă în registru. O înregistră pe cea spusă de fată, ca fiind din Craiova. Mai confruntă o dată fotografia cu chipul fetei și îi înapoie legitimația, invitînd-o să ia loc pe un scaun. Urmă la rînd un bărbat în vîrstă, care tot la comandant vroia să meargă. De la punctul de control au fost conduși de un alt subofițer la cabinetul șefului unității. Au rămas în anticameră, în așteptare. Cînd intra unul, privirile celorlalți îl însoțeau pînă închidea

ușa. La ieșire, aceleași priviri încercau să deducă dacă respectivul își rezolvase sau nu treburile pentru care venise.

Absentă la astfel de preocupări, pentru a se calma, Tatiana — acum studenta Mihaela Dinu — încerca să și-l imagineze pe tatăl lui Vlad. Cum o arăta ? Un afemeiat cu părul încărunțit ? Un bărbat simpatic și atrăgător sau unul care are „succese" numai datorită situației lui și inteligenței deosebite despre care Vlad îi amintise de cîteva ori ? Și parcă nu-i venea să creadă că un om cu o asemenea pregătire și cu o astfel de poziție socială este în stare să sfideze normele unei conduite corecte, pentru a-și satisface niște vicii înjositoare.

Fără să vrea, îi veni în minte chipul mamei ei, așa cum îl descrisese deseori tatăl său. Simțea o dorință puternică de a-i spune în față acestui om tot ce gîndea despre el, despre mama ei, despre toți cei care... Era în stare nu numai să facă ce-i ceruse Vlad, ci să folosească acest prilej pentru a-și vărsa întreaga amărăciune strînsă în suflet ani la rînd din cauza părinților. Poate așa îl va face și pe acest om să înțeleagă drama fiului său, să-i dea liniștea trebuincioasă pentru a se putea consacra liniștit pregătirii pentru viitor. În urma acestor gînduri, nu mai simțea nici urmă din emoția cu care intrase pe poarta unității. Dar gheara aceea care o sufoca, teama ce făcuse de atîtea ori să-i stea inima din bătaie nu-i dispăruseră încă...

Absorbită de aceste gînduri, tresări cînd își auzi numele : Mihaela Dinu. Intră în cabinetul colonelului cu pași mărunți, timizi. Spuse mai mult șoptit :

— Bună ziua.

— Bună ziua, domnișoară.

Răspunzîndu-i la salut, ofițerul se ridică în picioare și-i făcu semn să se așeze pe scaunul din fața biroului :

— Poftiți mai aproape... Luați loc...

Fata se așeză pe un scaun și rămase cu privirea la ofițer, frămîntîndu-și în mîini poșeta. Era surprinsă de faptul că omul din fața ei, colonelul, nu semăna deloc cu Vlad... Era mult mai înalt și avea o expresie cu totul alta decît a tînărului. Părul șaten, înspicat cu fire argintii și puțin ondulat. Ținuta de ofițer îi venea foarte bine, făcîndu-l și mai impunător. Cu toate acestea, fața și ochii lui inspirau căldură și bunătate...

— Cu ce vă pot fi de folos, domnișoară... Dinu ? Așa mi se pare că vă numiți...

Puțin precipitată, fata îl întrerupse :

— Mihaela Dinu, tovarășe colonel... Sînt din Craiova și am venit de două zile pentru a susține o restanță la facultate.

— Se mai întîmplă și de-astea, ce să-i faci ! căută ofițerul s-o ajute să fie mai degajată.

— Dar nu pentru asta am venit la dumneavoastră...

— Îmi dau seama, desigur...

— O vecină a noastră, doamna Matei, de fapt o prietenă bună a mamei, are un băiat care-și face armata în unitatea dumneavoastră. Dînsa e văduvă, nu mai are alți copii și e pensionată medical. Ar vrea să i se acorde liber cîteva zile fiului său, ca s-o ajute să meargă la comisia de expertiză. Nu se simte prea bine și crede că s-ar putea s-o încadreze în alt grad de invaliditate...

Discuția le-a fost întreruptă de unul din telefoanele așezate pe o măsuță, în dreapta.

— Scuzați-mă un moment, o rugă colonelul, ridicînd receptorul. Apoi, discutînd la telefon : Da, eu sînt ! Își privi ceasul de la mînă și continuă : Da, la orele cincisprezece sînt în sală...

În timpul acestei scurte convorbiri, fata scoase batista din poșetă, reținu din ea dispozitivul pe care i-l dăduse Vlad, își tamponă fruntea cu batista și, cu ochii la ofi-

ţer, îl aplică sub tăblia mesei de consiliu, lîngă care se aşezase ea trăgînd scaunul cît mai aproape. „Acum, tot ce ai să vorbeşti cu ea va fi înregistrat", îşi zise în gînd cu satisfacţie şi amintindu-şi argumentele cu care Vlad o convinsese să procedeze în acest fel.

După ce ofiţerul aşează receptorul în furcă, fata reîncepu să vorbească, parcă şi mai grăbită :

— ...Vă spuneam că vrea să meargă la comisie şi nu are cine s-o însoţească. Fiul dînsei i-a scris că a încercat să se învoiască de la comandantul lui, dar acesta nu i-a aprobat. Atunci a sfătuit-o să vă trimită dumneavoastră o scrisoare în care să vă explice cum stau lucrurile. Auzind însă că vin eu la Bucureşti, doamna Matei m-a rugat să încerc să ajung la dumneavoastră şi să vă rog eu acest lucru. Am fost şi ieri dar mi s-a spus că numai azi aveţi audienţă...

— Era suficient dacă scria dînsa cîteva rînduri, fără să vă mai deranjeze. Dar, cum...

Îl întrerupse un alt apel telefonic.

— Colonelul Predescu la telefon... Da, tovarăşe general ! Stadiul celor trei prototipuri ? Vă raportez : la orele şaptesprezece încep convocarea ; am să reţin, după aceea, pe şefii celor trei unităţi unde se construiesc prototipurile şi pe inginerii şefi... Cred că vă pot raporta concluziile în jurul orei douăzeci... Veniţi şi dumneavoastră ?... Da, la mine în birou... Am înţeles ! În caz că nu veniţi azi, mîine dimineaţă la ora şapte sînt la dumneavoastră. Să trăiţi !

— Telefoanele astea nu ne lasă să trăim, spuse colonelul în chip de scuză, apoi o întrebă : Unde am rămas ?

— Vroiaţi să mă întrebaţi ceva...

— A, da : numele militarului...

— Soldatul Matei Gheorghe, tovarăşe colonel.

— Bine, domnișoară. Azi nu mai e timp, însă dimineață o să discut cu comandantul lui și, dacă e posibil, o să-i acordăm permisia cerută.

— Vă mulțumesc foarte mult ! Mă bucur că pot să-i duc o veste bună doamnei Matei...

Se sculă de pe scaun, spuse bună ziua și plecă. Cînd ieși pe poarta unității simți că-i vine să leșine. Grăbi pasul și începu să respire adînc, doar-doar va scăpa de gheara aceea ce-o sugruma...

Vlad o aștepta la locul stabilit. Luînd-o de braț, porniră spre centru, cu pași rari. El o îndemnă să mănînce din batonul de ciocolată ce i-l adusese. Complet absentă, cu gîndurile împrăștiate, fata rupse un pătrat, apoi altul pînă cînd înghiți întregul baton, aproape fără să-și dea seama. Intrară în prima cofetărie, unde băură cîte o răcoritoare. Fata începu să scape de emoții și să-și recapete culoarea.

— Dar tu nu mi-ai spus un lucru important, Vlad...

— Care, Tatiana ?

— Nu mi l-ai descris niciodată pe tatăl tău...

— Exact ! Cum de mi-a scăpat ? Dar tu de ce nu m-ai întrebat ?

— Nu semănați deloc, să știi !...

— Absolut deloc ! Eu semăn cu mama. De fapt, cam așa se întîmplă : băieții seamănă cu mamele, iar fetele cu tații...

— Cu mine s-a întîmplat invers...

— O excepție, Tatiana. Dar hai să-mi povestești tot.

Mai liniștită și oarecum bucuroasă că a făcut și acest ultim lucru pentru Vlad, Tatiana începu să-i relateze totul așa cum a decurs, începînd de la punctul de control și pînă la plecarea din unitate. Nu sesiză că Vlad insistase asupra fiecărui cuvînt din convorbirile telefonice ale

„tatălui" său, neuitînd să-i amintească faptul că tocmai conținutul acestora îl interesează în mod deosebit.

— Nu știu cum să-ți mulțumesc, Tatiana dragă. Ai făcut pentru mine ceea ce cred că nimeni altcineva n-ar fi fost în stare...

— Mă bucur că ți-am putut fi de folos, Vlad. Dar nu mi-ai spus cum ai să procedezi de-acum încolo...

— Cu jucăria ? Orice s-ar întîmpla, la sfîrșitul săptămînii intru eu în biroul lui și mi-o iau. Aș vrea să nu fie nimic adevărat din tot ceea ce bănuiește mama. Astfel, am s-o conving că nu are dreptate și o să-i împac. Apoi cer reînmatricularea și din toamnă îmi reiau studiile. Ar fi bine, ce zici ?

— Ar fi foarte bine, Vlad ! Cu acest gînd în inimă am făcut ceea ce am făcut...

— Iată-ne și aproape de casă... Acum ne despărțim, Tatiana. Diseară, dacă vin mai devreme, am să-ți trimit un nou mesager. Cînd vine mătușa ta ?

— Nu ți-am spus ? Am găsit ieri un plic sub ușă, trimis prin cineva. Îmi scrie că mai întîrzie pînă la sfîrșitul săptămînii acesteia. Și mi-a trimis și niște bani. E o femeie așa de bună !... Nu știu dacă am să mă pot achita vreodată de obligațiile ce mi le-am creat față de ea...

— Înseamnă că ne vom mai putea vedea serile astea ?

— Sigur că da !

— Cu pregătirea cum mai stai ?

— Am început deja să recapitulez. Fac multe probleme. Am găsit o culegere la o librărie și exersez mereu. O să reușesc oare ?

— Sînt convins ! Un om ca tine nu poate să nu reușească. Și poate vom fi studenți amîndoi, Tatiana !

— Vom fi oare, Vlad ?

Exact la şaptesprezece minute după ce Tatiana Trăistaru — adică studenta Mihaela Dinu — ieşise pe poarta unităţii, pe aceeaşi poartă intrară locotenentul-major Cristea şi locotenentul Văraru. La punctul de control îi aştepta căpitanul Vaida, care îi reproşa subofiţerului de serviciu că-l informase prea tîrziu despre cele sesizate în legătură cu studenta.

— Tovarăşe căpitan, încercă subofiţerul să se disculpe, sînt sigur că nu greşesc : fotografia era într-adevăr mai nouă decît carnetul...

Noii sosiţi ascultară şi ei relatarea subofiţerului, cerîndu-i să le descrie cu cît mai multă exactitate înfăţişarea fetei.

— E adevărat că am raportat cu întîrziere... Vă rog însă să mă credeţi că numai cînd a ieşit pe poartă, cînd am văzut-o aşa de albă la faţă şi emoţionată — că nici bună ziua nu mi-a mai zis —, numai atunci m-am gîndit la diferenţa dintre fotografie şi carnet...

— Tovarăşul colonel e în biroul dînsului ? l-a întrebat locotenentul-major Cristea pe căpitanul Vaida.

— Nu, după ce a terminat audienţele s-a dus în sala mare, unde are loc o convocare.

— Bine... Pînă termină convocarea, noi să luăm niscaiva măsuri... Tovarăşe Văraru, te duci şi raportezi tovarăşului maior Mărculescu ceea ce ai auzit aici. Iei apoi legătura cu miliţia din Craiova să verifice existenţa fetei la adresa respectivă... Personal te duci în strada Xenopol nr. 28 şi de acolo vii aici.

— Am înţeles, răspunse locotenentul şi plecă.

— Noi, tovarăşe căpitan, să mergem la cabinetul tovarăşului colonel. Îl aşteptăm pînă iese din convocare. Să vedem ce-a vrut fata...

Mergînd pe alee spre clădirea în care se afla biroul comandantului, cei doi ofițeri au fost ajunși din urmă de un fruntaș.

— Tovarășe căpitan, s-a adresat acesta căpitanului Vaida, aș vrea să vă raportez ceva...

— E ceva urgent, Stoiene ? Și chiar așa de confidențial ?

— Da, tovarășe căpitan !

Ofițerul rămase pe loc.

— Te ascult, Stoiene !...

— Sînt de serviciu la punctul de control și am auzit discuția pe care a-ți avut-o cu tovarășul plutonier Panait. Eu cred că fata aceea s-a pierdut la ieșire numai pentru că m-a văzut pe mine. Cînd a intrat nu eram la punctul de control... O cunosc...

Căpitanul Vaida a făcut semn locotenentului-major Cristea să se apropie. Îi ceru apoi fruntașului să continue.

— Raportam tovarășului căpitan că fata aceea s-a fîstîcit la ieșire deoarece m-a recunoscut...

— De unde vă cunoașteți ? l-a întrebat Cristea curios.

Și militarul a relatat cele petrecute cu cîteva zile în urmă la oficiul poștal.

— Cînd am revenit la unitate și am triat corespondența, mi-am dat seama că lipsesc trei plicuri...

— Mai ții minte de unde veneau și cui îi erau adresate ?

— Nu reținde decît una singură, adresată tovarășului colonel Predescu. Mi-aduc aminte pentru că la expeditor figura numele de Matei și venea din Craiova. „E mama soldatului Matei, de la noi din subunitate, mi-am zis. Probabil că-i scrie comandantului despre necazurile pe care le are"... Știam de la soldatul Matei că mama sa e *bolnavă și nu are pe nimeni acasă s-o ajute*... Tocmai de la această scrisoare mi-am dat seama și de lipsa celorlalte...

— Nu văd însă legătura dintre fată și lipsa scrisorilor...

— Pînă cînd n-am auzit discuția de la punctul de control, n-am avut nici o bănuială. Eram convins că le-am pierdut... Cînd am văzut însă că studenta tresare dînd ochii cu mine și că se face că nu mă cunoaște, mi-au venit în minte unele întîmplări petrecute la poștă : ea mi-a cerut pixul să scrie o adresă iar cînd mi l-a înapoiat, peste teancul meu de scrisori a pus o carte pe care o avea în mînă, scuzîndu-se că mai întîi a vrut să mi-l dea cu capacul nepus la locul lui... Cînd a luat cartea, nu este exclus să fi luat și plicurile... Mă miram eu cum să se uite la mine o asemenea frumusețe... Pentru că, dintr-odată, netam-nesam, i-am căzut cu tronc...

— Bine, măi Stoiene, dar discutăm atîta despre vigilență și tu nici măcar nu raportezi că-ți lipsesc trei corespondențe ? !

— Mă gîndeam că poate le-am pierdut... Nici acum nu sînt sigur că asta ar fi explicația... Oricum aș fi dat-o, tot eu eram vinovat... Mi-a fost teamă...

— Dar cum ai putut sta liniștit atîtea zile ? !

— Am trăit cu gîndul că au fost rătăcite și că le voi găsi. Abia azi mi-a venit în cap studenta...

Locotenentul-major Cristea l-a rugat pe căpitanul Vaida să-l scoată pe fruntaș din serviciu și să-l pună să dea în scris tot ce raportase verbal.

Pînă la venirea colonelului Predescu au rămas în anticameră să-l aștepte. Locotenentul-major Cristea privea în gol, cu gîndurile și mai împrăștiate. În loc să se înnoade, firul al cărui capăt se găsea în mîna lui parcă mai rău se deșira. S-a ridicat de pe scaun, a cerut voie și a format un număr de telefon.

— Tovarășul maior Mărculescu ? Să trăiți, locotenentul-major Cristea...

— Tocmai voiam să te caut, a auzit el de la celălalt capăt al firului. Acum cinci minute, turistul căutat a ieșit din București prin Colentina și se îndreaptă spre Afumați...

— S-a putut stabili cîți sînt în mașină ?

— Da, unul singur. Un tînăr blond, cu ochelari de soare. Este supravegheat permanent...

— Aici, lucrurile se încurcă și mai rău, tovarășe maior. Vă propun, dacă vreți, să veniți și dumneavoastră la unitate...

— Bine, îl las pe Văraru să primească rapoartele despre mașina urmărită și vin la tine. A telefonat la Craiova să se caute adresa...

Odată cu sosirea maiorului Mărculescu în unitate a terminat și colonelul Predescu convocarea. Locotenentul-major Cristea le-a sugerat să intre în biroul în care se afla și căpitanul Vaida. „Precauție !" le explică el. Aici îi informă cu tot ce știa pînă în acel moment. Telefonul sună scurt. Era locotenentul Văraru, care le aducea la cunoștință că turismul urmărit se oprise lîngă Cătrunești unde șoferul verificase ceva la motor și o pornise înapoi spre București. Raportă, totodată, că strada Xenopol nu are nr. 28.

— Turismul să fie supravegheat permanent, ordonă maiorul. Dacă tînărul îl parchează undeva, să fie la rîndul lui, tot timpul sub observație. Și-acum, tovarășe comandant, vă rugăm să ne relatați tot ce ați discutat cu cei care au fost astăzi în audiență...

Relatarea șefului unității a fost întreruptă de un nou telefon. Era tot Văraru. Acesta raporta că adresa dată de fată în Craiova nu există, dar că miliția a găsit-o pe Angela Matei care a declarat că nu a rugat pe nimeni să vină la unitate pentru a cere permisie fiului ei. În acest scop, ea a trimis doar o scrisoare prin poștă...

— Acum, cînd apele încep să se limpezească, interveni locotenentul-major Cristea, propun ca măsură de primă urgență să cercetăm biroul tovarășului colonel. Vă rugăm, tovarășe colonel, pe cît este posibil, să vă amintiți tot ce a făcut ea de la intrarea și pînă la ieșirea din birou...

14

Despărțindu-se de Tatiana, Vlad, alias Paul Duinea, se urcase într-un autobuz din care coborî în apropierea locului unde era parcat autoturismul. Respectînd indicațiile primite, nu-l mai folosise de cînd fusese la Snagov. Plimbarea de sîmbătă și duminică cu unchiul la mare, despre care-i spusese fetei, a fost pur și simplu un motiv ca să nu se mai vadă cu ea pînă luni.

Mașina se găsea în capătul unei străduțe, urcată jumătate pe trotuar, la umbra unui tei ce-și legăna crengile peste capotă. Urcă și porni. Ajuns aproape de Cătrunești, Paul Duinea opri autoturismul pe dreapta, cuplă un aparat de emisie-recepție la antenă și făcu un apel. Coborî apoi din mașină, deschise capota motorului, trebălui ceva, uitîndu-se în toate părțile, se urcă din nou la volan și făcu un alt apel. Auzind că corespondentul răspunde, începu să comunice :

— Acțiunea a reușit ; astăzi la orele șaptesprezece, va avea loc o discuție interesantă ; recepție !...

— Felicitări, Paul, auzi el o voce cunoscută venind din aparat. Vom fi la timp acolo ; lasă mașina unde ne-am înțeles și așteaptă-ne... Terminat !

Lăsînd impresia că o defecțiune la motor îl obligă să se întoarcă din drum, prietenul Tatianei făcu manevrele

corespunzătoare şi o porni înapoi spre Bucuresti. Tot drumul nu depăşi viteza de 50 km/oră. Ajuns în oraş, lăsă maşina unde i se spusese şi merse pe jos pînă la magazinul cu piese de schimb auto, de unde cumpără o bujie. Intră într-un restaurant unde mîncă ceva frugal, reveni la maşină şi porni, tot cu viteză redusă, prin oraş. Opri într-un punct apropiat de sediul unităţii militare în cauză, desfăcu din nou capota, schimbă bujia şi porni iarăşi. După aproximativ o sută de metri trase pe dreapta. Stătu puţin pe gînduri, ambală motorul de cîteva ori şi puse maşina încet în mişcare. Ocoli un mic părculeţ de la intersecţie şi intră pe o străduţă. Aproape de capătul ei, care da într-o arteră principală, opri maşina înainte de curba uşoară pe care o făcea străduţa aproape de sfîrşitul ei. Verifică portierele, portbagajul şi, lăsînd maşina acolo, porni spre locul unde trebuia să aştepte. „Acum nu ne scapă nimic din tot ce se discută în biroul colonelului, se gîndea. Emiţătorul pus de Tatiana lucrează... Şi ea, proasta, a crezut tot ce i-am îndrugat eu, verzi şi uscate, despre tatăl meu... «colonelul». De date avem noi nevoie, scumpo, de date militare, nu de părinţi ! Bine că l-a găsit pe căscălăul ăla de curier..."

În drum s-a mai oprit la cîteva magazine dar, negăsind probabil ce-l interesa, s-a urcat într-un troleibuz.

La aproximativ cinci sute de metri de unitatea colonelului Predescu se afla un părculeţ care ocupa unghiul de întîlnire a două din cele patru străzi care formau o intersecţie. La orele şaisprezece şi cincizeci, Coriolan Creţeanu se aşeză pe una din cele cinci bănci plasate în părculeţ şi deschise aparatul de radio pe care-l avea într-o husă. Întrucît pe bancă mai era o femeie care supraveghea un băieţel ce se juca lîngă o grămăjoară de nisip a scos din

buzunar difuzorul de ureche. Cînd a introdus fișa de contact în aparat, emisiunea nu s-a mai auzit.

Uitîndu-se la ceas, Creţeanu suci de un buton al aparatului de radio, apăsă pe un comutator și rămase liniștit în așteptare. După cîtva timp schimbă poziția comutatorului. De fapt, el înregistra pe o bandă magnetică tot ce se discuta în biroul unde „studenta" instalase receptorul-emițător.

De cînd se așezase pe bancă, privirea lui Creţeanu era îndreptată într-o singură direcție. În colțul opus părculeţului, în stația unui autobuz, se afla Barbara Duinea, cu o geantă de voiaj în mînă. Părea că așteaptă pe cineva, pentru că din cînd în cînd ocolea colțul și se uita în lungul străzii, după care revenea în stația autobuzului, de unde avea în față perspectiva celeilalte străzi.

La un moment dat, Creţeanu o văzu scoțînd din buzunarul genții o batistă albă, cu care se șterse la ochi, după ce o scuturase ca să se despăturească. Era semnalul prin care îl înștiința că ceva nu-i în regulă. Fără să se grăbească și fără să-și scoată difuzorul din ureche, Creţeanu prinse radioul cu mîna stîngă și se sculă de pe bancă, apucînd-o agale pe strada din stînga părculeţului, spre locul unde era parcat autoturismul. Pe drum grăbi pașii, strînse cablul, îl băgă în buzunar și, ajuns la mașină, descuie portiera. Aruncă aparatul pe bancheta din spate și suci cheia de contact. Din cîteva manevre întoarse mașina și o porni înapoi pe străduță. La prima intersecție vră la stînga, o luă și pe Barbara — aproape din mers —, demară scurt și porni cu viteză.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă abia acum Creţeanu.

— Un individ, îmbrăcat într-o jachetă sport, se tot foiește de colo-colo...

— Acela care și-a luat „Informația" de la chioșc ?

— Da, acela ! N-a scăpat nici o clipă parcursul de sub observație...

— L-am urmărit și eu dar nu mi-a dat nimic de bănuit. Oricum, e mai bine așa...

— Ai „prins" ceva ?

— Destul de multe. Dacă nu se confirmă sesizarea ta, continuăm și mîine dimineață.

— Să nu ne hazardăm...

— Nici o grijă, Barbara.

— Dar ce faci, nu-l luăm și pe Paul ?

— Lasă-l acum ! Ieșim din oraș să ne dăm seama dacă sîntem urmăriți...

— Bine, dar e băiatul nostru, dacă se întîmplă ceva...; doamne ferește !...

— Taci dracului, cobe ! Mai bine fii atentă la mașinile din spate... Să nu fim urmăriți...

Într-adevăr, Crețeanu, Barbara și întregul parcurs se aflau sub o strictă observație, efectuată însă nu de bărbatul cu jachetă gri — care era un ins oarecare și n-avea nici o legătură cu acțiunea de urmărire a lor —, ci de ofițeri ai securității.

Totodată, trei mașini „Dacia — 1300" ocupau direcțiile prin care autoturismul gri-argintiu ar fi putut ieși din locul unde fusese parcat. Cînd maiorul Mărculescu, aflat în aceeași mașină cu locotenentul-major Cristea, a fost înștiințat prin radio că Crețeanu părăsește parcursul, a făcut un control radio cu celelalte mașini :

— Aici „Omul" ; „Ciucaș-1", „Ciucaș-2" răspundeți dacă mă auziți... Recepție !

— Sînt „Ciucaș-1", vă aud foarte bine...

— Sînt „Ciucaș-2"...

Văzind că turismul urmărit nu iese pe artera pe care-l aştepta, maiorul a transmis ordin maşinilor să supravegheze atent ieşirile celelalte. După numai cîteva minute, „Ciucaş-2" raportă că turismul „gri-argintiu" a trecut cu viteză pe lîngă el şi că în maşină se află doi oameni.

— *Nu-l scăpa din vedere ! ordonă „Omul" către* „Ciucaş-2".

După alte cîteva minute, maşina „gri-argintiu" a fost luată în primire de „Ciucaş-1", care stătea postată în faţa Gării de Nord. Folosind răgazul de la stopul de pe Dinicu Golescu, maiorul Mărculescu ordonă unui alt urmăritor :

— „Paltinule" aici „Omul" ! Ai grijă de „Blond" !

Convorbirea i-a fost întreruptă de „Ciucaş-1", care-l anunţa că cei din „Alfa-Romeo" se îndreaptă spre Bragadiru şi că sînt urmăriţi de „Ciucaş-2". Maiorul Mărculescu a ordonat „Paltinului" să-l aresteze pe „Blond" şi ceru şoferului să meargă cu viteză spre Bragadiru...

...Cam la doi kilometri dincolo de comuna Bragadiru, turismul „gri-argintiu" părăsi partea carosabilă şi opri. Opri şi „Dacia" din faţă. Din urmă venea, cu mare viteză, maşina în care se aflau maiorul Mărculescu şi locotenentul-major Cristea. Cînd şoferul vru să frîneze, „Alfa-Romeo" intră din nou pe şosea, luă viteză şi trecu ca un bolid pe lîngă „Ciucaş-1". După cîteva clipe însă se auzi o explozie puternică şi turismul dispăru de pe şosea, învăluit într-un nor de fum şi de praf : sărise în aer, rupt în două.

„Ciucaş-1" întoarse şi se opri la cîţiva metri de ea. Acelaşi lucru îl făcură şi celelalte două maşini. Circulaţia a fost întreruptă. Bucăţi mari de tablă, roţile şi banchetele zburaseră pînă în şanţ.

— Explozia a avut loc sub bancheta din faţă, îşi dădu cu părerea locotenentul-major Cristea.

— Să vedem cum se simt „dumneavoastră", îi spuse maiorul în loc de răspuns.

Constatarea fu, pe cît de simplă, pe atît de certă : cei doi pasageri muriseră, cu trupurile sfîrtecate. Ulterior s-a stabilit că, cu puțin timp înainte de explozie, ingeraseră otravă.

Cercetările au continuat la lumina lanternelor și a farurilor de la mașini. Magnetofonul, singurul obiect care-i interesa pe urmăritori, fusese zdrobit. Locașul benzii era însă întreg, iar banda la locul ei. Luînd-o în mînă, maiorul Mărculescu îi spuse lui Cristea :

— De fapt îi cunoaștem conținutul, dar ne este totuși folositoare...

— ...pentru ceilalți doi, completă Cristea.

— Da, pentru ei... și pentru alții, adăugă maiorul.

•

Aduși la fața locului, pentru identificarea cadavrelor, cei doi tineri declarară :

Paul Duinea : — Da, sînt părinții mei...

— Mai bine zis au fost, îl corectă locotenentul-major Cristea...

— Au fost, repetă pretinsul fiu al colonelului Predescu.

Tatiana Trăistaru : — Dînsa e doamna Aurelia Cernescu, femeia căreia abia acum îi înțeleg „bunătatea"... Pe dînsul nu l-am văzut niciodată...

În zorii zilei, după ce au făcut declarații complete, Paul Duinea și Tatiana Trăistaru părăseau, cu capetele plecate, clădirea securității. Traversară strada însoțiți de un milițian și se urcară într-o mașină. De la fereastra

biroului său, locotenentul-major Andrei Cristea îi urmărea mulțumit că și-a îndeplinit misiunea. Oprindu-și privirea asupra fetei, aceeași pe care o întîlnise la cofetăria „Zmeura" cu trei săptămîni în urmă, murmură ca pentru sine : „păcat !"

Noiembrie, 1974

Sfîrșit de zi cu surprize

4 iulie.

Încă nu se luminase de ziuă. Doi tineri zburau pe un „IJ" de-a lungul uneia din arterele secundare ce duc din București spre împrejurimi. După săculețul lunguieț cu undițe, după capetele lansetelor care ieșeau dintr-o husă purtată de cel din spate îți puteai da seama că merg la pescuit.

Vremea splendidă, orele petrecute în aer liber și mai ales recolta bogată de pește le prilejuiră celor doi clipe plăcute. La vremea prînzului, cînd peștele nu mai „trage", se odihniră la umbra sălciilor din apropiere, reluîndu-și doar tîrziu, după-amiază, cînd soarele da să alunece după geana orizontului, plăcuta îndeletnicire de pescari amatori. Se-ntunecase de-a binelea cînd, în sfîrșit, hotărîră să se deslipească de lac. Cel cu motocicleta cunoștea bine drumul, așa că nu aveau de ce să se teamă. Și-apoi artera aceasta nu era prea aglomerată — tocmai de aceea o și alesesră ; deși — aici — se mai putea ajunge și pe o altă șosea, aflată de partea cealaltă a apei.

Parcurseseră o bună bucată de drum și nu întîlniseră decît *două căruțe*, o motocicletă cu ataș și cîțiva bici-

clişti. Drumul a intrat într-o pădurice de salcîmi, care mai păstra încă mirosul florilor ce abia se scuturaseră. Pe la mijlocul păduricii, acolo unde o tăbliţă fluorescentă indica „curbă dublă", au fost prinşi, deodată, în conurile de lumină ale unor faruri care veneau din spate. Motociclistul reduse din viteză şi merse cît mai pe dreapta, ferindu-şi capul de crengile copacilor. Distanţa dintre motocicletă şi maşină se micşora vizibil. La a doua curbă, maşina a dat să depăşească motocicleta. Loc era suficient, însă...

O întoarcere bruscă de volan spre dreapta şi bara maşinii lovi cu putere aripa din spate a motocicletei, aruncîndu-i pe cei doi tineri în boscheţii de pe margine. Zgomotul loviturii a fost înghiţit repede de liniştea pădurii. Maşina reveni la direcţia normală şi, după cîţiva metri, opri cu luminile stinse. Din ea coborîră în grabă doi inşi, care se îndreptară spre locul accidentului, orbindu-i pe motociclişti cu lumina puternică a unor lanterne.

— Ce dracu ai făcut, dom'le ? ! Aveai loc destul să mă depăşeşti ! vorbi unul dintre cei de pe motocicletă.

— Dumneata eşti de vină ! Ai virat spre stînga şi...

— Lăsaţi lanternele alea în jos că, după toate astea, ne mai şi chiorîţi...

— Nu cumva sînteţi răniţi ?

— N-avem nimic, numai motocicleta...

Cei doi veniră pînă în spatele pescarilor amatori, care încercau să ridice motocicleta. Două lovituri năpraznice se abătură asupra capetelor motocicliştilor şi ei căzură moi, deasupra motocicletei.

Cel mai tînăr dintre pasagerii maşinii, care nu scosese o vorbă pînă atunci, începu să cotrobăiască prin rucsacuri.

— L-am găsit ! Gata ! se adresă celuilalt.

— Haidem ! îi răspunse acesta.

- Stai, nu-i ăsta... Fir-ar al dracului să fie ! Nu-i ăsta ! Din nou cîteva încercări zadarnice de a găsi ce căutau. Apoi iute, foarte iute, fără să mai aprindă lanternele, ridicară motocicleta pe marginea șoselei, pe cei doi îi lungiră lîngă ea și urcară grăbiți în mașină. Porniră în viteză, cu farurile stinse.

Reproșuri

24 mai.

Octavian Peneș coborî în fugă scara de piatră, sărind cîte două trepte deodată. La ieșire, o luă pe aleea care ducea la bufet. Știa că la ora aceasta putea s-o întîlnească pe Liana, care trebuia să intre în tură. În ultima vreme, mai bine zis de aproape o lună, de cînd îndrăznise să-i facă unele mărturisiri de dragoste Lianei, Peneș mergea la ora aceasta la bufet „să-și ia țigări". Cînd o văzu însă pe fată își înmuie pasul. Se vedea că îl frămîntă ceva.

— Săru'mîna, Liana !

— Bună, Tavi. Ce-i cu tine ?

— Nimic... nu mă simt prea bine...

Încercarea lui de a se eschiva de la un răspuns direct nu-i scăpă fetei. O cută ușoară îi apropie sprîncenele frumos arcuite.

— Vrei să-mi spui ceva ? întrebă ea.

— Dacă-i adevărat, cred că nu mai avem ce ne spune...

— Despre ce-i vorba ?

— Un singur răspuns vreau de la tine, însă sincer.

Simțea cum sîngele îi zvîcnește în vine. Dar dacă Mircea îl *mințise* ca să rîdă de el ! ? Întrebarea lui putea

s-o jignească. Cîndva își promiseseră sinceritate. Atunci ?!? Totuși nu rezistă.

— Ai fost aseară la „Carul cu bere" ?

— Da ! M-ai văzut sau ți-a spus cineva ? Am fost cu...

— Nu mă interesează cu cine, o opri el brusc. Vroiam numai să știu dacă-i așa. Atît...

Liana înmărmuri. Apoi zise tărăgănat :

— Bine, Tavi, cum crezi. Eu... mă grăbesc.

— Săru'mîna.

Se întoarse mașinal și o porni spre birou, gîndindu-se tot mai insistent la cele spuse de colegul său, Mircea Ionașcu : cu o seară înainte, Liana Pascu fusese la restaurant cu un individ oarecare, un filfizon, și tîrziu, la plecare, în stradă, se salutase cu un bărbat mai vîrstnic, care tocmai cobora dintr-o mașină străină...

La terminarea programului, instinctiv, întinse mîna spre telefon pentru a-i ura Lianei — ca de obicei — „serviciu ușor". Reamintindu-și însă de ultima discuție avută cu ea, renunță. Nu mai merse nici la popotă. Puțin amărît, ieși din unitate și o luă spre stația de autobuz.

Tavi nu mai fusese niciodată într-o asemenea stare : avea impresia că o perdea izolatoare îl desparte de zumzetul străzii, de lume. Se simțea singur, singur de tot.

Ajuns acasă își dezbrăcă doar haina și se aruncă pe pat. Era sigur că Liana o să-i telefoneze. Era doar vinovată. Va încerca să-i explice...

Gîndurile îi năvăliră de-a valma în minte. Încercă să-și pună ordine în ele. Revăzu ca într-un film ultimele luni. Vara trecută, pe cînd era încă militar în termen și lucra în același loc ca și acum, o cunoscuse pe Liana. La început — doar schimburi de priviri ; mai apoi începuseră să se salute. Ea îi răspundea zîmbind. Cu zîmbetul acela care-i luminează ochii — două briliante... „Nu-i sînt

indiferent", își spusese el într-una din zile. Și de atunci începuse s-o iubească, simțindu-și inima plină de ea...

Sosi momentul trecerii în rezervă; maiorul Corbeanu, la indicația colonelului Manea, l-a întrebat atunci dacă n-ar vrea să lucreze mai departe în comandament, ca desenator. A cerut un timp de gîndire. Părinții lui erau la Brașov. Mai aveau cîțiva ani pînă la pensie. Înainte de armată, el lucrase la „Tractorul", ca desenator tehnic. Acasă, la Brașov, mai era și fratele lui, Mihai, maistru la „Steagul Roșu". Aici însă era Liana, cu toată frumusețea și dragostea ei, aici era viitorul lui. Se și vedea împreună cu ea... Așa că, în cele din urmă, se hotărî să rămînă în București.

În cîteva zile, cu ajutorul unui cunoscut, găsi o cameră undeva, prin cartierul Floreasca, la o bătrînă pensionară. Ceva provizoriu, firește. Pînă să i se facă formele de angajare, a dat totuși o fugă pînă acasă, să-și vadă părinții și să le spună și lor de hotărîrea pe care o luase. S-a întors peste o săptămînă, deoarece trebuia să se întîlnească cu mai mulți prieteni cu care făcuse stagiul militar, întîlnire care a avut loc la restaurantul „Dorobanți". Și-a împărtășit fiecare planurile pe care le avea. Căci, într-un fel sau altul, fiecare începea o viață nouă... Octavian Peneș le-a spus prietenilor despre drumul pe care și-l alesese; ei l-au felicitat, urîndu-i noroc și fericire. Unul dintre prieteni, Florin, a remarcat atunci că munca în secția operații este și interesantă și frumoasă. „Te vei afla tot timpul în creierul comandamentului", îi spusese acesta. Iar Tudor, mucalitul de Tudor, recunoscuse în hazul tuturora că în ultima parte a stagiului militar îl invidiase pe Tavi pentru laudele pe care le primise de la șefii lui...

...Și iată pentru cine își făcuse el iluzii!??! Să fie oare adevărat? Să nu fie *Liana așa cum și-o imaginase*? E drept că nu ajunsese încă să o cunoască bine, dar se

înțelegeau minunat. Își povestiseră viața, își depănaseră visele. Și, abia cu cîtva timp în urmă, prin frînturi de cuvinte, își mărturisiseră dragostea. Dar, atît. Și totuși era foarte mult !

...*Telefonul continua să tacă.* Știa că e mîndră. O fi așteptînd s-o sune el ! ? Nu, nu va face așa ceva. Doar și el are mîndria lui. Într-un tîrziu adormi.

Cunoștințe noi

Un somn zbuciumat, cu coșmaruri. Cînd se sculă îl durea capul. „Ce să fac ?" se gîndea. În timp ce mintea-i căuta o soluție, spălatul și îmbrăcatul decurseră automat. Se uită în oglindă. Arăta ca și cum n-ar fi dormit cîteva nopți la rînd. „Ce să fac ?" Întrebarea revenea ca o obsesie. „Să aibă Liana legături cu persoane străine ?" Încercă să-și aducă aminte cine căutase prietenia celuilalt : el sau ea ? Despre ce vorbiseră la puținele lor întîlniri ? Doar și ea este încadrată în aceeași unitate și cunoaște anumite lucruri... „Dar dacă respectivul, știind unde lucrează ea, a atras-o recurgînd la vicleșuguri ! Ce să fac ? Da, chiar azi trebuie să sesizez pe cei în drept. Da ! Deși era vorba de ea, de Liana... de..." Își aranjă din nou cravata și porni abătut să mărturisească celor în drept despre tot ce știa... Le-a povestit atunci și despre dragostea lui, despre gîndurile curate ce le nutrea pentru viitor. A primit asigurarea că se va proceda cu maximum de grijă.

3 iunie.

Zilele treceau una după alta. Unele mai repede, altele mai încet... Lucra pînă noaptea, tîrziu. Vroia să uite de

necazurile ce-l învăluiau ca o ceață tulbure, apăsătoare. Într-adevăr, se mai liniștise întrucîtva. Dar ghimpele înfipt în inimă nici nu putrezise, nici nu fusese scos. Tăcerea ei îl chinuia cel mai mult. Înseamnă că tot ce auzise despre ea era adevărat. Își spuse că trebuie s-o uite...

„Nu, Mircea n-ar fi avut nici un interes să bage zîzanie între noi. E căsătorit de curînd. E adevărat că-i cam ușuratic, se uită după toate fustele, dar este totuși un băiat bun." Cu asemenea gînduri ajunse la Piața Dorobanți. Coborî din autobuz și intră la café-barul „Primăvara", să bea o cafea, așa cum obișnuia în ultima vreme. Se așeză pe un taburet, cerînd mai întîi un coniac mic. Cînd i se aduse cafeaua, pe taburetul alăturat se așeză un tînăr care ceru și el un coniac. Îl auzi oftînd și apoi adresîndu-se fetei de la bar :

— Un alt leac împotriva supărării... nu știi, duduie ?

— Depinde de supărare ! veni prompt răspunsul.

— Mi-a murit cel mai bun prieten...

Involuntar, Peneș deveni atent. Aruncă o privire spre tînăr și aproape că-i ghici lacrimile din ochi : „Bietul de el ! E mai nenorocit ca mine".

Fata nu mai zise nimic, crezînd poate că întrebarea îi fusese pusă în glumă.

— Dar, cum ? A fost bolnav... sau vreun accident ? interveni Peneș.

— Un accident nenorocit ! Era un motociclist pasionat ; chiar acum vin de la Spitalul de urgență.

— Sincer, foarte sincer, îmi pare rău pentru dumneata.

Cînd tînărul își întoarse fața pentru a-i mulțumi, lui Peneș i se păru că-l cunoaște. Dar ezită să-l întrebe. Îl examină mai atent ; era bine îmbrăcat, însă nu extravagant. O figură simpatică, un păr frumos, castaniu, tuns

scurt, ochi căprui. Se simți îndemnat să-l îmbărbăteze. De aceea, Peneș încercă să-i destăinuie propriul necaz, rezumîndu-se la a-i spune că iubește o fată pe care nu o cunoaște încă bine și care, se pare, mai flirtează și cu alții.

— *Cu alte cuvinte, amîndoi sîntem necăjiți.* Dar uite că vorbim de aproape un ceas, bem coniac și cafele împreună și încă nu ne cunoaștem.

— Ba, parcă te-am mai văzut, și cred că tot pe aici. Așa că... nu lipsește decît partea formală...

— Tot ce se poate. Trec și eu uneori pe la acest local... E mai tineresc. Acum însă... dar să îndeplinim și formalitățile : mă numesc Dan Bratu și sînt redactor la o revistă pentru tineret. Lucrez la secția „Etică socială" sau „probleme de suflet", cum îi spunem noi. Dumneata ?

— Eu, răspunse Peneș, am o muncă mai modestă, la o instituție...

— Ia te uită cît e ceasul ! vorbi acesta răspunzînd parcă unor gînduri. Sînt nevoit să plec. Cu toată nenorocirea, trebuie să redactez ceva pentru revistă. Poate ne mai vedem...

— Cu plăcere.

— Ai telefon ?

— Da, acasă.

— Și eu. Să ni le notăm. Cine știe... Dacă ești amator, facem într-o după-amiază sau într-o duminică o plimbare în afara orașului. Luăm mașina tatei. Duminica, el nu o prea folosește. ...Mai uităm și noi de necazuri ! Dacă nu mă găsești acasă și dai peste o voce „blondă", să știi că e soră-mea, Miruna, spaima cărților. Cînd nu-i la facultate, stă în vîrful patului și citește. Îi spui cine ești... Și mai las-o încolo de supărare. Fuste, dragul meu, cîte vrei... Pe cînd prieteni... La revedere, dragă Tavi.

— La revedere, Dane, pe curînd !

7 iunie.

— Tovarăşe maior, sînt gata.

— Atunci începem. Marchează o baterie de 100 mm la 5 km N.V. de satul Braica, cota 127.

Cîteva minute de tăcere. Peneş schimbă cu repeziciune tocurile, înmuie peniţa în tuş şi începu să lucreze cu mare atenţie, după cum se cere la o asemenea treabă migăloasă.

— Gata !

— Pune o staţie de radiolocaţie acolo, lîngă...

Din nou liniştea se aşternu în birou. Ofiţerul urmărea cum lucrează Peneş. Nu o dată recunoscuse deschis că îl invidiază pentru talentul lui de a scrie şi desena. Odată, cînd Peneş era bolnav iar Oancea — al doilea desenator — în concediu, se străduise să-i imite scrisul, întocmind o schemă urgentă. Dar n-a ieşit cum trebuia. Maiorul i-a „ordonat" atunci lui Peneş să nu se mai îmbolnăvească niciodată. O apreciere mai mult sau mai puţin directă, dar care lui Peneş i-a mers la inimă.

— Altceva, tovarăşe maior ?

Tocmai atunci intră în birou colonelul Manea.

— Lăsaţi totul... Avem altceva foarte urgent. La ora patrusprezece, tovarăşul comandant trebuie să prezinte la minister o nouă variantă a dispozitivului Regimentului 352 rachete. Statul major a stabilit totul în amănunt. Vă rog s-o treceţi imediat pe harta aceasta !

— Am înţeles, tovarăşe colonel. Va fi gata la timp, răspunse maiorul Corbeanu.

— Ca să meargă mai repede, dictează-i dumneata lui Peneş amplasarea fiecărui element de dispozitiv.

— Da, tovarăşe colonel.

Timp de o oră, în birou nu se mai auziră decît datele dictate de maior și hîrșîitul peniței pe hartă. Doar în două rînduri, Peneș îl rugă pe maior să-i repete niște date. Lucrarea a fost gata chiar mai repede decît se *aștepta colonelul.*

...Pentru Peneș, zilele continuau să fie mohorîte. Avea stări sufletești foarte contradictorii : aci căuta singurătatea, aci dorea să aibă pe cineva lîngă el. „De-aș cunoaște măcar o altă fată... și să mă vadă Liana cu ea..." Dar cum ? În fiecare zi, de la serviciu — direct acasă, de parcă l-ar fi așteptat cineva. Acum nici aparatul de radio nu-l mai deschidea. Doar la telefon se mai uita cînd și cînd, ca la o ființă care fusese martora atîtor convorbiri cu Liana ! Și telefonul nu suna...

„Să fie totuși vinovată ?"

Mai trecu o săptămînă. Începea o nouă perioadă de muncă încordată : trebuiau întocmite hărți, tot felul de scheme și planșe pentru o aplicație cu trupe. În primele două zile, Peneș munci de dimineața pînă seara, iar a treia zi, nevoit să refacă unele documente, lucră și noaptea. Greu, obositor, dar, cînd ai satisfacția muncii, nimic nu contează.

19 iunie:

Aplicația luă sfîrșit ; la bilanț, printre cei recompensați se numără și Peneș Octavian. Prilej de bucurie, desigur, dar numai pentru moment. Cu cîtva timp în urmă își propusese ca din prima recompensă și cu încă ceva din banii strînși să-i cumpere Lianei un ceas de mînă. Lianei... ? Oftă.

Ieșind de la popotă și îndreptîndu-se spre stația de autobuz, fu ajuns din urmă de maiorul Corbeanu.

— Greu a fost, dar am terminat cu bine, dragă Peneș. Tovarășul colonel spunea că „totul a mers ca ceasul" !

— A mers, tovarășe maior.

Se despărțiră la coborîrea din autobuz.

Ajuns acasă, era ceva mai dispus. Îl încerca gîndul să-i dea telefon Lianei, să-i audă măcar vocea. Dar nu, ar fi fost o greșeală. „În fond — căută el să se consoleze — s-au terminat fetele de pe lume ? Și-apoi, numaidecît să vorbești cu o fată ? Un prieten bun poți găsi și într-un băiat ! Ca, de pildă, Mircea Ionașcu sau Dan Bratu... Mircea n-are telefon. Să încerc atunci la Dan..."

— Alo ! Dan ? Aici, Tavi... Tavi Peneș. Îți reamintești ?... Bună... Ce să fac, mă plictisesc. Tu ?... Mîine după-amiază ? De acord... Pe cine ?... N-am nimic împotrivă.

...O frumoasă duminică de vară. Peneș se sculase abia pe la ora unsprezece. Citise pînă noaptea, tîrziu. Acum îl aștepta pe Dan. Aici își dăduseră întîlnire : Bulevardul Ana Ipătescu, lîngă Piața Victoriei. La optsprezece fix, un „Wartburg" se opri la bordură chiar lîngă el, cu portiera deschisă. Mărturisi că nu se aștepta la atîta punctualitate. Noul prieten crescu în ochii săi. Al doilea loc din față era gol. Urcă. Amîndoi își manifestară bucuria de a se revedea. Cum se urcă, Peneș zări pe bancheta din spate un cap blond, drăgălaș ; apoi întîlni doi ochi albaștri, a căror privire te frapa prin limpezimea ei. Se făcură prezentările. Pe drum, pînă la Băneasa, află multe despre noii și simpaticii săi prieteni. Dan, ca un adevărat gazetar, relată cîteva „cazuri de suflet" despre care scrisese sau avea de gînd să scrie. Povestea cu atîta ușurință, diseca cu atîta finețe fiecare cută a caracterelor eroilor săi, încît te captiva.

— Dealtfel, continuă el, „un caz" despre care o să scriu cîndva este însăși sora-mea, dînsa de pe bancheta din spate.

— Iar începi, Dane ? ripostă fata, molatec.

Acesta, ca și cînd n-ar fi auzit-o, continuă :

— Din punct de vedere formal se încadrează în aria preocupărilor revistei : e studentă. Din punct de vedere tematic îți dai seama numai cînd te uiți la ea. Pînă acum cîteva luni era veselă, mereu pornită pe glume, rîdea de te molipsea. De cîtva timp însă e tăcută, gînditoare, uneori plînsă. Nu e „un caz" ?

— Am impresia că ești răutăcios, spuse Peneș. O fi existînd vreun motiv pentru o asemenea stare...

— Apropo, pentru că veni vorba : în problema ta, a mai intervenit vreo schimbare ?

Peneș roși. Bratu observă și se grăbi să-l asigure.

— N-avea nici o grijă !! Meseria m-a învățat să fiu discret.

— Nimic, Dane, totul e la fel ca și atunci cînd ți-am povestit. Dealtfel, nici nu cred că o să se mai poată schimba ceva. N-ar mai avea nici un rost.

În clipa aceea, fata deschise aparatul de radio pe care îl avea alături. Peneș găsi că era potrivit să-i vorbească și se întoarse spre ea :

— Ce bine faceți ! O plimbare „cu muzică", devine și mai plăcută.

— Mda ! răspunse ea cu oarecare reținere.

— Las-o în pace ! Nu vezi ce morocănoasă e ? zise Bratu. Parcă-i tot ninge și plouă. Zău că-mi pare rău că am luat-o... dar m-a rugat tata. Mi-a pus chiar condiția. Altfel, nu-mi dădea mașina.

Peneș mai află că tatăl lui Bratu este inginer hidroenergetician, Laureat al premiului de stat, un om de la care ai ce învăța...

După ce parcară și încuiară mașina, toți trei se îndreptară spre lac. Soarele se apropia de asfințit și razele lui

mai luminau doar vîrfurile copacilor de pe celălalt mal. Cînd dădură să pornească de-a lungul aleei de la marginea apei, Miruna le spuse că ea rămîne pe banca din apropiere. Şi, fără să mai aştepte vreun răspuns, se aşeză, punînd aparatul lîngă ea.

— Uite, vezi locul ăsta ? Aici am asistat astă-vară la o întîmplare stupidă.

În timp ce mergeau agale, Bratu îi relată cum o fată de 19 ani, foarte drăguţă, se înecase dintr-o glumă : unul dintre băieţii din grupul ei îi făcuse vînt în apă, deşi în locul acela, nu era permis scăldatul. Pînă atunci înotaseră împreună. Fata, deşi luată prin surprindere, a reuşit totuşi să plonjeze, aruncîndu-se cu capul în jos. Din nenorocire însă, părul, împletit în două cozi lungi şi groase, i se agăţase în nişte rădăcini. Cînd au scos-o era prea tîrziu.

— Lumea era să-l omoare pe tînărul care o împinsese, deşi el era literalmente distrus : o iubea mult.

— Adevărată tragedie, spuse Peneş. Să ne înapoiem. S-a întunecat bine şi Miruna e singură.

— Da. Hai s-o luăm şi să mergem spre restaurant. Cred că eşti de acord.

— Chiar vroiam să-ţi propun, zise Peneş, gîndindu-se că astfel putea să răspundă gestului frumos al lui Bratu de a-l invita la o asemenea plimbare.

...Instalaţi la o masă, în local, cei trei discutară despre noile dansuri, despre muzică, despre filme... Peneş a dansat chiar de cîteva ori cu fata, avînd astfel prilejul s-o privească mai cu luare-aminte. Îi plăcea tristeţea întipărită pe faţa ei. Privirea îi era melancolică, însă de o melancolie gingaşă. Avea apoi o gură frumoasă, cu buze cărnoase, fragede. Îşi dădu seama cît de mult greşise cînd afirmase că n-o să-i placă niciodată blondele. I se păru însă că Miruna face parte din categoria fetelor care se lasă greu

cucerite. Și tocmai asta îl atrăgea mai mult spre ea. Vădea seriozitate, profunzime în sentimente, statornicie. Dar nu-și propusese s-o cucerească, cu toate că — sincer vorbind — îi plăcea.

Nu întîrziară prea mult la restaurant. La plată, Peneș ceru permisiunea să achite el nota.

— Nu, nici nu mă gîndesc, se repezi însă Dan. Pentru că insiști, să plătim „nemțește".

— Nu ! Măcar pentru mine și Miruna. Mai ales că am obosit-o la dans cu stîngăcia mea.

— Nu se poate ! Plătim pe din două.

— Bine ! Am să mă răzbun însă cu prima ocazie, amenință Peneș.

— Nu cred că o să reușești, interveni Miruna. E încăpățînat ca un catîr.

— Aș vrea să fii martoră la răzbunarea mea, spuse Peneș, privind-o drept în ochi.

— M-ar bucura să-l văd pus „în bancă", măcar din cînd în cînd. Prea ține să fie el primul în toate...

Pufniră toți trei în rîs. Lui Peneș îi plăceau înțepăturile acestea dintre frate și soră.

La înapoiere, ocupară în mașină aceleași locuri ca la venire, deși — o clipă — lui Peneș i se păru că Miruna lăsase intenționat portiera deschisă... Învingîndu-și însă tentația, se așeză lîngă Bratu. O rugă pe fată să găsească o muzică frumoasă.

Pînă în oraș nu vorbiră prea multe. Peneș își exprimă dorința să mai facă asemenea plimbări. Chiar și fără mașină. „Ar fi frumoasă și o plimbare pînă la rîul Argeș", sugeră el.

— Joi se întoarce și Vanda — spuse Bratu. E viitoarea mea logodnică. Duminică am putea organiza o „escapadă". Mergi și tu, Miruna ?

— Dacă n-o să am altceva mai bun de făcut, zise ea tărăgănat.

— Chiar dacă întăresc și eu invitația ? interveni Peneș.

— Chiar.

— Atunci să dea măria-sa natura să plouă ! Aflase în timpul unui dans că cel mai mult o supără ploaia.

— A, nu ! Dacă-i vorba de un asemenea blestem, primesc.

Cînd trecură prin dreptul „Muzeului satului", Miruna îi zise lui Bratu :

— Te rog să mă lași aici, la șosea. E încă devreme și vreau să mă mai plimb...

— Ce devreme ? E aproape unsprezece noaptea, îi răspunse acesta, grijuliu.

— Da, dar tu nu vezi ce de lume-i pe aici ? Și e o seară așa de plăcută ! Pe urmă, nu uita că eu nu mă duc ca tine la serviciu...

— Bine, dragă! Cum ți-e voia. Dacă opresc aici, e bine?

— Da !

— Îmi dai voie să te însoțesc ? întrebă Peneș în ultima clipă.

— Dacă îți face plăcere...

— Dane, la revedere și pe curînd... răzbunarea !

— Să vedem ! Aștept vești de la tine.

Pînă aproape de Arcul de Triumf păși ră tăcuți, unul lîngă altul, ascultînd muzica de dans transmisă la radio. Schimbară cîteva cuvinte doar cînd îi ceru voie fetei să ducă el aparatul. Și asta, mai mult ca să spună ceva. Ar fi vrut s-o ia de braț. „Dar ce-o să zică ?" La un moment dat, ea se îndreptă spre o bancă și se așeză.

— Te supără dacă-ți vorbesc ? rupse tăcerea băiatul.

— Nu, deloc.

—...S-a întîmplat recent ?

— *Nu, sînt vreo 8 luni.*

— L-ai iubit mult ?
— Nu, nu cred...
— Atunci de ce eşti aşa tristă ?
— Mi-am pierdut încrederea în oameni.
„Ca şi mine", îşi spuse Peneş în gînd.
— Încrederea se recîştigă. Trebuie însă să doreşti acest lucru. Te avantajează mult tinereţea şi...
— Şi ?
— Şi, iartă-mă că-ţi spun, frumuseţea.
— Crezi că sînt frumoasă ?
— Da ! Şi o spun în mod sincer, fără un scop anume.
— Uneori, această frumuseţe strică.
— Ai dreptate.
— Spuneai de voinţă. Dar ce te faci cînd îţi lipseşte ?
— Se educă.
Miruna privi în lungul şoselei, apoi, deodată, întrebă :
— Mai mergem sau eşti obosit ?
— Merg cu plăcere, n-am de ce să fiu obosit.
— Se ridicară şi o luară spre Piaţa Aviatorilor. Îi căută mîna. Ea nu şi-o retrase. Se bucură. Un val de căldură îi cuprinse inima. Din cînd în cînd, o privea cu coada ochiului.
— Ascultă, Tavi, abia te-am cunoscut. Mi se pare absurd să recunosc că îmi inspiri încredere. Parcă nu mai sînt aşa de singură. Nu ştiu ce-i cu mine în seara asta... nu mă mai înţeleg. Aş vrea să-ţi cer prietenia. O prietenie adevărată. Dar, cine ştie dacă nu iubeşti pe cineva...
— Nu, Miruna, n-am pe nimeni. N-am întîlnit-o încă pe fata dorită, dar probabil că am s-o întîlnesc. Mai am vreme pentru aşa ceva. Îţi mulţumesc pentru încredere !
— Vai, tu vezi cît e ceasul ? ! Mă bate frate-meu. Te pomeneşti că nu mai prind nici o maşină.

— Ba da. Uite că vine un troleibuz, probabil ultimul. Hai repede la stație.

— Să nu mă conduci. Mîine dimineață trebuie să te scoli devreme... Mă descurc eu.

Fata urcă în troleibuzul care se și pusese în mișcare. Băiatul o mai salută o dată cu mîna. Troleibuzul se îndepărtase cînd Peneș își dădu seama că rămăsese cu aparatul de radio în mînă. Ce să facă ? Nu putea fugi după troleibuz. Altul nu se mai vedea. „Va coborî oare Miruna la prima stație ? Nu. Mai mult ca sigur că nu. E tîrziu și se teme că n-o să mai aibă cu ce s-ajungă acasă. Și-apoi, o fi uitat și ea de aparat. Am să-i dau însă un telefon, chiar în seara asta, pentru a-i cere scuze în privința aparatului"... Reținuse dintr-o discuție cu Dan că locuiesc prin apropiere de Piața Unirii. Pînă ajungea ea acolo, putea fi și el acasă ; și grăbi pasul.

Descuie ușa repede, intră, ridică receptorul telefonului și formă numărul. Îi răspunse chiar ea.

— Mă ierți ?

— Pentru ce ?

— Aparatul... a rămas la mine. E vina mea...

— Ah, ești un rău. M-ai despărțit de un prieten... Singurul pe care-l am.

— Te înțeleg, Miruna. Dar ce pot face acum... ?

— Fie. Dar te rog să ai grijă de el. Mi-e drag ca o ființă apropiată... Să nu-l lași nici o clipă din mînă. Îmi promiți ?

— Desigur, o să am grijă de el...

— Mîine seară mi l-ai putea aduce ?

— Da. Îți voi telefona mai întîi.

— Bine ! Noapte bună !

— Noapte bună !

21 iunie.

În autobuz, după ce luă bilet, își făcu loc înainte. Ridicînd privirile, zări o coafură cunoscută și inima își acceleră bătăile. Deși nu-i putea vedea fața, știa bine că este Liana, deoarece ea se pieptăna așa. Ar fi vrut să o evite, însă își dădu seama că nu se mai putea — îl zărise. Înainte, cît se mai bucura cînd se întîlneau dimineața în mașină! Acum însă... acum ar fi vrut ca nimeni să nu mai coboare pînă la „stația lor". După două stații, mai mult împins de cei din spate, ajunse totuși în dreptul Lianei.

— Săru'mîna!

— Bună, Tavi! A, dar ce aparat de radio frumos ai! Cînd l-ai cumpărat? Îmi dai voie?

— Nu-i al meu, știi...

Ca să-l scoată din încurcătură, fata îi spuse în glumă:

— Ce, doar nu conține briliante... Sau poate prinde numai voci „blonde"...

Și începu să rîdă cu rîsul ei caracteristic, care-l fascina. Peneș se schimbă la față. Sesiză și aluzia. „Să mă fi văzut cumva? Cu atît mai bine! Să sufere și ea cum am suferit eu!" Simți chiar o satisfacție.

— De unde știi că nu, răspunse și începu și el să rîdă. Un rîs forțat, zgomotos.

În curtea comandamentului se despărțiră. El se îndreptă grăbit spre birou. Puse aparatul pe masă și prinse o muzică pe care o lăsă în surdină.

— Noroc, Tavi.

— Salut, Mișule.

— Ce făcuși mă, ți-ai luat radio cu tranzistori?

— Nu, cu briliante, cum mi-a spus cineva mai adineauri, răspunse Tavi înțepat.

— Într-adevăr, e frumos. Te costă scump ?

— Nu-i al meu.

Oancea luă aparatul şi începu să învîrte comutatorul de unde.

— Lasă-l în pace, Mişule, să nu se strice...

În birou intră, cu faţa zîmbitoare, ca-ntotdeauna, maiorul Corbeanu.

— Bună dimineaţa, băieţi ! îi salută el pe desenatori.

— Să trăiţi, tovarăşe maior ! Avem ceva nou de făcut ? i se adresă Oancea.

— Deocamdată, nu. Continuaţi tabelele începute sîmbătă. Mă duc să văd dacă a venit tovarăşul colonel şi vă spun imediat dacă sînt noi ordine.

Peneş şi Oancea se aşternură pe treabă. Aplecaţi deasupra planşetelor scriau de zor, înconjuraţi de linişte. Oancea se simţea ofensat ; auzi, să nu-i dea voie să pună mîna pe aparat... Se suci către Peneş :

— Va să zică se topesc „briliantele"...

— Nu, dar cînd nu-i lucrul tău...

În momentul acela reveni în birou maiorul Corbeanu.

— Ceva deosebit, tovarăşe maior ?

— Nu. Tovarăşul colonel spune că pe la zece ne dă ceva urgent — o lucrare pentru Marele stat major. Ca să meargă repede, eu o să vă dictez iar voi o să scrieţi.

— De acord, tovarăşe maior.

Gîndindu-se ca nu cumva colonelul Manea să zică ceva, că ascultă muzică, Peneş închise aparatul şi-l bagă în fişetul de pe sală, unde-şi ţinea instrumentele de desenat. Luă cheia în buzunar.

Pe la zece, maiorul Corbeanu veni cu un carnet de la şef şi, după ce le indică liniatura tabelelor, începu să dicteze armamentul şi tehnica din înzestrarea a două subunităţi diferite. Apoi, lui Peneş îi reveni sarcina să defi-

nitiveze o hartă de cooperare, Oancea continuînd tabelele începute sîmbătă.

...După-amiază, Peneș nu mai ieși din casă. Ascultă muzică la aparatul Mirunei, gîndindu-se... la Liana. „O să dea cumva *azi telefon ?*" *Simțea acum* că sentimentele față de Liana nu scăzuseră cu nimic din intensitate. Ba, dimpotrivă, generau reproșuri pentru atitudinea lui față de ea.

Se făcuse ora optsprezece. Telefonă Mirunei și întrebă dacă poate să-i aducă aparatul. Își dădură întîlnire la librăria „Mihai Eminescu". Ea ținuse să precizeze că are foarte mult de lucru. Fusese punctuală, dar se vedea bine că e grăbită și lui Peneș îi păru rău.

— M-ai iertat pentru aparat, Miruna ?

— Firește, Tavi.

— Regret că trebuie să pleci așa de repede.

— Și eu, dar n-am ce să fac. O să ne vedem altă dată, doar n-au intrat zilele în sac. Și-acum, te las...

— Cînd să te mai caut ?

— De poimîine sînt mai puțin ocupată. Sună-mă la telefon. De acord ?

— Da.

Și se despărțiră. Ea — cam absentă, el — cam dezamăgit.

Îngîndurat, se duse pînă acasă pe jos. Parcă-simțea lipsa aparatului și prin el ar fi simțit-o aproape pe Miruna, deși... deși ea era parcă tare departe.

Numai atît ?!

În aceeași seară, la una din stațiile autobuzului treizeci și unu, în centrul orașului, printre alți călători urcă și o

fată zveltă, drăguță, care atrăgea privirile. Coborî la Podul Lemaître de unde luă tramvaiul șaptesprezece, cu care merse pînă la cimitirul Belu. De aici luă un taxi și ajunse în fața Teatrului de Operă și Balet. Plăti și coborî din mașină, îndreptîndu-se încet spre centru. Fu ajunsă curînd din urmă de un individ.

— Cum a mers, Ella ?

— Bine, Val. Totul e normal. Să ne grăbim însă că ne așteaptă bătrînul. Și parcă-l văd că iar face mutre.

Pe aproape de Cișmigiu, el rămase în urmă. După cîtva timp, Ella urcă cu liftul la etajul III, într-un bloc unde-și avea garsoniera. Liftul fu repede chemat jos. „Probabil că Val n-a mai respectat indicația bătrînului", gîndi ea. Ar fi vrut să-l aștepte pe palier, să nu fie nici un minut singură cu „necioplitul" ăsta de Giurcă. I se scîrbise de el. Se temu însă că iar îi va sări țandăra văzînd-o intrînd cu Val.

Deschise și intră.

— Ai venit, frumoaso ? Îmi place cum arăți azi și mi-e un dor nebun de tine. După ce terminăm discuția, o să mai rămîn puțin. Am ceva pentru tine.

În timp ce „domnul Giurcă" — un individ la vreo cincizeci de ani, înalt, însă cam prea voluminos, cu părul lins, proaspăt pomădat — își făcea de lucru la singura masă din cameră, Ella se dezbrăcă și-și puse pe ea un capot ușor, după care se grăbi să-i deschidă lui Val, pe care-l auzi oprindu-se în fața ușii. Se așezară amîndoi pe canapea. În cameră mai era un singur scaun, un dulap de haine cu două uși și o masă, la care lucra bătrînul.

Cînd termină, Giurcă se întoarse spre ei :

— Numai atît ? întrebă sfredelindu-i cu privirea. Cei doi rămaseră înlemniți pe marginea canapelei.

— Abia am început, *domnule Giurcă*, îngăimă Val. Și eu cred că am obținut deja un mare succes : s-a veri-

ficat metoda. Va da, fără îndoială, rezultate bune. Merită să sărbătorim acest succes.

— Cred că Val are dreptate, sări Ella. Să nu ne pripim. Şi-apoi, vorba dumneavoastră, „încetul cu încetul se face oţetul"...

— Bine, bine ! zise Giurcă, parcă înduplecat. Acum să vă spun cîteva lucruri. Pe mine nu mă mai găsiţi la interiorul pe care-l cunoaşteţi. S-a întîmplat ceva. Mă puteţi chema la o sută doisprezece, însă numai între şapte jumătate—opt şi între cincisprezece—cincisprezece jumătate. Eu o să vă sun în fiecare seară. Lucrăm după planul stabilit. Val, tu cum stai cu cealaltă misiune ?

— N-am putut să fac încă nimic. Vă daţi seama că nu-i deloc uşor...

— Încă nimic ? Dar ce faci toată ziua ? Tai frunză la cîini ? Ce e aşa mare scofală să intri „pe fir" cu o servantă pe care o vezi o dată-de două ori cu vreun soldat de la aviaţie ? Bine ar fi să mergi chiar mai sus, la vreo puştancă d-aia care umblă cu vreun ofiţer tînăr. Fă ceva, adu-mi ceva să-i închid gura „Bărbosului" ; mereu îmi spune că-i mănînci banii degeaba.

— Voi încerca, domnule Giurcă. Însă ştiţi ce era să păţesc rîndul trecut... Nu mai am nici...

— Ce, iar nu mai ai bani ? Nu pot să-ţi dau decît cinci sute... Poftim ! Şi-acum du-te !

— Vă salut, domnule Giurcă.

Fără să mai aştepte vreun răspuns, tînărul plecă. Bătrînul se aşeză lîngă Ella şi scoase un pachetel din buzunar.

— O atenţie modestă...

Ea despachetă şi rămase uimită. Un colier. În timp ce şi-l prindea la gît, îl preţuise : o mie-o mie cinci sute lei. Învingîndu-şi cu greu sila, îl sărută pe bătrîn. El îi descheie capotul, care aluneca la picioarele ei, şi o cuprinse cu mîi-

nile de mijloc. Ca să se termine mai repede, ea își desfăcu singură sutienul și portjartierul...

Frămîntări

29 iunie.

Marți după-amiază. De cîteva ore Peneș încerca să citească ceva. Nu se putea concentra deloc. Tăcerea din jur parcă-l apăsa. Puse mîna pe telefon și formă numărul Mirunei. Îi răspunse Dan :

— Ce surpriză ! începu acesta...

— Nu ne-am văzut de mult... Ai vreun program pentru mîine seară ?

— Din păcate, da. Un program trist. Plecăm amîndoi la Pitești. E bunica bolnavă și ne-a scris că vrea să ne vadă.

— Îmi pare rău !

— Stai, nu te grăbi. Ce-ar fi să ne întîlnim în seara asta ? Ești dispus să facem un pinacle în trei ? Spun „în trei" pentru că Vanda învață de zor și nu este „abordabilă". Am putea veni la tine, eu și Miruna ?

— Cu plăcere, însă nu cunosc jocul.

— Știi remy ?

— Da !

— Atunci, e simplu. În cinci minute te-am învățat. Venim la tine, de acord ?

— De acord.

Și le dădu adresa. Era șase după-amiază. Se îmbrăcă și fugi repede pînă la „Alimentara". Cumpără ceva pentru niște gustări, un sfert de coniac și două sticle de „Muscat-Ottonel". Abia trecuse de șapte și Dan cu Miruna erau la ușă. Intrară în vestibul și apoi în camera lui.

Aranjat cu gust, interiorul trăda omul ordonat. Recamierul era strîns : cărțile, destul de multe, se odihneau într-o bibliotecă bătrînească. Două rînduri erau puse și deasupra șifonierului. Lîngă un fotoliu comod, luminînd *bine măsuța de alături, o lampă cu picior răspîndea,* prin mătasea abajurului, o lumină plăcută în toată camera. Fata își exprimă pe loc admirația.

— E tare plăcut la tine. Stai minunat.

— Să nu vă-nchipuiți că-i totul al meu ; cele mai multe sînt ale proprietăresei. Eu am numai cîteva lucruri și cărțile astea, aduse în mare parte de acasă, de la Brașov.

— Lasă, nu mai face pe modestul, îi zise Bratu. Stai bine și ăsta-i principalul. Ce noroc că ai două mese ! La cea mică jucăm pinacle, iar pe cea mare o să punem ceva de gustat. Bine ?

— S-a făcut. Miruna, ce-ar fi să faci pe gazda ? Uite, am aici cîte ceva, zise Peneș.

— Și pe urmă deșerți servieta mea și sacoșa ta, completă Dan.

— Dar sînteți la mine acasă... nu-i frumos să...

— O fi, n-o fi, noi avem o înțelegere...

Cînd Peneș constată că în afară de niște „bunătăți" pentru mîncat se mai iviră pe masă și trei sticle de „Murfatlar" și „jumătate" de coniac, se dădu bătut.

— Dane, nu trebuia să cheltuiești atîta...

— Ce cheltuială ? Am luat colaborările pentru luna trecută. Sînt în bani ! Acum, las-o pe Miruna să se ocupe de masă iar noi să ne luăm pahărelele și să vedem cum e cu jocul.

Lui Peneș îi plăcea tot mai mult Bratu. Felul lui deschis de a vorbi, nuanța puțin cam șmecherească, dar plăcută, îl prindeau.

Cînd Miruna îi pofti să se apropie de masa mare, Peneș deprinsese deja regulile jocului, recunoscînd că nu era prea greu. După cîtva timp începură să joace pinacle. Miruna era cea care pierdea mereu.

— Ce-i cu tine, surioară ? Ești iubită, sau iubești ?

— Nu știu. Dar nu vreau nici una, nici alta. Mă simt mai liniștită fără iubire.

Peneș o privi printre gene, încercînd parcă să-i afle gîndurile. Negația ei putea fi și o aluzie. Se simți încîntat. Prinși în joc, nici nu observară că se făcuse tîrziu. Bratu și Miruna se pregătiră de plecare. Peneș le mărturisi că petrecuse o seară plăcută și își exprimă speranța că și ei se vor fi simțit bine. În timp ce el mai schimbă cîteva cuvinte cu Bratu, fata se apropie de bibliotecă. La un moment dat se întoarse spre el :

— Să știi că nu-mi place cum ți-ai așezat cărțile...

— De ce ?

— În primele rafturi se pun autorii cei mai valoroși, și apoi ceilalți. Asta la bibliotecile mai mici...

— Mai bine i-ai aranja-o tu ! Ce zici, Tavi ? întrebă Bratu.

— Cu cea mai mare plăcere. Bineînțeles, dacă vrea...

— Vreau ! Și știi cînd ? Poate chiar vineri după-amiază, răspunse fata.

— Te aștept.

— Dacă-mi pot ține făgăduiala, în jurul orei optsprezece sînt aici. Și-acum, Dane, să mergem ; e tîrziu.

Își luară rămas bun. Peneș se opri în poartă, privindu-i cum se depărtează. Auzi telefonul. Se repezi în casă. Puse mîna pe receptor, spuse „allo", dar la celălalt capăt al firului receptorul fu așezat în furcă.

...Pînă vineri, timpul se scurse foarte greu. O văzuse pe Liana și miercuri la prînz, și *joi dimineața, dar de fiecare* dată o evitase. Se mulțumise doar să o salute. Ar fi vrut

s-o oprească, să-i vorbească ; orgoliul se dovedi însă mai puternic. Se întîlni şi cu Mircea Ionaşcu, însă şi el „se grăbea".

Ajuns acasă, făcu ordine în cameră. Cumpărase şi nişte *flori*, „*să fie atmosfera* mai plăcută". Miruna fu punctuală şi, după ce-i adresă lui Peneş cîteva cuvinte, puse pe masă aparatul ei cu tranzistori, „prinse" o muzică şi începu să aranjeze cărţile. El se interesă de starea sănătăţii bunicii ei şi se bucură sincer auzind că lucrurile stau bine. Ca s-o ajute, sau poate ca să fie mai aproape de ea, îşi oferi serviciile. Miruna îi dădu voie să şteargă cărţile de praf, apoi îl pofti să ia loc pe canapea sau să facă o plimbare de o oră. El preferă prima soluţie. Îi urmărea fiecare mişcare, admirîndu-i graţia cu care se învîrtea prin cameră. Într-adevăr, îşi merita numele de „spaima cărţilor". Îşi spunea părerea despre fiecare carte, sublinia trăsăturile unor eroi, critica pe unii autori pentru ermetism, pe alţii pentru prezentarea falsă a unor aspecte de viaţă... Peneş împleti graţia mişcărilor fetei cu cunoştinţele ei literare şi începu să creadă că ţine la ea.

Sfîrşind treaba, Miruna se aşeză pe marginea recamierului şi începu să-i vorbească despre decepţia ei : ceva cu un profesor de la institut, un om cu o înaltă pregătire, inteligent şi frumos. Ştiindu-l necăsătorit, se lăsase în voia sentimentelor şi, cînd se hotărîse să-i mărturisească ceea ce simţea pentru el, îl văzu, chiar în după-amiaza acelei zile, pe stradă, de mînă, cu două fetiţe gemene — lovitură care o doborîse pentru multă vreme.

Cînd termină, el îi strînse uşor mîna. Nu-i veneau pe buze cuvintele prin care să-şi exprime compasiunea pentru suferinţa ei.

— E destul de tîrziu, trebuie să plec, zise Miruna ridicîndu-se.

— Nu mai înainte de a-ţi mulţumi pentru ceea ce ai făcut, îi spuse el sărutîndu-i mîna afectat şi privind-o în ochi. Văd însă că n-ai servit aproape nimic...

— Nu ştiu ce am. Poate amintirile sînt de vină. Aş vrea să plec. Dar nu mă conduce, e tîrziu, mai ales pentru tine.

— Cum o să te las singură ? !

Şi plecară împreună. Luară maşina treizeci şi cinci. Peneş avea impresia că pe Miruna o indispusese ceva. Să fi făcut oare el vreun gest necuviincios ? Ar fi vrut să-i vorbească, însă îi respectă tăcerea.

Coborîră la „Universitate".

— Nu te las să mergi mai departe. Ia maşina şi du-te acasă. Dar numai acasă. Îmi promiţi ? îl rugă ea.

— Nu te ascult, chiar dacă te superi.

— Vreau să merg singură, cu gîndurile mele.

— Cu alte cuvinte, mă goneşti. Şi eu care credeam că măcar în seara asta o să stăm de vorbă mai mult. De mîine intru iarăşi într-un vîrtej şi vreo săptămînă nu ne mai putem vedea. Colegul meu are gripă şi trebuie să lucrez cît doi. Doar duminică te mai pot vedea, dacă vrei tu, bineînţeles.

— Duminică mi-e imposibil. Mă duc din nou la bunica şi mă întorc marţi.

Braţ la braţ, o porniră spre Piaţa Rosetti. Ea deschise radioul şi-l lăsă în surdină.

— Îţi place muzica ? îl întrebă, dar parcă absentă, numai ca să-i pună o întrebare.

— Foarte mult, îi răspunse el, şi pentru că era adevărat, şi pentru ca să-i facă plăcere.

Mai merseră cîteva minute, ascultînd muzică. Deodată, amintindu-şi parcă de ceva, fata îi spuse lui Peneş :

— Îmi pare rău că vei fi ocupat zilele următoare. Tocmai vream să-ţi spun că Dan a proiectat o escapadă pe miercuri. Merge şi Vanda cu noi. Să vezi ce fată drăguţă e... Sînt sigură că te-ai îndrăgosti imediat de ea. Dar acum s-a stricat totul. Nu mă duc *singură cu ei*. Am să stau acasă.

Şi, bosumflată, îşi lăsă privirea în jos.

— Te-ai supărat ? întrebă el.

— Nu ! Sau, mai bine zis, n-am dreptul...

Tot discutînd, se pomeniră aproape de Calea Moşilor. Peneş se opri în faţa unei cofetării.

— Vrei să intrăm ?

— Cu o condiţie : să nu stăm mult.

— Numai cît vrei tu.

Se aşezară la o masă.

— Îmi vei lipsi mult zilele astea, îi şopti Peneş aplecîndu-se spre ea.

— Adevărat ? Aveam impresia că nu te interesez.

— În seara cînd ne-am cunoscut mi-ai spus că ai vrea să fim prieteni. Doresc şi eu acelaşi lucru. Te supără ?

— Nu...

Peneş o cuprinse cu mîna pe după umeri şi-o strînse uşor la piept. Vechea rană începuse să se cicatrizeze, inima fiindu-i cuprinsă acum de-o nouă văpaie.

— Ai să-mi lipseşti mult săptămîna asta, repetă abia şoptit, mîngîindu-i părul. Aş vrea să am ceva de la tine... Să-mi amintesc în fiecare zi de Miruna mea...

Fata îl privi galeş, cu aceeaşi privire visătoare, şi-l strînse uşor de mînă.

— Îţi las aparatul de radio... Dar nu uita : să ai grijă de el.

Se înapoiară pînă la Piaţa Rosetti ; la plecare, Peneş îi promise că-i va telefona în fiecare seară...

3 iulie.

Dimineața, Peneș era mai vesel ca de obicei. Cînd să intre în popotă, Liana Pascu ieșea împreună cu Mircea Ionașcu. Părea oarecum abătută. Lui Peneș nu-i scăpă acest amănunt. Ar fi vrut s-o oprească, să-i spună ceva, dar nu îndrăzni. Trecură unul pe lîngă altul aproape ca doi străini. Ionașcu îl apucă de mînă. Îl întrebă ceva. Peneș își trase mîna și se grăbi spre popotă, ca și cînd n-ar fi auzit întrebarea.

Felul în care arăta Liana îl duru totuși. Se întrebă : oare nu cumva starea ei se datora și comportării lui ? Nu cumva greșise ? Bău ceaiul absent, fără să se atingă de unt sau de gem. Se ridică apoi și plecă spre birou. În drum se întîlni cu locotenentul-major Duță — un tînăr inginer — care, observînd aparatul de radio al lui Peneș, îi ceru voie să se uite la el.

— Foarte frumos, îi spuse acesta. Ce producție o fi, că nu scrie nimic nicăieri. E numai receptor sau mai are ceva în plus ?

— Ce să aibă, tovarășe locotenent-major ? De fapt, nici nu știu. Nu-i al meu.

— Ei, sînt multe tipuri de aparate cu tranzistori : unele cu baterii, altele cu acumulatori... Există astfel de aparate care, pe lîngă radio, au și magnetofon. Le folosesc îndeosebi ziariștii și spionii. Progresele tehnicii... În orice caz, e un aparat frumos. Nu știu ce mă face să cred că și acesta are magnetofon. Mi-ar plăcea și mie unul la fel...

Ajuns la etajul doi, Peneș intră în birou, descumpănit. Văzîndu-l întunecat, maiorul Corbeanu îl întrebă dacă nu cumva se simte rău. Răspunsul negativ îl făcu pe acesta să creadă că putea fi vorba de fata cu „voce cristalină" de la centrală și renunță să mai insiste.

Peneș puse aparatul pe colțul planșetei. Gîndurile i se învălmășeau ca un vîrtej. Îl știa pe locotenentul-major Duță ca pe un foarte bun specialist. Nu, el nu se putea înșela. Dar de ce Miruna nu-i amintise nimic de magnetofon ? *Sau poate că nici ea nu știa...* La urma urmei, ce importanță are asta ? Principalul e că aparatu-i frumos și bun iar ea, Miruna, o fată drăguță, atrăgătoare... poate puțin cam indiferentă, deși față de cum era, s-a mai schimbat.

Fu smuls din gînduri de intrarea grăbită a colonelului. Venise mai devreme ca de obicei, purtînd sub braț un maldăr de hîrtii. Dădu cîteva ordine, lăsă două carnete concept cu însemnările de la ședința de lucru ținută cu o zi înainte la comandant și plecă.

— Mă duc după niște hărți, spuse maiorul Corbeanu. Pregătește-ți instrumentele.

După o jumătate de oră începură lucrul : trebuiau întocmite urgent patru hărți cu noua dislocare a unor subunități speciale. Conveniră să facă împreună prima hartă, iar apoi — în vreme ce Peneș avea să le „tragă" pe celelalte — maiorul Corbeanu trebuia să completeze într-un carnet tabelele cu tehnica și efectivele care aveau să fie scrise în tuș, tot în patru exemplare, de către Peneș.

Timp de vreo oră, cît dură lucrul la prima hartă, nu se auziră decît nume de localități, puncte de reper ale acestora, denumiri de subunități... Peneș execută totul cum i se stabilise. De cîteva ori îi reveni în minte aparatul. Dar, de fiecare dată, renunță să meargă cu gîndul pînă la capăt, concentrîndu-se asupra a ceea ce avea de făcut. „Am să-i telefonez Mirunei mai pe seară. Să nu-mi fi spus că are și magnetofon, de teamă să nu umblu la el și să-l stric ? Ar însemna lipsă de încredere și m-ar supăra... Dar ce-ar fi să-i telefonez acum ?" Formă numărul și în receptor auzi chiar vocea ei :

— Te-am deranjat, Miruna ?

— Nu ! Dar ce s-a întîmplat ?

— Nu te așteptai să te chem la ora asta, așa-i ?

— Sinceră să fiu, nu. Dar ce-i ? S-a întîmplat ceva ?...

Un resort se declanșă parcă în creierul lui Peneș. „A vrut probabil să mă întrebe de aparat. Înseamnă că e ceva cu el." Renunță imediat la întrebarea formulată în minte.

— Ce să se întîmple ? Vroiam doar să-ți aud vocea. Un gest copilăresc, nu-i așa ? Te rog să mă scuzi că te-am deranjat. N-am să-mi iert îndrăzneala.

— Vai, nu trebuie să-ți faci reproșuri, nu m-ai deranjat deloc. Poate și eu așteptam să mă suni... O, mîine e duminică. Ce-ai de gînd să faci ?

— Mi-a propus un coleg să mergem la pescuit și cred că o să-mi facă bine.

— La pescuit ? Ce interesant ! Unde ? Departe ?

— Nu așa departe... la...

Și Peneș dădu detaliile spuse de Radu Voinescu — un pescar pasionat care-și petrecea fiecare duminică la marginea apei. Cu o zi înainte, la popotă, după ce-i povestise cît de plăcute sînt orele la pescuit, Radu îl invitase la o asemenea „partidă". Peneș nu-i dăduse un răspuns categoric, însă acum — vorbind cu Miruna — se hotărîse. Gîndurile îl îndemnau parcă spre un anumit drum și nu le mai putea întoarce. „Precis nu pot fi găsit în tot cursul zilei de mîine... Doar luni... dar pînă luni mai este."

Briliante, da! Dar... false

Hotărîrea lui rămînînd definitivă, urma să-și anunțe colegul. Formă interiorul lui Voinescu, dar nu răspunse nimeni. Se uită la ceas : șaisprezece. Își aminti că maiorul

Corbeanu plecase în timp ce el vorbea la telefon cu Miruna. Luă aparatul de radio și ieși din birou. În curtea comandamentului îl găsi pe Voinescu, care meșterea ceva la motocicletă. Se înțeleseră ca, a doua zi, dis-de-dimineață, să se întîlnească în *apropiere de locuința* lui Peneș, și de-acolo — la pescuit.

În drum spre stația de autobuz îi veni iar în cap ideea cu aparatul. „Dacă-i mai mult decît un simplu aparat de radio și ea nu mi-a spus, înseamnă că e ceva necurat la mijloc. S-ar putea însă, tot așa de bine, să nu fie nimic deosebit. Care o fi adevărul ? Trebuie să văd ce-i în interior. Da, da un specialist... Un specialist ?" Se gîndi tot la locotenentul-major inginer Duță. Se înapoie la unitate și-și procură adresa inginerului.

După mai puțin de o oră suna la ușa apartamentului acestuia.

— Vreau să vă rog ceva, tovarășe locotenent-major : am venit pentru aparatul cu tranzistori pe care l-ați văzut. Proprietarul lui mi-a spus că mi l-ar vinde cu o mie de lei. Vreți să-l examinați puțin ? Dar cu grijă, să nu-l zgîriem sau să-l defectăm. Știți, trebuie să-i dau răspunsul pînă diseară și...

— Lasă scuzele și hai mai bine să-l vedem !

Duță desfăcu cu ușurință cele două șuruburi din colțurile opuse ale uneia din suprafețele aparatului. Încercă apoi să desfacă presupusul capac de sub carcasă, dar degeaba : nu găsea cu nici un chip adevăratele legături ale acestuia. Încercă în toate felurile. Îl puse apoi pe masă și îl examină cu atenție. Suprafața interioară era acoperită cu mici romburi, puțin reliefate, brăzdate de șanțuri foarte fine. Luă o șurubelniță din material plastic și încercă s-o introducă pe sub colțurile fiecărui romb. O treabă migăloasă. Ajungînd la ultimele romburi se opri, rămînînd din nou

tăcut. Deci, nici asta nu era rezolvarea. Introduse apoi șurubelnița în șanțul din mijloc al cîtorva romburi și suci ba în stînga, ba în dreapta. Tot nimic.

— V-am urmărit cum ați cercetat colțurile romburilor. Dacă am înțeles bine, v-ați gîndit că ele ar putea masca șuruburile de închidere a capacului.

— Întocmai ! spuse inginerul, fără să-și ridice privirea de la aparat.

— Poate operațiunea ar trebui continuată...

— Sai, uite aici cîteva zgîrieturi abia perceptibile... Introduse șurubelnița sub un colț al unuia dintre romburile încă necontrolate și acesta se ridică, rămînînd prins în colțul opus într-o balama foarte fină. Rombul ascundea floarea unui șurub. Îl desfăcu.

— L-am dibuit ! răsuflă ușurat Duță.

Trase capacul în afară : partea din stînga era prinsă printr-o balama.

— Un aparat de radio obișnuit, dar nu știu cum naiba vine asta : piesele lui ocupă numai jumătate din spațiul total. Și atunci...

Continuă să-l examineze cu atenție, constatînd că aparatul propriu-zis era bine fixat de pereții înguști de jos și de sus. Deci și latura din dreapta putea fi un capac... Îl găsi. Arăta la fel ca celălalt. Încercă și aici romburile pe la colțuri, dar nu reuși să-l deschidă. Abia după alte cîteva încercări descoperi că romburile, de data aceasta, se desfăceau ca un șurub cu ghivent, lăsînd libere florile adevăratelor șuruburi. Capacul rămăsese prins tot într-o balama.

— Am avut dreptate, tovarășe Peneș, vorbi inginerul. Uite aici un magnetofon... dacă nu mă înșel.

— Cum ? îngăimă Peneș. Un magnetofon ?

— Da, ce te miră ? ! Te rog, dacă nu-l cumperi tu, dă-mi-l mie. Chiar dacă înregistrează fără să redea, tot înseamnă ceva...

— Da... nu... ! Adică, nu ştiu...

Nu ştia ce să creadă. „De ce Miruna nu mi-a spus nimic ? ! se gîndea. O fi funcţionînd magnetofonul ? *Îl* ţinuse toată ziua în birou... Şi ce se discutase..."

— Lăsaţi-l aşa cum este, i se adresă locotenentului-major. Puneţi-l aici, în ziar. Dar aveţi grijă ca nu cumva să-i deranjaţi banda...

Plecă imediat, lăsîndu-l pe celălalt uluit. Gîndurile îi fură iar cuprinse de furtună :

„Unde să merg ? Cui să-i spun ? se întreba. Primul la care ar trebui să mă adresez în situaţia asta ar fi tovarăşul colonel Manea..." Şi, cum îi ştia adresa, porni repede spre locuinţa acestuia. Îl găsi tocmai pregătit să plece cu familia în oraş.

— Ce-i cu dumneata aşa de agitat ? îl întrebă ofiţerul. Stai jos şi linişteşte-te. De unde vii ?

Peneş, fără să lase aparatul din mînă, începu să-i povestească totul, pe nerăsuflate. Îi mărturisi bănuielile ce-l frămîntau.

— Să nu ne grăbim cu concluziile, zise colonelul. S-ar putea totuşi ca îndoielile dumitale să aibă un temei. E bine, într-adevăr, să controlăm. Trebuie să ne adresăm însă celor de specialitate.

Formă un număr de telefon şi-l rugă pe cel cu care vorbea să se repeadă pînă la el. Aşa se face că, nu după mult timp, la locuinţa colonelului Manea sosi maiorul Ganea, pe care Peneş îl cunoştea dealtfel. Cu el vorbise şi despre Liana Pascu.

Maiorul ascultă relatarea colonelului şi îşi exprimă părerea că trebuia raportat imediat comandantului.

Totul se petrecu rapid. Peste douăzeci de minute, maiorul și Peneș se aflau într-un birou al organului de securitate. Liniștit de-acum, Peneș relată amănunțit cele petrecute.

— N-ar fi trebuit să deschizi aparatul ; mă gîndesc la urme. Lucrul acesta cere multă precauție, remarcă unul dintre cei de față.

— Da, așa este, interveni căpitanul Mărăcine, căruia i se încredințase cazul. Dar dacă nu se deschidea, tovarășul Peneș n-ar fi sesizat, iar noi n-am fi aflat... Deocamdată să audiem banda și să nu uităm nici de cea de mai-nainte, care ar fi putut fi scoasă atunci cînd tovarășul Peneș a înapoiat prima dată aparatul. Asta, bineînțeles, numai dacă ipoteza se confirmă...

Din discuții, Peneș înțelese că aparatul de înregistrare funcționa automat, fiind reglat între orele opt și unsprezece dimineața.

Se audie banda. Peneș înmărmuri : cea mai mare parte din datele dictate de maiorul Corbeanu la întocmirea primei hărți, chiar în dimineața aceea, erau foarte clar înregistrate.

— Ai văzut, tovarășe Peneș ? Adevărate... briliante, cum spuneai că a zis colega dumitale. Însă noi le vom falsifica ! și rămase puțin pe gînduri. Da... le vom falsifica. Acestea vor constitui corpul delict...

Căpitanul Mărăcine schiță planul de acțiune și merse la șef pentru a i-l prezenta. Planul fu aprobat, cu unele modificări. Îl puse apoi pe Peneș să-i relateze încă o dată totul. Îl opri de cîteva ori, cerîndu-i amănunte. La urmă, îi spuse :

— Da, pentru ei n-ar fi decît un indiciu : telefonul dat de dumneata ! Deși te-ai oprit la timp, mă tem totuși să nu fi intrat la bănuieli. Asta ar fi suficient pentru spioni.

— Vă rog să mă credeți că-mi pare rău ; nu mi-am dat seama decît în momentul cînd era prea tîrziu.

— Faptul e consumat. Cît privește programul de mîine, cu „partida de pescuit", trebuie respectat. S-ar putea să *ne fie de folos...*

— De folos ?

— Da, da. Și uite cum...

Ofițerul mai discută puțin cu Peneș, după care se despărțiră. Ajuns acasă, Peneș se simțea extenuat de parcă ar fi urcat un munte. Vru s-o cheme la telefon pe Liana, să-i simtă căldura din voce, cu convingerea că s-ar mai liniști întrucîtva. Dar își înfrînse tentația pentru că un alt gînd i-o scoase aproape imediat din minte. „Ce-o fi fost înregistrat pe banda cealaltă ? Va putea fi găsită oare ?" Căută să-și amintească ce anume discutaseră în birou, în ziua aceea, cînd luase prima dată aparatul la serviciu. Reconstitui o bună parte din cele petrecute atunci, dar nu mai putu continua. Simțea că-i vîjîie capul. Socoti că cel mai bun lucru era să se culce.

Puse ceasul să sune devreme și se culcă.

. . . . . .

Desfășurarea zilei următoare — *I tulie* — o cunoaștem de la începutul povestirii. Trebuie doar să adăugăm că, în momentul cînd se treziseră, cei doi tineri — Octavian Peneș și Radu Voinescu — nu mai erau singuri. Lîngă ei se afla un ofițer de securitate care, după ce le relată cele petrecute, se ocupă de ei.

— Care va să zică, am turnat o adevărată secvență de film — se miră Voinescu, aflînd prin ce aventură trecuse. Păi de ce nu mi-ai spus, măi Peneș, că ai asemenea „prieteni" ? ! D-aia erai tu așa de abătut azi. Mă mir că n-au luat din repezeală aparatul meu ! Aveam un motiv în plus să-i iau puțin la chelfăneală cu prima ocazie...

5 iulie.

La ora șase și douăzeci de minute, Peneș fu trezit din somn de soneria telefonului. Era căpitanul Mărăcine ; îl anunța că trimite o mașină după el. Să fie gata în cincisprezece minute și să aștepte în capătul străzii, dinspre Calea Floreasca.

Cînd ajunse în biroul căpitanului, acesta îl primi zîmbind. Era de față și maiorul Ganea. „Semn bun", își zise Peneș. Dar inima îi bătea puternic.

— N-a fost deloc ușor, prietene. Am avut de furcă pînă mai adineauri. De fapt, ne așteptam la așa ceva. Acum s-au liniștit. Sînt toți patru alături...

— Patru ? făcu Peneș ochii mari.

— Da. Ce te miră ? Te-am chemat pentru confruntare.

— Tovarășe căpitan, mi-ați luat o piatră de pe inimă, m-ați ajutat să mă liniștesc...

— E și meritul dumitale. Unul dintre ei, un oarecare Giurcă, era mai de mult în atenția noastră.

— Vă rog să mă credeți că n-am dormit aproape toată noaptea. Mi-era teamă să nu vă scape și mă gîndeam la ziua cînd am avut prima dată aparatul la serviciu. Nu mi-am putut aduce aminte ce s-a discutat atunci în birou...

— Fii liniștit. Am intrat în posesia primei benzi. Nici un conținut secret. Ai făcut bine că ai închis aparatul, la un moment dat, în fișetul de pe sală. Nu-i înregistrat nimic clar. Și-acum vino cu mine.

În afară de cei doi, Dan Bratu și Miruna, pe care Peneș îi cunoștea și care nu negară nimic la întrebările puse de căpitan, mai erau de față așa-numitul Giurcă și încă un individ slab, înalt, puțin șașiu.

Cînd ieșiră afară, Peneș se opri și-l rugă pe căpitan :

— Am uitat ceva ! Vroiam să-l întreb pe Bratu, sau cum dracu îl cheamă, unde ne-am văzut prima dată...

— Lasă-l în pace. Îl cheamă Valerian Neacşu. Cît despre „prima dată", îţi explic eu.

Căpitanul îi spuse apoi lui Peneş cum se petrecuseră lucrurile la restaurantul „Dorobanţi" cînd, aşezat la o masă învecinată, Bratu-Neacşu trăsese cu urechea la tot ce vorbiseră el, Peneş, şi ceilalţi trei prieteni ai lui, odată cu trecerea în rezervă, şi cum individul îl căutase luni de zile prin cartierul Florească ; apoi despre trucul folosit de Bratu la barul „Primăvara", despre aşa-zisa soră care, de fapt, îi este concubină şi complice şi pe care o cheamă Ella Bindea şi nu Miruna, despre „uitarea" aparatului de radio în duminica aceea cînd fuseseră la Snagov etc., etc.

— M-am dumirit, tovarăşe căpitan. V-aş ruga să-mi permiteţi să dau un telefon la serviciu. S-or fi întrebînd ce-i cu mine.

— Poftim !

Peneş îl găsi pe maiorul Corbeanu, care, înţelegînd cum stau lucrurile, îl învoi pentru toată ziua şi-l sfătui să se odihnească.

Îşi luă mai întîi rămas bun de la căpitanul Mărăcine ; apoi se apropie de maiorul Ganea, dar acesta îl luă de braţ şi ieşi odată cu el, spunîndu-i că sesizarea lui cu privire la tovarăşa Pascu nu se confirmase : fusese doar un complex de împrejurări care dusese la o confuzie în capul lui Mircea Ionaşcu. Dealtfel, acesta îşi recunoscuse eroarea. Fata fusese, într-adevăr, la „Carul cu bere", dar cu o colegă de şcoală şi cu soţul acesteia, care sărbătoreau doi ani de la căsătorie. La ieşire, soţul colegei se salutase cu un prieten, şi din întîmplare, acesta se afla în dreptul unui străin care tocmai coborîse dintr-o maşină. Făcuseră chiar haz văzînd reacţia străinului, care crezuse că salutul i se adresase lui...

Peneş se zăpăci de tot. Dădu să plece fără să-şi mai ia rămas bun. Se întoarse apoi, îl salută pe maior şi ieşi grăbit în stradă. După ce respiră de cîteva ori adînc, porni grăbit. Se opri în faţa unei florării. Văzu în vitrină boboci de trandafiri albi, florile preferate ale Lianei. Intră să cumpere un buchet...

Septembrie, 1970

Paşi spre abis

Cu cinci minute înainte de plecarea acceleratului trei sute unu, în cuşeta numărul patru a vagonului de dormit intră o tînără vădit obosită de graba cu care venise să nu scape trenul. Îşi examinează biletul de călătorie şi privirea i se opreşte pe patul din dreapta, sus, pe care îşi pune valiza uşoară. Închide uşa compartimentului şi se aşează în dreptul ferestrei. Din cînd în cînd, îşi consultă ceasul-brăţară, îngrijorată. Aprinde o ţigară şi încearcă să descopere pe cineva anume în mulţimea de pe peron, cineva care trebuie s-o vadă fumînd înainte de plecarea trenului, semn că toate decurg bine. „Cine o fi ? Cum arată cel ce se «ocupa» de ea ? Îl văzuse oare vreodată ?"

Ora douăzeci şi douăzeci şi cinci de minute. Trenul se pune în mişcare, lăsînd în urmă peronul cu forfota lui obişnuită. Femeia trage perdeaua şi se întoarce cu spatele la fereastră, rămînînd cu mîinile sprijinite de marginea patului de sus. Oftează îndelung. Cîteva cute i se adîncesc pe obraz. Faţa-i trădează o oarecare oboseală. La lumina becurilor din plafon pare foarte palidă. Are o figură comună, încadrată de un păr castaniu, mătăsos. Nu-i prea înaltă. Bustul, uşor proeminent, este continuat de o linie

armonioasă. În ansamblu, nimic frapant, nimic care să atragă atenţia în mod deosebit. Nici îmbrăcămintea care, destul de drăguţă, este totuşi modestă. Doar ochii exprimă ceva deosebit. Culoarea lor căpruie nu reuşeşte să estompeze o urmă de gingăşie, mai pronunţată poate cu ani în urmă. Vîrsta — aproximativ douăzeci şi trei de ani.

Scăpat din urzeala macazelor, acceleratul aleargă sporindu-şi viteza. Femeia se îndreaptă spre uşă cu intenţia de-a o încuia. Se opreşte însă în mijlocul compartimentului, deoarece se aud voci pe culoar. Îşi aprinde o nouă ţigară, gîndind că s-a bucurat prea devreme crezînd că va călători singură în cuşetă. Mizase pe faptul că e miercuri şi că, de obicei, la mijlocul săptămînii trenurile nu sînt prea aglomerate. Răsuflă uşurată auzind că zgomotul de pe coridor se pierde. Răsuceşte zăvorul, deschide valiza şi îşi scoate pijamaua, o carte şi un baton de ciocolată. Se schimbă, îşi desface patul şi se întinde pe el, căutîndu-şi o poziţie comodă. Îşi pune la îndemînă ciocolata, portţigaretul şi chibriturile. Încearcă să citească. După cîteva pagini, lasă cartea pe piept şi rămîne cu privirea în gol. O încolţesc fel de fel de gînduri. „La naiba ! Asta e şi gata ! Ce va fi voi mai vedea“, îşi zice şi începe din nou să citească. Dar după alte cîteva pagini îşi dă seama că nu percepe nimic din ceea ce „citeşte“. Abandonează cartea, închide ochii şi se lasă în voia gîndurilor.

. . . . . .

Se vedea cu trei ani în urmă, cînd descinsese în Bucureşti cu puţinele economii ale mamei — învăţătoare pensionară — şi cu ceea ce strînsese ea într-un an de muncă. Încerca pentru a doua oară să intre la facultate. În liceu învăţase bine şi dorise să ajungă inginer, dar *nu reuşise* să ia admiterea la politehnică. Mama, care o diviniza,

insistase să mai încerce o dată. Se hotărîse ca, a doua oară, să dea examen la Academia de studii economice. O îndemnase spre această facultate și faptul că, după nereușita la politehnică, lucrase aproape un an ca funcționară *pentru evidența materialelor la un depozit al unei unități* militare din orășelul natal. Dacă mai înainte avusese o oarecare repulsie față de cariera de economist, în perioada cît lucrase își schimbase optica, înțelegînd că și această muncă își are frumusețea ei. Dacă nici de data aceea nu reușea, se gîndea să se întoarcă la același serviciu, lîngă mama ei, care începuse să simtă nevoia de a fi ajutată.

Sosită în București, închiriase o cameră împreună cu o altă candidată, undeva pe strada „Aurel Vlaicu". Citea intens. Își petrecea timpul mai mult în bibliotecă, unde găsea manualele și cursurile ce-i trebuiau. Uneori învăța și acasă.

Într-o zi, pe cînd se afla la bibliotecă, se apropiase de ea un tînăr care-i ceruse, doar pentru cîteva minute, manualul din care studia ea. Pe acest tînăr îl mai văzuse undeva. Da, mîncaseră o dată la aceeași masă la cantină. Asta se întîmplase în ziua aceea cînd o fată guralivă o tot pisa cu fel de fel de întrebări. Cînd, la un moment dat, îi spusese fetei aceleia că în anul dintre concursurile de admitere lucrase ca funcționară la o unitate militară, el intrase în vorbă :

— Spuneați că sînteți din... ?

— Da. Cunoașteți locurile ?

— Am fost pe-acolo. Mi-a plăcut regiunea. Am rămas cu amintiri frumoase...

Își reamintește bine această frîntură din discuția de atunci. Ea îl examinase rapid pe cel ce-i întrerupsese

lectura : un tip înalt, bine legat, cu ochi mari și sprîncene bogate. Tînărul îi înapoiase manualul, îi mulțumise și o rugase să-l scuze. Se revăzuseră apoi, ca din întîmplare, cînd ieșeau din bibliotecă. O întrebase cum stă cu pregătirea. Mai erau puține zile pînă la prima lucrare și el se plînsese că nu mai știe cum să se descurce cu atîta materie. Conducînd-o spre casă, gest firesc și politicos, vorbise aproape numai el. Îi spusese că e din Constanța și, ca un îndrăgostit de mare, îi vorbise despre aceasta cu multă pasiune. Îi povestise apoi despre părinții lui, despre îngrijorarea și, mai ales, despre emoțiile mamei, care știa că nu-i ușor să intri în facultate și nici să te descurci singur într-un oraș ca Bucureștii. Apoi discuția continuase:

— Aici stau la un unchi. E pensionar, proprietar, și are bani berechet. Mie însă nu-mi dă nici un sfanț. E singur, n-are pe nimeni și toată ziua citește sau întocmește „variante" la loto-pronosport.

Se așezară pe o bancă în „Parcul Ioanid".

— Azi e sîmbătă... Înveți și după-amiază ? o întrebase el.

— Am cîteva treburi... Poate mai pe seară...

— Ți-aș propune ceva, dar mi-e teamă că voi fi greșit înțeles și... refuzat. Ți-aș propune o mică schimbare în program : îți termini treburile mai devreme și ne întîlnim pe seară. Stai, nu mă întrerupe ! Am bani pentru amîndoi. Spune-mi numai dacă ești de acord.

— Mă iei cam repede ! îi răspunse ea.

— Scuză-mă, însă aveam impresia că ne cunoaștem destul de bine și gîndeam că nu te-ar supăra o astfel de invitație...

Își amintește că numai rochia o împiedicase să-i accepte imediat invitația. O singură rochie mai bună își luase cu

ea. O îmbrăca și cînd se ducea la bibliotecă și cînd mai ieșea în oraș.

— Nu, nu m-ai înțeles, spusese ea. Mă refeream la altceva...

— La ce ?

— Aș vrea să mă mai gîndesc...

— Dacă-i așa, mai aștept ; deși, îți spun cinstit, mor de foame. Da...

— Ei bine, în principiu sînt de acord. La ora șapte. Dacă nu vin pînă la... și cinci, să nu mă mai aștepți. Da ?

— Poate era mai bine să te fii înscris la drept. Ai aptitudini, zău. Deși nu înțeleg cauza acestei șovăieli, voi fi aici la șapte. Și-acum zbor, că mi-e să nu leșin pînă la cantină...

La ieșirea din parc își strînseseră mîinile și se despărțiseră. El pornise spre centru, iar ea spre strada unde locuia. În drum își luase ceva de-ale mîncării de la un magazin, cu gîndul la cele întîmplate : „Iată o preocupare nouă. Credeam că figura mea ștearsă și îmbrăcămintea modestă nu vor atrage atenția nimănui. Și pare a fi un băiat binecrescut..."

Cînd ajunsese acasă, o găsise pe colega ei repetînd ceva. Într-o scurtă pauză, încercase să-i spună noutatea.

— Ba, eu am repezit pe unul ieri, care m-a acostat cînd veneam spre casă, îi spusese aceasta în loc de răspuns. Era un neserios. Dar dacă tipul tău ți-a făcut o impresie bună, du-te. Dacă ai însă o cît de mică îndoială, nu te duce ! Și-ascultă ce-ți spun : nu te îndrăgosti de primul întîlnit. Distrează-te, du-te la film, la teatru, dansează... și atît !

— Cred că ai dreptate. Nu mă duc, deși — să știi — n-am nici o îndoială în privința lui.

— Atunci de ce să nu te duci ?

— N-am nici cu ce să mă-mbrac. Cu rochia cea bună am fost de dimineaţă, m-a văzut şi la cantină ; iar alta, mai ales pentru seară, n-am.

— Ei, asta-i acum ! Îţi dau eu o fustă şi o bluză. Sînt bune şi cred că-ţi vin.

— Ştiu eu ?...

Se făcuse ora şase şi tot nu se hotărîse. Se gîndise că ducîndu-se, nu era o crimă. Nu fusese nicăieri pînă atunci. În afară de colega de cameră şi de tînărul pe care-l cunoscuse în dimineaţa aceea nu mai cunoştea pe nimeni. Renunţînd, se lipsea, poate, de o ocazie de a se distra o seară, de a cunoaşte alte fete, alţi băieţi...

În drum spre locul întîlnirii, rememorase cele petrecute de dimineaţă. Noul ei cunoscut îi făcuse impresia unui tînăr simpatic, spiritual, informat. Nu observase, în gesturi sau în vorbe, nimic vulgar ; nici o aluzie la o aşa-zisă îndrăgostire subită. Asta o făcuse cumva încrezătoare. Îşi reproşase că nu este şi ea mai volubilă, dotată cu mai multă imaginaţie, mai „talentată" în arta discuţiei. Îi plăcea să asculte. Să tacă şi să asculte...

După vreo oră de plimbare se instalaseră la o masă în salonul mic al restaurantului „Siretul". În timpul mesei — nimic deosebit. La dans, remarcase la el o ţinută frumoasă, respectuoasă. Într-un singur rînd îşi simţise sînii apăsaţi de pieptul lui. O înfiorare plăcută...

La plecare, o condusese pînă în faţa casei. Se despărţiseră ca doi prieteni — tot printr-o simplă strîngere de mîini. Dacă ar fi încercat s-o sărute, s-o îmbrăţişeze, poate n-ar fi rămas cu aceeaşi impresie. Ce bine petrecuse cu... Mircea. În seara aceea nu aflase cum îl mai cheamă.

...*Zilele* începuseră să treacă anevoie. Mai tot timpul şedea la bibliotecă, preocupată şi de ideea unei posibile

revederi... Într-adevăr, se revăzuseră tot la bibliotecă. Simțise în timpul studiului că cineva de la masa de lîngă fereastră o fixa din cînd în cînd. Dar nu întorsese capul Cînd să iasă din sală, auzise din spate un „sărut mîna !“ Inima-i pornise să bată mai puternic și, întorcîndu-se, îl văzu întinzîndu-i mîna.

— Ce faci, colega ?

— Eu... învăț. Dar tu ? Nu te-am mai văzut pe-aici.

— Am fost pînă acasă. Așa, pe neașteptate...

— Cum stai cu materia ?

— Încep să accelerez...

Pînă în preziua primei lucrări se mai întîlniseră de trei ori : prima dată merseseră la teatru, a doua oară văzuseră un film, iar ultima dată mîncaseră la o grădină intimă, într-un separeu înconjurat de verdeață. De fiecare dată se simțise bine în compania lui Mircea Cristescu, cum aflase, în sfîrșit, că-l cheamă. În seara dinaintea examenului se văzuseră doar cinci minute, ca să-și ureze succes ; se înțeleseseră ca, după lucrare, să se întîlnească pe aceeași bancă în „Parcul Ioanid“.

Mulțumită că știuse bine subiectele de la prima probă scrisă, alergase să se întîlnească cu Mircea, pe care-l găsise foarte abătut.

— M-am pierdut și n-am făcut nimic. Știam eu cît de cît subiectele, însă mi s-au învălmășit toate în minte, m-am enervat și n-am putut să scriu un rînd... Nu știam de unde și cu ce să încep. Mă uitam la ceilalți cum lucrează și mi s-a urcat tot sîngele în cap. Am pus hîrtia pe masă și am plecat din sală...

După crisparea feței lui, era convinsă că nu putea fi vorba de o glumă. Simțise cum i se transmite și ei zbu-

ciumul prin care trecea Mircea. Ar fi vrut să-i spună ceva deosebit, însă abia putuse îngăima :

— Și-acum ?...

— Acum ?... Nu știu ce să fac. Sînt distrus. Unde să mă duc ? Acasă, nici nu mă gîndesc... Tu ce-ai făcut ? Desigur, bine !

— Cred că da, răspunse ea parcă cu vinovăție. Am avut noroc că s-au dat niște subiecte pe care le știam... Nu trebuie să disperi... Mai...

— Nu disper, dar sînt dezorientat. Dă-ți și tu seama : am douăzeci și doi de ani, nu mai pot aștepta încă unul. Mi-am pus toate speranțele în reușita la această admitere. Și-acum ? Mă gîndesc la ce aș putea face. Trebuie să găsesc o soluție... Trebuie... E un moment de răscruce... Am venit la acest concurs hotărît : ori îl iau, ori...

Ea se așezase pe bancă, iar el se sculase. Începuse să se plimbe încoace și încolo. În cele din urmă se apropiase de ea și îi spusese :

— Ascultă, Adela. Te rog să te duci să mănînci și, dacă vrei să ne mai vedem, mă găsești aici. Dacă plec între timp... sînt bun plecat.

Îl prinsese de mînă și-l făcuse să se așeze lîngă ea.

— Nu, Mircea, n-am să plec ! Știi doar că și eu am trecut prin așa ceva. Nu plec ! În asemenea momente ai nevoie de cineva. Uite, mă duc pînă la bufetul din colț, iau ceva și mîncăm aici, pe bancă, amîndoi. Pe urmă, în timp ce te gîndești, am să mai citesc pentru proba de poimîine. Vin imediat...

Se înserase. Ea nu mai vedea să citească. Mircea, după ce ocolise parcul de mai multe ori, se așezase lîngă ea.

— M-am hotărît. Cu personalul de noapte plec la Constanța. Am să le spun alor mei cum s-au petrecut

lucrurile și o să-mi fac alt rost în viață. N-am să mă poticnesc de acest obstacol...

— Mă bucur că ești tare, Mircea.

— Și-acum știi ceva ? Trenul meu pleacă peste patru ore. Hai să petrecem o oră împreună în *separeul „nostru"* de la grădină, ascultînd muzică. Vreau să-mi întăresc hotărîrea, să nu mă las îmbrobodit de gînduri negre. Vrei ?

— Nu pot să te refuz, deși pentru mine timpul este acum foarte scump.

— Îți mulțumesc. Să mergem.

Deși încă devreme, discreta grădină de vară era destul de aglomerată. La masa „lor" era instalat un cetățean care, probabil, mîncase și mai avea puțin vin în pahar. Mircea își rotise privirea prin toată grădina. Mai era o masă liberă la „comun", însă dorise mult să stea în același loc. O întrebase dacă e de acord să-i ceară voie cetățeanului să se așeze la masa lui, gîndindu-se că acesta tot avea să plece în curînd. Primind încuviințarea, se așezaseră față în față, în partea dinspre alee.

Mircea ceruse cîte un coniac mic și cîte o friptură. Ea, după ce bău coniacul, mai mult ca să nu-l refuze, își dăduse seama că se amețise. Pusese asta pe seama faptului că nu mîncase la prînz ca lumea. De aceea, începuse să mănînce mecanic friptura. Băuseră apoi cîte un șpriț.

— Să mergem, Mircea.

— Bine, Adela. Dar te rog să-mi faci o plăcere.

— Spune.

— Hai cu mine pînă la unchiu' ; îmi iau valiza și mergem la gară.

— Bine, Mircea.

El plătise consumația, ceruse o sticlă de vin și plecară.

— Am luat-o ca să ciocnim și cu bătrînul un pahar. Îi place și lui, dar nu cumpără. E și cam suferind...

Peste puțin, intraseră într-o curte îngustă și lungă ; Mircea deschisese ușa unei marchize și o invitase să intre. Încăperea în care păşiseră era o sufragerie cu mobilă veche, grea. În contrast cu aceasta, într-un colț se afla o canapea de o persoană, pusă, probabil, special pentru Mircea. În dreapta se afla o ușă, de după care se auzise o voce de bărbat :

— Ai venit, măi băiete ?

— Da, unchiule !

— Dar ce, nu ești singur ?

— Nu, am venit cu o colegă și plec. Plec la gară. Am terminat cu examenele. Mă duc acasă !

— N-ai reușit, așa-i ?

— Nu !

— Eram sigur !...

— D-aia am căzut, c-ai cobit dumneata...

Între timp, bătrînul intrase în sufragerie și se uitase pe rînd cînd la unul, cînd la celălalt.

— Ți-o prezint pe Adela Costin.

— Bună seara, domnișoară. Sînt sigur că dumneata n-ai căzut. Sau, poate, nu dai examen ?

— Ba da, la Academia de studii economice... Mircea a avut ghinion.

— Ia loc. Ce ghinion ? Trebuia să învețe mai serios. Las' că nu-i strică. Prea era convins că totul în viață e ușor...

Tînărul desfăcuse sticla de vin, adusese un sifon din cămară și umpluse trei pahare.

— Succes în continuare, Adela. Să trăiești unchiule, și uită-te aici : o să mai auzi dumneata de mine.

— Noroc, domnișoară. Și ție îți doresc noroc, băiete, dar nu uita că norocul și-l face omul cu mîna lui.

Mircea și bătrînul goliseră paharele dintr-o sorbitură. Ea gustase puțin și-l pusese apoi pe masă.

— Bine, unchiule ; bai să împachetez ce am de împachetat. Scuză-ne puțin, Adela.

Ea se sculase de pe scaun și, în așteptare, începuse să examineze bibelourile din vitrina bufetului.

Mircea se reîntorsese după cîtva timp în cameră, șoptindu-i la ureche :

— Umple tu paharele din nou ; bătrînului pune-i mai mult sifon și dizolvă-i și praful ăsta ; altfel i se face rău și-i mai am pe conștiință.

Scoase din buzunar un pliculeț farmaceutic, i-l dăduse în mînă și se dusese apoi dincolo, unde unchiu-său tot boscorodea singur.

Ea făcuse ce-i spusese Mircea și continuase apoi să privească obiectele din vitrină.

După încă vreo cîteva minute, cei doi bărbați se întorseseră în sufragerie. Mircea avea în mînă o valiză elegantă. Cînd să treacă pragul, bătrînul îi zise :

— Ți-ai uitat papucii. Uite-i colo, sub canapea.

După ce-i pusese și pe aceștia în valiză, Mircea se așezase și el la masă și ridicase din nou paharul, urîndu-și o călătorie pe mare. Bătrînul și ea zîmbiseră. Dar numai după cîteva secunde, bătrînul se prinsese cu mîinile de stomac, încercase să scoată un strigăt, se congestionase la față și se chircise pe scaun, cu capul pe masă. Mircea îl prinsese de umeri și îl rezemase de scaun, să nu se răstoarne. Speriat, din cale-afară, cu ochii ieșiți din orbite, tînărul se uitase la ea, care înlemnise. Nu știuse ce să creadă, nu-și putuse da seama ce se întîmplase.

— Adela, ce-am făcut ? (Se căutase prin buzunare și, scoțînd încă un pliculeț la iveală, aproape țipă.) Le-am confundat ! Ți-am dat altceva în loc de bicarbonat. Tu n-ai observat ? Aah ! L-am omorît ! Ce ne facem ? Ce ne...

Ea încă nu se dezmeticise. Se uitase speriată la bătrîn, care aproape că nici nu mai gemea.

— Pliculeţul acela îl pregătisem pentru mine... Eram hotărît ca, dacă pierd examenul, să...

Revenindu-şi parcă puţin, adăugase :

— Ia-ţi geanta şi du-te repede. Du-te drept acasă. După tine am să plec şi eu. Poate nu ne-o fi văzut nimeni intrînd. Fă ce ştii. Nu mă aştepta, nu mă căuta. Îmi pare rău că ne despărţim aşa, dar...

Vorbise sacadat, cu sufletul la gură. Ea abia acum începuse să înţeleagă gravitatea celor petrecute. Simţise bătăile inimii în venele de la tîmplă. Se sculase, îşi luase geanta şi, privind capul bătrînului rezemat de scaun, ieşise în curte şi o luase pe aleea îngustă spre poartă, aproape alergînd. Se oprise apoi undeva, pe o stradă dosnică şi rezemîndu-se de un gard, încercase să se odihnească. După ce-şi mai venise în fire, o podidise plînsul. Şi plînsese tot drumul pînă acasă.

...Adormise spre ziuă, dar se trezise repede, după un coşmar groaznic. Colega ei plecase. Se aşezase pe marginea patului şi simţise cum tremură. Se băgase din nou sub pătură şi încercase să închidă ochii, pentru a se putea concentra, dar pleoapele n-o ascultaseră. Coborîse din pat, se spălase pe faţă cu apă rece şi îşi adusese aminte de examen. Îl avea a doua zi. Mai uşor decît primul. Vroise să mai facă o recapitulare. Luase caietul cu notiţe. Nu înţelegea însă nimic. Aşa trecuse toată ziua. Într-un tîrziu se întorsese şi colega ei. Văzînd-o cum arată, crezu că i se întîmplase „ceva groaznic“ şi îi spusese mai mult în silă :

— Dacă nu m-ai ascultat... *Ai să uiţi ! Toate trecem prin asta...*

În noaptea și dimineața următoare — aceeași stare. Se prezentase automat la examen. Cînd se așezase în bancă simțise că o îneacă plînsul. Nu se putuse stăpîni și începuse să plîngă în hohote. Un asistent venise lîngă ea ; încercase *s-o calmeze, crezînd că-i vorba de emoții.* Degeaba. A fost scoasă din sală și dusă într-o încăpere lîngă secretariat. După ce se mai liniștise, plecase.

Ajunsese cu greu pînă în stradă și tot cu greu — pînă acasă. N-o părăsise gîndul că lumea ar fi putut afla ce făptuise ; orice gest, orice zgomot o făceau să tresară. Se așezase pe un scaun. La numai cîteva minute auzise un ciocănit în ușă. Era gazda. După ea venea o fetiță de șapte-opt ani, desculță.

— Te caută fetița aceasta, domnișoară.

— Săru' mîna ! Matale ești tanti Adela ? O doamnă m-a rugat să vă dau pachetul ăsta.

Luase din mîna fetiței un pachețel de mărimea unei cărți obișnuite, învelit în ziar. Rămasă singură, pusese pachetul pe pat și se uitase la el. „Ce-o fi ? De unde o fi ?" se întrebase alarmată.

Îl desfăcuse și înăuntru găsise o scrisoare și cîteva bilete de bancă. Despăturise scrisoarea. Era scrisă la mașină. Conținutul îl știe și acum pe dinafară. În zilele și nopțile acelea o citise de zeci, de sute de ori.

Îți cunosc povestea, îi scria necunoscuta. *Întîmplător, mă aflam în camera din stînga sufrageriei și nu știa de existența mea decît bătrînul. V-am privit din pură curiozitate, prin perdeaua de la ușă. Desigur, nu ești vinovată, deși bătrînul a murit pe loc. Se fac cercetări. În afară de mine și de prietenul dumitale, care a dispărut din acel moment, nu mai știe nimeni cum s-au petrecut lucrurile.*

Repet, ești nevinovată, însă n-ai cum să probezi. Ai jucat un rol nefast : o întîmplare nenorocită pentru dumneata. Nu ai de ce să te chinui. Fii tare și înțeleaptă.

Știu că ai pierdut examenul de admitere... Nu te descuraja. Ești tînără. Bănuiesc că nu ai să te întorci, cel puțin pentru moment, în orașul dumitale. Dacă-i așa, vreau să te ajut. Îți trimit niște bani de cheltuială. Ai să mi-i înapoiezi mai tîrziu. Va trebui să-ți iei un serviciu. Nu acum. Peste o lună. Pînă atunci stai mai mult în casă, dar schimbă-ți locuința. Pentru serviciu adresează-te, peste două săptămîni, domnului Bunescu din strada Columb nr. 88. Te va angaja undeva. Te voi mai căuta. Lasă-mă să te ajut.

O prietenă

Pînă în acel moment nu se gîndise ce avea să facă. Ideea dată prin scrisoare o înspăimîntase dar, pînă la urmă, i se păruse și salvatoare. Faptul că mai era cineva care o cunoștea, care știa de cele întîmplate, dar care o asigurase că e nevinovată și că vrea s-o ajute îl prețuia ca pe un „semn ceresc". Gîndurile i se îndreptaseră din nou spre mama ei, spre năzuințele cu care venise în București. Dorise, în acele clipe de zbucium, să se crape pămîntul și s-o înghită ; dorise o calamitate căreia să-i cadă victimă numai ea... După îndelungi ore de zbucium se culcase zdrobită, cerșind tuturor forțelor cunoscute și necunoscute să fie ultima dată cînd mai închide ochii...

Dimineața se sculase iarăși cu un tremur în tot corpul. Își dăduse seama că se va îmbolnăvi și atunci se agățase tot de îndemnul primit prin biletul anonim. Spunîndu-i colegei de cameră și gazdei că pierduse concursul și că se înapoiază acasă, își luase a treia zi bagajul și plecase. Se mutase pe o străduță mai dosnică, în apropiere de Șoseaua

lancului. După două săptămîni se prezentase la adresa din scrisoare. A fost plasată ca ospătăriță la un mic bufet, situat în apropierea străzii unde se mutase. Aşteptase, zi de zi, să fie vizitată de binefăcătoarea ei, dar degeaba.

Urmaseră, în schimb, zile şi nopţi de decădere morală şi fizică. La început — responsabilul bufetului. Timorată de ideea că şi el ar fi putut cunoaşte „povestea" ei, nu i se împotrivise. Apoi, un coleg de serviciu şi, cu timpul, diferiţi clienţi. Începuse să consume mult alcool. Locuia într-o cămăruţă dintr-o casă veche, într-o curte lungă şi îngustă. Dar, pe motiv că nu avea să locuiască mult timp acolo, ceruse să nu mai fie înscrisă în evidenţa locatarilor. Lucra de dimineaţa pînă noaptea tîrziu, cheltuindu-şi toată energia în fumul gros de tutun şi în mirosul de alcool al localului. Pe acasă nu mai fusese deloc, cu toate că, uneori, dorul o îndemnase să se ducă să-şi vadă mama.

...După o noapte petrecută cu un „client", care o condusese pînă acasă, se trezise brusc dintr-un somn zbuciumat şi, prin ceaţa alcoolului, îşi reamintise frînturi din discuţia cu „curtezanul" ei. Ceva o neliniştise, o speriase. Nu-şi putuse pune ordine în gînduri şi nici nu reuşise să deruleze filmul nopţii. Din toată discuţia i se conturase însă un moment : cel în care „clientul" o întrebase despre serviciul ei de la unitatea militară. Nu mai ştiuse cum venise vorba... Se frămîntase să-şi amintească ce anume îi va fi spus despre munca ei din acea perioadă. Apoi îşi amintise că-i vorbise despre profilul depozitului, despre categoriile de muniţie pe care le avea. Denumirea unor proiectile, la evidenţa cărora lucrase, îi revenise ca prin vis în memorie. Oare ce-i mai spusese ? Începuse să tremure. O cuprinsese frica. Cum de venise vorba despre unitate ? Aaa... da ! El îi spusese că este ofiţer şi că venise în concediu, pentru cîteva zile, în Bucureşti. Se chinuise

să-şi amintească amănunte, dar nu reuşise. Încercase să-şi găsească scuze : bărbatul spusese doar că este ofiţer... „Dar dacă nu este ?“ o fulgerase un gînd. „Nu se poate ! Mi-a spus chiar că-l cunoaşte pe şeful depozitului...“ Dar numele comandantului îl rostise ea, nu el...

Spre ziuă, gîndurile începuseră parcă să i se mai limpezească. Se sculase din pat şi, cuprinzîndu-şi capul în mîini, păşise spre lavoar. În timp ce-şi spălase faţa, se gîndise din nou. „Dacă-i într-adevăr ofiţer, nu se poate întîmpla nimic. Dar dacă nu-i şi mîine-poimîine voi fi chestionată în legătură cu această discuţie ? O să se afle şi povestea cealaltă... Dar, nu !“ Îşi amintise perfect că nu menţionase în ce localitate se află depozitul. Era sigură în această privinţă : ocolise intenţionat localitatea. De cînd cu moartea bătrînului, nu mai spusese nimănui de unde e. „Se va întîmpla oare ceva ? Ce mă mai aşteptă ?“ Se îmbrăcase şi pornise spre local, deznădăjduită, lăsîndu-se în voia soartei...

Nu fusese niciodată o fire deschisă, dar de atunci devenise şi mai tăcută. Conversaţia ei se rezuma acum, de cele mai multe ori, la monosilabele „da“ şi „nu“. Îşi impusese, totodată, să evite de-acum aventurile cu diferiţi indivizi şi reuşise.

...Cam în vremea aceea aflase, interesîndu-se, că mamă-sa murise la puţin timp după terminarea concursului de admitere. Înţelesese că inima mamei, bolnavă de mulţi ani, n-a mai rezistat. Şi-o fi închipuit bătrîna că fata ei, pierzînd admiterea, şi-a pus capăt zilelor ? O fi cerut să se facă ceva cercetări sau o fi dus taina dispariţiei ei cu dînsa în mormînt, spunînd cunoscuţilor te miri ce ? Cine să ştie ?

...Trecuseră vreo trei luni de cînd lucra la bufet. Îşi schimbase locuinţa încă de două ori, dar necunoscuta

„prietenă" n-o mai căutase. Aproape că nu trecea zi în care să nu se gîndească la „binefăcătoarea" ei. Şi de fiecare dată încercase un sentiment nedefinit. Dar iată că într-o zi, cineva o chemase la telefon. Auzind primele cuvinte, simţise că i se opreşte respiraţia :

„Mă bucur că ajutorul ţi-a fost de folos. Te văd din cînd în cînd şi am impresia că ţi-ai revenit, te-ai resemnat şi ai luat viaţa aşa cum este. E un semn bun. Ştiu că te-ai mutat dintr-un loc în altul. Nu e rău. Nu-ţi dau telefon pentru bani. Bănuiesc că îi ai pregătiţi. Dar nu-ţi face griji. Uită de ei. Cîndva, poate o să-mi achiţi datoria în vreun fel. Acum te las, urîndu-ţi noroc. Am să te mai caut".

Auzise cum necunoscuta închisese telefonul. Trîntise şi ea receptorul în furcă şi oftase adînc. Totuşi, parcă viaţa i se păruse mai altfel după ce auzise vocea acelei fiinţe care o scosese, la un moment de grea cumpănă, dintr-o încurcătură atît de mare...

După încă vreo trei săptămîni primise un pachet cu cărţi de la garderobieră ; îl adusese un puşti. Erau trei volume de literatură, o cutie de bomboane fondante şi o scrisoare cu următorul conţinut :

Să le citeşti cu plăcere. E o bună destindere. Am să-ţi mai trimit. Pe viitor, dacă de astă dată ai desfăcut pachetul faţă de cineva, rezervă-ţi plăcerea numai pentru tine. Distruge biletul.

Prietena ta.

Ea desfăcuse pachetul singură, în camera ei. Distrusese biletul, aşa cum i se ceruse, fără să înţeleagă de ce era nevoie. Lucrurile se lămuriseră într-o seară. Era pe la mijlocul toamnei. Prin telefon i se spusese ca la ora

douăzeci și treizeci să fie pe aleea ce duce spre „Circul de stat". Se plimbase puțin și în momentul cînd se oprise să privească, încă o dată, intrarea în clădirea circului, auzise oprindu-se cineva în spatele său și vrusese să se întoarcă. „Nu întoarce capul ! auzi însă vocea unui bărbat. Cît vom sta împreună nu ai voie să mă privești. Mergi pe aleea cealaltă și așează-te pe prima bancă. Cu spatele către mine." Făcuse așa cum i se ceruse. Deși nu era nimeni în jur, individul îi vorbise mai mult pe șoptite. Îi amintise, pentru început, de crimă și de trădarea de secrete militare unui individ oarecare. Pentru a nu fi divulgată, i se ceruse să îndeplinească sarcinile ce i se vor da, tot pe linie de spionaj. Ascultîndu-l, i se păruse că lucrurile auzite, indicațiile ce i se dăduseră nu o privesc pe ea. Avusese impresia că trăia un vis urît. Gîndise atunci cu două minți. Una îi poruncise să asculte... alta îi spusese să nu asculte. În încheierea indicațiilor ce i le dăduse, bărbatul ce se ținea ascuns îi reamintise încă o dată grozăviile ce o așteptau dacă, refuzînd să facă ce i se ceruse, va fi dată pe mîna securității... Înțelesese... înțelesese și ascultase...

...Într-o zi din iarna următoare, fusese înștiințată ca în seara zilei de șapte decembrie, la orele nouăsprezece, să fie singură la o masă în restaurantul „București" din Constanța. De voie, de nevoie, trebuise să plece. Pe drum își rememorase de cîteva ori indicațiile ce le primise... Avea să fie invitată la dans de un cetățean care o va întreba : „Ce mai știi de nenea Gică ?" la care urma să răspundă : „E în concediu la Băile Herculane". După aceea, trebuia să-i înmîneze partenerului de dans un banal ruj de buze, consumat pe jumătate, pe care-l primise odată cu instrucțiunile și cu banii de cheltuială.

...O „experiență" aproape identică se repetase și după un an, în vară, însă nu la Constanța ci la Mangalia. Pricepuse de-acum despre ce era vorba. De cîteva ori intenționase să meargă la miliție să destăinuiască ce i se ceruse, dar teama de consecințe o oprise.

Se gîndise să-și găsească pe cineva apropiat, de încredere, față de care să-și descarce sufletul... Dar, pe cine ?... În izolarea în care trăise atîta timp...

Vremea trecea... Într-o perioadă, aștepta parcă ceva. Intuise un neprevăzut. Și acel ceva venise ca un trăznet — un bilet al cărui conținut o făcuse să se cutremure. I se ceruse, sub aceleași amenințări, să se înapoieze în orășelul natal, să caute să fie reîncadrată la depozitul militar unde lucrase și să furnizeze apoi, prin mijloacele ce i se vor indica ulterior, diferite date. Ea nu știuse că datorită slabelor informații culese la bufetul unde lucra, „protectorii" ei nu erau mulțumiți. Îi devenise clar că „prietena" sau „protectorii" ei din umbră recurgeau la șantaj. Trăise zile și nopți cumplite. Aici ajunsese, așadar ! Frămîntările n-o ajutaseră să găsească vreo soluție. „În fond, ce mai contează ? !" Așa se întorsese acasă.

Vecinilor, care se ocupaseră de înmormîntarea mamei și se îngrijiseră de lucrurile rămase, le însăilase o poveste oarecum verosimilă : nu intrase în facultate și, fiindu-i rușine să se mai întoarcă, acceptase o căsătorie „fulger". Dar, cum soțul îi murise recent într-un accident iar ea rămăsese fără nici un sprijin într-un oraș în care nu cunoștea pe nimeni, cu inima plină de remușcări pentru felul în care își pierduse mama, decisese să revină acolo unde copilărise, să se devoteze amintirii mamei, față de care se simțea atît de vinovată, să meargă zilnic la mormîntul ei...

O femeie mai în vîrstă, singură, înduioşată de situaţia ei, de starea ei sufletească, mai ales de căinţa ei, se oferise s-o primească la ea.

Rezolvase astfel cum nu se aşteptase mai bine problema revenirii şi simţise o uşurare. Cîteva zile nu ieşise din casă decît pentru a merge la cimitir. Apoi începuse să acţioneze în vederea reîncadrării la acelaşi depozit. Se aşteptase să întîmpine greutăţi, ceea ce n-ar fi fost imposibil. Lipsise doar atîta timp şi ar fi fost normal să nu mai găsească o funcţie liberă. În planurile sale mizase însă pe un om. Un sergent-major — Barbu Mănuţă. „O mai fi, n-o mai fi în unitate ? !" În anul în care lucrase la depozit se înfiripase între ei o idilă. Pe atunci el era necăsătorit, ea tînără... Se împrieteniseră. La despărţire nu-şi făcuseră promisiuni. Totul rămăsese în „suspensie". Cu el ar fi putut discuta...

Îl întîlnise, din întîmplare, într-o seară, cînd se ducea la cimitir. Era o seară noroasă şi nu prea era lume pe stradă. Porniseră împreună ; stătuseră puţin la mormîntul mamei, apoi se aşezaseră pe o bancă.

Observîndu-i starea în care se afla, Barbu Mănuţă, acum plutonier, încercase să destrame atmosfera grea ce-i înconjura :

— Nu înţeleg, Adela, cum de n-ai găsit tăria morală ca după eşecul la examen să vii acasă. O aveai aici pe mama, îţi puteai relua munca, locul nu-ţi era ocupat. Doar îţi promisese şi comandantul că avea să te aştepte trei săptămîni. Şi-apoi...

Se opri oftînd. Ea-l ascultase în tăcere.

— Şi-apoi ştiai, reluă el, că mai erau pe-atunci şi „alţii" care se gîndeau la dumneata...

— Pe-atunci... da... dumneata, Măriuca de la D.S.

— Dar ce-ai făcut, totuşi, de-atunci ? ! Sînt, iacă, aproape doi ani...

Gîndindu-se mai dinainte la eventualitatea unei discuţii cu fostul prieten, ea hotărîse să apeleze tot la varianta relatată vecinilor. Dar un gînd de ultimă clipă o făcuse să renunţe.

— Ce-am făcut ? Greu de spus. Adică... greu poate nu, cît ruşinos. Da... e bine spus, ruşinos. Am ajuns să-mi fie silă de mine...

— Nu înţeleg, crede-mă că nu înţeleg...

— Iartă-mă ! Dumneata te-ai căsătorit ?

— Da.

— Cu Măriuca ?

— Da, cu ea.

— Aveţi copii ?

— Un băiat.

— Îl cheamă Radu, nu ?

— Da, Radu.

Se-ntunecase de-a binelea. Ea şedea cu capul sprijinit de mînă, el rezemat de spătarul băncii.

— Mi-e greu, mi-e foarte greu să-ţi spun totul cu de-amănuntul. Am vrut să mă omor. De două ori am încercat. M-am dovedit totuşi o laşă. Am rămas în Bucureşti. M-am contopit cu tumultul oraşului. Am aflat de moartea mamei şi mi-am dat seama că, într-un fel, fusesem autoarea morală a acestei tragedii. Gîndul acesta m-a împiedicat şi mai mult să revin aici. Am muncit pe unde am putut. Am făcut de toate. Am căutat să mi se piardă urma, să nu mai ştie de mine nimeni din vechii cunoscuţi, să nu mă mai găsească nimeni. Şi-acum, iată-mă totuşi aici, fără să ştiu precis ce am să fac...

Se sculase şi aşteptase să se ridice şi el. Porniseră agale spre ieşirea din cimitir. El o condusese pînă acasă.

În afară de cîteva cuvinte despre Măriuca, fosta ei colegă, devenită soția lui Barbu, și care își lăsase serviciul din cauza copilului, nu mai discutaseră nimic.

Spre surprinderea ei, chiar a doua zi fusese invitată printr-un curier, la comandantul unității. „Intervenise oare plutonierul Mănuță ?" Deși se gîndise și pînă atunci cu teamă și emoție, la momentul intrării în unitate, la clipa întîlnirii cu comandantul, pentru care avusese întotdeauna un respect deosebit, cînd fusese chemată începuse să tremure.

Comandantul o așteptase. După o discuție destul de lungă, acesta îi spusese să facă cerere de încadrare pe postul Măriucăi. Nu-i venise să creadă !

În drum spre casă, rememorase discuția cu comandantul, un om vîrstnic, cu multă experiență de viață și cu multă înțelegere. Lăsase cererea pe biroul lui, urmînd ca răspunsul să-l primească acasă.

Timp de o săptămînă nu se întîmplase nimic, nu primise nici o veste. Primele trei zile trecuseră mai ușor. Celelalte, deosebit de greu. Știa că angajarea ei presupunea anumite formalități. Dăduse niște detalii vagi, prezentase cei aproape doi ani într-un mod credibil, dar greu de verificat. Simțea totuși o neliniște...

Pentru a-și alunga gîndurile negre ce puseseră stăpînire pe ea, se hotărîse să-și aștearnă pe hîrtie ultimii ani de viață. Cu un scop precis ? Nu. Poate doar ca să-și limpezească mai bine cum s-au petrecut lucrurile...

După două săptămîni de la depunerea cererii a fost anunțată să se prezinte la unitate. În prima zi nu lucrase mai nimic, nici în ziua următoare nu făcuse ceva deosebit. Plutonierul care cumulase și *funcția de șef al biroului* D.S., ceruse comandantului permisiunea de a termina ve-

rificarea și clasarea corespondenței pentru a preda serviciul fără încurcături.

Văzîndu-se singură în biroul de documente secrete, ea *se neliniștise*. Trebuia „să culeagă" anumite date. Începuse să răsfoiască dosarele, încercînd să memoreze tot ceea ce credea că interesează : nume de comandanți și de unități militare, garnizoane, stocuri și denumiri de muniție... Se apucă apoi să înregistreze corespondența la zi. Mai întîi însă o răsfoise să vadă dacă nu cumva aceasta cuprinde ceva date de natura celor cerute. Tresărise citind o adresă prin care șeful depozitului era înștiințat că peste cîtva timp urma să sosească un material nou (niște componente de luptă pentru rachete) pentru depozitare și conservare, în care scop i se cerea să elibereze o magazie destinată acestui material. Reținuse și această informație.

...Sîmbătă. Da, sîmbăta trecută, pe la orele douăsprezece, fusese chemată la comandant, care-i spusese că luni trebuia să fie la București, la comandament, pentru a preda niște situații nesecrete, dar urgente.

— S-ar putea să stai în Capitală vreo două-trei zile ; situațiile trebuie verificate și, dacă e ceva în neregulă, aduse înapoi.

Ar fi vrut să spună că nu poate, că ar fi bine să meargă altcineva, însă se răzgîndise. Se temuse să nu dea de bănuit ; n-avea motive întemeiate să refuze.

Plecase duminică dimineața. Stătuse două zile în București, așteptîndu-se s-o caute cineva, s-o oprească pe stradă. Dar, nimic. Abia în drum spre gară se întîmplase lucrul de care se temuse. La urcarea în tramvai, cineva îi strecurase un bilet în mînă. Nu remarcase însă persoana pentru că totul se petrecuse în ultima clipă, cînd tramvaiul pornise.

La gară, după ce-şi luase biletul de tren, intrase într-o cabină telefonică unde desfăcuse şi citise misiva. „Dacă nu s-a întîmplat nimic deosebit, imediat ce te instalezi în tren fumează o ţigară la fereastra vagonului."

Aşa şi făcuse. „Cine o fi fost ? Ce mai vor de la mine ?"

. . . . . .

Oftează adînc. E tîrziu ; îşi dă însă seama că nu poate dormi. Mai aprinde o ţigară şi, în faţa ferestrei, prin care nu se vedea nimic clar, dă iarăşi frîu liber gîndurilor. Încercă să întrevadă viitorul...

Cîteva ciocănituri în uşa cuşetei îi rup firul gîndurilor. Tresare. Aşteaptă. Din nou se aud ciocănituri. Deschide. E controlorul.

— Bună seara, biletul la control, vă rog !

În acelaşi timp, prin spatele controlorului trece un cetăţean care, pentru o clipă doar, îşi îndreaptă privirea spre ea. Instinctiv îl priveşte şi Adela, doar pentru o fracţiune de secundă. Simte cum îi tremură picioarele. Încearcă să se calmeze. „Nu, nu poate fi chiar el... Dar..." În faţa ochilor îi stăruie figura blîndă a bătrînului care murise de mîna ei. Îl revede, în amintire, chircit pe scaun şi cu capul pe masa din sufrageria unde o dusese Mircea...

— Vă e rău ? o întrebă speriat controlorul.

— Nu... puţin... aţipisem şi...

— Aşezaţi-vă pe pat ! Aveţi un calmant ? Vreţi un pahar cu apă ?

— Da, mulţumesc... Vă rog să mă lăsaţi...

Nu după mult timp, în cabină, a cărei uşă rămăsese descuiată, îşi făcu apariţia „fantoma" care o obseda de atîta timp...

— Te simți bine, domnișoară Adela ?

— Da ! Dar cine sînteți și ce doriți ?... Vă rog...

— Trebuie să încheiem socotelile, domnișoară Adela Costin. Mă recunoști, nu ? După cum vezi n-am murit ; dar am rămas singur. Credeam că ai înțeles ce ți se cerea... Dar, ce să mai lungim vorba, n-ai știut să-ți ții gura. Mircea și încă o persoană au fost arestați azi-dimineață. Înseamnă că ai vorbit. Asta te va costa. Cu noi nu-i de glumit...

Adela, îngrozită de ideea morții, ar vrea să spună că nu vorbise nimic, că a executat întocmai dispozițiile primite, că adunase deja unele informații pe care era gata să le furnizeze „binefăcătorilor" săi, că... Dar toate acestea rămîn nerostite. Adela pare o stană de piatră. Dealtfel, ceea ce adunase ea de la biroul D.S. (lucru pe care nu-l știa însă) nu prezenta nici o valoare pentru spionajul străin : materialele și datele erau false, fiind furnizate de organele de securitate, care — de mai multă vreme — erau pe urmele bandei. Nu știa că însuși drumul la București, cu așa-zisele situații urgente, fusese organizat în scopul recunoașterii și arestării ultimului component al grupului...

Individul o privește stăruitor. De groază, ea se aruncă pe pat, acoperindu-și fața cu perna.

— Fiola e pregătită. Ia-o ! îi porunci fosta „victimă" scoțînd din buzunar o fiolă mică. Sparse între degete gîtul lunguieț al fiolei și i-o întinse, nu înainte însă de a o șterge cu mănușile.

Fata este și mai îngrozită. Ia mașinal fiola și, văzînd că „omul blînd" pe care-l cunoscuse cu aproape doi ani în urmă scoate un cuțit cu lama dublă, o duse la gură...

În același moment însă ușa compartimentului este deschisă brusc și doi bărbați pătrund înăuntru, imobilizîndu-l pe bandit sub privirile speriate ale Adelei.

Dîndu-şi seama cam cum stau lucrurile, Adela Costin simte o prăbuşire, apoi o destindere ; încearcă să înţeleagă situaţia în care se găseşte dar mintea refuză s-o asculte ; fragmente de introspecţie în propria-i viaţă îi aduc în minte cîteva cuvinte, rostite doar pe jumătate în decursul timpului : „Simt cum mă prăbuşesc, cum mă cuprinde abisul ; mă cuprinde sau eu mă afund în el ! ? Cînd am făcut primii paşi ?...“

Martie 1970

Cuprins

Vaza de cristal / **5**
Audiența / **143**
Briliantele / **219**
Pași spre abis / **258**

Lector : VIORICA FLOREA
Tehnoredactor : ELENA PREDA

Bun de tipar 19.10.1981. Apărut: 1981. Coli tipar 9

Comanda nr. 10 344
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Lei 6,50

Colecția Clepsidra